

**ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ
(ΑΛΜΑΝΑΚ)
1960**

**ΕΚΔΟΣΙΣ
ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ**

ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΥΡΩΠΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΕΡΟΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΕΡΟΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

ΣΑΡ

1960

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς

(ΑΛΜΑΝΑΚ 1960)

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΝΩΤΑΤΗΣ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ
Αδξ; 'Αριθ. 860
Χρονολογία 117/60

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ
1960

ΕΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΟΧΟΥ

Ἐπώνυμον

Ὄνομα

Πατρώνυμον

Ταχυδρ. διεύθυνσις

Τηλέφωνον

Τόπος καταγωγῆς

Ἀστυνομ. ταυτότης

Σχολικὴ ταυτότης

Ὑψος σώματος

Βάρος σώματος

Ὅμας αἵματος

ΤΟ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

(ΑΛΜΑΝΑΚ 1960)

ΕΞΕΔΟΘΗ

ἔπι Προέδρου

ΣΤΑΥΡΟΥ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

καὶ Προϊσταμένου Διευθύνσεως Διαφωτισμοῦ

ΣΤΑΥΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Ἐπιμελεία :

ΜΑΙΡΗΣ Λ. ΤΑΪΟΓΛΟΥ

Η ΑΝΩΤΑΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΣΑΣ ΕΥΧΕΤΑΙ
ΤΟ

1 9 6 0

ΕΤΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ΕΙΡΗΝΗΣ,
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΠΡΟΟΔΟΥ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ

Ε Ο Ρ Τ Α Ι   Κ Α Ι   Α Ρ Γ Ι Α Ι

	Ἡμερομηνία	Ἀργία Δημοσίων Γραφείων	Ἀργία Γραφείων Σχολῆς	Διακοπή μαθημάτων
Βασιλείου τοῦ Μεγάλου	1 Ἰανουαρίου	Α	Α	Δ
Διακοπή μαθημάτων	2-5 Ἰανουαρίου	—	—	Δ
Θεοφάνεια	6 Ἰανουαρίου	Α	Α	Δ
Ἰωάννου Προδρόμου	7 Ἰανουαρίου	—	Η	Δ
Τριῶν Ἱεραρχῶν	30 Ἰανουαρίου	—	Α	Δ
Καθαρὰ Δευτέρα	29 Φεβρουαρίου	Α	Α	Δ
Ψυχασάββατον	5 Μαρτίου	—	Η	Δ
Εὐαγγελισμὸς Θεοτόκου	25 Μαρτίου	Α	Α	Δ
Διακοπή μαθημάτων	14-25 Ἀπριλίου	—	—	Δ
Μεγάλη Πέμπτη	14 Ἀπριλίου	Η	Η	Δ
Μεγάλη Παρασκευὴ	15 Ἀπριλίου	Α	Α	Δ
Πάσχα	17 Ἀπριλίου	Α	Α	Δ
Β' Διακαιησίμου	18 Ἀπριλίου	Α	Α	Δ
Ζωοδόχου Πηγῆς	22 Ἀπριλίου	—	Η	Δ
Ἁγίου Γεωργίου	23 Ἀπριλίου	—	Η	Δ
Πρωτομαγιά (Κυριακὴ)	1 Μαΐου	—	Η	Δ
Ἁγίου Πνεύματος	6 Ἰουνίου	Α	Α	Δ
Πέτρου καὶ Παύλου	29 Ἰουνίου	Α	Α	Δ
Κοίμησις τῆς Θεοτόκου	15 Αὐγούστου	Α	Α	Δ
Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου (τοπικὴ ἑορτὴ διὰ τὰ ἐν Ἀθή- ναις τμήματα τῆς Σχολῆς)	3 Ὀκτωβρίου	—	Α	Δ
Ἁγίου Δημητρίου	26 Ὀκτωβρίου	Α	Α	Δ
Ἐπέτειος Ἐθν. Ἀντιστάσεως	28 Ὀκτωβρίου	Α	Α	Δ
Ἁγίου Νικολάου (τοπικὴ ἑορτὴ διὰ τὰ ἐν Πει- ραιεὶ τμήματα τῆς Σχολῆς)	6 Δεκεμβρίου	Α	Α	Δ
Διακοπή μαθημάτων Χριστου- γέννων	24-31 Δεκεμβρίου	—	—	Δ
Παραμονὴ Χριστουγέννων	24 Δεκεμβρίου	—	Α	Δ
Γέννησις τοῦ Κυρίου	25 Δεκεμβρίου	Α	Α	Δ
Σύναξις τῆς Θεοτόκου	26 Δεκεμβρίου	Α	Α	Δ
Παραμονὴ νέου ἔτους	31 Δεκεμβρίου	Η	Α	Δ

ΣΗΜ. : 1) Τὸ Α σημαίνει ἀργία, τὸ Η ἡμιαργία καὶ τὸ Δ διακοπὴ μαθημάτων.

2) Τὰ μαθήματα διακόπτονται τὴν 21ην Μαΐου ἡμέραν Σάββατον καὶ ἐπαναρχίζουσι τὴν 10ην Ὀκτωβρίου ἡμέραν Δευτέρα.

3) Ἀπὸ 4ης Ἰουλίου μέχρι 4ης Σεπτεμβρίου τὰ γραφεῖα τῆς Σχολῆς λειτουργοῦν ἐκάστην Δευτέρα, Τετάρτην καὶ Παρασκευὴν 5 - 8 μ.μ. καὶ ἑκάστην Τρίτην, Πέμπτην καὶ Σάββατον 9 π.μ. — 1 μ.μ.

ΑΙ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑΙ ΕΟΡΤΑΙ ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΩΣ

'Αγάπη	16 'Απριλ.	Ευθύμιος	20 'Ιαν.	Μαρίνα	17 'Ιουλ.
'Αγλαΐα	19 Δεκεμ.	Ευστάθιος	20 Σεπτ.	Μάρκος	25 'Απριλ.
'Αγγελική	8 Νοεμβ.	Ευστράτιος	13 Δεκεμ.	Ματθαῖος	16 Νοέμβ.
'Άγγελος	8 Νοεμβ.	Ευτύχιος	6 'Απριλ.	Μηνᾶς	11 Νοεμβ.
'Αγνή	21 'Ιαν.	Εύφημία	16 Σεπτ.	Μιχαήλ	8 Νοεμβ.
'Αθανάσιος	18 'Ιαν.	Ευφροσύνη	25 Σεπτ.	Νικήτας	15 Σεπτ.
'Αθανασία	18 'Ιαν.	Ζαχαρίας	8 Φεβρ.	Νικηφόρος	9 Φεβρ.
Αικατερίνη	25 Νοεμβ.	Ζωή	Ζ. Πηγῆς	Νικόλαος	6 Δεκεμ.
'Αλέξανδρος	30 Αύγ.	»	18 Δεκεμ.	Ξένη	24 'Ιαν.
'Αλέξιος	17 Μαρτ.	'Ηλίяс	20 'Ιουλ.	'Ολγα	11 'Ιουλ.
'Ανάργυρος	1 Νοεμβ.	'Ισαΐας	9 Μαΐου	'Ορέστης	10 Νοεμβ.
'Αναστασία	22 Δεκεμ.	Θεμιστοκλῆς	21 Δεκεμ.	Παναγιώτα	2 Φεβρ.
'Αναστάσιος	22 'Ιαν.	Θεοδοσία	29 Μαΐου	Παναγιώτης	15 Αύγ.
'Αννα	9 Δεκεμ.	Θεοδοσία	11 'Ιαν.	Παντελεήμων	27 'Ιουλ.
'Αντώνιος	17 'Ιαν.	Θεοδώρα	11 Σεπτ.	Παρασκευή	26 'Ιουλ.
'Ανδρέας	30 Νοεμβ.	Θεόδωρος	'Αγ. Θεοδ.	Παῦλος	29 'Ιουν.
'Απόστολος	30 'Ιουν.	Θεοφάνης	6 'Ιαν.	Πέτρος	29 'Ιουν.
Βαρβάρα	1 Δεκεμ.	Θωμᾶς	Κ. Θωμᾶ	Πηγῆ	Ζ. Πηγῆς
Βασίλειος	1 'Ιαν.	'Ιάκωβος	9 'Οκτ.	Πλάτων	18 Νοεμβ.
Βλάσιος	11 Φεβρ.	'Ισιδώρος	4 Φεβρ.	Πολυξένη	23 Σεπτ.
Γαβριήλ	3 Νοεμβ.	'Ιωακείμ	9 Σεπτ.	Σάββας	5 Δεκεμ.
Γεράσιμος	20 'Οκτ.	'Ιωάννης	7 'Ιαν.	Σοφία	17 Σεπτ.
Γεώργιος	23 'Απρ.	»	15 'Ιαν.	Σπυρίδων	12 Δεκεμ.
Γλυκερία	13 Μαΐου	»	24 'Ιουν.	Σταμάτιος	8 Νοεμβ.
Γρηγόριος	25 'Ιαν.	»	29 Αύγ.	Σταῦρος	14 Σεπτ.
Δαμιανός	1 Νοεμβ.	»	26 Σεπτ.	Στέφανος	27 Δεκεμ.
Δέσποινα	15 Αύγ.	»	13 Νοεμβ.	Συμεών	3 Φεβρ.
Δημήτριος	26 'Οκτ.	'Ιωσήφ	3 'Απριλ.	Σωτήριος	6 Αύγ.
Διονύσιος	3 'Οκτ.	Καλλιόπη	8 'Ιουν.	Στυλιανός	26 Νοεμβ.
»	17 Δεκεμ.	Κασσιανή	29 Φεβρ.	Τιμόθεος	3 Μαΐου
Ειρήνη	5 Μαΐου	Κοσμᾶς	1 Νοεμβ.	Φανή	6 'Ιαν.
'Ελένη	21 Μαΐου	Κυριακή	7 'Ιουλ.	Φανούριος	27 Αύγ.
'Ελευθέριος	15 Δεκεμ.	Κυριάκος	29 Σεπτ.	Φίλιππος	14 Νοεμβ.
'Ελισάβετ	24 'Απριλ.	Κων)τίνος	21 Μαΐου	Φιλοθέη	19 Φεβρ.
'Ελπίς	17 Σεπτ.	Λάμπρος	Πάσχα	Φωκᾶς	24 'Ιουλ.
'Εμμανουήλ	25 Δεκεμ.	Λουκάς	18 'Οκτ.	Φωτεινή	6 'Ιαν.
Ευάγγελος	25 Μαρτ.	Λουκᾶς	13 Δεκεμ.	Φώτιος	6 'Ιαν.
Ευαγγελία	25 Μαρτ.	Μαρία	2 Φεβρ.	Χαράλαμπος	10 Φεβρ.
Ευανθία	11 Σεπτ.	»	25 Μαρτ.	Χρῆστος	25 Δεκεμ.
Ευγενία	24 Δεκεμ.	»	15 Αύγ.	Χριστίνα	25 Δεκεμ.
Ευγένιος	21 'Ιαν.	»	8 Σεπτ.	Χριστόφορος	9 Μαΐου
Ευδοκία	1 Μαρτ.	»	21 Νοέμβ.	Χρυσόστομος	30 'Ιαν.

Αἱ τέσσαρες ἑποχὰι τοῦ ἔτους

(Ζωγραφικὴ τοῦ Gallopi ἐπὶ τῆς ὄροφῆς τοῦ Ἀχιλλείου τῆς Κερκύρας)

Καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη
ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία

0891

Ἡ Σχολὴ εὐχαριστεῖ θερμῶς ὅσους παρακολουθοῦν
μὲ ἀγάπην καὶ κατανόησιν τὸ ἔργον τῆς καὶ παρα-
στέκουν εἰς τὴν τόσον ἐπίπονον προσπάθειάν τῆς.

Ἡ Σχολὴ παρακαλεῖ τοὺς φίλους τῆς νὰ ὑποδείξουν
τί δέον νὰ πράξῃ διὰ τὴν ἔτι καλυτέραν ἐμφάνισιν
τοῦ Ἐγκυκλοπαιδικοῦ Ἡμερολογίου. Πᾶσα ὑπόδειξις

θὰ εἶναι πολύτιμος εἰς τὸ ἔργον τῆς.

Γράψατε εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Σχολῆς, ὁδὸς Κύπρου 43.

A. B. Σ.

ΣΗΜΕΙΩΣΑΤΕ ΠΑΝ Ο,ΤΙ ΣΑΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΙ

ΕΠΙ ΤΗ ΕΚΔΟΣΕΙ ΤΟΥ ΤΕΤΑΡΤΟΥ ΤΟΜΟΥ

Ἡ προσπάθεια τῆς Σχολῆς, ἡ τόσον πρωτότυπος, ἡ ὁποία βαθύτατα ἐξετιμήθη καὶ διὰ τὴν ἀκρίβειαν ἠγαπήθη ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀναγνώστας συνεχίζεται καὶ ἐφέτος. Δὲν εἶναι σύνηθες φαινόμενον ἡ συνέχισις μιᾶς ἐργασίας εἰς τὸν τόπον μας, ἡ δημιουργία παραδόσεως, ἡ Σχολὴ ὅμως μὲ τοὺς ἑννέα τόμους τοῦ ἐπιστημονικοῦ της ὄργανου «Σπουδαί» καὶ τοὺς ἑπτὰ τόμους τοῦ διαφωτιστικοῦ της περιοδικοῦ «Νέα τῆς Α.Β.Σ.», μὲ τοὺς ἑπτὰ τόμους τῶν ἐπιστημονικῶν της ἐπετηρίδων καὶ τὰς ἑκατὸ περίπου ἐπιστημονικὰς καὶ διαφωτιστικὰς διατριβὰς καὶ μελέτας ἔχει ἀποδείξει τὸ ἀντίθετον, διότι ὡς βάσιν τῆς ἐργασίας της ἔχει θέσει τὸν ἐνθουσιασμόν της, τὴν πίστιν της καὶ τὸ πρακτικόν της πνεῦμα.

Ἀξίζει, τῷ ὄντι, νὰ σημειωθῇ καὶ νὰ τονισθῇ πόσος ἐνθουσιασμός καὶ πόσος μόχθος ἀπητήθη διὰ νὰ παρουσιασθῇ ἐν τόσον ἀξιόλογον, πρωτότυπον, ζωντανὸν καὶ ποικίλης ὕλης «Ἐγκυκλοπαιδικὸν Ἡμερολόγιον», χρήσιμον ὄχι μόνον διὰ τοὺς σπουδαστὰς ἀλλὰ διὰ κάθε φίλον τῆς μελέτης, τῶν προβλημάτων τοῦ τόπου καὶ τῆς προόδου.

Ὁ Α' τόμος (1957), ἐκ τριῶν τευχῶν, περιέλαβεν, εἰς 460 σελίδας, 52 Εὐαγγέλια, 508 γνωμικὰ καὶ παροιμίας, 104 ἐπίκαιρα συνοπτικὰ μελετήματα, 362 βιογραφικὰ σημειώματα σκαπανέων τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς προόδου, 58 ἐκλεκτὰ ποιήματα καὶ 76 διάφορα θέματα καὶ ἐπὶ πλέον 96 εἰκόνας.

Ὁ Β' τόμος (1958), ἐκ δύο τευχῶν, περιέλαβεν, εἰς 296 σελίδας, 52 περιλήψεις Εὐαγγελίων, 30 μελετήματα, 278 βιογραφικὰ σημειώματα, 350 γνωμικὰ καὶ παροιμίας καθὼς καὶ ἄλλα θέματα καὶ ἐπὶ πλέον 197 εἰκόνας.

‘Ο Γ’ τόμος (1959), περιέλαβεν εἰς ἑξακοσίας πενήντα σελίδας, 214 εἰκόνας, 22 μελετήματα, 139 σύντομα βιογραφικά σημειώματα τῶν μεγάλων σκαπανέων τῆς ἐπιστήμης καὶ συντελεστῶν προόδου, τριάκοντα ὀκτὼ ἐκλεκτὰ ἑλληνικὰ ποιήματα, 295 γνωμικὰ καὶ παροιμίας ὡς καὶ 67 διάφορα σημειώματα, συνοπτικὴν περιγραφὴν τῆς οἰκονομικῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ 1957, πλήρη χρησιμοτάτων στοιχείων, ὡς καὶ τὸ «Ἐγκόλπιον τοῦ Σπουδαστοῦ», περιέχον τὴν θρησκευτικὴν, ἔθνικὴν, πολιτικὴν, διεθνικὴν, εὐρωπαϊκὴν καὶ σχολικὴν ἀγωγὴν του, διὰ τὸ ὅποιον ἐτύχομεν θερμοτάτων συγχαρητηρίων παρ’ ὄλων ὡς καὶ τῆς ἐπιβραβεύσεως ἐκ μέρους τοῦ ἀνωτάτου πνευματικοῦ ἰδρύματος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

‘Ο σημερινὸς τόμος, ἐξ 176 σελίδων, παρουσιάζει νέαν πρωτοτυπίαν. ‘Ο Κοσμήτωρ τῆς Σχολῆς κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου εἶχε τὴν ὡραίαν ἔμπνευσιν νὰ ἀφιερωθῆ ὁ νέος τόμος εἰς τὴν ἀποτύπωσιν τῆς πολιτικῆς, οἰκονομικῆς, πνευματικῆς καὶ πολιτιστικῆς καταστάσεως τῆς Ἑλλάδος τὸ 1858 ἐν παραβολῇ πρὸς τὸ 1958, ὥστε νὰ δειχθῆ ἡ καταβληθεῖσα ἀπὸ τὰς παρελθούσας καὶ τὴν παροῦσαν γενεὰν προσπάθειά διὰ τὴν ἀνοδὸν ἐν γένει τοῦ τόπου μας. Οἱ νέοι μας προπαντὸς πρέπει νὰ γνωρίσουν τὴν ἐπιτελεσθεῖσαν μὲ τόσοις μόχθους καὶ τόσας ἀντιξοότητάς πρόοδον, νὰ γνωρίσουν τὴν πρόσφατον ἱστορίαν τοῦ τόπου καὶ νὰ κατανοήσουν πόσον μεγάλη εἶναι ἡ εὐθύνη καὶ ἡ ὑποχρέωσις των νὰ ὀλοκληρώσουν εἰς τὸ μέλλον τὸ ἔργον τοῦ παρελθόντος.

Μὲ τὴν βάσιν αὐτὴν οἱ ἀναγνώσται μας θὰ ἀντιληφθοῦν τὴν ἀξίαν τῆς νέας τῆς Σχολῆς προσπάθειάς, ἰδίᾳ ὅταν συμπληρωθῆ αὕτη διὰ τῆς ἐκδόσεως τῶν «Ἀλμανάκ» 1961 καὶ 1962.

‘Ολη αὐτὴ ἡ ἐργασία ἐγένετο, παρὰ τὰ γλίσχρα οἰκονομικὰ μέσα τὰ ὅποια διαθέτει ἡ Σχολὴ μας, χάρις εἰς τὴν ἀφοσίωσιν αὐτῶν ποὺ συνέλαβον τὴν ἰδέαν καὶ ἀμισθὶ τὴν ἐπραγματοποίησαν, ἐνῶ διὰ τὰ ξένα παρόμοια Ἀλμανάκ χρησιμοποιοῦνται ὀλόκληρον ἐπιτελεῖον ἐπιστημόνων καὶ λογίων συστηματικῶς ἐργαζομένων καθ’ ὅλον τὸ ἔτος καὶ ἀδρῶς ἀμειβομένων.

Δι’ ὃ θεωρῶ ὑποχρέωσίν μου, ὅπως ἐκφράσω τὰς θερμὰς μου εὐχαριστίας πρὸς ὅλους τοὺς συνεργάτας, οἱ ὅποιοι ἀφιλοκερδῶς συνετέλεσαν ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν καὶ τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Κοσμήτορος τῆς Σχολῆς κ. Στρ. Κ. Παπαϊωάννου εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ὡραίας αὐτῆς ἐκδόσεως. ‘Ολοι περιέβαλον τὸ Ἀλμανάκ μὲ στοργὴν καὶ ἀγάπην, ὥστε τοῦτο νὰ καταστῆ ἀντάξιον τῶν

προσδοκιῶν καὶ τῶν παραδόσεων τῆς Σχολῆς. Θεωρῶ χαράν μου νὰ εὐχαριστήσω ὅσους ἀπετέλεσαν τὸ Ἐπιτελεῖον συντάξεως τοῦ «Ἀλμανάκ» 1960—1962, τοὺς κ.κ. Κ. Κιτσίκην, Μ. Καλλιγᾶν, Καθηγητὰς τοῦ Πολυτεχνείου, τὴν κ. Σ. Γεδεῶν, Ἐκπαιδευτικὴν Σύμβουλον καὶ Καθηγήτρια, τῆς Σχολῆς, τὸν κ. Παπαπᾶνον, Διευθυντὴν τῆς Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως, τὸν κ. Γ. Κουρνοῦτον, Διευθυντὴν Γραμμάτων, τὸν κ. Γ. Κατσώνην, Δημοσιογράφον, τὸν κ. Κ. Δημαρᾶν, Γεν. Διευθυντὴν τοῦ Ι.Κ.Υ., τοὺς λογοτέχναις κ.κ. Β. Βαρίκαν, Α. Τερζάκη, Ι. Σιδέρην, τὸν κ. Ν. Σιδέρην, Διευθυντὴν τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας, τοὺς Καθηγητὰς τῆς Σχολῆς κ.κ. Σ. Ἀγαπητίδην, Ε. Γεωργαντόπουλον, Ἀθαν. Κανελλόπουλον, Χρῆστον Κανελλόπουλον, Α. Λάζαρη, Κ. Μπανταλούκαν, Σ. Σταυρόπουλον.

Ἰδιαιτέρως θέλω νὰ εὐχαριστήσω καὶ νὰ συγχαρῶ τὴν Δδα Μ. Ταϊόγλου τῆς Τεχνικῆς Βοηθείας τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, ἣ ὁποία ἐπεμελήθη μὲ στοργὴν τὴν παροῦσαν ἔκδοσιν.

Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι καὶ ἡ τετάρτη μας ἔκδοσις θὰ συναντήσῃ τὴν ἰδίαν ἐπιτυχίαν, ἐφ' ὅσον ἐγένετο μετὰ τῆς αὐτῆς φροντίδος καὶ στοργῆς. Ἡ ἐπίγνωσις ὅτι προσφέρομεν κάτι καλὸν διὰ τὸν τόπον μας ἀποτελεῖ ἄλλωστε τὴν μόνην ἀνταμοιβὴν τῶν τόσων κόπων καὶ θυσιῶν μας.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ νέου ἔτους 1960, αἱ σκέψεις μας καὶ αἱ εὐχαί μας στρέφονται καὶ πάλιν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν νεότητα καὶ ἰδίως τὴν σπουδάζουσαν. Πρὸς τοὺς Νέους αὐτοὺς ἡ Σχολὴ εὐχεται κάθε προκοπὴν καὶ εὐημερίαν.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Α.Β.Σ.
ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸ παρὸν Ἑγκυκλοπαιδικὸν Λεξικὸν σύντομα βιογραφικὰ σημειώματα συνετάχθησαν μετὰ τὴν πολῦτιμον φιλικὴν συνεργασίαν τῶν κ. κ. Σπ. καὶ Κωνστ. Βοβολίνη, ἐκδοτῶν τοῦ λαμπροῦ λεξικοῦ «Μέγα Ἑλληνικὸν Βιογραφικὸν Λεξικόν», τοὺς ὁποίους ἡ Σχολὴ εὐχαρίστει θεομῶς.

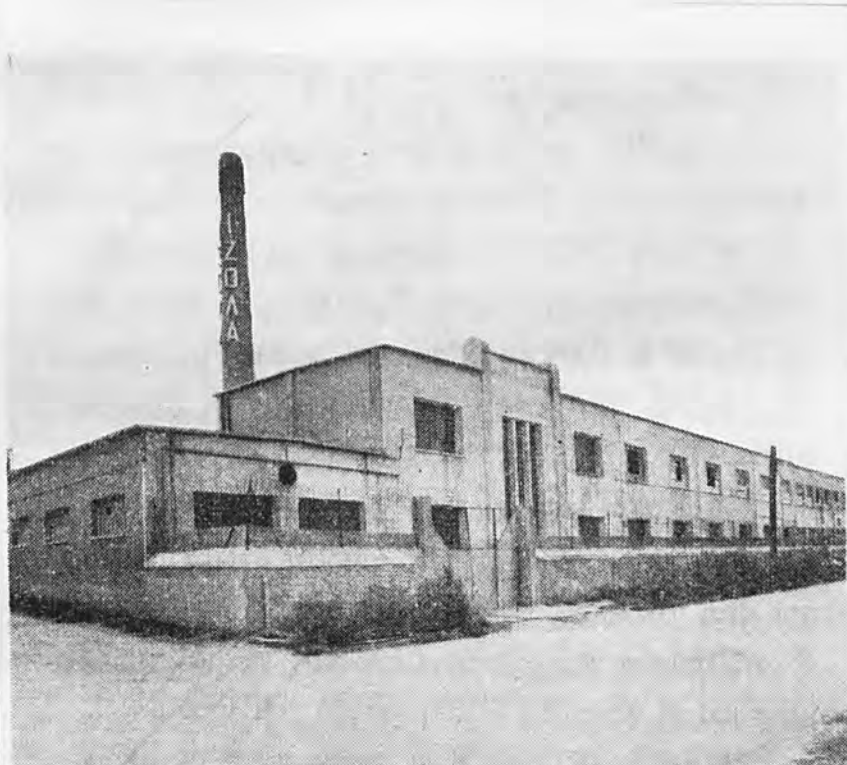
Τὰ βιογραφικὰ σημειώματα ἀναφέρονται εἰς ἀποθανόντας ἐξέχοντας παράγοντας τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς καὶ συντελεστὰς τῆς οἰκονομικῆς προόδου τοῦ τόπου κατὰ τὴν περίοδον 1858 - 1958, ἵνα χρησιμεύσουν ὡς πολῦτιμα παραδείγματα εἰς τοὺς νέους σπουδαστὰς τῆς Σχολῆς φιλοδοξούσης καὶ ἐκ τοῦ τόμου τεταγμένης νὰ παρασκευάζῃ ἀνώτερα οἰκονομικο-διοικητικὰ στελέχη τοῦ τόπου.

Α' μὴν — Ἡμέ-
ραι 31 — Διάρ-
κεια ἡμέρας ὤ-
ραι 10. Πανσέ-
ληνος τὴν 14ην.

Ἐν νέον ἔτος ἀρ-
χεται. Τὸ παρελ-
θὸν ἔχει ἤδη πα-
ρασκευάσει τὸ Πα-
ρόν. Ἄς προσπα-
θῆσωμεν νὰ δημι-
ουργήσωμεν ἕν κα-
λύτερον Μέλλον.
Τὸ καθημερινόν
μας ἐρώτημα ἔστω:
Τί πρέπει νὰ πρά-
ξω, τί δέον ν' ἀ-
ποφύγω.

Ἐν Ἰανουάριος ἀπεκαλεῖτο παρὰ τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων «Γαμηλιών». Σήμερον λαϊ-
καί του ὀνομασίαι εἶναι : Γενάρης, Γενολοητής, Γατόμηνας, Καλαντάρης, Κρυαρίτης,
Τρανός, Μεγαλομήνας, Μεσοχειμῶνας.

Τὸ ἐργοστάσιον ΙΖΟΛΑ

Ι Ζ Ο Λ Α

Ἡ Α.Β.Ε. «ΙΖΟΛΑ» συνεπλήρωσεν ἑφέτος 30 χρόνια εὐδοκίμου ζωῆς.

Καί αἰσθάνεται τὴν μεγάλη ἱκανοποίησι νὰ ἀπευθύνεται γιὰ πρώτη φορά καί σέ δεύτερη γενιά.

Ξεκίνησε τὸ 1930, μὲ κεφάλαιον — τότε — 300 χιλιάδων δραχ. καί ἄρχισε τὸ δημιουργικὸν ἔργον της, μὲ τὴν κατασκευὴν, κατ' ἀρχὴν μονωτικῶν σωλῆνων «Μπέργκμαν» καί ἐντὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος ἔφτασε στὸ καταπληκτικὸ ἀποτέλεσμα νὰ ἔχη ἐξοπλίση πολλὰς δεκάδες χιλιάδων ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν μὲ τελειοτάτου τύπου ἠλεκτρικὰς συσκευές.

Ἡ Α.Β.Ε. «ΙΖΟΛΑ» προεκάλεσε μέχρι σήμερα οἰκονομία συναλλάγματος ὕψους 3.360.846 δολλαρίων, ἔδωσε δουλειὰ σὲ ἑλληνικὰ χέρια καί μειώνοντας συνεχῶς τὴς τιμὰς τῶν προϊόντων της (τιμὴ πωλήσεως 5 βασικῶν συσκευῶν τὸ 1955, 22.650 δραχ. τὸ 1958-59, 18.900 δραχ.) συνετέλεσε στὸν ἐκσυγχρονισμόν τοῦ ἑλληνικοῦ σπιτιοῦ.

Ἐπὶ πλέον ὄλων τούτων, ἀπέδειξε ὅτι οἱ συσκευές της εἶναι τῆς αὐτῆς ποιότητος μὲ τὴς πιὸ φημισμένες τοῦ ἑξωτερικοῦ καί τὴς κατέστησε προσιτὰς σὲ μεγάλη κλίμακα καί σὲ εὐρυτάτη ἔκτασι μεταξὺ τοῦ λαοῦ μας.

Ἡ Α.Β.Ε. «ΙΖΟΛΑ» εἶναι, πραγματικὴ βιομηχανία τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

1 *Ἀν. 7.44', Α. 5.14'*
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Βασιλείου τοῦ Μεγ.

2 *Ἀν. 7.44', Α. 5.15'*
ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Σιλβέστρου Ρώμης

3 *Ἀν. 7.44', Α. 5.16'*
ΚΥΡΙΑΚΗ
Μαλαχίου προφήτου

ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ

Εἰς ἐκ τῶν βασικῶν δημιουργῶν καὶ θεμελιωτῶν τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας καὶ πρωτοπόρος τῆς οικονομικῆς ἀναπτύξεως τοῦ τόπου. Ἐγεννήθη, τὴν 29ην Νοεμβρίου 1874, εἰς Γαλάζιον τῆς Ρουμανίας καὶ ἀπέθανε, τὴν 23ην Νοεμβρίου 1947, εἰς Ἀθήνας. Ὁ πατὴρ τούτου, ἀφοῦ ἐπὶ τι διάστημα παρέμεινε εἰς Σμύρνην, μετηνάστευσε τελικῶς εἰς Ρουμανίαν. Ταχέως δέ, ἐμπορευόμενος, ἀνεπτύχθη εἰς ἓνα τῶν σημαντικωτέρων οικονομικῶν παραγόντων, τῆς ἐκεῖ πολυπληθοῦς ἑλληνικῆς παροικίας. Ὃταν ὁ Χαρίλαος ἔλαβε τὸ δίπλωμά του ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἀπεφασίσθη ὅπως οὗτος μεταβῆ εἰς Γαλλίαν, Βέλγιον καὶ Γερμανίαν, δι' ἀνωτέρας σπουδᾶς. Ἀπὸ νεαρωτάτης ἡλικίας ἐνδιεφέρετο ἰδιαίτερος διὰ ὅτι ἀφεῶρα τὴν βιομηχανίαν. Ὁ ἴδιος ἐρωτώμενος ἔλεγε: «Θέλω νὰ γίνω μέγας βιομήχανος, ὄχι διὰ νὰ ἀποκτήσω κέρδη, ἀλλὰ διὰ νὰ προσφέρω ὑπηρεσίας εἰς τὴν πατρίδα μου».

Τῷ 1906, ὁ Ἐπαμεινώνδας Χαρίλαος εἶχε τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἰδρύσεως τῆς «Ἀνωύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρίας Οἴνων καὶ Οἰνοπνευματῶν», ἡ ὁποία μεγάλως συνέβαλεν εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ ὄξυτάτου, κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, οικονομικοῦ προβλήματος καὶ ἔθεσε τὰς βάσεις τῆς ριζικῆς καὶ ἀποτελεσματικῆς ἀντιμετώπισεώς του.

Παράλληλως ὁ Ἐπαμεινώνδας Χαρίλαος ἐστρεψε τὴν προσοχὴν του εἰς τὴν αὐξησιν τῆς καταναλώσεως τοῦ οἰνοπνεύματος, τὸ ὅποιον ἤδυνάτο νὰ ἀπορροφήσῃ τεραστίαν ποσότητα σταφίδων. Ἡ Ἑταιρία Οἴνων ἐπέτυχε μεγάλως ἐξαγωγᾶς καθαροῦ οἰνοπνεύματος εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ εἰσήγαγε, διὰ πρώτην φοράν ἐν Ἑλλάδι, τὴν κατανάλωσιν τοῦ οἰνοπνεύματος πρὸς φωτισμόν, θέρμανσιν καὶ κίνησιν.

Ἐπῆρξεν δὲ εἰς ἐκ τῶν θεμελιωτῶν τῆς Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς καὶ ὁ πρῶτος Πρόεδρος τοῦ Δ. Συμβουλίου αὐτῆς. Ἡ Σχολὴ ἀπετέλεσε τὸ τελευταῖον ἰδανικὸν τῆς ζωῆς του, πιστεύων ὅτι ἡ ἀνασυγκρότησις τῆς χώρας εἶχε θεμελιώδη ἀνάγκην ἀπὸ εἰδικευμένα τεχνικά ἀλλὰ καὶ διοικητικά στελεχῆ.

ΖΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ ΣΩΚΡΑΤΗΣ

Γεωπόνος, πρώτος εισαγωγών εν 'Ελλάδι τήν καλλιέργειαν ἀμερικανικῶν κλημάτων καὶ πρώτος ἐφαρμόσας ἐν τῇ χώρᾳ τήν μέθοδον τῆς ὑπὸ σκιάν ἀποξηράνσεως τοῦ σταφιδοκάρπου. Ὑπῆρξεν ἐπίσης ἰδρυτῆς διαφόρων βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὰς Πάτρας. Ἐγενήθη τῆν 24 Σεπτεμβρίου 1875, εἰς τὸν χωρίον Σιγῆ τῶν Μουδανιῶν (Μ. Ἀσίας) καὶ ἀπέθανεν εἰς τὰς Πάτρας, τῆν 28ην Ὀκτωβρίου 1940. Τὸ 1885, ὁ δεκαετής τότε Ζανθόπουλος ἀπεστάλη εἰς σχολεῖον τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ μετὰ ἐνεγράφη εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολήν. Εἰς ἡλικίαν δὲ 16 ἐτῶν μετέβη εἰς Γαλλίαν, ἵνα σπουδάσῃ γεωπόνος, λαβὼν τὸ δίπλωμά του, τῆν 24ην Ἀπριλίου 1896. Τὸ 1901, ὁ Ζανθόπουλος ἐποποθετήθη ὡς διευθυντῆς τοῦ Γεωργικοῦ Σταθμοῦ Πατρῶν.

Βραδύτερον ἐξεργάγη ὁ Α' Παγκόσμιος Πόλεμος, ὁ πολιτικὸς διχασμὸς, ἡ ἐξορία τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου κατὰ τὸ 1917 κ.λ.π. Ἐν τῷ μεταξύ, ὁ Σωκράτης Ζανθόπουλος, προαχθεὶς εἰς ἐπιθεωρητὴν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ τῆς Γεωργίας, παρέμεινεν εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν μέχρι τῆς 7 Ἰουλίου 1917. Μετὰ δὲ οὗτος ἐπέδωθη κατ' ἀρχὰς μὲν εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ ἀργότερον προέβη εἰς τὴν ἰδρυσιν διαφόρων βιομηχανιῶν ἐν Πάτρας.

4 ^{Ἄν. 7.44', Δ. 5.17'}
ΔΕΥΤΕΡΑ
Σύναξις 70' Ἀπ.

5 ^{Ἄν. 7.44', Δ. 5.18'}
ΤΡΙΤΗ
Παραμονὴ Θεοφαν.

6 ^{Ἄν. 7.44', Δ. 5.19'}
ΤΕΤΑΡΤΗ
Τὰ Ἄγ. Θεοφάνεια

7 ^{Ἄν. 7.44', Δ. 5.19'}
ΠΕΜΠΤΗ
Σύν. Ἰω. Προδρόμου

8 ^{Ἄν. 7.44', Δ. 5.20'}
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Δομνίκης οσίας

9 ^{Ἄν. 7.44', Δ. 5.21'}
ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Πολυεῖκτου Μαρ.

10 ^{Ἄν. 7.44', Δ. 5.22'}
ΚΥΡΙΑΚΗ
Γρηγορίου Νέσσης

ΒΛΑΓΚΑΛΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Μηχανολόγος - Μηχανικός. Είς εκ τῶν πρωτοπόρων τῆς τεχνικῆς ἀναπτύξεως καὶ θεμελιωτῆς, ἐν Ἑλλάδι, ἰδίως εἰς τὸν τομέα τῶν σιδηροδρόμων, τῆς ἠλεκτροκινήσεως καὶ τοῦ ἠλεκτροφωτισμοῦ εἰς τὸν ὅποιοι ἀφείλεται ἡ καταπληκτικὴ ἐξέλιξις των.

Ἐγεννήθη τὴν 18 Μαΐου 1873 εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἀπέθανε τὴν 22 Μαΐου 1955 εἰς τὰς Ἀθήνας.

Μετὰ τὸ πέρασ τῶν σπουδῶν του, ἐν Ζυρίχῃ, ἐλθὼν εἰς Ἀθήνας ἐγένετο ἀρχιμηχανικός εἰς τὰ ναυπηγεῖα Βασιλειάδου.

Ὡς πρῶτον ἔργον του θεωρεῖται ἡ κατασκευὴ τῆς ἀτμομηχανῆς «Ἑλληνίς» ἣτις ἔσυρε τὸν σιδηρόδρομον Ἀθηνῶν-Κηφισιάς.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1904 ὡς ὑποδιευθυντῆς καὶ ἐν συνεχείᾳ διευθυντῆς καὶ πρόεδρος τῆς Ἑταιρίας Ἡλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων ἔδωσε μεγίστην ὠθησιν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τούτων.

Παραλλήλως ἐγένετο σύμβουλος, ἀντιπρόεδρος καὶ πρόεδρος τῆς Ἑταιρίας διώρυγος Κορίνθου.

Ἀπεσύρθη τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας τὸ 1946 ἀφοῦ ἐπὶ 52 ἔτη προσέφερεν ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας εἰς πλείστους κλάδους τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

11

Ἄρ. 7.44', Α. 5.23'

ΔΕΥΤΕΡΑ

Θεοδοσίου Κουροῦ.

12

Ἄρ. 7.43', Α. 5.24'

ΤΡΙΤΗ

Τατιανῆς Ἐδθ.

13

Ἄρ. 7.43', Α. 5.25'

ΤΕΤΑΡΤΗ

Ἐρωδίου Στρατ.

14

Ἄρ. 7.43', Α. 5.26'

ΠΕΜΠΤΗ

Τῶν ἐν Σινῇ Πατέρῳ.

15

Ἄρ. 7.42', Α. 5.27'

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Παύλου Θηβαίου

16

Ἄρ. 7.42', Α. 5.28'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Ἄλυσ. Ἀπ. Πέτρου

17

Ἄρ. 7.42', Α. 5.29'

ΚΥΡΙΑΚΗ

Ἀντωνίου Μεγάλου

ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Οικονομολόγος — συγγραφέας, ἐγένετο ὑποδιοικητὴς (1894) καὶ πέμπτος κατὰ σειρὰν διοικητὴς (1911) τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς. Ἐγεννήθη εἰς τὴν νησίδα Μαδουρῆ, κειμένην εἰς τὸν κόλπον τῆς Λευκάδος, τὴν 17 Ἰουνίου 1855 καὶ ἀπέθανε τὴν 16 Μαρτίου 1914.

Τὴν 6 Ἀπριλίου 1890 ὁ Ἰωάννης Βαλαωρίτης προσελήφθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ὡς γενικὸς γραμματεὺς καὶ προσέφερε σημαντικὰς ἐκδουλεύσεις εἰς τὸ ἴδρυμα ἐνῶ παραλλήλως ἐπεδίετο καὶ εἰς ἀξιολόγους νομικὰς μελέτας. Οὕτω, ἐνδιέτριψεν ἰδιαιτέρως εἰς μελέτας ἀφορώσας εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ διετέλεσε μέλος (διάταγμα τῆς 16 Δεκ. 1891) τῆς τότε συγκροτηθείσης ἐπιτροπῆς πρὸς σύνταξιν τοῦ κώδικος αὐτοῦ. Ὡσαύτως ὑπῆρξε μέλος τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς μελέτην τοῦ Ἰονίου Κώδικος. Ἐν συνεχείᾳ ἐγένετο ὑποδιοικητὴς καὶ Διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ὡς δὲ τοιζέται σχετικῶς, οὗτος ἐκ τῆς θέσεώς του ταύτης ἐπέδωθη εἰς σοβαρὰς οικονομικὰς καὶ δὴ τραπεζικὰς καὶ νομισματικὰς μελέτας, ἀπέβη ἐν τέλει ἀυθεντία εἰς τοὺς κλάδους αὐτοῦς τῆς οικονομικῆς ἐπιστήμης, συντάξας προσωπικῶς καὶ τοὺς νόμους ΓΧΜΑ καὶ ΓΧΜΒ δι' ὧν ἐπετεύχθη ἡ σταθεροποίησις τοῦ νομίσματος.

18

Ἄρ. 7.41', Δ. 5.31'
ΔΕΥΤΕΡΑ
Ἄθων καὶ Κουβίλλου

19

Ἄρ. 7.41', Δ. 5.31'
ΤΡΙΤΗ
Μακ. τοῦ Αἰγυπτ.

20

Ἄρ. 7.41', Δ. 5.33'
ΤΕΤΑΡΤΗ
Ἐθνομίον τοῦ Μογ.

21

Ἄρ. 7.40', Δ. 5.31'
ΠΕΜΠΤΗ
Μαξίμου, Νεοφύτου

22

Ἄρ. 7.40', Δ. 5.35'
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Τιμοθέου Ἀποστ.

23

Ἄρ. 7.39', Δ. 5.36'
ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Κλήμεντος ἀγαθ.

24

Ἄρ. 7.38', Δ. 5.37'
ΚΥΡΙΑΚΗ
Ξένης ὁσίας

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΚΕΧΑΓΙΑΣ

Τραπεζίτης, συμπράξας επί 43 έτη εις την ίδρυσιν και όργανωσιν τής Έθνικής Τραπεζής και διατελέσας ύποδιοικητής του ίδρύματος· πολιτικός και οικονομολόγος, πρωτοστατήσας ως Ύπουργός των Οικονομικών εις την προσπάθειαν έξυγιάνσεως των οικονομικών του κράτους και την βελτίωσιν του φορολογικού συστήματος.

Έγεννήθη κατά την έναρξιν του απελευθερωτικού αγώνος τής Ελλάδος — τώ 1821 εις Σεγδίτσα τής Παρνασσίδος και απέθανεν εις Αθήνας, την 25 Μαρτίου 1885. Ο Κεχαγιᾶς επενόησε νέον λογιστικόν σύστημα διά του οποίου ή εργασία έγινετο απλουστέρα και έπετυγχάνετο οικονομία. Τήν 27 Οκτωβρίου 1847, ό Κεχαγιᾶς μετέβη εις Σύρον διά την αντιμετώπισιν τής εκεί δημιουργηθείσης τότε άνωμαλίας περι την κυκλοφορίαν των τραπεζιτικών γραμματίων. Έπί του θέματος τούτου έδημοσιεύθη και σχετική έπιστολή του Κεχαγιᾶ εις την έφημερίδα «Έλπις» τό 1847, 4 Νοεμβρίου.

25 ^{᾽Αν. 7.37', Δ. 5.38'}
ΔΕΥΤΕΡΑ
Γρηγορίου του Θεολ.

26 ^{᾽Αν. 7.37', Δ. 5.39'}
ΤΡΙΤΗ
Ξενοφ., Κλήμ. Βοιωτ.

27 ^{᾽Αν. 7.36', Α. 5.40'}
ΤΕΤΑΡΤΗ
*᾽Αναζάλ. λειψάνων
᾽Ιωάννου Χρυσ.*

28 ^{᾽Αν. 7.36', Δ. 5.41'}
ΠΕΜΠΤΗ
Χάριτος μάρτυρος

29 ^{᾽Αν. 7.34', Δ. 5.43'}
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
᾽Ιγναντίου του Θεοφ.

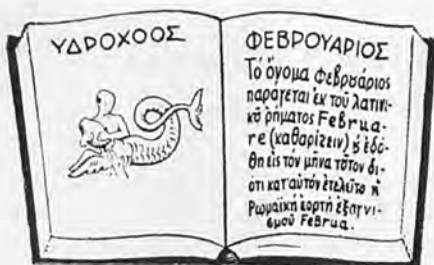
30 ^{᾽Αν. 7.34', Δ. 5.44'}
ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Των Τριών Ἱεραρχών

31 ^{᾽Αν. 7.33', Δ. 5.45'}
ΚΥΡΙΑΚΗ
Κύρον και ᾽Ιωάν.

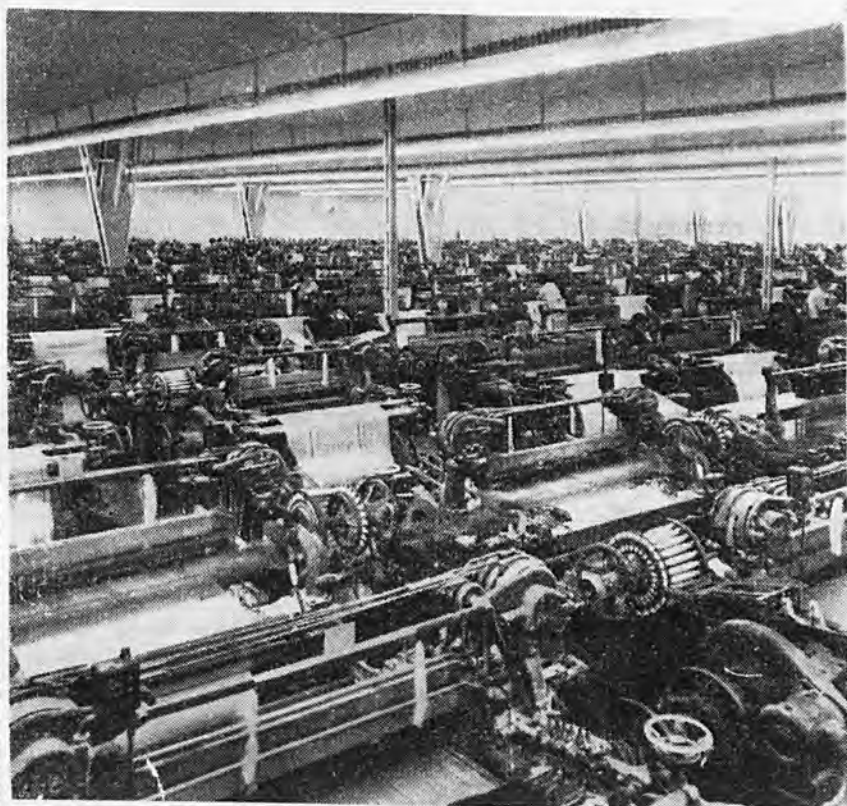

Β' μήν — Ἡμέ-
ραι 29 — Διάρ-
κεια ἡμέρας ὠ-
ραι 11. Πανσέ-
ληνος τὴν 12ην.

Ἄπο 1 Φεβρου-
αρίου ἀρχίζει τὸ
δεύτερον ἀκαδη-
μαϊκὸν ἐξάμηνον.
Ἄς ἐντεινῶμεν ὁ-
λοί— διδάσκοντες
καὶ διδασκόμενοι
— τὰς προσπα-
θείας μας.

Ἐὸ Φεβρουάριος ἀπεκαλεῖτο παρὰ τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων Ἀνθεστηριών· λέγεται
σήμερον παρὰ τοῦ λαοῦ: Φλεβάρης, Μικρός, Κουτσός, Κουτσαφλέβαρος, Φλιάρης,
Γκουζούκης, Κλαδευτής.

Ἄπορις ἴφαντηρίου, αὐτομάτων ἰστών νέων ἐγκαταστάσεων Πατρῶν
ἐργοστασίου τῆς «Πειραιῆς - Πατραϊκῆς»

Η «ΠΕΙΡΑΪΚΗ - ΠΑΤΡΑΪΚΗ»

Ίδρύθη τὸ 1932 προελθοῦσα ἐκ τῆς συγχωνεύσεως τῆς Ἀνωλύμου Πατραϊκῆς Ἐμποροβιομηχανικῆς Ἐταιρίας καὶ τῆς Ἀνωλύμου Πειραικῆς Ἐταιρίας Ἐπιχειρήσεων.

Διοικεῖται δὲ ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς παρὰ τῶν κ.κ. Χ. Κατσάμπα καὶ Σ. Στράτου.

Ἡ Πειραικὴ - Πατραϊκὴ διαθέτει σήμερα τέσσαρα ἐργοστασιακὰ συγκροτήματα : ἓν εἰς Ἀθήνας, ἓν εἰς Μεγάλο Πεῦκο καὶ δύο εἰς Πάτρας. Τὰ συγκροτήματα ταῦτα περιλαμβάνουν κλωστήρια, ὑφαντήρια, βαφεῖα καὶ φινιριστήρια ὑφασμάτων καὶ νημάτων.

Τὸ σύνολον τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατοτεχνιτῶν ἀνέρχεται εἰς 3.500 ἀριθμὸς ὁ ὁποῖος ἀντιστοιχεῖ, περίπου, εἰς τὰ 15 % τοῦ συνόλου τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὴν ἑλληνικὴν βαμβακουργίαν.

Κατεργάζεται ἐτησίως περίπου τὸ ἓν πέμπτον τοῦ βιομηχανοποιημένου ἔν Ἑλλάδι βάμβακος.

Τὰ προϊόντα τῆς εἶναι ἐφάμιλλα, εἰς ποιότητα, μὲ ἐκεῖνα τῶν μεγαλυτέρων ἐργοστασίων τοῦ κόσμου καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔχουν ἐπιβληθῆ εἰς τὴν ἐγχώριον ἀγοράν.

Πωλεῖ τὰ προϊόντα τῆς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἀγοράν εἰς τιμὰς ἀπολύτως συναγωνιστικὰς καὶ ἐνεργεῖ ἐξαγωγὰς εἰς δισφόρους χώρας τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Κατὰ τὸ ἔτος 1958 ἐπραγματοποίησε κύκλον ἐργασιῶν, ὅστις ὑπερέβη τὰ 360 ἑκατομ δραχμῶν.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος κατέβαλε :

διὰ πρώτας ὕλας	δρχ. 178 ἑκατομ.
δι' ἀμοιβὰς τοῦ προσωπικοῦ	» 88 »
δι' ἀσφάλισιν	» 13 »
διὰ μέρισμα	» 6 »

Εἶναι ἐθνικὴ βιομηχανία διότι χρησιμοποιεῖ μόνον ἑλληνικὸν προσωπικὸν καὶ ἑλληνικὴν πρώτην ὕλην.

Πιστεύει ὅτι μὲ τὸ ἔργον τῆς ἀποδεικνύει ὅτι ἔχει πλήρη συνείδησιν τῆς κοινωνικῆς ἀποστολῆς μιᾶς ἐπιχειρήσεως καὶ ὅτι ὑπηρετεῖ τὸ Ἐθνικὸν σύνολον καὶ προάγει τὴν Ἐθνικὴν Οἰκονομίαν.

ΔΙΟΜΗΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Έγενήθη τὸ 1875 ἐσπούδασε νομικὰ εἰς τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον καὶ συνεπλήρωσε τὰς σπουδὰς του ἐν Γερμανίᾳ ἐπιδοθεὶς εἰδικῶς εἰς τὰ οικονομολογικά.

Ἦρξισε τὴν σταδιοδρομίαν του ὡς νομάρχης Ἀττικοβοιωτίας. Τὸ 1910 εἰσηλήθεν εἰς τὴν πολιτικὴν ἐκλογεὶς βουλευτῆς, Σπετσῶν, τοῦ κόμματος τῶν Φιλελευθέρων.

Τὸ 1911 ἐγένετο Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τὸ 1918 ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Κυβερνήσεως Ἐλευθερίου Βενιζέλου διεπραγματεύθη μετὰ τὰς συμμάχους Ἀγγλίαν καὶ Γαλλίαν τὸ θέμα τῶν Συμμαχικῶν πιστώσεων διὰ τὰς στρατιωτικὰς δαπάνας τοῦ πρώτου πολέμου. Τὴν αὐτὴν χρονολογίαν ἐγένετο συνδιοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς προαχθεὶς τὸ 1923 εἰς διοικητὴν αὐτῆς. Μετὰ τὴν Μικρασιατικὴν καταστροφὴν ὁ Ἀλέξ. Διομήδης ἀντιπροσώπευσε τὴν Ἑλλάδα εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν καὶ ἐξησφάλισε τὴν ἐκδοσὶν δανείου 12 ἑκατομμυρίων λιρῶν, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Κ.Ε. διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν προσφύγων.

Τὸ 1928 παραιτηθεὶς ἐκ τῆς θέσεώς του ἐν τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ, ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν τῆς νεοἰδρυθείσης τότε Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος μέχρι τοῦ Ὀκτωβρ. 1931. Τὸ 1947 ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν κατέλεξε τὸν Ἀλ. Διομήδην μεταξὺ τῶν μελῶν της.

Ὁ Βασιλεὺς τοῦ ἀπένειμε τὸν Μεγαλόσταυρον τοῦ Σωτήρος καὶ ἡ Πολιτεία τὸν ἀνεβίβασεν εἰς τὸ ἀξίωμα τοῦ Πρωθυπουργοῦ.

1

Ἄν. 7.32', Δ. 5.46'

ΔΕΥΤΕΡΑ

Τροφῶνος Ἀναστασ.

2

Ἄν. 7.31', Δ. 5.47'

ΤΡΙΤΗ

Ἡ Ὑπαπαντὴ
Ἰησοῦ Χριστοῦ

3

Ἄν. 7.30', Δ. 5.48'

ΤΕΤΑΡΤΗ

Συμεὼν τοῦ Θεοῦ.

4

Ἄν. 7.29', Δ. 5.49'

ΠΕΜΠΤΗ

Ἰσιδώρου Πηλοῦ.

5

Ἄν. 7.28', Δ. 5.51'

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Ἀγάθης, Θεοδούλης

6

Ἄν. 7.27', Δ. 5.52'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Φωτίου Κων/πόλεως

7

Ἄν. 7.26', Δ. 5.53'

ΚΥΡΙΑΚΗ

Τελόνου καὶ Φαρισ.

ΚΕΧΑΓΙΑΣ ΗΛΙΑΣ

Σημαντικός οικονομικός και κοινωνικός παράγων επί τρεις δεκαετίες, μόνιμος διευθυντής της εν Σύρω έδρευούσης πρώτης ελληνικής ατμοπλοϊκής εταιρίας.

Έγεννήθη, τὸ 1810, εἰς Ἀμφισσαν καὶ ἀπέθανε, τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1885, εἰς Ἀθήνας.

Ὁ Ἡλίας Κεχαγιάς ἦτο βαθύς μελετητής τῶν θεμάτων τῆς ἑλληνικῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας, ἐγνώριζε δὲ ὅλας τὰς λεπτομερείας τῆς ἐξελίξεώς της, ἀπὸ τῆς πτώσεως τοῦ Βυζαντίου μέχρι τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος.

Μεταξὺ τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ἀφ' ἑνός, καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἀτμοπλοϊκῆς Ἑταιρίας, ἀφ' ἑτέρου, ἐμεσολάβει πάντοτε ὁ Εὐθύμιος Κεχαγιάς ὡς ὑποδιοικητής τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς.

Ἡ ἀνθησις τῆς Ἑταιρίας «Ἑλληνική Ἀτμοπλοία», ἀποδίδεται, κατὰ μέγα μέρος, εἰς τὴν πρωτοβουλίαν καὶ τὴν δρᾶσιν τοῦ Ἡλίας Κεχαγιά.

8

Ἄρ. 7.25', Α. 5.54'

ΔΕΥΤΕΡΑ

Θεοδόρον στρατηγ.

9

Ἄρ. 7.24', Α. 5.55'

ΤΡΙΤΗ

Νικηφόρον μάστ.

10

Ἄρ. 7.23', Α. 5.56'

ΤΕΤΑΡΤΗ

Χαυλάμπους ἱερομ.

11

Ἄρ. 7.22', Α. 5.57'

ΠΕΜΠΤΗ

Βλασίου ἱερομ.

12

Ἄρ. 7.22', Α. 5.58'

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Μελετίου Ἀντιοχ.

13

Ἄρ. 7.20', Α. 6.00'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Μαρτινιανοῦ ὁσ.

14

Ἄρ. 7.18', Α. 6.01'

ΚΥΡΙΑΚΗ

Λουκά τοῦ Ἀσώτου

ΠΟΥΤΟΥΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Μηχανικός, σιδηροβιομήχανος και ναυπηγός, αναπτύξας ιδιαιτέρως ἐν Ἑλλάδι τὸν κλάδον τῶν ναυτικῶν σιδηρῶν κατασκευῶν. Ἐγενήθη εἰς τὴν Ἑρμούπολιν Σύρου, τὸν Ὀκτώβριον 1871 καὶ ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις τὴν 14 Ἰανουαρίου 1958, ἐνεσταφιάσθη δὲ εἰς Πειραιᾶ.

Τὸ πρῶτον ἐργοστάσιον Πειραιῶς ἰδρύθη τὸ 1925 ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν Πουτοῦ. (Μαχητὴς τῆς βιομηχανικῆς ἰδέας), ταχύτατα ὁ Ἰωάννης Πουτούς, κατέστη εἰς ἐκ τῶν πλέον δημιουργικῶν, σιδηροβιομηχάνων τοῦ Πειραιῶς. Συνεχῶς ἐργαζόμενος διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς ἐπιχειρήσεώς του, δὲν ἔπαυεν νὰ μάχεται πρὸς πᾶσαν κατεύθυνσιν, ὑπὲρ τῆς ὅλης βιομηχανικῆς ἰδέας καὶ νὰ προσπαθῇ νὰ καταστήσῃ τὴν περιοχὴν τοῦ Πειραιῶς μέγα βιομηχανικὸν κέντρον.

Ἰδιαιτέρως ὁ Πουτούς, ἠγωνίζετο ὑπὲρ τῆς προαγωγῆς τῆς ἑλληνικῆς σιδηροβιομηχανίας, εἰς δὲ τὰς οικονομικὰς ἐφημερίδας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ εἰς τὸ Δελτίον τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς ἐδημοσίεοντο, ἑλλητπαλλήλως, ἄρθρα καὶ μελέται του ἐπὶ τῶν φλεγόντων θεμάτων τῆς Πειραικῆς σιδηροβιομηχανίας. Ὁ Ἰωάννης Πουτούς, δὲν συνεχῶρει τὴν τελείαν ἐγκατάλειψιν μιᾶς ζωτικωτάτης καὶ παλαιᾶς σιδηροβιομηχανίας, ἣτις ἀνέδειξε τὸν Πειραιᾶ.

15 Ἰαν. 7.17', Δ. 6.02'
ΔΕΥΤΕΡΑ
Ἰονησίμου ἀποστόλου
Ἐδσεβίου ὁσίου

16 Ἰαν. 7.16', Δ. 6.08'
ΤΡΙΤΗ
Οὐάλεντος, Φλαβιανού, Παμφίλου μάρτυ.

17 Ἰαν. 7.15', Δ. 6.04'
ΤΕΤΑΡΤΗ
Θεοδώρου Τήρωνος

18 Ἰαν. 7.14', Δ. 6.05'
ΠΕΜΠΤΗ
Λέοντος Ρώμης,
(Τσιζνοπέμπτου)

19 Ἰαν. 7.12', Δ. 6.06'
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Φιλοθέης τῆς Ἀθην.

20 Ἰαν. 7.11', Δ. 6.07'
ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Ψυχασάββατον

21 Ἰαν. 7.10', Δ. 6.08'
ΚΥΡΙΑΚΗ
Ἀπόκρως, Τιμοθ. ὁσ.

22 ^{Ἄν. 7.09', Α. 6.09'}
ΔΕΥΤΕΡΑ
^{Ἐπιπέδου μίσητ.}

23 ^{Ἄν. 7.07', Α. 6.10'}
ΤΡΙΤΗ
^{Πολυκάστου Σμύρ.}

24 ^{Ἄν. 7.06', Α. 6.11'}
ΤΕΤΑΡΤΗ
<sup>Α' καὶ Β' Ἐῤῥεσις
 γενναλῆς Προδόρμ.</sup>

ΕΥΓΕΝΙΔΗΣ ΕΥΓΕΝΙΟΣ

Ἐφοπλιστής, μεγαλέμπορος καὶ ἐπιχειρηματίας, ὀργανώσας, τὸ πρῶτον ἐν τῇ νεωτέρᾳ ἱστορίᾳ τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας, τὰς θαλασσίας ἀνατολικὰς γραμμὰς, τῶν σκανδιναβικῶν χωρῶν Σουηδίας καὶ Φιλανδίας. Πολλαχῶς δ' εὐεργετήσας τὴν Ἑλλάδα, ἀπέβη ὁ δημιουργὸς καὶ χορηγὸς τοῦ «Ἰδρύματος Εὐγενίου Εὐγενίδου». Ἐγεννήθη ἐν Διδυμοτείχῳ τῆς ἀνατολικῆς Θράκης, τὴν 22 Δεκεμβρίου 1882 καὶ ἀπέθανεν ἐν Βεβῆ τῆς Ἑλβετίας, τὴν 22 Ἀπριλίου 1954.

Μετὰ τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς του, ὁ Εὐγ. Εὐγενίδης ἐνεγράφη εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀμερικανικὴν Ροβέρτιον Σχολὴν. Ὁ πατὴρ του ἐμερίμησε διὰ τὴν καλὴν του ἀγωγὴν καὶ τοῦ ἐνέπνευσε παιδιόθεν τὰ βασικὰ στοιχεῖα μιᾶς εὐρείας ἀνθρωπιστικῆς μορφώσεως. Εἰς τὴν ἀμερικανικὴν Ροβέρτιον Σχολὴν συνεπλήρωσε τὰ ἐφόδια, μὲ τὰ ὁποῖα ἐνισχύθη ἡ ὀξεῖα εὐφυΐα του καὶ ἡ πολυσύνθετος προσωπικότης του. Διὰ τῆς ζωηρᾶς καὶ εὐρυτάτης ἐπιχειρηματικῆς του δράσεως, ὁ Ε. Εὐγενίδης κατέστη εἰς ἕκ τῶν ἀξιολογωτέρων οικονομικῶν παραγόντων ἐν Κωνσταντινουπόλει, μέχρι τοῦ 1922. Εἶχεν ἴδιον τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι καὶ τοῦ πράττειν. Ἀπὸ τὸ Βεβὲ τῆς Ἑλβετίας, ἔδωσε πρῶτος τὸν τόνον τῆς πανευθνικῆς κινητοποιήσεως. Ἀπέστειλε διὰ τοὺς σεισμοπαθεῖς 1.000.000 δρχ., διὰ τὴν ἀνακούφισιν τῆς δυστυχίας τῶν ἐλλήνων σεισμοπαθῶν. Ὁ Ε. Εὐγενίδης ἔλεγεν: «Ἀγαπῶ τὴν ἐργασίαν, λατρεύω τὴν δίνην τῶν ὑποθέσεων, τὴν ὑπερνίκησιν τῶν δυσκολιῶν, καθὼς καὶ τὴν χαρὰν τοῦ θριάμβου».

Παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ὁ Εὐγενίδης, εἶχε καταστῆ διεθνῆς προσωπικότης, δὲν ἔπαυσε νὰ στρέφῃ τὴν σκέψιν του πρὸς τὴν πόλιν τοῦ Διδυμοτείχου ὅπου τὸ πρῶτον εἶδε τὸ φῶς τῆς ζωῆς.

ΛΟΒΕΡΔΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Δημοσιογράφος, νομικός, οικονομολόγος, συγγραφέας, τραπεζίτης, γεροισιαστής και ύπουργός Οικονομικών. Έγεννήθη εις Πειραιά τήν 5 Μαΐου 1874 και απέθανεν εις Ἀθήνας τήν 21 Ἰανουαρίου 1936.

Τὸ 1901 ὁ Σπ. Λοβέρδος ἐξέδωκε μελέτην ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ ἔθνικὸς πλοῦτος», ἀναφερομένην εἰς τὰ σύγχρονα τότε θέματα καὶ προβλήματα τῆς ἑλληνικῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος, περιλαμβάνει δὲ λίαν ἐνδιαφερούσας πληροφορίες περὶ τῶν γεωργικῶν προϊόντων, τῆς κτηνοτροφίας, τῶν ὀρυκτῶν καὶ τῶν μετάλλων τῆς Ἑλλάδος ἀρχομένου τοῦ κ' αἰῶνος. Τὸ 1901 ὁ Σπ. Λοβέρδος ἐξέδωκε τὸ β' τεῦχος τοῦ «Ἐθνικοῦ πλοῦτου», ἀναφερόμενον εἰς τὴν βιομηχανίαν, τὴν συγκοινωνίαν, τὴν ναυτιλίαν καὶ τὸ ἐμπόριον τῆς χώρας.

Τὸ 1904 ἐξέδωκε τεῦχος ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἀποταμίευσις καὶ Ταμιευτήρια» ἐν τῷ προλόγῳ τοῦ ὁποίου ἀναφέρεται: «Τὸ βιβλίον τοῦτο ἐγράφη διὰ νὰ δώσῃ συγκεντρωμένην τὴν ἰδέαν καὶ τὴν ἐντύπωσιν τῶν ἠθικῶν καὶ ὑλικῶν ἀποτελεσμάτων, τὰ ὁποῖα ἔχει ἡ ἀποταμίευσις καὶ διὰ τὸ ἄτομον καὶ διὰ τὴν κοινωνίαν». Ἐν τῷ ἔργῳ του ἐκείνῳ, ὁ Σπ. Λοβέρδος ἀναλύει τὰ τῆς σημασίας τῆς ἀποταμιεύσεως, παρέχων καὶ ἐνδιαφερούσας πληροφορίες περὶ τῆς κινήσεως τῶν ταμιευτηρίων ἐν Ἑυρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ κατὰ τὸ ἔτος 1900. Ὁ Σπ. Λοβέρδος ὑπῆρξεν ὁ διανοητικώτερος μεταξὺ τῶν τραπεζιτῶν τῆς νέας γενεᾶς.

Τὴν 9 Ἰανουαρίου 1933 ἐγένετο ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὑπουργίας, οὗτος προσέφερον, ὡς τονίζεται, ἀξιολογωτάτας ὑπηρεσίας, μεταξὺ δὲ τῶν νόμων τοὺς ὁποίους εἰσηγήθη, ἦτο καὶ ὁ περὶ ἐνισχύσεως μεταλλευτικῶν καὶ μεταλλουργικῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ Λαυρίου.

25 Ἄν. 7.05', Α. 6.12'
ΠΕΜΠΤΗ
Ταρασίον Κων)λεως

26 Ἄν. 7.03', Α. 6.13'
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
*Πορφύριον Γάζης
Φωτεινῆς Σαμαρεί.*

27 Ἄν. 7.02', Α. 6.14'
ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Ψυχασάββατον

28 Ἄν. 7.01', Α. 6.15'
ΚΥΡΙΑΚΗ
Τυροφάγον

29 Ἄν. 7.00', Α. 6.15'
ΔΕΥΤΕΡΑ
Καθαρὰ Λευτέρα

Γ' μήν — 'Ημέ-
ραι 31 — Διάρ-
κεια ημέρας ὦ-
ραι 12. Πανσέ-
ληνος τὴν 13ην.

Ὁ μήν Μάρτιος, ὁ πρῶτος μήν τῆς ἀνοίξεως, μᾶς φέρει τὸ μήνυμα τῆς διπλῆς χαρᾶς: τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ τῆς Ἑθνικῆς μας Παλιγγενεσίας.

Ὁ Μάρτιος ἀπεκαλεῖτο παρὰ τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων «Ἐλαφβολιδών». Σήμερον αἱ λαϊκαὶ τοῦ ὀνομασθαί εἶναι: Μάρτης, Γδάρτης, Παλουκοκάφτης, Πεντάγνωμος, Ἀνοιξιάτης

Τὸ ὑπερωκεάνειον «Βασίλισσα Φρειδερίκη»

Τὸ ὑπερωκεάνειον «Βασίλισσα Φρειδερίκη», τὸ ὁποῖον τὸ 1954 ἤρωσε τὴν ἐλληνικὴν σημαίαν, ἐπέτυχε νὰ ἀναπτύξῃ τὴν μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἐνὸς ἑκατομμυρίου τῶν Ἑλλήνων ὁμογενῶν τῆς Ἀμερικῆς ἐπαφὴν, μὲ ἀποτέλεσμα, πρῶτον: Τὴν δημιουργίαν στενωτέρων σχέσεων τοῦ ἑλληνικοῦ τῆς Ἀμερικῆς μὲ τὴν γενέτειραν (διὰ τῆς ἀναθερμάνσεως τοῦ ἔθνικοῦ φρονήματος τῆς τρίτης γενεᾶς τῶν ἐκεῖ μεταναστῶν) καὶ δεύτερον: Τὴν δημιουργίαν τουριστικοῦ ρεόματος ἐξ Ἀμερικῆς πρὸς τὴν Ἑλλάδα.

ΕΘΝΙΚΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Συνεπληρώθη πενταετία αφ' ότου η σημαία μας διαθέτει μίαν καλώς συγκεκριτημένην και αποδοτικώς λειτουργούσαν υπερωκεάνειον γραμμήν προς την Βόρειον 'Αμερικήν.

Τά άποτελέσματα, εκ τής καλής λειτουργίας τής υπερωκεανείου γραμμής, ίκανοποιούν και τās ειδικωτέρας επιδιώξεις τών επιχειρήσεων του άειμνήστου έφοπλιστού Εύγενίου Εύγενίδη, εις τās όποίας άνήκει και η πλοιοκτήτρια έταιρεία του «Βασίλισσα Φρειδερίκη». Θά πρέπει να συμφωνήσωμεν ότι ο χαρακτήρ τής γραμμής αυτής τυπικώς και ούσιαστικώς είναι κυρίως έθνικός. Το υπερωκεάνειον «Βασίλισσα Φρειδερίκη» μαζί με δύο ακόμη υπερωκεάνεια το «Όμηρικός» και το «Ίτάλια» εργάζονται αυτήν την στιγμήν και άποδίδουν τά καθαρά κέρδη των εις ένα ίδρυμα ευρύτερας κοινωνικής και έθνικής σημασίας, εις τό ίδρυμα Εύγενίδου. Είναι δε τό Ίδρυμα Εύγενίδου ο όργανισμός τόν όποιον συνέστησεν ο Εύγένιος Εύγενίδης με σκοπόν την ένίσχυσιν, την προαγωγήν και την ανάπτυξιν τής τεχνικής παιδείας εις την Έλλάδα.

Κατά τό διάστημα τής πενταετούς λειτουργίας τής υπερωκεανείου γραμμής προς Βόρειον 'Αμερικήν μετεφέρθησαν συνολικός εκ Πειραιώς προς Νέαν 'Υόρκην και αντίθετως, 100.000 περίπου έπιβατών. Κατά τό ίδιον διάστημα διά την μισθοδοσίαν τών 450 άνδρών, οι όποιοι συγκροτούν τό μόνιμον πλήρωμα του υπερωκεανείου, διετέθη τό ποσόν τών 50 έκατομμυρίων δραχμών. Διά τās προμηθείας του υπερωκεανείου εις την Έλλάδα, έδαπανήθησαν 22 έκατομμύρια δραχμών και δι' έπισκευάς εις τόν Πειραιά άνω τών 20 έκατομμυρίων δραχμών. Οι άριθμοί αυτοί καθιστούν όπωσδήποτε συγκεκριμένον τό εκ τής λειτουργίας τής γραμμής προκύπτον διά την χώραν μας οικονομικόν όφελος.

Κατά τό 1960 η 'Εθνική 'Ελληνική Γραμμή 'Αμερικής, η πλοιοκτήτρια έταιρεία του υπερωκεανείου «Βασίλισσα Φρειδερίκη», στρέφει την δραστηριότητά της εις την οργάνωσιν μιās νέας τουριστικής γραμμής, η όποία θα άποτελέση κατά ένα τρόπον, προέκτασιν του έξ 'Αμερικής ταξιδίου του υπερωκεανείου της και η όποία θα επιδιώξη όπως εξασφαλίση εις τόν ύψηλν κλάσεως έπιβάτην του «Βασίλισσα Φρειδερίκη», τούς καλύτερους δυνατούς όρους περιηγήσεως τών ελληνικών νήσων, ως και τών ιδιαιτέρου τουριστικού ένδιαφέροντος λιμένων τής 'Ανατολικής Μεσογείου. Προς τόν σκοπόν αυτόν η 'Εθνική 'Ελληνική Γραμμή 'Αμερικής, ανέλαβε την διαχείρισιν μιās θαυμασίας έπιβατηγού μονάδος, η όποία θα πραγματοποιή έβδομαδιαίους τουριστικούς κύκλους με λιμένες προσεγγίσεως την Κρήτην, την Ρόδον, την Νέαν 'Εφεσον, την Κωνσταντινούπολιν, την Μύκονον και την Δήλον. Πρόκειται διά τό πολυτελές άμόπλοιο «Στέλλα Μάρις», χωρητικότητας 2000 τόννων, μεταφορικής ικαίότητος 150 έπιβατών διά τούς όποιούς έχουν εξασφαλισθή σπάνια άνέσεις πρωτοφανείς διά τουριστικόν πλοίον εις την Μεσόγειον.

Τό νέον ελληνικόν περιηγητικόν «Στέλλα Μάρις», θα προεκτείνη την εύρειαν λεωφόρον την όποιαν διήνοιξεν εις τόν 'Ατλαντικόν τό «Βασίλισσα Φρειδερίκη» μέχρι τών τουριστικών κέντρων του Αιγαίου. Μία νέα περίοδος διά τόν θαλάσσιον τουρισμόν τής χώρας μας, θα έγκαινιάσθη.

ΣΤΡΕΪΤ ΣΤΕΦΑΝΟΣ

Διαπρεπής νομομαθής, οικονομολόγος και τραπεζίτης. Διετέλεσε καθηγητής του διεθνούς και συνταγματικού δικαίου, εν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν, ἐπὶ μίαν εἰκοσαετίαν, καὶ διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ἐπὶ 13 περι-
που ἔτη, ἤτοι, ἀφότου, ἐν ἔτει 1896, ἐξελέγη τὸ πρῶτον καὶ πλὴν μικρᾶς περι-
όδου, ἀπὸ Σεπτεμβρίου τοῦ 1897 ἕως Ὀκτωβρίου τοῦ 1898, ὅτε ἀνεδείχθη εἰς τὸ ἀξίωμα ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν —
μέχρι τῆς ὀριστικῆς ἀποχωρήσεως αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἰδρύματος (20 Ἰανουαρίου 1911). Ἐγενήθη εἰς Πάτρας, τὴν 6 Ἀπριλίῳ 1837, καὶ ἀπέθανε, τὴν 13 Ἀπριλίῳ 1920, ἐν Ἀθήναις. Ὁ Στέφανος Στρέϊτ ἐνεγράφη καὶ ἐφοίτησεν εἰς τὴν νομικὴν σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἀνηγορεύθη δὲ τῷ 1860, διδάκτωρ τῆς νομικῆς. Τὸ 1875, ὁ Στέφανος Στρέϊτ, διωρίσθη ὑφηγητὴς τοῦ διεθνούς καὶ συνταγματικού δικαίου εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν. Κατ' Αὐγούστου τοῦ 1876, διωρίσθη ἑκτακτος καθηγητὴς. Ἐγένετο δὲ διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τὸ 1896. Μετὰ τὴν ἐκλογὴν του, ὁ Στέφανος Στρέϊτ, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὰ μέλη τῆς συνελεύσεως, εἶπε: «Δέχομαι τὴν τιμὴν αὐτὴν ὡς καθῆκον, ὅπερ μοὶ ἐπιβάλλει ἡ ὑμέτερα ἐμπιστοσύνη. Τὴν δέχομαι ἐν πλήρει συνειδήσει τῆς μεγάλης εὐθύνης ἣν ἀναλαμβάνω. Θέλω, παντὶ σθένει, προσπαθῆσαι ν' ἀνταποκριθῶ εἰς τὴν ὑμέτεραν ἐμπιστοσύνην, καὶ προσδοκῶ ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Τραπεζῆς τὴν εἰς τὰ καθήκοντα αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι ἀκραίφνη ἀφοσίωσιν».

1 Ἐβδ., Δ. 6.16'
ΤΡΙΤΗ
Ἐβδοκ., Ἀντωνίνης

2 Ἐβδ., Δ. 6.17'
ΤΕΤΑΡΤΗ
Ἐβδ., Θεοδότου

3 Ἐβδ., Δ. 6.18'
ΠΕΜΠΤΗ
Ἐβδ., Κλεον.

4 Ἐβδ., Δ. 6.19'
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Γερασίμου
(Ἀ' Χαιρετισμῶν)

5 Ἐβδ., Δ. 6.20'
ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Ψυχοσάββατον
Θεοδώρου

6 Ἐβδ., Δ. 6.21'
ΚΥΡΙΑΚΗ
Ἀ' Νηστ. (᾽Ορθοδ.)

ΚΑΡΑΚΑΛΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ

Νομικός και ανώτερος δικαστικός (έφέτης), συγγραφέυς αξιολόγων νομικών, κοινωνιολογικών κ.ά. μελετών, και ένθερμος συντελεστής τῆς διαδόσεως και τῆς καταναλώσεως τῆς ἑλληνικῆς σταφίδος ἐν τῷ ἔξωτερικῷ. Ἐγενήθη εἰς Δημητσάνα, κατὰ Νοέμβριον 1836, καὶ ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Ἀπριλίου 1894.

Ἄριστα ἐπιστημονικῶς κατηρτισμένος, ὁ Ε. Καρακάλος ἦτο ἐργατικώτατος εἰς τὸ ἐπάκρον. Τὸ 1874, εἰς ἡλικίαν 38 ἐτῶν, ἐδημοσίευσεν συγγραφὴν (Συλλογὴ νόμων καὶ διαταγμάτων). Μὲ τὴν παροιμιώδη θέλησίν του, τὸν σιδηροῦν χαρακτήρα του καὶ μὲ τὰ διδάγματα τοῦ ἀγῶνος διὰ τὴν βιοπάλην, ἅτινα ἐκ νεαρωτάτης ἡλικίας ἐνεφάνησεν καὶ ἐν ταῖς προσπάθειαις του, ὁ Εὐθ. Καρακάλος ἔγινεν ἀφοβος εἰς τὴν ζωὴν καὶ ἀφθαστος εἰς ψυχικὸν σθένος. Μὲ τὰ ὑψηλὰ ἰδανικά του, ἐφλέγετο ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ καταστῇ χρήσιμος εἰς τὴν πατρίδα του, καθ' ὃ μέτρον ἐπέτρεπον αἱ δυνάμεις του καὶ αἱ γνώσεις του.

7 Ἐφ. 6.51', Δ. 6.22'
ΔΕΥΤΕΡΑ
Ἐγγενίου,
Ἐγαθοδ.—Μαγτόρ.

8 Ἐφ. 6.49', Δ. 6.23'
ΤΡΙΤΗ
Θεοφυλάκτου, Ὁμ.

9 Ἐφ. 6.48', Δ. 6.24'
ΤΕΤΑΡΤΗ
Τῶν Ἐγ. 10 Μαγ.

10 Ἐφ. 6.46', Δ. 6.25'
ΠΕΜΠΤΗ
Κοδοράτου καὶ τῶν
σὺν αὐτῷ, Κοπριαν.

11 Ἐφ. 6.45', Δ. 6.26'
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Σωφρονίου Ἱεροσ.
(Β' Χαιρετισμῶν)

12 Ἐφ. 6.43', Δ. 6.27'
ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Θεοφάνους Ὁμολ.

13 Ἐφ. 6.42', Δ. 6.28'
ΚΥΡΙΑΚΗ
Β' Νηστειῶν

ΔΡΑΚΟΥΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἐφοπλιστής, εἰς ἐκ τῶν ἰδρυτῶν τῆς Τραπεζῆς Πειραιῶς καὶ τῆς ἐταιρείας «Γενικαὶ Ἀσφάλειαι τῆς Ἑλλάδος» καὶ συνιδρυτῆς διαφόρων ἄλλων ἐταιρειῶν καὶ ἐπιχειρήσεων, μέγας δὲ εὐεργέτης τῆς ἰδιαίτερας τοῦ πατρίδος Ἰθάκης.

Ἐγεννήθη τὴν 22 Ὀκτωβρίου 1864, εἰς Ἰθάκην, καὶ ἀπέθανε τὴν 18 Ἰουλίου 1948 εἰς Ἀθήνας.

Ἡ οἰκογένεια Δρακούλη εἶναι μία ἐκ τῶν παλαιότερων τῆς νήσου Ἰθάκης, κατὰ δὲ τὰ τελευταῖα τριακόσια ἔτη, προῆλθον ἐξ αὐτῆς ἄνδρες διαπρέψαντες κυρίως εἰς τὴν ναυτιλίαν, τὸ ἐμπόριον καὶ τὰς ἐπισημίας. Μέλη ἐπίσης τῆς οἰκογενείας Δρακούλη διέπρεψαν καθ' ὅλους τοὺς ἐθνικοὺς ἑλληνικοὺς ἀγῶνας. Κατὰ τὸν καθηγητὴν Ἀλέξανδρον Σ. Σαντᾶν: «Τὸ ἐπίθετον Δρακούλης παράγεται ἐκ τοῦ ρήματος (δέρκομαι), τὸ ὁποῖον σημαίνει βλέπω, ἀλλὰ μὲ βλέμμα ὀξύ, ἐξ οὗ καὶ ὀξυδερκής».

Ὁ Γ. Δρακούλης διὰ τῆς ὀξυδερκείας τοῦ καὶ τοῦ ἐμπορικοῦ τοῦ πνεύματος συνέβαλεν ἰδιαζόντως εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ ἐμπορικὴν ἐξύψωσιν τῆς χώρας.

14

Ἐφ. 6. 40', Δ. 6. 29'

ΔΕΥΤΕΡΑ

Βενεδικτῶν Ὁσίου

15

Ἐφ. 6. 39', Δ. 6. 30'

ΤΡΙΤΗ

Ἀγαπίων — Ἀριστ.

16

Ἐφ. 6. 37', Δ. 6. 31'

ΤΕΤΑΡΤΗ

Χριστοδοῦλου τοῦ ἐν Πάτμῳ

17

Ἐφ. 6. 36', Δ. 6. 32'

ΠΕΜΠΤΗ

Ἀλεξίου ἀνθρώπου τοῦ Θεοῦ

18

Ἐφ. 6. 34', Δ. 6. 33'

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Κυρίλλου Ἱεροσολ. (Γ' Χαιρετισμῶν)

19

Ἐφ. 6. 33', Δ. 6. 34'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Χρυσάνθου-Δαρείας

20

Ἐφ. 6. 31', Δ. 6. 35'

ΚΥΡΙΑΚΗ

Γ' Νηστ. (Σταυρ.)

ΒΟΥΓΙΟΥΚΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Πολιτικός μηχανικός, αναπτύξας κοινοφελή δραστηριότητα και συντελέσας, ειδικώτερον, εις την ανάπτυξιν των σιδηροδρόμων εν Ἑλλάδι.

Οὗτος διετέλεσε κυβερνητικός ἐπίτροπος τῶν σιδηροδρόμων Μακεδονίας, γενικός διευθυντής τῶν σιδηροδρόμων τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους, τεχνικός σύμβουλος τοῦ Ὑπουργείου Μεταφορῶν. Ἐγενήθη τῇ 5 Ἰανουαρίου 1876, ἐν Ἀθήναις, καὶ ἀπέθανε, τῇ 28 Σεπτεμβρίου 1945, ἐν Ἀθήναις.

Μετὰ τὰς γυμνασιακάς του σπουδὰς ἐνεγράφη εἰς τὸ Μετσόβιον Πολυτεχνεῖον Ἀθηνῶν, ἐκ τῆς Σχολῆς Πολιτικῶν Μηχανικῶν τοῦ ὁποίου ἔλαβε δίπλωμα, τῇ 17 Σεπτεμβρίου 1897 εἰς ἡλικίαν 21 ἐτῶν.

Τῇ 14 Μαΐου 1911, ὁ Γ. Βουγιούκας ἐτιμήθη διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Σταυροῦ τῶν Ἱπποτῶν τοῦ Βασιλικοῦ Τάγματος τοῦ Σωτήρος.

Ὡς κυβερνητικός ἐπίτροπος τῶν σιδηροδρόμων Μακεδονίας ὁ Γ. Βουγιούκας ἐπέδειξεν ἐξαιρετικὴν δραστηριότητα, ὑπῆρξε δὲ λίαν διαφωτιστικὴ καὶ εἰδικὴ μελέτη τούτου δημοσιευθεῖσα τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1914, εἰς ὅλας τὰς ἡμερίδας Ἀθηνῶν—Θεσσαλονίκης ὑπὸ τὸν τίτλον «οἱ Μακεδονικοὶ σιδηρόδρομοι».

Διὰ τὴν συμμετοχὴν του εἰς τοὺς βαλκανικοὺς πολέμους, ὁ Γ. Βουγιούκας ἐτιμήθη διὰ τῶν μεταλλίων τοῦ βαλκανοτουρκικοῦ πολέμου (1912—1913) καὶ τοῦ ἑλληνοβουλγαρικοῦ πολέμου (1913).

21

Ἄν. 6.30', Δ. 6.35'

ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἰακώβον — Σεραπ.

22

Ἄν. 6.28', Δ. 6.36'

ΤΡΙΤΗ

Βασιλείου Ἀγκύρ.

23

Ἄν. 6.27', Δ. 6.38'

ΤΕΤΑΡΤΗ

Νίκουρος

24

Ἄν. 6.25', Δ. 6.39'

ΠΕΜΠΤΗ

Ἀρτέμιονος Ἱερῶν.

25

Ἄν. 6.24', Δ. 6.40'

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

*Εὐαγγελ. Θεοτόκου
(Ἀ' Χαιρετισμῶν)*

26

Ἄν. 6.22', Δ. 6.41'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Σύν. τοῦ Ἀρχαγγ.

27

Ἄν. 6.20', Δ. 6.43'

ΚΥΡΙΑΚΗ

Ἀ'. Νηστειῶν

ΣΤΡΙΓΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἐμπόρος, βιομήχανος, ἐπιχειρηματίας, τραπεζίτης καὶ πολιτικός. Οὗτος συγκαταλέγεται, ἐν ἀκμῇ τῆς δράσεώς του, μεταξὺ τῶν κορυφαίων φυσιογνωμιῶν τοῦ παραγωγικοῦ κόσμου τῆς Ἑλλάδος, ἐθεωρεῖτο δὲ εἰς τῶν ἐπιφανεστέρων οἰκονομικῶν δημιουργῶν καὶ παραγόντων τοῦ Πειραιῶς. Ἐγεννήθη τῇ 12 Ὀκτωβρίου 1878, ἐν Κρανιδίῳ τῆς Ἐρμιονίδος καὶ ἀπέθανε, τῇ 13 Ἰανουαρίου 1956 ἐν Ἀθήναις.

Τῷ 1888 ἡ οἰκογένεια Στρίγκου ἐγκατέλειπε τὴν γενέτειράν της καὶ ἐγκατεστάθη εἰς τὸν Πειραιᾶ. Ἐκεῖ οὗτος, ἐν μέσῳ πολλῶν οἰκονομικῶν στερήσεων ἀπεφοίτησε τοῦ Ἀ Γυμνασίου. Τὸ 1896 ὁ Γ. Στρίγκος, εἰς ἡλικίαν 18 ἐτῶν, ἔδωκεν ἑξετάσεις, διὰ νὰ προσληφθῆ ὡς ὑπάλληλος εἰς τὴν Τράπεζαν Ἀθηνῶν. Ἡ ἀγάπη τοῦ Στρίγκου πρὸς τὴν γεωγραφίαν, καὶ δὴ τὴν οἰκονομικὴν ὑπῆρξε χαρακτηριστικὴ, διὰ τὴν σταδιοδρομίαν του. Τὸ 1902 ὁ Γ. Στρίγκος παρητήθη τῆς θέσεώς του ἐν τῇ Τραπεζῇ Ἀθηνῶν. Πάντως ἡ ἑξαετής τραπεζιτικὴ του ὑπηρεσία τῷ παρέσχε τὴν εὐκαιρίαν ν' ἀποκτήσῃ τὰς ἀπαραιτήτους πρακτικὰς γνώσεις καὶ νὰ ἔλθῃ ἐκ τοῦ πλησίον εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῆς πειραϊκῆς ἐμπορικῆς ἀγορᾶς.

Εὐθύς ἐξ ἀρχῆς, ἡ τόλμη τοῦ νεαροῦ ἐμπόρου κατέπληξε, ὡς ἀναφέρεται, ἀπὸ παλαιότερους καὶ συντηρητικωτέρους συναδέλφους του. Ἐγέννησε δὲ θαυμασμὸν τὸ γεγονός ὅτι ἐπέτυχεν νὰ ἔλθῃ εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν μὲ τὰς ἀγορὰς τῆς Ἀργεντινῆς καὶ τῆς Βορείου Ἀμερικῆς (1905), πρᾶγμα, καινοφανὲς καὶ ἐκπληκτικὸν διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην.

Παραλλήλως μὲ τὴν ἐπίδοσίν του εἰς τὸ ἐμπόριον ὁ Γ. Στρίγκος ἐστράφη καὶ πρὸς τὴν δημιουργίαν βιομηχανιῶν, τὸ μέλλον τῶν ὁποίων προέβλεπεν ἰδιαιτέρως λαμπρὸν ἀπὸ ἀπόψεως ἰδιωτικῆς καὶ ἐθνικῆς οἰκονομίας. Πέραν τῶν ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν ἐνασχολήσεών του, ὁ Γ. Στρίγκος, ἠσχολεῖτο εἰς ὅλα τὰ οἰκονομικὰ καὶ κοινωνικὰ θέματα τῆς ἐποχῆς του, ἐξελέγη Ἀ' πρόεδρος τοῦ Ἐμπορ. καὶ Βιομηχ. Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς.

28 Ἄν. 6.19', Δ. 6.44'
ΔΕΥΤΕΡΑ
Ἰλαρίωνος ὁσ.

29 Ἄν. 6.17', Δ. 6.45'
ΤΡΙΤΗ
Μίρζου— Κυρίλλου

30 Ἄν. 6.16', Δ. 6.46'
ΤΕΤΑΡΤΗ
Ὁ Μέγας Κανὼν

31 Ἄν. 6.14', Δ. 6.46'
ΠΕΜΠΤΗ
Ἰγνατίου Ἱερομ.

Δ' μήν — 'Ημέ-
ραι 30 — Διάρ-
κεια ήμέρας ω-
ραι 13. Πανσέ-
ληνος τήν 11ην.

«'Εσθησ' ὁ ἔρω-
τας χορὸ με τὸν
ξανθὸ 'Απρίλη, κ'
ἡ φύσις ἠδρε τήν
καλήν και τή γλυ-
κειά της ὥραν».

Ὁ 'Απρίλιος ἀπεκαλεῖτο παρὰ τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων «Μουσυχιών». Σήμερον αὐ
λαϊκά του ὀνομασίαι εἶναι: Ἀγιώργης, Λαμπριάτης.

Ἔργοστάσιον Ἀφῶν Παπαστράτου

Τὸ εἰκονιζόμενον ἐργοστασιακὸν συγκροτήμα Ἀφῶν Παπαστράτου
συγκεντρώνει τελειωτάτας τεχνικὰς ἐγκαταστάσεις και εἶναι πρωτοπόρον
εἰς τήν ἐφαρμογήν ἀρίστων συνθηκῶν ἐργασίας διά τοὺς ἀπασχολουμένους.

“ΠΑΠΑΣΤΡΑΤΟΣ”

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΙΓΑΡΕΤΤΩΝ

Ἡ Ἑταιρεία ἰδρύθη κατὰ τὸ 1930 ὑπὸ τῶν Ἀδελφῶν Ἑπαμεινώνδα, Ἰωάννου, Σωτηρίου καὶ Εὐαγγέλου Παπαστράτου καὶ τῆς ὑπ' αὐτῶν ἀποτελουμένης Ὁμορρύθμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἀδελφοὶ Παπαστράτου» ἀσχολουμένης ἀπὸ τοῦ 1913 μέχρι καὶ τῆς σήμερον μὲ τὸ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον τῶν καπνῶν.

Τὸ ἐν Πειραιεὶ ἐγκατασταθὲν ἐργοστάσιον τῆς Ἑταιρείας ἀπετέλεσε σταθμὸν προόδου διὰ τὸν τόπον μας, διότι ἐκτὸς τῆς τεχνικῆς τελειότητος αὐτοῦ ὑπῆρξε πρωτοπόρον εἰς τὴν ἐφαρμογὴν ἀρίστων συνθηκῶν ἐργασίας, αἵτινες ἀπετέλεσαν παράδειγμα πρὸς μίμησιν, ἢ ὅλη δὲ συγκρότησις αὐτοῦ τὸ ἀνέδειξεν εἰς ἓνα τῶν καλλιτέρων τῆς Εὐρώπης.

Τὸ ἀπασχολούμενον προσωπικὸν ἀνέρχεται εἰς 2.700 περίπου, ἐξ ὧν τὸ πλεῖστον γυναῖκες.

Ἡ παραγωγὴ τοῦ ἐργοστασίου καλύπτει τὸ τρίτον περίπου τῆς ἐγχωρίου καταναλώσεως συμποσομένης ἤδη εἰς πλεόν τῶν 12.000 τόννων. Εἰς τὴν ἐξαγωγὴν σιγαρέττων, ἂν καὶ περιορισμένης κλίμακος, λόγω ἀνυπερβλήτων δυσχερειῶν, καλύπτει ἄνω τῶν 85% τοῦ ὅλου, ὃ δὲ τύπος σιγαρέττων Νο 1, διαφημίζει πρᾶγματι τὰ ἑλληνικὰ καπνὰ εἰς τὴν παγκόσμιον ἀγοράν.

Ἡ καμπύλη τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος τοῦ ἐργοστασίου κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν, ἔναντι τῆς ὅλης παραγωγῆς σιγαρέττων ἐσωτερικῆς καταναλώσεως, διαγράφεται ἐκ τῶν κάτωθι συγκριτικῶν ἀριθμῶν εἰς τόννους:

	<i>Συνολικὴ</i>	<i>Παπαστράτος</i>
1949	9.599	2.804
1950	9.831	2.860
1951	9.780	3.192
1952	9.767	3.078
1953	10.080	3.330
1954	10.186	3.378
1955	10.440	3.603
1956	10.460	3.554
1957	10.884	3.623
1958	11.448	3.582
1959	11.750	3.672

Ἡ παραγωγὴ ἐξ ἄλλου σιγαρέττων ἐξαγωγῆς τῆς τελευταίας τετραετίας ἔχει ὡς ἑξῆς:

	<i>Συνολικὴ</i>	<i>Παπαστράτος</i>
1955	96	94
1956	109	95
1957	102	89
1958		107
1959		115

1 ^{Ἀν. 6.13', Δ. 6.46'}
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
 Ὁ Ἀκάθιστος
 Ὕμνος

2 ^{Ἀν. 6.11', Δ. 6.46'}
ΣΑΒΒΑΤΟΝ
 Τίτου ὁσίου

3 ^{Ἀν. 6.10', Δ. 6.47'}
ΚΥΡΙΑΚΗ
 Ε' Νηστειῶν

ΡΟΥΦΟΣ — ΚΑΝΑΚΑΡΗΣ ΛΟΥΚΑΣ

Νομικός καὶ πολιτικός, διατελέσας πρῶτος γενικός διοικητής Κρήτης, μετὰ τὴν ὀριστικὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς μεγαλονήσου καί, ἀκολούθως, ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν, Δικαιοσύνης, Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, Ἐκκλησιαστικῶν καὶ Παιδείας καὶ Ἐξωτερικῶν. Οὗτος κατὰ τὰ τελευταῖα εἴκοσι ἔτη τοῦ βίου του ἠσχολήθη, ἰδίᾳ, εἰς τὰ κοινωνικά καὶ οἰκονομικά προβλήματα τῆς Ἑλλάδος. Ἐγενήθη κατ' Αὐγουστον τοῦ 1878 ἐν Πάτραις, καὶ ἀπέθανε τῇ 11 Νοεμβρίου 1949, ἐν Ἀθήναις.

Τὴν 30ὴν Νοεμβρίου 1913, ὁ Λουκάς Ρούφος ἐξέδωκε τὸ ὑπ' ἀριθ. 830 διάταγμα, «Περὶ ὀργανώσεως ὑπηρεσίας ἔργων κοινῆς ὠφελείας».

Ὡς ἔργα κοινῆς ὠφελείας χαρακτηρίζονται κυρίως ἡ ἀνέγερσις σχολικῶν κτιρίων, ἡ ἐγκατάστασις συγκοινωνίας τροχιοδρομικῆς, ἡ κατασκευὴ ὑδραγωγείων καὶ ὑπονόμων, ἡ κατασκευὴ βατῶν ὁδῶν, λιμενίσκων κ.λ.π.

Ἰδρυσεν εἰς Ἡράκλειον (18 Φεβρουαρίου 1914) ἔλαιοκομικὸν σταθμὸν, σκοπὸς τοῦ ὁποίου ἦτο ἡ ὑποδειγματικὴ παραγωγή κρητικῶν ἐλαίων.

Τὸ ἐν Κρήτῃ ἔργον τοῦ Λουκά Ρούφου ἐκρίθη ὡς κατ' ἐξοχὴν δημιουργικόν.

Οἱ Κρήτες ἐξεδήλουν παντοιοτρόπως τὸν ἐνθουσιασμόν των καὶ τὸν ὑπεδέχθησαν μετὰ τὰ ἐξῆς συγκινητικὰ λόγια :

— «Εἰσθε ὁ εὐτυχέστερος τῶν θνητῶν, ἐξοχώτατε, διότι ὠρίσθητε νὰ ἐπισφραγίσθητε τὸ μέγα τῆς ἐνώσεως γεγονός καὶ ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ὑμῶν νὰ ἴδῃ ἡ Κρήτη πραγματοποιούμενον τὸ γλυκὺ ὄνειρόν της, ὑπὸ τὸ ὅποιον ἐλικνίσθησαν γενεαὶ γενεῶν».

Ὁ Λουκάς Ρούφος παρέμεινε γενικός διοικητής Κρήτης μέχρι τῆς 9ης Ἀπριλίου 1915, ἐπανῆλθεν εἰς Ἀθήνας διὰ νὰ ἐπιδοθῇ καὶ πάλιν εἰς τὴν ἐνεργὸν πολιτικὴν.

ΣΗΜΗΡΙΩΤΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ

Ίδρυτής ἐν Κωνσταντινουπόλει, κατ' ἀρχάς, ἀκολούθως δὲ ἐν Ἀθήναις, ἰδίου τραπεζιτικοῦ γραφείου καὶ ὑποδιοικητής, ἐπὶ διετίαν περίπου, τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος. Ἐγεννήθη εἰς Κωνσταντινούπολιν τὸ 1852 καὶ ἀπέθανεν εἰς Ἀθήνας, τὴν 26ην Ἰανουαρίου 1892.

Ὁ Παντ. Σημηριώτης ἐν τῇ κοινωνικῇ ἀμίλλῃ, ἠδυνήθη, νεώτατος ἐτι, νὸ ἀναδειχθῆ εἰς σπανίαν προσωπικότητα τοῦ παρ' ἡμῖν τραπεζιτικοῦ καὶ οἰκονομολογικοῦ κόσμου, καταλαβὼν μόνος, διὰ μόνης τῆς εὐφύιας καὶ τῶν προσωπικῶν αὐτοῦ ἀρετῶν, θέσιν ἐπίζηλον καὶ ἐμπιστευτικὴν εἰς τὸ πρόωτον τῆς Ἑλλάδος πιστωτικὸν ἴδρυμα. Ἡ γενικὴ συνέλευσις τῶν μετόχων τοῦ ἰδρύματος, συγκληθεῖσα τὴν 4 Αὐγούστου 1890, ἐξέλεξε, ὡς ὑποδιοικητὴν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, τὸν Παντελῆν Σημηριώτην. Ἦτο, τότε, οὗτος ἡλικίας 38 ἐτῶν.

Τέλος, αἱ ἐφημερίδες τῆς ἐποχῆς τοῦ θανάτου του, ἀνέφερον ὅτι «ὁ Παντ. Σημηριώτης ἔθεωρεῖτο ὡς εἰς ἐκ τῶν διακεκριμένων συγχρόνων τραπεζιτῶν».

Ἡ διοίκησις τῆς Τραπεζῆς, ἀναγγέλουσα τὸν θάνατον, ἐτόνιζεν ὅτι «ἡ ἀπώλεια αὐτοῦ ἀποστέρησεν αὐτὴν πολῦτιμον συνεργάτην, μεθ' οὗ ἐν ἀδελφικῇ συμπνοίᾳ, ἐμόχθησεν ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς Τραπεζῆς».

4

Ἰαν. 6.08', Δ. 6.48'

ΔΕΥΤΕΡΑ

Γεωργίου
τοῦ ἐν Μαλαίῳ

5

Ἰαν. 6.07', Δ. 6.49'

ΤΡΙΤΗ

Κλαυδίου

6

Ἰαν. 6.05', Δ. 6.50'

ΤΕΤΑΡΤΗ

Εὐτυχίου Κων/λεως

7

Ἰαν. 6.04', Δ. 6.51'

ΠΕΜΠΤΗ

Γεωργίου Μυτιλήνης

8

Ἰαν. 6.02', Δ. 6.52'

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Ἡρωδίου — Ἀγ.

9

Ἰαν. 6.01', Δ. 6.53'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Ἡ Ἀνάστασις τοῦ
Λαζάρου

10

Ἰαν. 5.59', Δ. 6.54'

ΚΥΡΙΑΚΗ

Τῶν Βαῶν

ΚΟΥΛΟΥΡΑΣ ΓΚΙΚΑΣ

Ἐφοπλιστής, πολυμόρφου δράσεως, συντελέσας εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐλληνικῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας. Κατ' ἐπανάληψιν διετέλεσε βουλευτὴς Ὑδρας, μέγας δὲ εὐεργέτης τῆς νήσου ταύτης.

Ἐγεννήθη τὴν 10ην Σεπτεμβρίου 1865 εἰς Ὑδραν καὶ ἀπέθανε τὴν 30ην Ἀπριλίου 1958, εἰς Ἀθήνας. Ὁ Γκίκας Κουλούρας διῆλθε τὴν παιδικὴν του ἡλικίαν εἰς Ὑδραν. Εἰς Βατοῦμ ὁ Γκίκας Κουλούρας συνεδέθη διὰ φιλίας μετὰ τοῦ ἔλβετοῦ Rychper ὅστις ἐκτιμῆσας, ἐκ διαφόρων λόγων, τὴν ἐντιμότητα, τὴν εὐσυνειδησίαν καὶ τὴν ἐργατικότητα τοῦ Γκίκα Κουλούρα ἐπρότεινε εἰς αὐτὸν ἀγορὰν σκάφους ἀπὸ κοινοῦ, τὸ ὁποῖον ἀνεχώρησε τὸ πρῶτον ἐκ Βατοῦμ τὴν 25 Ἰουλίου 1892.

Τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1913, ἀναφέρει ὁ Γκίκας Κουλούρας, «ἐπανῆλθον ἐκ Σύρου εἰς Πειραιᾶ. Κατεγίνετο, τότε, εἰς τὰ γενικὰ συμφέροντα τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας, ἢ ὅποια μεγάλας ὑπηρεσίας προσέφερε κατὰ τὸν Βαλκανικὸν πόλεμον διὰ τὰς θαλασσίας μεταφορὰς καὶ αἱ ὅποια ἀνεγράφησαν εἰς τὴν ἱστορίαν».

Μέχρι τοῦ θανάτου του, ὁ Γκίκας Κουλούρας δὲν εἶχε παύσει ἀσχολούμενος εἰς τὰ θέματα τῆς Ἐνώσεως Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν, τὴν ὁποίαν ἐθεώρει ὡς εἶδος πνευματικοῦ τέκνου του.

11

Ἐβ. 5.58', Δ. 6.55'

ΔΕΥΤΕΡΑ

Μ. Δευτέρα

12

Ἐβ. 5.56', Δ. 6.56'

ΤΡΙΤΗ

Μ. Τρίτη

Τῶν δέκα παρω.

13

Ἐβ. 5.55', Δ. 6.57'

ΤΕΤΑΡΤΗ

Μ. Τετάρτη

14

Ἐβ. 5.54', Δ. 6.58'

ΠΕΜΠΤΗ

Μ. Πέμπτη

15

Ἐβ. 5.52', Δ. 6.58'

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Μ. Παρασκευή

16

Ἐβ. 5.51', Δ. 6.59'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Μ. Σάββατον

17

Ἐβ. 5.50', Δ. 7.00'

ΚΥΡΙΑΚΗ

Τὸ Ἅγιον Πάσχα

ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ ΟΘΩΝ

Φυσικομαθηματικός, ύφηγητής του Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ καθηγητὴς εἰς τὰς Σχολὰς Εὐελπίδων καὶ Δοκίμων, ἀναλαβὼν παραλλήλως ὑπηρεσίαν ὡς χημικός εἰς τὸν Β. Ναύσταθμον καὶ εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον, ἔνθα ἐφήρμοσεν ἰδίως μεθόδους διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἀρχαίων κειμηλίων. Ἐγεννήθη τὸ 1855 καὶ ἀπέθανεν εἰς Ἀθήνας τὸ 1922. Τὸ 1894, πρωτοβουλία του, ἰδρύθη εἰς Πειραιᾶ ἡ πρώτη Ἐμπορικὴ Σχολὴ μετὰ Βιομηχανικοῦ τμήματος ὑπὸ τὸν τίτλον «Βιομηχανικὴ καὶ Ἐμπορικὴ Ἀκαδημία». Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καθ' ἣν εἶχεν ἀρχίσει νὰ κάμνη τὰ πρῶτα βήματα ἡ οἰκονομία τῆς Ἑλλάδος, ἐξερχομένη ἀπὸ τὴν στενὴν μορφήν τῆς κλειστῆς ἀγροτικῆς καὶ βιοτεχνικῆς παραγωγῆς, ἡ σχολὴ ἔδωκε τὴν πρῶτην ἐπιστημονικὴν ὠθησιν. Ὁ Ρουσόπουλος ἔχει ἀξιόλογον συγγραφικὴν ἐργασίαν ἐκδώσας πλείστα συγγράμματα καὶ μελέτας καὶ εἰς τὴν Γερμανικὴν. Ὡς κύκνειον ἄσμα τῆς συγγραφικῆς του ἐπιδόσεως θεωρεῖται ἡ συνοπτικὴ μελέτη του ἡ δημοσιευθεῖσα τὸ 1922 εἰς τὸ «Πανελληνιον Λεύκωμα» ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Ἑλληνικὴ Βιομηχανία κατὰ τὴν πρῶτην ἑκατονταετίαν 1821—1921».

Γενικᾶ, ὁ Ὄθων Ρουσόπουλος διὰ τῆς διδασκαλίας καὶ τοῦ ἔργου του προήγαγε μεγάλως καὶ τὴν Χημείαν ἐν Ἑλλάδι.

Τὰ ἀξιολογώτερα ἔργα του εἶναι «Χημικὴ ὀνοματολογία», «Οἰνολογικά», «Χημεία ὀργανικὴ» κ.ά.

18

Ἐν. 5.48', Δ. 7.01'

ΔΕΥΤΕΡΑ

Β' Διακαινησίμου

19

Ἐν. 5.47', Δ. 7.02'

ΤΡΙΤΗ

Σωκράτους Ἱερομ.

20

Ἐν. 5.45', Δ. 7.03'

ΤΕΤΑΡΤΗ

Θεοδώρου Τριχινᾶ

21

Ἐν. 5.44', Δ. 7.04'

ΠΕΜΠΤΗ

Ἰανουαρίου Ἱερομ.

22

Ἐν. 5.43', Δ. 7.05'

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Ζωοδόχου Πηγῆς

23

Ἐν. 5.42', Δ. 7.06'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Γεωργίου τοῦ Τροπ.

24

Ἐν. 5.40', Δ. 7.07'

ΚΥΡΙΑΚΗ

Τοῦ Θωμᾶ

ΣΚΟΥΖΕΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Διπλωμάτης, πολιτικός, διατελέσας κατ' ἐπανάληψιν ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, τραπεζίτης καὶ ἐπὶ μακρὰ ἔτη σύμβουλος τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος. Ἐγεννήθη τὴν 14ην Αὐγούστου 1853 εἰς Ἀθήνας καὶ ἀπέθανε τὴν 20 Ὀκτωβρίου 1937, αὐτόθι.

Ὁ Ἀλέξανδρος Σκουζὲς ἐνεγράφη εἰς τὴν νομικὴν σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου καὶ μετὰ τὸ πέρασ τῶν ἐν αὐτῇ σπουδῶν τοῦ ἀνεκερύχθη διδάκτωρ, τὸ 1873. Εὐθύς κατόπιν οὗτος διωρίσθη γραμματεὺς εἰς τὸ ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν. Τὸ 1880, ὁ Ἀλεξ. Σκουζὲς ἐγκατέλειψε τὸ διπλωματικὸν στάδιον καὶ ἐπεδόθη εἰς τὴν πολιτικὴν. Ἐκτοτε ἐξελέγετο, ἐπὶ τριανκονταετίαν περίπου, βουλευτὴς Ἀττικῆς.

Κατὰ τὴν εἰκοσιπενταετίαν, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας ὁ Ἀλεξ. Σκουζὲς ἀνέλαμβανε ἐκάστοτε τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν, οὗτος ἐχειρίσθη ποικίλα θέματα. Εἰς κατ' ἐξοχὴν δυσκόλους ἐποχὰς ἐχειρίσθη, ὡσαύτως, μετὰ πολλῆς συνέσεως καὶ τὸ μέγα, τότε, θέμα τῶν Μακεδονικῶν ἀγῶνων καὶ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Κρήτης. Παραλλήλως, ἐπεδόθη εἰς μελέτας τοῦ διεθνoῦς δικαίου.

Ὡς ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, ὁ Ἀλεξ. Σκουζὲς ἐτιμήθη διὰ πλείστων μεγαλοσταύρων καὶ ἄλλων τιμητικῶν διακρίσεων.

Κατὰ τὴν ὀλιγόχρονον τραπεζιτικὴν δρᾶσιν του ὁ Ἀλεξ. Σκουζὲς προσέφερε πλείστας ὑπηρεσίας ἐν τῇ ὅλῃ οἰκονομικῇ ζωῇ τοῦ τόπου.

25 Ἄν. 5.39', Δ. 7.07'
ΔΕΥΤΕΡΑ
Μάρκου τοῦ Εὐαγ.

26 Ἄν. 5.38', Δ. 7.08'
ΤΡΙΤΗ
Βασιλέως Ἱερομ.

27 Ἄν. 5.37', Δ. 7.09'
ΤΕΤΑΡΤΗ
Συμεὼν Ἱερομ.

28 Ἄν. 5.35', Δ. 7.10'
ΠΕΜΠΤΗ
*Τῶν ἐν Κυζίκῳ 9
Μαρτύρων*

29 Ἄν. 5.34', Δ. 7.11'
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Ἰάσονος

30 Ἄν. 5.33', Δ. 7.12'
ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Ἰακώβου Ἀποστ.

Ε' μήν - 'Ημέ-
ραι 31 - Διάρ-
κεια ημέρας ὤ-
ραι 13. Πανσέ-
ληνος τὴν 11ην.

«Τώρα εἶναι Μά-
ης κι' ἀνοιξη,
τώρα εἶναι καλο-
καίρι,
Τώρα φωντῶ-
νουν τὰ κλαδιά
κι' ἀνθίζουν τὰ
λουλούδια».
(Δημοτικό)

Ὁ Μάιος ἀπεκαλεῖτο παρὰ τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων «Θαργηλίων». Σήμερα λαϊκά του ὀνομασίαι εἶναι : Κερασάρης, Λούλουδος, Πενταδείλιος, Πράσινος.

Ξενοδοχεῖον «Μεγάλη Βρετάννια»

Τὸ πρῶτον μέγαν Ξενοδοχεῖον τὸ ὁποῖον ἀνηρέθη εἰς Ἀθήνας

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΝ „ΜΕΓΑΛΗ ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ,,

Τὸ ξενοδοχεῖον «Μεγάλη Βρεταννία» ἰδρύθη κατὰ τὸ 1866 ἀπὸ τὸν Σάββαν Κέντρον, ἐπὶ δὲ ὀκτώ ἔτη εἶχεν ἐγκατασταθῆ εἰς τὸ κτίριον ὅπου λειτουργεῖ σήμερον τὸ «Μέγα Ξενοδοχεῖον», ἄνωθεν τοῦ βιβλιοπωλείου Κ. Ἐλευθερουδάκη. Τὸ 1874 ἡ «Μεγάλη Βρεταννία» μετεφέρθη εἰς τὴν νέαν καὶ ὀριστικὴν ἔκτοτε ἐγκατάστασίν της εἰς τὴν γωνίαν τῶν ὁδῶν Πανεπιστημίου καὶ Γεωργίου Α'.

Ὁ Σάββας Κέντρος πολὺ ὀλίγα πράγματα ἐγνώριζεν ἀπὸ ξενοδοχειακὴν τέχνην, τὸ δὲ ξενοδοχεῖον ἤρχισε νὰ λαμβάνη ἄλλην ὄψιν ἀπὸ τοῦ 1878 ὅτε εἰσηλθεν εἰς τὴν ἐπιχειρήσιν του, ὡς συνεταῖρος, ὁ Στάθης Λάμψας.

Αἱ ξένοι προσωπικότητες, αἵτινες τότε ἐπεσκέπτοντο τὴν ἑλληνικὴν πρωτεύουσαν κατέλυον εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον «Μεγάλη Βρεταννία». Μεταξὺ αὐτῶν συγκαταλέγεται ἡ Σάρα Μπερνάρ, 21 Ἀπριλίου 1893, ἡ μεγάλη δραματικὴ ἠθοποιός, ἡ ὁποία τὸ 1882 εἶχε συζευχθῆ τὸν ἐκ Πειραιῶς Ἕλληνα ἠθοποιὸν Ἀριστείδην Δαμαλᾶν.

Εἰς τὰς 2 Μαρτίου 1896, ἡ «Νέα Ἐφημερίς» ἀνέγραφε : Ὁ Βαρῶνος Κουμπερτέν, Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ Διεθνoῦς Συνεδρίου Ἀθλητῶν, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ ὀφείλεται ἡ ἀναβίωσις τῶν Ὀλυμπιακῶν ἀγῶνων, ἀνήγγειλε τηλεγραφικῶς εἰς τὸν Δημήτριον Βικέλαν ὅτι ἀφικνεῖται τὴν 10ην Μαρτίου ἐνταῦθα καὶ ὅτι θὰ καταλύσῃ εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον «Μεγάλη Βρεταννία». Κατὰ τοὺς πρώτους Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας εἰς Ἀθήνας νικητὴς εἰς τὸν Μαραθῶνιον δρόμον ἀνεδείχθη ὁ ἐξ Ἀμαρουσίου 25ετῆς νέος Σπυρίδων Λούης.

Ὅλοι οἱ πολιτικοὶ καὶ πνευματικοὶ ἡγέται τοῦ Ἀθηναϊκοῦ ἐκείνου καιροῦ διήρχοντο τὰς μεσημβρινὰς ὥρας ἐκ τοῦ γραφείου τοῦ Εὐσταθίου Λάμψα.

Σημειωτέον, ὅτι μεταξὺ τῶν πελατῶν τοῦ ξενοδοχείου κατὰ τὸ 1878 ἦτο καὶ ὁ πολὺς Βασίλειος Ζαχάρωφ, ὁ μετέπειτα παγκοσμίως γενόμενος γνωστὸς διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τὸν πλοῦτον του, σὲρ Μπαζιλ Ζαχάρωφ, ὅστις τότε, ἐπὶ σειρὰν μηνῶν, δὲν ἐπλήρωνε τοὺς λογαριασμοὺς του διότι δὲν εἶχε χρήματα.

ΛΟΒΕΡΔΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

Οικονομολόγος και τραπεζίτης, ἰδρύσας τὴν Λαϊκὴν Τράπεζαν καὶ τὸ πρῶτον ὀργανώσας, συστηματικῶς, τὴν λαϊκὴν ἀποταμίευσιν ἐν Ἑλλάδι. Ἐγεννήθη ἐν Ληξουρίῳ τῆς Κεφαλληνίας, τὸν Ὀκτωβρίον 1877 καὶ ἀπέθανεν ἐν Μονάχῳ τῆς Βαυαρίας, τῇ 9 Αὐγούστου 1934.

Μὲ τὴν δραστηριότητά του, τὴν φιλοπονίαν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον ποῦ ἔδειχνε γιὰ τὴν δουλειά του, κατῴρθωσε γρήγορα ν' ἀποκτήσῃ τὴν συμπάθειαν καὶ εὐνοίαν τοῦ διοικητοῦ. Εἶχεν ἐξασφαλίσῃ, ὡς ἐκ τούτου, λαμπρὸν στάδιον εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν.

Τῷ 1903, ὁ Δ. Λοβέρδος ἐξέδωσε μελέτην, ἐξ 80 σελίδων, ὑπὸ τὸν τίτλον: «Ὁ πλοῦτος». Εἰς τὰ κεφάλαια τοῦ ἔργου του ἐκείνου, ὁ Δ. Λοβέρδος ἀναλύει τὰ θέματα περὶ πνευματικῆς καὶ ὑλικῆς ἐργασίας, καταμερισμοῦ τῶν ἔργων, ὑλικοῦ καὶ αὐλοῦ κεφαλαίου, παραγωγικοῦ καὶ ἀγόνου κεφαλαίου, παγίου καὶ κυκλοφοροῦντος κεφαλαίου, ἐνώσεως ἐργασίας καὶ κεφαλαίου, ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας, ἀπεργίας, νόμου τῆς προσφορᾶς καὶ ζητήσεως, κερδῶν καὶ ζημιῶν, ἐταιριῶν ἀλληλοβοηθείας.

Τὸ πρῶτον συγγραφικὸν ἔργον τοῦ Δ. Λοβέρδου προεκάλεσε τότε ἐνδιαφέρον, ὄχι μόνον ἐν τῇ διοικήσει τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, ἀλλὰ καὶ, πέραν αὐτῆς. +4 +

Ὁ Δ. Λοβέρδος ὑπῆρξεν ὁ μόνος τραπεζίτης, ὅστις κατεπολέμησε σθεναρῶς τὴν ἰδρυσιν τοῦ «Συνδικάτου Τραπεζῶν».

1 Ἐβ. 5.32', Δ. 7.13'
ΚΥΡΙΑΚΗ
Τῶν Μυροφόρων

2 Ἐβ. 5.31', Δ. 7.14'
ΔΕΥΤΕΡΑ
Ἀνακομ. Λειψάνων

3 Ἐβ. 5.29', Δ. 7.15'
ΤΡΙΤΗ
Τιμοθέου μαρτ.

4 Ἐβ. 5.28', Δ. 7.16'
ΤΕΤΑΡΤΗ
Πελαγίας μαρτ.

5 Ἐβ. 5.27', Δ. 7.17'
ΠΕΜΠΤΗ
Εἰρήνης Μάρτυρος

6 Ἐβ. 5.26', Δ. 7.17'
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Ἰωβ. Πολυάθλου

7 Ἐβ. 5.25', Δ. 7.18'
ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Κοδράτου μαρτ.

8 Ἐβ. 5.24', Δ. 7.19'
ΚΥΡΙΑΚΗ
Τοῦ Παραλύτου

ΠΑΝΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Πλοιοκτήτης και έμπορος, διατελέσας διοικητής τῆς νήσου Σπετσών και έπιφανές μέλος τῆς Φιλικῆς Έταιρίας και διαπρέψας κατά τόν άπελευθερωτικόν Άγώνα τοῦ 1821. Έγεννήθη τῷ 1770, εἰς Σπέτσας και άπέθανε τῇ 1 Ίουνίου 1863, αὐτόθι. Παραλαβών άργότερον ἴδιον πλοῖον ὁ Πάνου έπελήφθη μεγάλων ταξιδίων ανά τὰ διάφορα παράλια τῆς Δύσεως. Τῷ 1813, έναυπήγησεν έτερον, μεγαλύτερον πλοῖον, τόν «Σόλωνα», διά τοῦ ὁποῖου έπεξέτεινε τὰ ταξιδιά του και τὰς έμπορικὰς εργασίας του μέχρι τοῦ Ἁτλαντικοῦ ὠκεανοῦ. Ὁ Πάνου ἠδυνήθη βραδύτερον νά τὸ μεταχειρισθῆ, κατά τήν διάρκειαν τοῦ ἑλληνικοῦ άπελευθερωτικοῦ Άγῶνος.

Ὁ Γεώργιος Πάνου άπέθανεν έν έσχάτῃ πενία. Τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς ζωῆς του έλαβεν ὡς ανταμοιβήν τῶν ἡρωϊκῶν πράξεων τὸ άργυροῦν παράσημον τοῦ Σωτῆρος.

9

Ἄν. 5.23', Δ. 7.20'

ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἡσαίου προφ.

10

Ἄν. 5.22', Δ. 7.21'

ΤΡΙΤΗ

Σίμωνος άποστ.

11

Ἄν. 5.21', Δ. 7.22'

ΤΕΤΑΡΤΗ

Τῆς

Μεσοπενηκοστῆς

12

Ἄν. 5.20', Δ. 7.23'

ΠΕΜΠΤΗ

Ἐπιφ. Κύπρου

13

Ἄν. 5.19', Δ. 7.24'

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Γλοκερίας μαρτ.

14

Ἄν. 5.18', Δ. 7.25'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Θεοάγοντος Ἱερομ.

15

Ἄν. 5.18', Δ. 7.25'

ΚΥΡΙΑΚΗ

Τῆς Σαμαρείτιδος

ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ

Τραπεζίτης, γεννηθείς εις Ἀλεξάνδρειαν τῷ 1857. Ἐσπούδασεν οικονομικὰς ἐπιστήμας εις Παρισίους. Τὴν σταδιοδρομίαν του ἤρχισεν ὡς ὑπάλληλος τοῦ Κρεντῦ—Λυωναί, ἀκολούθως προσελήφθη ὡς διευθυντής, τὸ 1882, τῆς Ἀγγλοαιγυπτιακῆς Τραπεζῆς.

Τὸ 1886 ἱδρυσε ἴδιαν Τράπεζαν, τὴν ὁποίαν συνεχώνευσε μετὰ τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν τὸ 1897, ἧς κατόπιν διετέλεσε γενικὸς διευθυντής καὶ πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου μέχρι τοῦ θανάτου του. Ὡσαύτως ἱδρυσε τὴν προνομιούχον Ἐταιρίαν πρὸς προστασίαν τῆς σταφίδος καὶ τὴν Ἐταιρίαν Οἴνων καὶ Οἰνοπνευμάτων.

Εἰς τὸν Ἰωάννην Πεσμαζόγλου ὀφείλεται ἐπίσης ἡ πρωτοβουλία συστάσεως Νυκτερινῶν Σχολῶν τοῦ Συλλόγου Ἐμποροῦπαλλήλων.

16 Ἐν. 5.17', Δ. 7.26'
ΔΕΥΤΕΡΑ
Θεοδόρου τοῦ
ἠγιασμένου

17 Ἐν. 5.16', Δ. 7.27'
ΤΡΙΤΗ
Ἀνδρονίμου

18 Ἐν. 5.15', Δ. 7.28'
ΤΕΤΑΡΤΗ
Χριστίνης

19 Ἐν. 5.14', Δ. 7.29'
ΠΕΜΠΤΗ
Πατρικίου μαρτ.

20 Ἐν. 5.13', Δ. 7.30'
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Θαλλελαίου μαρτ.

21 Ἐν. 5.13', Δ. 7.30'
ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Κων/νου δ' Ἐλένης

22 Ἐν. 5.12', Δ. 7.31'
ΚΥΡΙΑΚΗ
Τοῦ Τυφλοῦ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Χημικός, γεωπόνος, ακαδημαϊκός και πολιτικός, του οποίου τὸ ἔργον, ὡς ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας, θεωρεῖται ὡς κατ' ἔξοχὴν σημαντικὸν ἐν τῇ ὅλῃ γεωργικῇ ἱστορίᾳ τῆς Ἑλλάδος. Ἐγεννήθη, τὴν 25 Ἰανουαρίου 1863, εἰς Καλάμας καὶ ἀπέθανε, τὴν 6 Δεκεμβρίου 1953, εἰς Ἀθήνας.

Τὸ φθινόπωρον τοῦ 1886, ὁ Γεώργιος Κυριακός, καίτοι σπουδάζων ἐν Εὐρώπῃ, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν στρατιωτικῶν του ὑποχρεώσεων. Μέχρι τοῦ 1900, διετέλεσε καθηγητὴς καὶ διευθυντὴς διαφόρων ἄλλων γεωργικῶν σχολῶν καὶ σταθμῶν. Οὕτω τὸ 1892, τοῦ ἀνετέθη εἰς Θεσσαλίαν ἡ καταπολέμησις τῆς μᾶστιγος τῶν ἀκρίδων, ἐκ τῶν ὁποίων ἠπειλείτο δι' ὀλοκληρωτικῆς καταστροφῆς ἡ γεωργικὴ παραγωγή. Ἡ ἀποστολὴ του ἐστέφη ὑπὸ ἐπιτυχίας καὶ ἡ κυβέρνησις εἰς ἀνταμοιβὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, εἰσηγήθη (1893) εἰς τὸν Βασιλέα Γεώργιον Α' τὴν εἰς τὸν Κυριακὸν ἀπονομὴν τοῦ ἀργυροῦ σταυροῦ τοῦ Βασιλικοῦ Τάγματος τῶν Ἱπποτῶν τοῦ Σωτήρος.

Ὁ Γεώργιος Κυριακός ἐξεδήλωσε κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐπίσης ζωνρότατον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου. Ἐπίστευε δὲ ὅτι μόνον τὸ ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποτελέσῃ λίαν σημαντικὴν πλουτοφόρον πηγὴν διὰ τὴν ὅλην τοῦ τόπου ἐθνικὴν οἰκονομίαν.

23 ^{Ἄν. 5.12', Δ. 7.32'}
ΔΕΥΤΕΡΑ
Μιχαὴλ Συναδ.

24 ^{Ἄν. 5.11', Δ. 7.33'}
ΤΡΙΤΗ
Συμεὼν Ὅσιον

25 ^{Ἄν. 5.10', Δ. 7.34'}
ΤΕΤΑΡΤΗ
Ἦ Γ' Εὐρέα.
ζεφ. Προδοῦμον

26 ^{Ἄν. 5.10', Δ. 7.34'}
ΠΕΜΠΤΗ
Τῆς ἀναλήψεως

27 ^{Ἄν. 5.09', Δ. 7.35'}
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Ἑλλαδίου μάστου.

28 ^{Ἄν. 5.09', Δ. 7.36'}
ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Εὐτοφροῦς Μελιτίνης

29 ^{Ἄν. 5.08', Δ. 7.37'}
ΚΥΡΙΑΚΗ
Τῶν Ἀγ. Πατέρων

Ἄρ. 5.08', Δ. 7.37'

30

ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἰσακίων Ὁμολογ.

Ἄρ. 5.07', Δ. 7.38'

31

ΤΡΙΤΗ

Ἐρμείου μύστυρος

ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ἐμπορος καὶ βιομήχανος, πρωτοστατήσας εἰς τὴν δημιουργίαν ἐν Ἑλλάδι μιᾶς τῶν ἀξιολογωτέρων βαρειῶν βιομηχανιῶν τήξεως καὶ ἐπεξεργασίας τοῦ σιδήρου· διετέλεσεν ἀντιπρόεδρος τοῦ «Συνδέσμου τῶν Ἑλλήνων Βιομηχάνων» καὶ ἀντιπρόεδρος τῆς «Ἐνώσεως τῶν Ἑλλήνων Σιδηροβιομηχάνων»· γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς καὶ πρόεδρος τοῦ βιομηχανικοῦ τμήματος τούτου· ἐπίσης, πρόεδρος καὶ σύμβουλος διαφόρων ἄλλων ἐπαγγελματικῶν καὶ κοινωφελῶν ὀργανισμῶν.

Ἐγενήθη ἐν Πειραιεῖ, κατὰ Μάρτιον τοῦ 1901, καὶ ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις, τῇ 18 Μαρτίου 1958. Ὅτε ὁ πατὴρ του ἀπεβίωσε (1918), ὑπεδείχθη εἰς τὸν νεαρῶτατον τότε Δ. Εὐστρατίου παρὰ τῆς οἰκογενείας του, ν' ἀκολουθήσῃ τὸ Τραπεζιτικὸν στάδιον. Κατόπιν ἐξετάσμενος διωρίσθη εἰς τὴν Λαϊκὴν Τράπεζαν ἐν Ἀθήναις. Παρὰ τὰς ἐπιμόνους ἐπικλήσεις τοῦ οἰκογενειακοῦ του περιβάλλοντος καὶ παρὰ τὴν ἔλλειψιν ἀνθηρᾶς οικονομικῆς καταστάσεως, ὁ Δ. Εὐστρατίου παρητήθη ἀπὸ τὴν Τράπεζαν καὶ ἀνεχώρησε διὰ Γαλλίαν. Τὸ ἐμπόριον ἤσκει μίαν περιέργον ἔλξιν εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ρομαντικοῦ, ἀλλὰ καὶ ὀρθολόγου νέου.

Τὸ 1924, ὁ Δ. Εὐστρατίου ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐπεδόθη εἰς τὸ ἐμπόριον. Τὸν Μάρτιον τοῦ 1926, ἰδρύθη ἐν Πειραιεῖ ἡ ἀνώνυμος ἐταιρεία (Ἑλληνικὴ Μεταλλουργία), σκοπὸν ἔχουσα τὴν κατασκευὴν καὶ πώλησιν σύρματος. Ἡ Ἑλληνικὴ Μεταλλουργία ἐπὶ μίαν δεκαετίαν ἐνεφάνισε μεγάλην ἀνοδικὴν ἐξέλιξιν, μέχρις ὅτου ὑπέστη τὸν συναγωνισμόν τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Ὁ Δ. Εὐστρατίου διετύπωνε πάντοτε κατηγορηματικῶς τὰς ἀπόψεις του. «Νομίζω, ἔλεγεν, ὅτι πρωταρχικὸν σημεῖον τῆς ζωῆς εἶναι ἡ πειθαρχία, διότι ἀνευ αὐτῆς ἀκολουθοῦνται πολλὰ κατευθύνσεις, αἰτίαι, καὶ ἐὰν εἶναι ἄρισται, φέρουν σύγχυσιν, καὶ συνεπῶς κακὸν ἀποτέλεσμα».

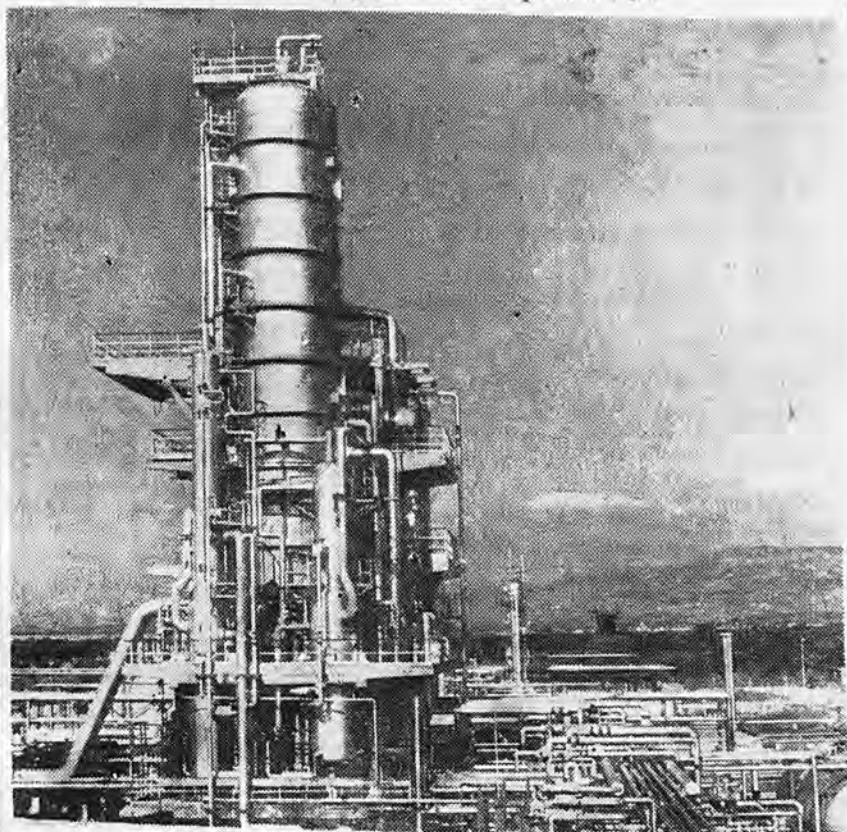
ΣΤ' μήν - Ἡμέ-
ραι 30 - Διάρ-
κεια ἡμέρας 15.
Πανσέ-
ληνος τὴν 9ην.

Μὴν ἐξετάσεων.
Οἱ ξετασταὶ δὲν
λησμονοῦν ὅτι
ὑπῆρξαν καὶ αὐ-
τοὶ κάποτε ἐξε-
ταζόμενοι.

Ὁ Ἰούnius ἀπεκαλεῖτο παρὰ τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων «Σκιρφορίων». Σήμερον αἱ λαϊ-
καὶ τοῦ ὀνομασθαὶ εἶναι : Ρινιαστῆς, Ὀρνιαστῆς, Κεραιονός, Κεραιοῦρας, Ἀγιαννίτης.

Διυλιστήριο Πητρελαίου

Τὸ πετρέλαιον εἶναι ἐν ὕλινδον ζωτικώτατον εἰς τὴν σύγχρονον ζωὴν τῆς
Ἑλλάδος καθὼς καὶ οἰασδήποτε ἄλλης χώρας.
Ἡ σημερινὴ ἀνάπτυξις τοῦ αὐτοκινήτου καὶ τοῦ ἀεροπλάνου ἔγινε δυνατὴ
χάραις εἰς τὴν ὑπαρξιν τῆς βενζίνης ἣτις παράγεται ἐκ τοῦ πετρελαίου.

ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΟΝ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ

Τὸ Ἑλληνικὸν Διυλιστήριον Πετρελαίου ἀποτελεῖ μίαν ἐκ τῶν μεγίστων ἐπιτεύξεων, εἰς τὸν τομέα τῆς βιομηχανίας, ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, καὶ θὰ ἀποτελέσῃ τὸν πυρῆνα διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς βιομηχανίας πετρελαίου καὶ τῶν παραγῶν τούτου ἐν Ἑλλάδι.

Ὡς προβλέπεται θὰ καλύψῃ τὸ σύνολον τῶν ἀναγκῶν τῆς χώρας, εἰς προϊόντα πετρελαίου, τὰ ὅποια οὕτω δὲν θὰ εἰσάγωνται πλέον ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Εἰς μέγεθος εἶναι μεγαλύτερον τῶν 75 % ὄλων τῶν ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Μεσογείου καὶ τῆς Μέσης Ἀνατολῆς Διυλιστηρίων.

Ἡ κανονικὴ ἰκανότης παραγωγῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ Διυλιστηρίου εἶναι : 1.340.000 μετρικοὶ τόνοι ἐτησίως. Μὲ βάσιν τὸ ἀραβικὸν ἀργὸν πετρέλαιον δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ κατωτέρω ἀπόδοσις εἰς προϊόντα :

Μετρικοὶ τόνοι ἐτησίως

Ἵγγραέρια	14.000
Βενζίνη κινητήρων	228.000
Καύσιμα ἀεριοπροωθουμένων IP-4	85.000
Καύσιμα ἀεριοπροωθουμένων IP-1	8.000
Φωτιστικὸν πετρέλαιον	84.000
Πετρέλαιον ἔσωτ. καύσεως στρατοῦ καὶ ναυτικοῦ	30.000
Πετρέλαιον ἔσωτ. καύσεως πολιτικῆς καταναλώσεως	270.000
Μαζούτ ἐλαφρὸν	287.000
Μαζούτ βαρὺ	309.000
* Ἀσφαλτος	25.000
Σύνολον	1.340.000

ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

Έμπορος οικονομολόγος και τραπεζίτης. Πρώτος ιδρυτής της Τραπέζης Ἀθηνῶν, ἐν ἔτει 1893 καὶ γενικὸς διευθυντὴς αὐτῆς, κατὰ τὴν περίοδον 1894-96. Ἐγεννήθη εἰς Ρουμανίαν, τῷ 1833 καὶ ἀπέθανεν εἰς Ἀθήνας τῇ 6 Μαΐου 1911.

Ὁ Ἀντώνιος Καλλέργης, κατελθὼν εἰς Ἀθήνας, ἀφοῦ προηγουμένως εἰργάσθη ὡς ἔμπορος ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἰδρυσεν ἴδιον τραπεζιτικὸν οἶκον, φέροντα τὴν ἐπωνυμίαν του. Ἡ κατὰ τὸ 1893, συσταθεῖσα Τράπεζα Ἀθηνῶν, ὀφειλομένη εἰς τὴν πρωτοβουλίαν αὐτοῦ, ἦτο τὸ νέον πιστωτικὸν ἴδρυμα, τὸ ὁποῖον ἐδημιουργεῖτο ἐκ τοῦ παλαιοῦ τραπεζιτικοῦ οἴκου τοῦ Ἀντωνίου Καλλέργη. Ὡς δὲ

ἀναφέρεται, οὗτος ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ του ὅπως διευθύνῃ καὶ παρατείνῃ τὴν διάρκειαν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐδραιωμένης καὶ ἔθνωφελῶς δρώσης τότε ἰδίας αὐτοῦ τραπεζιτικῆς ἐπιχειρήσεως, ὑπήρξεν ὁ σπουδαιότερος συντελεστὴς τῆς ἰδρύσεως τῆς νέας Τραπέζης. Ὁ διατελέσας, κατὰ τὴν περίοδον 1894-1896, πρώτος γενικὸς διευθυντὴς καὶ σύμβουλος τῆς ἰδρυθείσης ὑπ' αὐτοῦ Τραπέζης Ἀντώνιος Καλλέργης καὶ πεπειραμένος καὶ σώφρων τραπεζίτης ἦτο—ὡς τονίζεται—καὶ ἐντιμὸς καὶ συνετὸς ἀνὴρ. Λόγω ὅμως, τῆς δεινῆς πολιτικῆς καὶ οικονομικῆς κρίσεως τοῦ ἔτους 1897, δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀντιμετωπίσῃ οὗτος εὐκόλως τὴν δημιουργηθεῖσαν σοβαρωτάτην κατάστασιν καὶ τοὺς ἐπαπειλοῦντας τὴν Τράπεζαν κινδύνους.

Ὅθεν, ἐκρίθη ὅτι ἔδει ν' ἀνατεθῇ ἡ γενικὴ διεύθυνσις τῆς Τραπέζης εἰς τὸν Ἰωάννην Πεσμαζόγλου.

1 Ἰαν. 5.07', Δ. 7.39'
ΤΕΤΑΡΤΗ
Ἰουστίνου μύστου.

2 Ἰαν. 5.07', Δ. 7.39'
ΠΕΜΠΤΗ
Νικηφόρου Ἱερομ.

3 Ἰαν. 5.06', Δ. 7.40'
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Λουκιλλειανοῦ

4 Ἰαν. 5.06', Δ. 7.40'
ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Ψυχασάββατον

5 Ἰαν. 5.06', Δ. 7.41'
ΚΥΡΙΑΚΗ
Τῆς Πεντηκοστῆς

ΖΑΧΑΡΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Πολιτικός μηχανικός και πρωτοπόρος εις την προσπάθειαν διά την δημιουργίαν σοβαρᾶς βιομηχανίας ἐν Ἑλλάδι, βασικός δὲ συντελεστής τῆς τεχνικῆς προόδου τοῦ τόπου. Ἐγεννήθη, τὴν 24 Ἰουνίου 1869, εἰς Βράϊλαν τῆς Ρουμανίας καὶ ἀπέθανε, τὴν 26 Ἰουνίου 1938, ἐκ συγκοπῆς καρδίας, εἰς Ἀθήνας.

Ἐκ νεαρωτάτης ἡλικίας ἐξεδήλωνεν ἰδιαιτέραν κλίσιν εἰς τὴν μηχανικὴν. Μετὰ τὸ πέρασ τῶν γυμνασιακῶν του σπουδῶν, μετέβη εἰς τὴν Ζυρίχην τῆς Ἑλβετίας. Εἰσήχθη κατόπιν ἐξετάσεων (1887) εἰς τὴν τάξιν τῶν πολιτικῶν μηχανικῶν τῆς Ἀνωτάτης Πολυτεχνικῆς Σχολῆς. Τὸ 1892 ἔλαβε τὸ δίπλωμα πολιτικοῦ μηχανικοῦ, κατόπιν προσελήφθη ὡς μηχανικός τῶν Κρατικῶν Σιδηροδρόμων τῆς Βυρτεμβέργης καὶ τοῦ Μεγάλου Δουκάτου τῆς Βάδης.

Ὁ Ἀλέξανδρος Ζαχαρίου ἐνεκαινίαζε τὴν ἀπαρχὴν τῆς τεχνικῆς χειραφετήσεως τοῦ τόπου, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐβασίσθη ἡ ἀξιοσημείωτος σημερινὴ τεχνικὴ ἐξέλιξις αὐτοῦ, ἐπιζητήσας τὴν δημιουργίαν ἐκείνων τῶν προϋποθέσεων, ἐν τῷ κύκλῳ τῆς δράσεως τῶν μηχανικῶν, αἵτινες θὰ ἐξησφάλιζαν ἀνεξαρτησίαν ἀπὸ τῆς ξένης ἐπιρροῆς καὶ θὰ ἀπέδιδον οἰκονομικὰ ὑπὲρ τοῦ τόπου ὄφελη.

6

Ἄν. 5.06', Δ. 7.41'

ΔΕΥΤΕΡΑ

Τοῦ Ἁγ. Πνεύματος

7

Ἄν. 5.05', Δ. 7.42'

ΤΡΙΤΗ

Θεοδότου Ἱερομάου.

8

Ἄν. 5.05', Δ. 7.43'

ΤΕΤΑΡΤΗ

Καλλιόπης μαρτ.

9

Ἄν. 5.05', Δ. 7.43'

ΠΕΜΠΤΗ

Κυρίλλου μαρτ.

10

Ἄν. 5.05', Δ. 7.44'

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Ἀλεξάνδρου

11

Ἄν. 5.05', Δ. 7.44'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Βαρθολομαίου

12

Ἄν. 5.05', Δ. 7.45'

ΚΥΡΙΑΚΗ

Τῶν Ἁγ. Πάντων

ΒΕΖΑΝΗΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Νομικός, κοινωνιολόγος και συγγραφέας, διατελέσας ύφηγητής της πολιτικής οικονομίας εν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν βιομήχανος καὶ ἐκ τῶν ἰδρυτῶν τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων. Ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις, τῇ 25 Ἰανουαρίου 1875, καὶ ἀπέθανεν αὐτόθι, τῇ 3 Ἰουλίου 1932.

Ὁ Σωτήριος Βεζανῆς ἐνεγράφη ἐν τῇ νομικῇ σχολῇ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου. Εἰς ἡλικίαν 19 ἐτῶν ἔλαβε (7 Ἰουνίου 1894), τὸ δίπλωμα τῆς νομικῆς, καὶ διωρίσθη δικηγόρος ἐν Ἀθήναις. Μετὰ τριετῆ παραμονὴν ἐν Εὐρώπῃ, καὶ μετὰ φοίτησιν (εἰς σεμινάρια στατιστικῆς καὶ πολιτικῶν ἐπιστημῶν), ὁ Σ. Βεζανῆς ἐπανῆλθε (1879) εἰς τὴν Ἑλλάδα, εὐθύς δὲ ἀμέσως ἐδημοσίευσε μελέτην, ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ δικαίωμα τῆς ζωῆς». Ἐν τῇ ρηθείσῃ μελέτῃ του, ὁ Σ. Βεζανῆς ἐπραγματεύετο τὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξιν τοῦ θέματός του, τοὺς οικονομικοὺς καὶ κοινωνικοὺς λόγους, τοὺς καθιερούντας καὶ ἐπιβάλλοντας τὸ δικαίωμα τῆς ζωῆς. Τὰ μέσα πρὸς συντήρησιν—ὑπεστήριζε—πρέπει νὰ ἐξασφαλισθῇ εἰς πάντας ἢ κοινωνία.

Τῇ 21 Αὐγούστου 1919, ἐδημοσίευσεν κύριον ἄρθρον, ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ ζήτημα τοῦ συναλλάγματος». Ἐν αὐτῷ οὗτος ἀνέλυε τὰς ἀπόψεις του ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ συναλλάγματος, τὸ ὅποιον τότε ἀπησχόλει ζωηρότατα τὴν δημοσίαν γνώμην.

13

'Αν. 5.05', Δ. 7.45'

ΔΕΥΤΕΡΑ

'Ακυλίνης

14

'Αν. 5.05', Δ. 7.46'

ΤΡΙΤΗ

'Ελισσαίου προφήτ.

15

'Αν. 5.05', Δ. 7.46'

ΤΕΤΑΡΤΗ

'Αμώς προφ.

16

'Αν. 5.05', Δ. 7.46'

ΠΕΜΠΤΗ

Τύχωνος

17

'Αν. 5.05', Δ. 7.46'

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

'Ισαύρου μάγτ.

18

'Αν. 5.05', Δ. 7.47'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Λεοντίου

19

'Αν. 5.05', Δ. 7.47'

ΚΥΡΙΑΚΗ

Β'. Ματθαίου

ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Δικηγόρος, κρατικός λειτουργός, δημοσιογράφος και πολιτικός, διατελέσας τετράκις βουλευτής Ἀθηνῶν και ὑπὲρ τὴν διαίταν ὑφυπουργός τῶν Οικονομικῶν ἐν τῇ κυβερνήσει τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου. Ἐγενήθη ἐν Ἑρμιόνη, τῇ 4 Αὐγούστου 1887 και ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις, τῇ 2 Ἰουλίου 1945. Τῷ 1903, ἄγων τότε ἡλικίαν 16 ἐτῶν, ἐνεγράφη εἰς τὴν νομικὴν σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Μετὰ τὸ νικηφόρον πέρασ τῶν ἐθνικῶν ἀγῶνων 1912-1913, ὁ Β. Δεληγιάννης ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἀσκήσιν τοῦ δικηγορικοῦ λειτουργήματος, ἐν Ἀθήναις. Μετὰ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐκλογῶν τῆς 1 Νοεμβρίου 1920, ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος ἐγκατεστάθη εἰς Παρισίους, ἔνθα τὸν ἠκολούθησε και ὁ Δεληγιάννης. Οὗτος, ἐπωφεληθεὶς τῆς ἀνευ δράσεως δι' αὐτόν, περιόδου ἐκείνης, ἐπεδόθη ἐν Παρισίοις εἰς τὴν σπουδὴν ἀνωτέρων πολιτικῶν ἐπιστημῶν.

Τῇ 30 Νοεμβρίου 1931, ἐν τῇ ἀθηναϊκῇ ἐφημερίδι «Πατρίς» ἐδημοσιεύετο τὸ ἐξῆς σχόλιον: «Ἄν ὑπάρχη ἓνας δημόσιος ἀνὴρ, διὰ τὸν ὁποῖον, ἐπὶ μίαν ὄλην τριετίαν, ὄχι μόνον δὲν ἠκούσθη και τὸ ἐλάχιστον παρὰ πονον κατ' αὐτοῦ, ἀλλὰ και ἠκούοντο ἐπαινοὶ ἐκ μέρους και αὐτῶν τῶν ἀντιπάλων τοῦ κυβερνῶντος κόμματος, ὁ δημόσιος οὗτος λειτουργός εἶναι ὁ τέως ὑφυπουργός ἐπὶ τῶν Οικονομικῶν κ. Β. Δεληγιάννης».

20 Ἄν. 5.05', Δ. 7.48'
ΔΕΥΤΕΡΑ
Μεθοδίου ὁσίου

21 Ἄν. 5.05', Δ. 7.48'
ΤΡΙΤΗ
Ἰουλιανοῦ μάρτυρ.

22 Ἄν. 5.06', Δ. 7.48'
ΤΕΤΑΡΤΗ
Εὐσεβίου

23 Ἄν. 5.06', Δ. 7.48'
ΠΕΜΠΤΗ
Ἀρχιπλίνης

24 Ἄν. 5.06', Δ. 7.48'
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Τὸ Γενέσιον

25 Ἄν. 5.07', Δ. 7.48'
ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Φεβρωνίας μάρτ.

26 Ἄν. 5.07', Δ. 7.48'
ΚΥΡΙΑΚΗ
Γ'. Ματθαίου

ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΗΛΙΑΣ

Έμπορος και βιομήχανος εκ των πρωτοπόρων της δημιουργίας και της πρόοδου της ελληνικής βιομηχανίας και συντελεστής εκ των βασικότερων της όλης οικονομικής ανάπτυξεως του τόπου. Έγεννήθη, τον Μάρτιον 1850, εν Καρυταίνη της Γορτυνίας και απέθανε, τη 12 'Ιουλίου 1930 εν 'Αθήναις. Τῷ 1878, ὁ Πουλόπουλος ἐθεωρεῖτο ὡς εἷς ἐκ τῶν οἰκονομικῶς ἰσχυροτέρων ἐμπόρων τῶν Καλαμῶν.

Ὁ Πουλόπουλος (φύσις ἀνήσυχος καὶ προοδευτικῆ) ἤρχισε σκεπτόμενος, ὅτι ἡ ἐλληνικὴ οἰκονομικὴ ζωὴ θ' ἀνεπτύσσετο ἀποτελεσματικώτερον, ἐφ' ὅσον ἡ χώρα θὰ καθίστατο ὄχι μόνον πεδῖον ἐμπορίας, ἀλλὰ, κυρίως παραγωγῆς. Ἀπὸ τοῦ 1886 μέχρι τοῦ 1893, τὸ ἐργοστάσιον Πουλοπούλου κατέβαλε συνεχεῖς προσπάθειαι βελτιώσεως καὶ τελειοποιήσεως τῶν προϊόντων του.

Ὁ Πουλόπουλος ὑπῆρξεν ἐξ ἐκείνων τῶν Ἑλλήνων, οἱ ὅποιοι μετὰ πολλοῦ ἐνθουσιασμοῦ εἶδον τὸν κατὰ τῆς Τουρκίας πόλεμον τοῦ 1897. Χαρακτηριστικῆ, ἐν προκειμένῳ, εἶναι μία δήλωσις τούτου, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 10 Ἀπριλίου 1897, πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ναυτικῶν: «Θέλω καὶ ἐγὼ τὸ ἐπ' ἐμοὶ νὰ φανῶ χρήσιμος εἰς τὴν Πατρίδα, προσφέρομαι νὰ παραχωρήσω δωρεὰν χιλίους πῖλους ναυτικούς διὰ τοὺς ναύτας μας». Ὁ Πουλόπουλος, λήγοντος τοῦ 19ου αἰῶνος, εἶχε καταστή μίαν ἀπὸ τὰς κυριαρχούσας μορφὰς ἐν τῷ οἰκονομικῷ βίῳ τοῦ τόπου.

Ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων Γεώργιος Α' τῷ 1903, ἐνδιαφερόμενος ζωηρῶς διὰ τὴν ἐξέλιξιν καὶ τὰς προόδους τῆς ἐλληνικῆς βιομηχανίας, ἐπεσκέφθη τὸ ἐργοστάσιον Πουλοπούλου.

27 Ἰαν. 5.07', Δ. 7.48'
ΔΕΥΤΕΡΑ
Σαμπρῶν ὁσίου

28 Ἰαν. 5.08', Δ. 7.48'
ΤΡΙΤΗ
Ἀνακομ. Λειψάνων

29 Ἰαν. 5.08', Δ. 7.48'
ΤΕΤΑΡΤΗ
Πέτρου καὶ Παύλου

30 Ἰαν. 5.08', Δ. 7.48'
ΠΕΜΠΤΗ
Σύναξις τῶν 12 Ἀποστόλων

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΜΟΥ ΕΝΟΣ ΜΗΝΟΣ

{ Τί έπραξα — Τί παρέλειπα να πράξω — Τί πρέπει να κάμω }
 { Γεγονότα — Έντυπώσεις — Σκέψεις — Κρίσεις — Προβλέψεις }

Υπόλ. 31/5/60 Δρ. ....

Έξοδα Ιουνίου Δρ. ....

Έσοδα Ιουνίου » .....

Υπόλ. εις νέον » .....

Τò όλον » .....

Τò όλον » .....

Ζ' μὴν — Ἡμέ-
ραι 31 — Διάρ-
κεια ἡμέρας ὦ-
ραι 14. Πανσέ-
ληνος τὴν 8ην.

Ὅργανώσατε τὴν ζωὴν σας κατὰ τὰς θερινὰς διακοπὰς, διὰ νὰ ἐπωφεληθῆτε τούτων ὅσον τὸ δυνατόν περισσό-
τερον.

Ὁ Ἰούλιος ἀπεκαλεῖτο παρὰ τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων «Ἐκατομβαίων». Σήμερον αἱ λαϊκὰί του ὀνομασαι εἶναι: Ἀλωνάρης, Ἀλωνιστής, Ἀηλιάς, Αἰκερακίτης, Φουσκόμενης καὶ Χασκόμενης.

«Χαλυβορυγική» Α.Ε.

Τὰ ἐν Ἐλευσίνι Ἐργοστάσια Χάλυβος τῆς Α. Ε. «Χαλυβορυγική».

«ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΚΗ» Α. Ε.

Τὰ ἐν Ἐλευσίνι ἐργοστάσια χάλυβος τῆς Α. Ε. «Χαλυβουργική» καλύπτουν ἓνα τῶν σπουδαιότερων κλάδων τῆς βασικῆς μεταλλουργικῆς βιομηχανίας. Παράγουν σίδηρον, μπετόν καὶ φιλμασίν καὶ ὅλα τὰ εἶδη συρματοουργίας καὶ καρφοβελουποιίας. Χρησιμοποιοῦν βασικῶς ὡς πρώτην ὕλην τὰ ἐγχωρίως συλλεγόμενα παλαιαιτικὰ καὶ τεχνικὰ δυνάμεις. Ἀνεγερθέντα ἐξ ὀλοκλήρου μετὰ τὸν πόλεμον, θεωροῦνται ἀπὸ τὰ πλέον σύγχρονα ἐργοστάσια χάλυβος ἐν Εὐρώπῃ.

Πρόδρομος τῆς ἐταιρίας ταύτης ὑπῆρξεν ἡ ἐταιρία «Θ. Α. Ἀγγελόπουλος καὶ Υἱοί», ἰδρυθεῖσα τὸ 1925, τῆς ὁποίας ἰδρυταὶ ἦσαν ὁ ἀείμνηστος Θεόδωρος Ἀγγελόπουλος μετὰ τῶν υἱῶν τῶν Δημητρίου, Παναγιώτου καὶ Ἰωάννου.

Ἡ ἐταιρία αὕτη ἐπεξετάθη εἰς τὸν βιομηχανικὸν κλάδον κατὰ τὸ ἔτος 1933 καὶ αἱ πρῶται ἐγκαταστάσεις τῆς περιορίζοντο εἰς τὴν παραγωγὴν συρματοπλεγμάτων, συρμάτων ἀγκαθωτῶν καὶ Μετὰλ—Ντεπλουαγέ (Metal—Deployé). Ἡ δραστηριότης ὁμῶς καὶ ἡ ἐπιχειρηματικότης τῶν ἰδρυτῶν τῆς δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ περιορισθῇ εἰς τὰ ἀρχικὰ πλαίσια καὶ οὕτω, σὺν τῷ χρόνῳ, δι' ἐκσυγχρονισμοῦ τῶν ἀρχικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ δι' ἐπεκτάσεώς τῶν ἡ δραστηριότης τῆς ἐταιρίας ἐπεξετάθη καὶ εἰς τὴν παραγωγὴν συρμάτων ἐν γένει, καρφοβελονῶν καὶ πεταλοκάρφων καὶ λοιπῶν εἰδῶν καρφιῶν.

Αἱ ἀνάγκαι ὁμῶς τῆς ἐσωτερικῆς ἀγορᾶς, καθὼς καὶ ὁ ραγδαῖος μεταπολεμικὸς ρυθμὸς τεχνικῆς προόδου ὠθησαν τὴν Α. Ε. «Χαλυβουργική» εἰς τὴν ἀνάληψιν νέας προσπάθειας ἐκσυγχρονισμοῦ καὶ περαιτέρω ἐπεκτάσεως τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς. Οὕτω ἰδρύθησαν παρ' αὐτῆς τὸ 1950—52 νέα, πλέον ἐκσυγχρονισμένα ἐργοστάσια παρὰ τὸ πρὸ τῆς Ἐλευσίως 20ον χιλιόμετρον.

Ἡ «Χαλυβουργική» Α. Ε., ἡ ὁποία περιέλαβε καὶ τὴν δραστηριότητα τῆς ἐταιρίας «Θ. Α. Ἀγγελόπουλος & Υἱοί» παράγει σήμερον: Σίδηρον στρογγύλης διατομῆς, ἤτοι σίδηρον μπετόν, ἐμπορίου εἰς ράβδους, εἰς ρόλλους (Fil—Machine) χυτοσίδηρους σωλήνας, σύρματα ἐν γένει μαῦρα καὶ γαλβανισμένα, συρματοπλέγματα ἐν γένει, σύρματα ἀγκαθωτά, καρφοβελόνες, βελονάκια καὶ πεταλόκαρφα.

Ἡδὴ ἡ «Χαλυβουργική» ἀποβλέπουσα εἰς τὴν εὐρύτεραν συμβολὴν τῆς εἰς τὴν προσπάθειαν ἀξιοποιήσεως τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πόρων τῆς χώρας μας, μελετᾷ τὴν ἐγκατάστασιν ὑφικαίμου διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν ἐγχωρίων σιδηρομεταλλευμάτων, μὲ τὴν ὁποίαν θὰ ἐπιτευχθῇ ἡ κάλυψις τῶν ἀναγκῶν τῆς χώρας εἰς χυτοσίδηρον καὶ χάλυβα ἀπὸ ἐγχωρίους πρώτας ὕλας καὶ ἡ ὀλοκλήρωσις τῆς ἑλληνικῆς μεταλλουργίας σιδηροῦ, μίαν τῶν βασικωτέρων προϋποθέσεων τῆς ἐκβιομηχανίσεως τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ ἐπιχειρηματικότης τῆς ἡγεσίας τῆς «Χαλυβουργικῆς», ἀποτελουμένης ἐκ τῶν κ.κ. Δημητρίου, Παναγιώτου καὶ Ἰωάννου Θ. Ἀγγελοπούλου, καθὼς καὶ ἡ μέχρι τοῦδε γόνιμος δρᾶσις τῆς ἐταιρίας ταύτης εἰς τὸν κλάδον τῆς βαρείας βιομηχανίας, ἐπιτρέπει τὴν βάσιμον ἐλπίδα πραγματοποιήσεως καὶ τῶν νέων τούτων σχεδίων τῆς, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας.

1 ^{Ἐν. 5.09', Δ. 7.48'}

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Κοσμᾶ - Δαμιανοῦ

2 ^{Ἐν. 5.09', Δ. 7.48'}

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Κατᾶθ. Θεοτόκου

3 ^{Ἐν. 5.10', Δ. 7.48'}

ΚΥΡΙΑΚΗ

Α' Ματθ. Ἐυαγγέλιου

ΣΚΟΥΖΕΣ ΠΑΥΛΟΣ

Τραπεζίτης καὶ ἐπιχειρηματίας, διατελέσας ἐπὶ μακρὰ ἔτη πρόεδρος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τῆς Ἑταιρίας τῶν Σιδηροδρόμων Πειραιῶς—Ἀθηνῶν, Πελοποννήσου.

Οὗτος ὑπῆρξε συνάμα ὁ πρῶτος ἐκβιομηχανίας ἑλληνικοῦ οἴνου καὶ ὁ πρῶτος ἐνδιαφερθεὶς διὰ τὴν εὐρείαν διάδοσιν τοῦ προϊόντος τούτου εἰς τὸ ἐξωτερικόν, καὶ δὴ εἰς Γαλλίαν. Ἐγενήθη τὴν 29 Αὐγούστου 1851, ἐν Ἀθήναις καὶ ἀπέθανε τὴν 10 Αὐγούστου 1912, ἐν Μονάχῳ τῆς Βαυαρίας.

Ὁ Παῦλος Σκουζὲς ἦτο πρεσβύτερος υἱὸς τοῦ Γεωργ. Σκουζέ. Τελειώσας τὰς γυμνασιακὰς του σπουδὰς, ἀκολούθως ἐνεγράφη εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον Ἀθηνῶν, εἰς τὴν σχολὴν πολιτικῶν μηχανικῶν, ὅτε, διανύων τὸ δεῦτερον ἔτος τῶν σπουδῶν του, κατετάγη ἐθελοντῆς εἰς τὸ πολεμικὸν ναυτικόν. Ὑπηρετῶν ἐν αὐτῷ, λόγῳ τῆς γλωσσομαθείας του περιελήφθη εἰς τὴν ναυτικὴν ἀποστολὴν, τὴν ἀποσταλείσαν εἰς Τεργέστην, πρὸς παραλαβὴν τῶν ἀγορασθέντων (1870) διὰ τὸν ἑλληνικὸν στόλον τριῶν τορπιλλοβόλων.

Μετὰ τὴν λήξιν τῶν στρατιωτικῶν του ὑποχρεώσεων, ὁ πατὴρ του, ὅστις τὸν προώριζεν ὡς διάδοχόν του ἐν τῇ Τραπεζῇ, τὸν ἀπέστειλεν εἰς Ἀλγέριον, ὡς ἐμπορικὸν ἀντιπρόσωπόν του δι' ἀγορὰν ἐμπορευμάτων.

Ἐν Μαραθῶνι ἀνήγειρε προτύπους ἀποθήκας οἴνων. Ἐπίσης παρήγαγε καὶ ἀπόσταγμα οἴνου Μαραθῶνος συναγωνισθὲν λίαν ἐπιτυχῶς τὸ γαλλικὸν κονιάκ. Ἐξ ἄλλου, τὰ προϊόντα τοῦ κτήματος Μαραθῶνος ἐβραβεύθησαν εἰς πλείστας ἐκθέσεις, εἰς δὲ τὴν μεγάλην διεθνή ἐκθεσὶν τῶν Παρισίων, τῷ 1900, τὸ ἀπόσταγμα οἴνου Μαραθῶνος, τεθὲν ἐκτὸς συναγωνισμοῦ, ἔλαβε τὸ μέγα χρυσοῦν βραβεῖον. Ὁ Παῦλος Σκουζὲς ἦτο πολυπράγμων, ἰδεολόγος, μορφωμένος, εὐχάριστος συνομίλητῆς καὶ λίαν ἀγαπητός.

ΚΥΠΡΙΑΔΗΣ ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ

Γεωπόνος — Μηχανικός, συγγραφεύς, ανώτατος κρατικός λειτουργός, καθηγητής της Ανωτάτης Γεωπονικής Σχολής και του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ύπουργός Έφοδιασμού και Γεωργίας, παρασχών πολιτίμους υπηρεσίας εις την γεωργικήν ανάπτυξιν τής χώρας. Έγεννήθη, τήν 29 Νοεμβρίου 1888, έν Αλεξανδρεία και απέθανε, συνεπεία καρδιακής παθήσεως, τήν 18 Φεβρουαρίου 1958, έν Αθήναις.

Έκ τής Σχολής του Gembloux ό Κυπριάδης άπεφοίτησε δεύτερος, λαβών τό δίπλωμά του, τήν 23 Σεπτεμβρίου 1910. Μετά τήν νικηφόρον έκβασιν τών Βαλκανικών πολέμων ειχε προκύψει διά τόν Θεσσαλικόν κάμπον έν μέγα πρόβλημα, τό πρόβλημα τών άκρίδων, αίτινες άπετέλουν καταστροφικήν μάστιγα, μη δυναμένου μέχρι τής έποχής εκείνης ν' αντιμετωπισθῆ άποτελεσματικώς. Ό Κυπριάδης, άφού διεπίστωσεν ότι ή μεγίστη εκείνη εξάπλωσις τών άκρίδων ώφείλετο εις τήν μη ολοκληρωτικήν καταπολέμησιν των, προέβη εις τήν κατάρτισιν πλήρους σχεδίου πρός εξόντωσιν τών καταστρεφόντων όλας τάς καλλιέργειάς τής Θεσσαλίας έντόμων. Έπέτυχε δέ εις τήν προσπάθειαν του, ώς και εις εκείνην τής δοκιμαστικής άνακατατάξεως τής άγροτικής ιδιοκτησίας.

4

Άν. 5.10', Δ. 7.48'
ΔΕΥΤΕΡΑ
Άνδρόϊον έπ. Κοήτ.

5

Άν. 5.11', Δ. 7.47'
ΤΡΙΤΗ
Άθανασίου έν Άθω

6

Άν. 5.11', Δ. 7.47'
ΤΕΤΑΡΤΗ
Σισώη όσιου

7

Άν. 5.12', Δ. 7.47'
ΠΕΜΠΤΗ
Κυριακή μεγαλομ.

8

Άν. 5.12', Δ. 7.47'
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Προκοπίου μεγαλ.

9

Άν. 5.13', Δ. 7.47'
ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Παγκρατίου ίερου.

10

Άν. 5.13', Δ. 7.46'
ΚΥΡΙΑΚΗ
Ε'. Ματθαίου

ΑΙΓΙΝΗΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Καθηγητής τῆς Ἀστρονομίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν, συγγραφεὺς πλείστων ἐπιστημονικῶν ἔργων καὶ διευθυντὴς τοῦ Ἀστεροσκοπείου ὅπερ καὶ πλήρως ἀνεσυνεκρότησε, διατελέσας δις ὑπουργὸς ἐπὶ τῆς Παιδείας, συνέστησε τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν καὶ ἐγένετο μέλος αὐτῆς.

Ἐν γένει δέ, διὰ τῶν μελετῶν του, ὑπεβόηθησε σημαντικῶς τὴν ἀνάδειξιν τῆς ἐπιστήμης ἐν Ἑλλάδι καὶ ἀποτελεσματικῶς συνέβαλεν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας τοῦ τόπου καὶ τῶν κλάδων γεωργίας καὶ ναυτιλίας. Ἐγενήθη εἰς Ἀθήνας τὴν 22 Ἰουλίου 1862 καὶ ἀπέθανε τὴν 13 Μαρτίου 1934.

Τὸ 1879, ἐνεγράφη εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, εἰς τὸ Φυσικομαθηματικὸν τμῆμα. Ὁ Δ. Αἰγινήτης ἀνεκηρύχθη διδάκτωρ τῆς Φιλοσοφίας τὸ 1886.

Τὸ 1892 ὁ Δ. Αἰγινήτης διορίσθη καθηγητὴς τῆς Ἀστρονομίας, τὸ δὲ 1896 ἐγένετο τακτικὸς καθηγητὴς τῆς Ἀστρονομίας εἰς τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον, κατ' ἐπανάληψιν ἐξελέγη κοσμητῶρ τῆς Φιλοσοφικῆς καὶ Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς τοῦ ἰδρύματος.

Μετὰ τὸν θάνατόν του ἐστήθη ἡ προτομή του εἰς τὰς τάξεις τοῦ ἰδρύματος.

11

Ἄν. 5.14', Δ. 7.46'

ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἐὐφημίου μεγαλ.

12

Ἄν. 5.15', Δ. 7.45'

ΤΡΙΤΗ

Πρόκλου μάρτυρ.

13

Ἄν. 5.16', Δ. 7.45'

ΤΕΤΑΡΤΗ

Σύναξις Ἀρχαγγέλ.

14

Ἄν. 5.16', Δ. 7.44'

ΠΕΜΠΤΗ

Ἀζόλα ἀποστ.

15

Ἄν. 5.17', Δ. 7.44'

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Κηρύκου

16

Ἄν. 5.18', Δ. 7.43'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Ἀθηνογένους μάρτ.

17

Ἄν. 5.18', Δ. 7.43'

ΚΥΡΙΑΚΗ

Τῶν ἁγ. Πατέρων

ΣΚΟΥΖΕΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ἐμπόρος, ἐπιχειρηματίας, μέγας κτηματίας καὶ τραπεζίτης, συμβαλὼν πολλὰ, εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἑλληνικοῦ οικονομικοῦ βίου. Οὗτος ὑπῆρξεν ἰδρυτὴς δύο μεγάλων Τραπεζῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μία ἔφερε τὸ ὄνομά του. Ἐγεννήθη, τῷ 1811, ἐν Ἀθήναις καὶ ἀπέθανε, τῇ 6 Φεβρουαρίου 1884. Ὁ Γεώργιος Σκουζὲς ἐξειλίχθη ραγδαίως εἰς μέγαν ἔμπορον καὶ ἐπιχειρηματίαν.

Ὅτε κατὰ τὸ 1837, βασιλεύοντος τοῦ Ὀθωνος, ἐπανελήφθησαν αἱ συζητήσεις διὰ τὴν ἰδρυσιν Ἐθνικῆς Τραπέζης. Ὁ τότε ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας Ν. Θεοχάρης, καλέσας τὸν Γεώργιον Σκουζέν, τοῦ ὁποίου ἐγνώριζε καὶ ἐξέτιμα τὴν ἐμπορικὴν ἰδιοφυίαν, τῷ ἐπρότεινε νὰ προβῆ εἰς τὴν ἀγορὰν μετοχῶν καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ συμβούλιον τοῦ συσταθσομένου τραπεζιτικοῦ ἰδρύματος.

Πράγματι, ὀλίγον χρόνον μετὰ τὴν ἰδρυσιν τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ὁ Γεώργιος Σκουζὲς κατέστη μέτοχος καὶ σύμβουλος τοῦ ἰδρύματος.

Ἐπίσης, περὶ τῆς δράσεως τούτου ἐν τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ, καὶ ἕτεροι μελετηταὶ τοῦ ἔργου του ἀναφέρονται μετ' εὐμενῶν κρίσεων τινίζοντες ὅτι «λόγῳ τοῦ διορατικοῦ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἐμπορικῆς του ἰδιοφυίας, προσέφερον εἰς τὸ ἴδρυμα ὑψίστας ὑπηρεσίας».

18

^{Ἐν. 5.19', Δ. 7.42'}

ΔΕΥΤΕΡΑ

Λιμνιανῶ

19

^{Ἐν. 5.20', Δ. 7.42'}

ΤΡΙΤΗ

Λίου ὁσίου

20

^{Ἐν. 5.21', Δ. 7.41'}

ΤΕΤΑΡΤΗ

Προφήτου Ἠλίου

21

^{Ἐν. 5.21', Δ. 7.41'}

ΠΕΜΠΤΗ

Ἰωάννου

22

^{Ἐν. 5.22', Δ. 7.40'}

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Μαρίας Μαγδαλην.

23

^{Ἐν. 5.23', Δ. 7.39'}

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Φωκᾶ ἱερομ.

24

^{Ἐν. 5.24', Δ. 7.38'}

ΚΥΡΙΑΚΗ

Ζ. Μαθαίου

ΚΑΛΛΙΓΑΣ ΠΑΥΛΟΣ

Νομοδιδάσκαλος και συγγραφεύς, οικονομολόγος και πολιτικός, διατελέσας διοικητής τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς μίαν τῶν κρισιμωτέρων περιόδων τοῦ ἰδρύματος καὶ τοῦ Ἔθνους γενικώτερον. Ἐγεννήθη τῷ 1814 εἰς Σμύρνην καὶ ἀπεβίωσε, τῇ 16 Σεπτεμβρίου 1896, εἰς Νέον Φάληρον.

Τὸ 1834, ἐνεγράφη εἰς τὴν Νομικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπ. Μονάχου, ἐπιτιδόμενος συγχρόνως εἰς φιλολογικὰς καὶ ἱστορικὰς μελέτας. Τῷ 1935, μετέβη εἰς Βερολίνον, ὅπου παρηκολούθησε κατ' ἀρχὰς τὰ μαθήματα τοῦ διασήμου τότε νομοδιδασκάλου Ἐδουάρδου Γκάς, ὁ Καλλιγᾶς, μετέβη εἰς Αἰδελβέργην, ἀφοῦ δὲ ἔδωσεν ἔξετάσεις εἰς τὸ ἐκεῖ Πανεπιστήμιον, ἀνηγορεύθη ἀριστοῦχος διδάκτωρ μετ' ἐπαίτων τῇ 23 Αὐγούστου 1837.

Τῇ 10ῃ Ἰανουαρίου 1839, ὁ Παῦλος Καλλιγᾶς διωρίσθη ὑψηλῆς τοῦ Διεθνούς Δικαίου καὶ ἀργότερον ἀντεισαγγελεὺς, ὑπουργὸς καὶ καθηγητῆς. Τῷ 1851, ὁ Παῦλος Καλλιγᾶς εἰς ἡλικίαν 37 ἐτῶν ἐγένετο ἀντεισαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου, παραμείνας εἰς τὴν θέσιν αὐτὴν μέχρι τοῦ 1854. Ὡς ἀναφέρεται ἀνωτέρω ὁ Καλλιγᾶς ἀνεμείχθη τὸ πρῶτον εἰς τὴν πολιτικὴν τῷ 1843, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ ἀνωτάτου πνευματικοῦ ἰδρύματος ἐν τῇ Α' Ἐθνοσυνελεύσει.

25

Ἄν. 5.25', Δ. 7.37'

ΔΕΥΤΕΡΑ

Κοίμησις τῆς ἁγίας Ἀννης

26

Ἄν. 5.25', Δ. 7.37'

ΤΡΙΤΗ

Παρασκευῆς ὁσιομ.

27

Ἄν. 5.26', Δ. 7.36'

ΤΕΤΑΡΤΗ

Παντελεήμονος μεγ.

28

Ἄν. 5.27', Δ. 7.35'

ΠΕΜΠΤΗ

Προχόρου διακον.

29

Ἄν. 5.28', Δ. 7.34'

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Καλλινίκου

30

Ἄν. 5.29', Δ. 7.32'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Η'. Ματθαίου

31

Ἄν. 5.29', Δ. 7.32'

ΚΥΡΙΑΚΗ

Σίλα Ἀνδρονίκου

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1960

Η' μήν — 'Ημέ-
ραι 31 — Διάρ-
κεια ημέρας ὤ-
ραι 13. Πανσέ-
ληνος τὴν 7ην.

Μὴν ταξιδίων:
"Ὅσο κανεῖς, τα-
ξιδεύοντας, γνω-
ρίζεις περισσότε-
ρο τὴν Πατρίδα
του, τόσο πῶ πο-
λὴ τὴν ἀγαπᾷς
καὶ τόσο περισ-
σότερο συνδέεται
μ' αὐτή.

*Ὁ Αὐγούστου ἀπεκαλεῖτο παρὰ τῶν ὀργαίων Ἀθηναίων «Μεταγειτιῶν». Σήμερον αἱ λαϊκαὶ τοῦ ὀνομασίαι εἶναι : Δριμάρης, Συκολόγος, Πενταρᾶς.

Τραπέζα τῆς Ἑλλάδος

Τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου μεγαλοπομπῆς κτίριον
τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος

Η ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ίστορικόν Ίδρύσεώς της

Ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος ἰδρύθη τῷ 1927 διὰ τῆς ὑπογραφῆς: τοῦ πρωτοκόλλου τῆς Γενεύης (15-9-1927) καὶ τῆς συμβάσεως τῆς 27-10-1927 μεταξύ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ Ἐθνικῆς Τραπεζῆς κυρωθέντων διὰ Νόμου τῆς 7-12-1927.

Ἡ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἀπὸ τῆς συστάσεώς της καὶ ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας της (14 Μαΐου 1928) ἡ Κεντρικὴ Τράπεζα τῆς Χώρας, εἰς ἣν ἔχει παραχωρηθῆ τὸ ἐκδοτικὸν προνόμιον. Αὕτη διεδέχθη εἰς τὴν ἀσκήσιν καθηκόντων κεντρικῆς τραπεζῆς τὴν μέχρι τότε ἀσκοῦσαν τοιαῦτα καθήκοντα Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ Τράπεζα ἰδρύθη ὑπὸ μορφήν ἀνωνύμου ἐταιρίας μὲ ἀρχικὸν κεφάλαιον δρχ. 400 ἑκατ. διαιρούμενον εἰς 80 χιλ. ὀνομαστικὰς μετοχὰς ἐκ δρχ. 5.000 ἑκάστης. Κατὰ τὴν 31.12.1959 καὶ κοτόπιν τῆς μεταπολεμικῆς ἀναπροσαρμογῆς, τὰ συνολικὰ κεφάλαια τῆς Τραπεζῆς ἀνῆρχοντο εἰς δρχ. 367 ἑκατ. ἐξ ὧν δρχ. 168 ἑκατ. κατεβεβλημένον μετοχικὸν κεφάλαιον καὶ δρχ. 199 ἑκατ. ἀποθεματικόν.

Διοικηταὶ τῆς Τραπεζῆς διετέλεσαν κατὰ σειρὰν οἱ: Ἄλ. Διομήδης (1928-1931), Ἐμμ. Τσουδερός (1931-1939), Κυρ. Βαρβάρεσσος (1939-1946), Γεώργ. Μαντζαβίνος (1946-1955). Ὁ σημερινὸς (ἀπὸ τοῦ 1955) Διοικητὴς τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος εἶναι ὁ Ἀκαδημαϊκὸς-τακτικὸς Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ζ. Ζολώτας.

Αἱ ἐργασίαι τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος

Κατ' ἀρχὴν πρέπει νὰ τονισθῆ ὅτι, σκοπὸς καὶ ἀποστολὴ τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶναι ἡ ἐπιδιώξις κερδῶν ἀλλὰ ἡ ἀσκήσις νομισματικῆς καὶ πιστωτικῆς πολιτικῆς διασφαλιζούσης τὴν νομισματικὴν σταθερότητα, τὴν εὐρυθμὸν λειτουργίαν τοῦ τραπεζικοῦ συστήματος καὶ γενικώτερον ἡ συμβολὴ της εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας.

Τὸ καταστατικὸν τῆς Τραπεζῆς εἶναι νεωτάτου τύπου καταρτισθὲν ὑπὸ τῆς Κ.Τ.Ε. προβλέπει δὲ τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἐξῆς τραπεζικῶν ἐργασιῶν: ἀσκήσιν τοῦ προνομίου τῆς ἐκδόσεως τῶν τραπεζογραμματίων, τὴν ταμιακὴν διαχείρισιν τοῦ Δημοσίου καὶ ἐκτέλεσιν τῶν πάσης φύσεως οἰκονομικῶν συναλλαγῶν αὐτοῦ, παρέχουσα εἰς τοῦτο προκαταβολὰς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν προγραμμάτων του. Τὴν προεξόφλησιν ἐμπορικῶν γραμματίων καὶ συναλλαγματικῶν καὶ χορήγησιν βραχυχρονίων πιστώσεων πρὸς τραπεζὰς καὶ ἰδιώτας. Τὴν διαχείρισιν τῶν συναλλαγματικῶν διαθεσίμων τῆς χώρας καὶ ἀγοραπωλησίαν ξένου συναλλάγματος εἴτε ἀπ' εὐθείας εἴτε μέσῳ τῶν ἐξουσιοδοτηθέντων τραπεζῶν. Τὸν συμψηφισμόν τῶν ἐπιταγῶν διὰ τοῦ παρ' αὐτῇ εἰδικοῦ Γραφείου Συμψηφισμοῦ Ἐπιταγῶν. Τὴν ἐκτέλεσιν ἐτέρων ἐργασιῶν συναφῶν πρὸς τὰ συνήθη τραπεζιτικὰ ἔργα (ἐργασίας κινήσεως κεφαλαίων, ἐνεγγύους πιστώσεις, εἰσπράξεις ἀξιών κλπ.).

ΛΑΜΠΡΑΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

Ἐπιχειρηματίας εἰς ὃν ὀφείλεται ἡ ἀνάδειξις τοῦ ἐν Ἀθήναις ξενοδοχείου «Μεγάλη Βρετανία» ὡς τοῦ πρώτου ξενοδοχείου τῆς Νοτιανατολικῆς Εὐρώπης. Ἐγεννήθη εἰς Σεβαστούπολιν τῆς Ρωσίας, τὸ 1849 καὶ ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Ὀκτωβρίου 1923.

Ὁ Λάμπρας σὲ ἡλικία 14 ἐτῶν ἦτο ὑπάλληλος παντοπωλείου. Τὸ 1878 ἐπέστρεψε εἰς Ἀθήνας διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν μητέρα του καὶ τότε συνεταιρίσθη μὲ τὸν Σ. Κέντρον, ἰδιοκτῆτην τοῦ ξενοδοχείου «Μεγάλη Βρετανία». Ἀφ' ἧς κατέστη μόνος κύριος τῆς ἐπιχειρήσεως, ἤρχισε βελτιῶνων τὰς ἐγκαταστάσεις τούτου ἐπεκτείνων σημαντικῶς τὰς ἐργασίας του. Ὁ Λάμπρας ἦτο ἄριστος συζητητῆς καὶ ἐξαιρετος πατριώτης.

Ὁ Λάμπρας, ὅστις, ἐπὶ τина περίοδον, ἐχρημάτισε καὶ δημοτικὸς σύμβουλος Ἀθηναίων, χαρακτηρίζεται ὡς ἐνθουσιώδης πατριώτης, μὴ διστάζων νὰ προσφέρῃ πάντοτε δι' ἔθνικούς σκοποὺς γενναιότατα ποσά. Κατὰ τὴν διάρκειαν ταξιδίου του εἰς Ἰταλίαν ἐπεσκέφθη τὸ «Ἄσυλον Ι. Βέρντι», καὶ ἅμα τῇ ἐπανόδῳ του ἱδρυσεν τὸ γνωστὸν ὡς «Εὐγρίας Μέλαθρον» παρὰ τῷ Πτωχοκομείῳ τῶν Ἀθηναίων, ἀφήσας κληροδότημα 3.500 δρχ. διὰ τὴν ἱδρυσιν ἀσύλου διὰ τοὺς ἀπομάχους τῆς τέχνης καὶ τοῦ πνεύματος.

1 Ἄν. 5.30', Δ. 7.31'
ΔΕΥΤΕΡΑ
Τῶν 7 Παιδῶν

2 Ἄν. 5.31', Δ. 7.30'
ΤΡΙΤΗ
Ἀνακομιδὴ Λειψ.

3 Ἄν. 5.32', Δ. 7.29'
ΤΕΤΑΡΤΗ
Ἰσακίου μάρτυρ.

4 Ἄν. 5.33', Δ. 7.28'
ΠΕΜΠΤΗ
Τῶν ἐν Ἐφέσῳ 7 Παιδῶν

5 Ἄν. 5.34', Δ. 7.27'
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Εὐσαγίου

6 Ἄν. 5.34', Δ. 7.26'
ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Ἡ Μεταμόρφωσις τοῦ Σωτῆρος

7 Ἄν. 5.35', Δ. 7.25'
ΚΥΡΙΑΚΗ
Θ'. Μαθαίου

ΚΛΑΟΥΣ ΓΟΥΣΤΑΥΟΣ

Ίδρυτής και δημιουργός τής εξωθι τών Πατρών μεγάλης οινοποιητικής βιομηχανίας (Άχαϊα—Clauss). Έγεννήθη περί τὸ 1815, εἰς Μέμινγκεν τής Βαυαρίας καὶ ἀπέθανε, τῷ 1908, εἰς Πάτρας.

Τῷ 1858, ὁ Γουσταῦος Κλάου, τὸ ἔργον τής ἐπιχειρήσεως τοῦ ὁποίου συνεχῶς εὐωδοῦτο, ἐξηγόρασεν ὀλόκληρον τήν περιοχὴν τοῦ Ριγανοκάμπου, ἀνήγειρε δὲ ἐκεῖ τὸ πρῶτον συστηματικὸν οινοποιητικὸν ἔργοστάσιον. Τῷ 1861, ἐπεκτείνων τὰς ἐργασίας του, ἱδρυσε τὴν (Achaia—Clauss Wine Company Ltd).

Ἡ τοιαύτη ἐπιτυχία καὶ ἡ συνεχὴς ζήτησις τῶν οἴνων τοῦ Κλάου ἐδωσαν ἀφορμὴν εἰς νέας σκέψεις, αἵτινες ἀπεκρυσταλλώθησαν εἰς τὴν ρύθμισιν τής βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ἐπὶ εὐρυτέρου οἰκονομικοῦ ἐπιπέδου. Αἱ ἐργασίαι τής ἐπιχειρήσεως Κλάου ἀνεπτύσσοντο ἀλματωδῶς, προσετέθη μέγα μηχανικὸν πατητήριον διὰ πρῶτην φοράν εἰς τὴν ἑλληνικὴν οινοποιίαν, τὸ ὅποσον ἀργότερον ἐκινήθη καὶ ἐλειτούργησε δι' ἤλεκτρισμοῦ.

8

Ἄρ. 5.36', Δ. 7.24'

ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἀιμίλιου Κοΐζου

9

Ἄρ. 5.37', Δ. 7.23'

ΤΡΙΤΗ

Μαθθία Ἀποστόλ.

10

Ἄρ. 5.38', Δ. 7.22'

ΤΕΤΑΡΤΗ

Λαυρεντίου Ἀρχιδ.

11

Ἄρ. 5.39', Δ. 7.20'

ΠΕΜΠΤΗ

Ἐδπλου Διακόνου

12

Ἄρ. 5.40', Δ. 7.19'

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Ἀνζήτου μάρτυρ.

13

Ἄρ. 5.41', Δ. 7.18'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Μαξίμου ὁμολογητ.

14

Ἄρ. 5.41', Δ. 7.17'

ΚΥΡΙΑΚΗ

Γ'. Μαθθαίου

ΤΡΑΚΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Νομικός, οικονομολόγος, συγγραφεύς και δημοσιογράφος, έπιδοθείς εις τόν τραπεζιτικόν κλάδον. Διετέλεσε, τὸ πρῶτον, έπιθεωρητής τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, εἶτα δὲ πρῶτος διευθυντής και ἀκολουθῶς, πρῶτος ὑπηρεσιακὸς ὑποδιοικητής τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, ὡς και πρῶτος ἐπίσης διευθυντής και ὀργανωτής τοῦ ἐν Χολαργῷ Ἰδρύματος τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν ἔκδοσιν τραπεζογραμματίων. Ἐγενήθη ἐν Σφακίοις τοῦ νομοῦ Χανίων Κρήτης, τὴν 12 Δεκεμβρίου 1881 και ἀπέθανε ἐν Ἀθήναις τὴν 12 Νοεμβρίου 1957.

Τὰς γυμνασιακάς του σπουδὰς ὁ Γεώργιος Τρακάκης ἐπεράτωσεν εἰς τὸ Βαρβάκειον Λύκειον Ἀθηνῶν. Ἀκολουθῶς ἐνεγράφη εἰς τὴν νομικὴν σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Μετὰ τὴν λήξιν τῶν σπουδῶν του, μετέβη εἰς τὴν Ἑλβετίαν, ἐνθα ἐφοίτησεν εἰς τὴν σχολὴν οικονομικῶν ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Γενεύης. Ἐπανελθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐπέδωθη ἀρχικῶς εἰς τὴν δημοσιογραφίαν. Τὸ 1910, ἐγκαταλείψας τὴν δημοσιογραφίαν, εἰσήλθε κατόπιν διαγωνισμοῦ, εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος. Ὁ Γεώργιος Τρακάκης προσέφερε πολυτίμους ἐκδουλεύσεις εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν.

Σημειώτεον, ὅτι τὴν 26 Ἰουλίου 1918, διαταγῇ τῆς Διοικήσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ἐξεφράσθη τῷ Γ. Τρακάκη ἡ εὐαρεσκεία τῆς Διοικήσεως τοῦ Ἰδρύματος.

15

Ἐν. 5.42', Δ. 7.16'

ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἡ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου

16

Ἐν. 5.43', Δ. 7.14'

ΤΡΙΤΗ

Ἐν. Μανδηλίου

17

Ἐν. 5.44', Δ. 7.13'

ΤΕΤΑΡΤΗ

Μύρονος μύρτυρο.

18

Ἐν. 5.45', Δ. 7.12'

ΠΕΜΠΤΗ

Φλώρον μάρτυρο.

19

Ἐν. 5.46', Δ. 7.11'

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Ἐνδρέου Στρατηγ.

20

Ἐν. 5.47', Δ. 7.09'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Σαμουὴλ προφήτ.

21

Ἐν. 5.47', Δ. 7.08'

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΙΑ' Ματθαίου

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Υπάλληλος κατ' αρχάς και έπειτα επί μακρά έτη ύποδιοικητής τής Έθνικής Τραπεζής τής Ελλάδος. Έγεννήθη τῷ 1813, εις Βιέννην τής Αυστρίας και απέθανε τήν 4 Μαρτίου 1889 εις Αθήνας. Ο Γ. Βασιλείου, ὡς τονίζεται, προσέφερε πολυτίμους υπηρεσίας εις τήν Πατρίδα.

Έν έτει 1860, τῇ συμπράξει Ίταλῶν πατριωτῶν, ὁ βασιλεὺς Όθων απέστειλε τοῦτον εις Ίταλίαν, ὅπου μετά πολλῆς επιδεξιότητος διεξήγαγε τήν ἀνατεθεισάν αὐτῷ διπλωματικὴν ἀποστολήν. Έγνώριζε τὰ ἡπειρωτικά και ἀλβανικά ζητήματα και ἦτο πολύτιμος ἔθνικός παράγων. Ὡς ἀναφέρεται ὑπὸ τῶν συγχρόνων του, ἦτο «πρότυπον, ἐργατικότητος και φιλοπονίας, εὐγενῆς και φιλόανθρωπος». Ο Γ. Βασιλείου διετέλεσε πρόεδρος τοῦ Ὀρφανοτροφείου Χατζηκώστα ἐπὶ εικοσαετίαν.

Ἡ Έθνική Τράπεζα, τιμῶσα τήν μνήμην τοῦ Γ. Βασιλείου, ἔχει στήσει τήν προτομήν αὐτοῦ, παραπλευρῶς τῆς προτομῆς τοῦ Εὐθ. Κεχαγιά, ἐν τῷ Κεντρικῷ καταστήματι.

22 Ἄν. 5.48', Δ. 7.06'
ΔΕΥΤΕΡΑ
Ἀγαθονίζου μάρτ.

23 Ἄν. 5.49', Δ. 7.05'
ΤΡΙΤΗ
Ειορναίου μάρτε.

24 Ἄν. 5.50', Δ. 7.04'
ΤΕΤΑΡΤΗ
Κοσμά τοῦ Αἰτολοῦ

25 Ἄν. 5.51', Δ. 7.02'
ΠΕΜΠΤΗ
Βαρθολομίου

26 Ἄν. 5.52', Δ. 7.01'
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Ἀδριανοῦ μάρτ.

27 Ἄν. 5.53', Δ. 6.59'
ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Φανουρίου Μάρτε.

28 Ἄν. 5.53', Δ. 6.58'
ΚΥΡΙΑΚΗ
ΙΒ'. Ματθαίου

29 ^{Ἄν. 5.54', Δ. 6.57'}
ΔΕΥΤΕΡΑ
^{Ἀποτομή νεφ. πρ.}

30 ^{Ἄν. 5.55', Δ. 6.55'}
ΤΡΙΤΗ
^{Ἀλεξάνδρου}

31 ^{Ἄν. 5.56', Δ. 6.51'}
ΤΕΤΑΡΤΗ
<sup>Κατάθεσις
τιμίας ζωῆς</sup>

ΒΟΥΡΛΟΥΜΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον τοῦ βίου του, διετέλεσεν εἰς ἓκ τῶν κυριωτέρων ἐμπορικῶν παραγόντων τοῦ τόπου, συντελέσας εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου τῆς σταφίδος, τοῦ βασικοῦ αὐτοῦ ἐθνικοῦ μας πόρου, κατὰ τὰ τέλη τοῦ λήξαντος αἰῶνος καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος.

Ἐν συνεχείᾳ ὑπῆρξεν ἓκ τῶν σπουδαιωτέρων συνεργατῶν τοῦ Ἐλευθερίου Βενιζέλου, δράσας εἰς τὸν δημόσιον βίον ὑπὸ τὴν ἰδιότητα βουλευτοῦ, ὑπουργοῦ τοῦ Ἐπισιτισμοῦ καὶ ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Ὑπῆρξεν ἐπίσης πολυγράφος συγγραφεὺς ἀρθρῶν καὶ μελετῶν ἐπὶ τῶν ἐπικαίρων πολιτικῶν καὶ οἰκονομικῶν προβλημάτων τῆς χώρας, κατὰ τὴν τεσσαρακονταετίαν 1910-1950.

Ὁ Παναγιώτης Βουρλούμης ἐγεννήθη εἰς τὸ χωρίον Κούμανι τῆς Ἠλείας, τῷ 1867 καὶ ἀπέθανε τῇ 5 Ἰανουαρίου 1950 εἰς Ἀθήνας.

Οὗτω, τῷ 1882, ἐνεγράφη εἰς τὴν Νομικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, τῆς ὁποίας καὶ ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῷ 1888.

Εἰς τὰ ἀπομνημονεύματά του, ἀνέκδοτα εἰσέτι ὡς ἀνωτέρω ἐσημειώθη, ὁ Π. Βουρλούμης ἀφηγεῖται τοὺς μόχθους τοῦ ἐκείνου διὰ τὴν προκοπὴν τῆς ἐπιχειρήσεώς του : «Εἰργαζόμενη ὑπερανθρώπως, γράφει, καὶ μόνος διεξήγον τὴν ἀλληλογραφίαν εἰς πλείστας γλώσσας. Τὰ προσωπικά μου ἔξοδα μηδαμινά». Μὲ τοιοῦτους κόπους καὶ θυσίας ἐτέθησαν τὰ θεμέλια τῆς συγχρόνου ἑλληνικῆς οἰκονομίας, ἀπὸ ἀφανεῖς ἥρωας τῆς ἐργασίας. Οὕτως, ὁ πτωχὸς νέος ἐξελίχθη, ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν, εἰς εὐημεροῦντα ἔμπορον, κοινωνικὸν παράγοντα τῶν Πατρῶν. Αἱ ἐμπορικαὶ του ἐπιδόσεις συνεδύαζοντο μὲ τὰς πνευματικὰς, ὁ Π. Βουρλούμης φιλομαθῆς καὶ μελετηρὸς, ἐπλοῦτεῖ συνεχῶς τὰς γνώσεις του καὶ ἡσχολεῖτο εἰς τὰ ἐπικαίρα οἰκονομικὰ προβλήματα τῆς Ἑλλάδος.

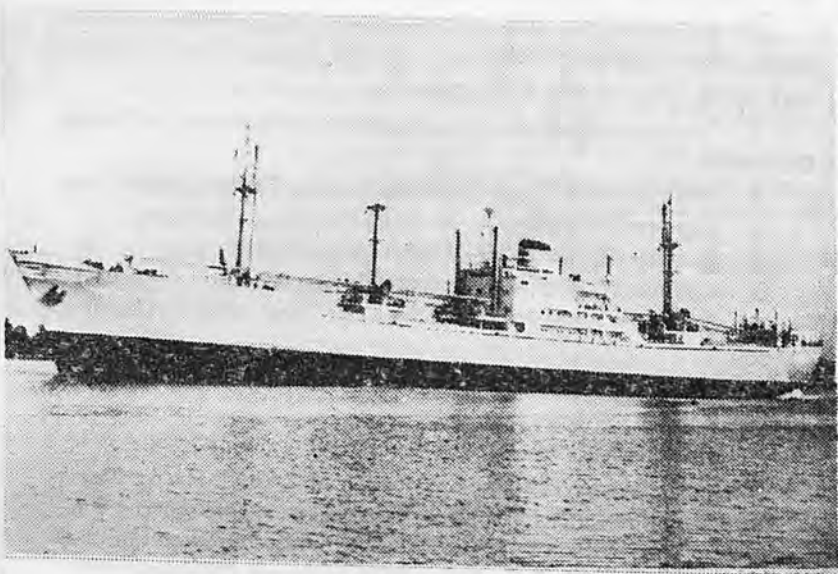
Θ' μήν — 'Ημέ-
ραι 30 — Διάρ-
κεια ημέρας ὤ-
ραι 12. Πανσέ-
ληνος τήν 5ην.

Αἱ διακοπαι ἔλη-
ξαν. Ἡ ἐκπαιδευ-
τικὴ ἐργασία ἀρ-
χίζει. Ἐπὶ τὸ κα-
θῆκον λοιπὸν με-
γαρὰν καὶ ὑπερη-
φάνειαν.

*Ὁ Σεπτέμβριος ἀπεκαλεῖτο παρὰ τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων «Βοηδρομιών». Σήμερον αἱ λαϊκαὶ τοῦ ὀνομασίου εἶναι : Τρυγητής, Σταυριάτης, Ὀρτυκολόγος.

m/r Hellenic Splendor

Τὸ φορτηγὸν «Hellenic Splendor» τῆς Ἑταιρίας «Ἡ Ἑλληνικὴ»
τὸ ὁποῖον τιμᾶ τὴν σημαίαν μας ἀνὰ τὸν κόσμον.

“Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ,, ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΑΤΜΟΠΛΟΪΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ

Ἡ Ἑταιρία «Ἑλληνική» κρινομένη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ δεδομένου ὅτι ἅπαντα τὰ πλοῖα τῆς φέρουν τὴν ἐθνικὴν σημαίαν καὶ ἐκ τῆς συμβολῆς τῆς ἀπὸ ἀπόψεως πλουτοπαραγωγικῆς ὑπὲρ τῆς οἰκονομίας τῆς χώρας μας δύναται ἀδιστάκτως νὰ χαρακτηρισθῆ ὡς ὑποδειγματικῆ.

Ἡ Ἰδρυσις, πρόοδος, ἐπιβολὴ καὶ ἐπικράτησις τῆς Ἑλληνικῆς ταύτης Ἑταιρίας διὰ τῶν 25 Cargo Liners πλοίων τῆς ἐπὶ τῶν Τακτικῶν γραμμῶν ἀνὰ τὴν Μεσόγειον καὶ τοὺς ὠκεανούς ὀφείλεται εἰς τὴν ἐργώδη, ἀδιάλειπτον, σταθερὰν καὶ ἀκάματον προσπάθειαν ἐπὶ δύο καὶ πλέον δεκαετηρίδας τοῦ ἰδρυτοῦ αὐτῆς Ἐφοπλιστοῦ κ. Περικλέους Γρηγορ. Καλλιμανοπούλου, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε πάντοτε καὶ ἐξακολουθεῖ καὶ σήμερον νὰ εἶναι ὁ ἰθύνων νοῦς καὶ ἡ ψυχὴ τῆς Ἑταιρίας.

Ἡ «ΕΛΛΗΝΙΚΗ» διὰ τῶν 25 Ἑλληνικῆς σημαίας πλοίων αὐτῆς, συνολικῆς χωρητικότητος 180.000 τόννων Dead Weight, ἐξυπηρετεῖ σήμερον τὰς ἑξῆς γραμμάς :

1. Ἑπειρωτικῆς Εὐρώπης — Λονδίνου — Μεσογείου — Μαύρης Θαλάσσης.
2. Ἑπειρωτικῆς Εὐρώπης — Λονδίνου — Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης.
3. Βορείου Ἀτλαντικοῦ — Ἰταλίας—Ἑλλάδος—Τουρκίας.
4. Βορείου Ἀτλαντικοῦ—Ἀλεξανδρείας—Βηρυττοῦ.
5. Κόλπου Μεξικοῦ—Ἀνατολικῆς Μεσογείου.
6. Βορείου Ἀτλαντικοῦ — Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης — Περσικοῦ Κόλπου.
7. Κόλπου Μεξικοῦ—Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης—Περσικοῦ Κόλπου.
8. Βορείου Ἀτλαντικοῦ—Ἰνδιῶν.
9. Κόλπου Μεξικοῦ—Ἰνδιῶν.

Κατὰ τὸν Β' παγκόσμιον πόλεμον ἡ «ΕΛΛΗΝΙΚΗ» ἀπώλεσεν ἐκ τῶν προπολεμικῶν ὀκτώ πλοίων τῆς τὰ ἐπτὰ, μετὰ δὲ τὴν ἀπελευθέρωσιν ἐπανέλαβε τὰς ἐργασίας μὲ τὸ μόνον περισωθὲν πλοῖον τῆς ὅπερ ἔφερε τὸ ἔνδοξον καὶ συμβολικὸν ὄνομα «Ἑλλάς».

Ἐκτοτε ἡ «ΕΛΛΗΝΙΚΗ» ἐπανέκτησε τὴν θέσιν τῆς μεταξὺ τῶν Ἑταιριῶν Τακτικῶν Γραμμῶν ἀυξήσασα καὶ πλουτίσασα τὸν στόλον τῆς διὰ σειρᾶς νεοτεύκτων πλοίων ἅτινα ὑπερηφάνως περὶ φέρουσι τὴν κυανόλευκον ἀνὰ τὴν ὑφήλιον.

ΧΕΛΔΡΑΪΧ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Βοτανολόγος και έντομολόγος, έπιμελητής και διευθυντής, καθ' όλον τὸ δεύτερον ήμισυ τοῦ 19ου αἰώνος, οὐσιαστικός δὲ δημιουργός, μετὰ τοῦ Θεοδώρου Ὀρφανίδου, τοῦ Βοτανικοῦ κήπου τῶν Ἀθηνῶν, χαρακτηριζόμενος ὡς ὁ διαπρεπέστερος τῶν βοτανικῶν. Ἐγεννήθη τῇ 3 Μαρτίου 1822 εἰς τὴν Δρέσδην τῆς Σαξωνίας καὶ ἀπέθανε τῇ 25 Αὐγούστου 1902 εἰς Ἀθήνας. Τῷ 1837, εἰς ἡλικίαν 15 ἐτῶν, μετοβὰς εἰς Μονπελιέ τῆς Γαλλίας, ἐμαθήτευσε πλησίον τοῦ διασήμου καθηγητοῦ τῆς βοτανικῆς Duval. Ἐν συνεχείᾳ σπουδάσας ἐπὶ τετραετίαν (1838—1842) εἰς Γενεύην τῆς Ἑλβετίας ἔλαβε τὸ δίπλωμα τῆς βοτανικῆς.

Τῷ 1849, κατὰ τινα διέλευσίν του ἐξ Ἀθηνῶν, ὁ Χελδραΐχ διωρίσθη ὡς ἐπιμελητής τοῦ Βοτανικοῦ κήπου—τὸ πρῶτον ἐν ἔτει 1851—ὁπότε καὶ ἐγκατεστάθη εἰς Ἑλλάδα, διετήρησε δὲ αὐτὴν ὡς διευθυντής πλέον, μέχρι τοῦ θανάτου του. Ὀλόκληρος ἡ μακρὰ ζωὴ τοῦ Χελδραΐχ ἦτο ἀφιερωμένη εἰς τὴν βοτανικὴν, θεωρεῖται δὲ οὗτος ὡς ὁ οὐσιαστικός δημιουργός τῆς ἀναπτύξεως τοῦ κλάδου τούτου τῆς ἐπιστήμης ἐν Ἑλλάδι.

Ὁ Θεόδωρος Χελδραΐχ διετέλεσε μέχρι τοῦ θανάτου του ἐπιφανὲς μέλος τοῦ ἐν Ἀθήναις φιλολογικοῦ συλλόγου «Παρνασσός» καὶ ἐκ τῶν δημιουργῶν τοῦ φυσιογνωστικοῦ τμήματος τούτου. Τὸ ἔργον του καὶ ἐν τῷ «Παρνασσῷ» ὑπῆρξε πλουσιώτατον καὶ γόνιμον. Ἐπίσης ὁ Χελδραΐχ ἐδημοσίευσε περιγραφὰς φυσικὰς τῆς νήσου Κρήτης.

Τέλος, ἡ ἐν Βιέννῃ δημοσιευομένη περιοδικὴ ἔκδοσις, περὶ τῆς χλωρίδος τῆς Ἑλλάδος, τὸν Θεόδωρον Χελδραΐχ εἶχε πρωτεργάτην.

1 Ἀν. 5.57', Δ. 6.52'
ΠΕΜΠΤΗ
Ἀρχὴ τῆς Ἰνδίκτου

2 Ἀν. 5.58', Δ. 6.51'
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Ἰ. τοῦ Νηστευτοῦ

3 Ἀν. 5.59', Δ. 6.49'
ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Ἀθίμου ἱερομάρτ.

4 Ἀν. 5.59', Δ. 6.48'
ΚΥΡΙΑΚΗ
ΙΓ' Ματθαίου

ΒΟΥΡΛΟΥΜΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Διακεκριμένος σταφιδέμπορος, συνδέσας τὸ ὄνομά του με τὴν ἑλληνικὴν σταφίδα καὶ τὰς περιπετείας της, ὡς κυρίου ἐξαγωγικοῦ προϊόντος τῆς χώρας.

Διεκρίθη παραλλήλως καὶ ὡς δημοσιογράφος εἰς τὸν ἀγγλικὸν τύπον. Ἐγενήθη εἰς τὸ χωρίον Κουμάνι τῆς Ἡλείας, τῷ 1851, καὶ ἀπέθανεν ἐν Λονδίῳ, κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1919. Μετὰ τὰς σπουδὰς του ἐπέστρεψεν εἰς Πάτρας καὶ ἐξεύρεν ἐργασίαν εἰς τὸ κατὰστημα τοῦ σταφιδεμπόρου Χρ. Ἰωαννίδου. Ὁ προϊστάμενός του τὸν ἐξέτιμα διὰ τὴν φιλεργίαν καὶ νοημοσύνην του, κατόπιν εὔρε νέαν θέσιν εἰς τὸ πρακτορεῖον τοῦ Ἄγγλου Μόρφου. Διὰ νὰ προοδεύσῃ, ὁμως, εἰς τὴν νέαν του σταδιοδρομίαν, ἔπρεπε νὰ μορφωθῇ περισσότερον, τότε ἤρχισε νὰ διδάσκηται τὰ μαθήματα τοῦ ἑλληνικοῦ σχολείου ὡς καὶ δύο ξένας γλώσσας, τὴν ἀγγλικὴν καὶ τὴν Ἰταλικὴν.

Ὁ Θεόδωρος Βουρλούμης εὐρέθη ἐγκατεστημένος εἰς τὴν ἀγγλικὴν πρωτεύουσαν, ἢ ὅποια ἦτο, βεβαίως, τὸ κέντρον τοῦ παγκοσμίου ἐμπορίου, ἀλλὰ καὶ μία ὑψηλὴ σκοπιὰ διὰ τὸ ἐρευνητικὸν πνεῦμα τοῦ αὐτοματοῦς νέου. Εἰς τὸ νέον περιβάλλον τοῦ Λονδίνου ὁ Θ. Βουρλούμης εὔρε τὸ κατάλληλον κλίμα διὰ τὴν πνευματικὴν του καλλιέργειαν καὶ εἶχε τὴν εὐκαιρίαν νὰ γνωρισθῇ προσωπικῶς μετὰ παράγοντας τῆς ἐκεῖ οικονομικῆς, πολιτικῆς καὶ πνευματικῆς ζωῆς τοῦ τόπου.

5

Ἄν. 6.00', Δ. 6.45'

ΔΕΥΤΕΡΑ

Ζαχαρίου προφ.

6

Ἄν. 6.01', Δ. 6.45'

ΤΡΙΤΗ

Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ

7

Ἄν. 6.02', Δ. 6.43'

ΤΕΤΑΡΤΗ

Σόζοντος μάρτυρος

8

Ἄν. 6.03', Δ. 6.42'

ΠΕΜΠΤΗ

Γενεσ. τῆς Θεοτόκου

9

Ἄν. 6.04', Δ. 6.40'

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Ἰωακείμ καὶ Ἄννης

10

Ἄν. 6.05', Δ. 6.35'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Μινωδώρας μάρτυρ.

11

Ἄν. 6.06', Δ. 6.37'

ΚΥΡΙΑΚΗ

Πρὸ τῆς Ὑψώσεως

ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ ΛΕΟΝΤΙΟΣ

Χημικός και Βιομήχανος, εις τῶν βασικῶν θεμελιωτῶν καὶ δημιουργῶν τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας καὶ μέγας συντελεστής τῆς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τοῦ τόπου. Ἐγεννήθη τὸν Μάϊου τοῦ 1866, ἐν Λευβαριζίῳ τῶν Καλαβρυτῶν καὶ ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις, τὴν 11 Δεκεμβρίου 1922. Εἰς ἡλικίαν 16 ἐτῶν ἀνεχώρησεν εἰς Μόναχον διὰ νὰ σπουδάσῃ Χημείαν. Τὸ 1883 ἐπανῆλθεν εἰς Ἑλλάδα καὶ ἱδρυσεν μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του, τὴν Ἑταιρίαν «Οἰκονομίδης καὶ Σία» εἰς Πειραιᾶ. Ἀκολουθῶν ἐξελιχθήσαν εἰς τὴν Α.Ε. Χρωματουργείων Πειραιῶς, πρὸς παρασκευὴν χρωμάτων ἀνιλίνης καὶ χημικῶν λιπασμάτων.

Ἐπανελθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα διετέλεσεν ἐπὶ βραχὺ χρονικὸν διάστημα καθηγητῆς τῆς Χημείας εἰς τὴν ἐν Πειραιεὶ λειτουργοῦσαν Στρατιωτικὴν Σχολὴν Εὐελπίδων. Τὸ 1895 ἐγένετο καθηγητῆς Χημείας εἰς τὴν Βιομηχανικὴν καὶ Ἐμπορικὴν Ἀκαδημίαν καὶ ἐδῶρθη εἰς αὐτὴν λίαν πλουσίαν συλλογὴν χημικῶν σκευῶν καὶ οὐσιῶν. Κατὰ τὴν πενταετίαν 1915—1920, ὁ Λ. Οἰκονομίδης διετέλεσε πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ Βιοτεχνῶν.

Πλείσται ἑλληνικαὶ βιομηχανίαι ὀφείλουται, κυρίως, εἰς τὴν προσωπικὴν αὐτοῦ ἐργασίαν καὶ ὑπῆρξεν ἕνας ἐκ τῶν ἱδρυτῶν καὶ ἐμψυχωτῶν αὐτῶν. Ὁ Λεόντιος Οἰκονομίδης ἦτο ὁ ἐγκυκλοπαιδικώτερος χημικός βιομήχανος τῆς χώρας.

12

Ἄν. 6.06', Δ. 6.35'

ΔΕΥΤΕΡΑ

Ἐλευθερίου μάρτυρος

13

Ἄν. 6.07', Δ. 6.34'

ΤΡΙΤΗ

Κορηλίου ἑκατοῦ.

14

Ἄν. 6.08', Δ. 6.32'

ΤΕΤΑΡΤΗ

Ἐλευθερίου

Τιμίου Σταυροῦ

15

Ἄν. 6.09', Δ. 6.31'

ΠΕΜΠΤΗ

Νικητῆ

16

Ἄν. 6.09', Δ. 6.29'

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Ἐυφημίας μεγαλ.

17

Ἄν. 6.10', Δ. 6.28'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Σοφίας—Ἀγάπης

Ἐλπίδος

18

Ἄν. 6.11', Δ. 6.26'

ΚΥΡΙΑΚΗ

Μετὰ τὴν Ἐυφροσύνης

ΕΛΛΟΥΛ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ίδρύσας τα πρώτα ατμοκίνητα και ηλεκτροκίνητα ξυλουργικά εργοστάσια εν Πάτραις και εν Ἀθήναις, ὡς και ἄλλας ἐπιχειρήσεις. Ἐγεννήθη εν Πάτραις, τῆ 17 Σεπτεμβρίου 1878 και ἀπέθανεν εν Ἀθήναις, τῆ 27 Ἀπριλίου 1949.

Ἀπὸ τοῦ 1905, ὁ Ἰωάν. Ἐλλούλ ἐπέδωθε εἰς οἰκοδομικὰς και ξυλουργικὰς ἐπιχειρήσεις, ἡσχολήθη κυρίως εἰς τὴν ἱδρυσιν σταφιδικῶν ἐργοστασίων.

Τὸ 1908, μετέβη εἰς Ἠνωμένας Πολιτείας τῆς Β. Ἀμερικῆς πρὸς προμήθειαν ατμοκινήτων ξυλουργικῶν μηχανημάτων. Ὅταν ἐπανῆλθεν ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴν ἱδρυσεν εἰς Πάτρας τὸ πρῶτον ἑλληνικὸν ατμοκίνητου ξυλουργικὸν ἐργοστάσιον, ὅπου και διατηρεῖται ἕως σήμερον.

Τὸ 1926, προέβη εἰς τὴν ἱδρυσιν νέας ἀνωνύμου ἐταιρίας, «Ἀνώνυμος Ἐργοληπτική και Ξυλουργική Ἐταιρία Ἐλλούλ». Ἡ ἐταιρία αὕτη ἐγκατέστησε τὰ πρῶτα ἑλληνικὰ ξύλινα περίπτερα εἰς τὴν α' διεθυῆ ἐκθεσιν Θεσσαλονίκης, ἔκανε και ἐπενδύσεις διὰ ξυλείας διαφόρων αἰθουσῶν τῶν Τραπεζῶν Ἐθνικῆς και Ἰονικῆς, και τοῦ Ἐργοστασίου Παπαστρατοῦ εἰς Πειραιᾶ. Πρῶτος εἰσήγαγε τὸ εἶδος «κόντρα πλακέ».

Ὁ Ἰωάν. Ἐλλούλ ὑπῆρξε φύσις δημιουργική, και ἀπὸ νεαρῶτάτης ἡλικίας ἐζήτει τὸ τέλειον, κατῶρθωσε δὲ νὰ χαράξη μίαν ὁδὸν τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας.

19

Ἀν. 6.12', Δ. 6.25'

ΔΕΥΤΕΡΑ

Τροφίμου-Σαββατίου

20

Ἀν. 6.13', Δ. 6.24'

ΤΡΙΤΗ

Ἐὐσταθίου

21

Ἀν. 6.14', Δ. 6.22'

ΤΕΤΑΡΤΗ

Ἰωῆ τοῦ προφήτου

22

Ἀν. 6.15', Δ. 6.20'

ΠΕΜΠΤΗ

Φωκά Ἱερομάτου.

23

Ἀν. 6.16', Δ. 6.18'

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Ἡ Σόλληνης τοῦ Τιμίου προδ.

24

Ἀν. 6.17', Δ. 6.17'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Θεῶκλης-Μυτιλιδιῶτ.

25

Ἀν. 6.17', Δ. 6.15'

ΚΥΡΙΑΚΗ

Α' Λουκά

ΖΑΛΟΚΩΣΤΑΣ ΠΕΤΡΟΣ

Φυσικομαθηματικός και χημικός, δημιουργός του Γενικού Χημείου του Κράτους και άλλων σημαντικών δημοσίων υπηρεσιών. Έγεννήθη εν Αθήναις, κατά μήνα Ιούλιον του 1858 και απέθανεν εν Αθήναις, την 19 Αυγούστου 1941.

Η οικογένεια Ζαλοκώστας, καταγομένη εξ Ηπείρου, ητο έγκατεστημένη εις τας κωμοπόλεις Καλορρύτας και Συρρόκον. Τα μέλη αυτής απέκτησαν μέγαν πλούτον. Εις ηλικίαν 24 έτων μετέβη εις Παρισίους προς τελειοποίησιν. Κατά τό έτος 1889 ό Ζαλοκώστας επέστρεψεν εις την Ελλάδα και εκλήθη να διδάξη Χημείαν εις τας Στρατιωτικάς Σχολάς Ευελπίδων και Υπαξιωματικών. Οτε, μετά τας εκλογάς του Φεβρουαρίου 1899, ανέλαβε τό Υπουργείον των Οικονομικών ό Ανάργυρος Σι-

μόπουλος, ή Ελλάς εξήρχετο συντετριμμένη από την άτυχη πολεμική περιπέτειαν του 1897 και την ακολουθήσασαν όξειαν οικονομικήν κρίσιν, εις τόν Υπουργόν Σιμόπουλον, παρουσιάσθη ό Ζαλοκώστας, μόλις έπανελθών εις την Ελλάδα, και τώ ανέπτυξε διά μακρών την ανάγκην ίδρύσεως Κρατικού Χημικού Έργαστηρίου, Ικανού να συντονίση και να άνορθώση την άναρχομένην τότε οικονομίαν της χώρας.

Εις τόν Ζαλοκώσταν άνετέθησαν τὰ καθήκοντα του ειδικού οικονομικού έπιθεωρητού, ούτος δε ήρχισεν αποδίδων πολλά περισσότερα των όσων ύπεσχέθη. Τόσον ολόψυχος ήτο ή άφοσίωσίς του εις τὰ καθήκοντά του, άν και πτωχός, έθεσεν εις την ύπηρεσίαν του Υπουργείου τό ίδιωτικόν του ταμείον. Ακούραστος υπάλληλος, έπελήφθη μετά ζήλου της μελέτης όλων των ζητημάτων των άφορώντων εις την έθνικήν οικονομίαν.

26 ^{Αν. 6.18', Δ. 6.14'}
ΔΕΥΤΕΡΑ
Ιωάννου του Θεολ.

27 ^{Αν. 6.19', Δ. 6.12'}
ΤΡΙΤΗ
Καλλιστράτου

28 ^{Αν. 6.20', Δ. 6.11'}
ΤΕΤΑΡΤΗ
Βαρούχ προφ.

29 ^{Αν. 6.21', Δ. 6.09'}
ΠΕΜΠΤΗ
Κυριάκου—Πετρων.

30 ^{Αν. 6.22', Δ. 6.08'}
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Γρηγορίου

1' μὴν — Ἡμέ-
ραι 31 — Διάρ-
κεια ἡμέρας ὠ-
ραι 11. Πανσέ-
ληνος τὴν 5ην.

Μὴν τῶν εἰσα-
γωγικῶν ἐξε-
τάσεων.
Τὰ μαθήματα
ἀρχίζουν. Ὁ
κῶδων μᾶς κα-
λεῖ. Εὐτυχῆς
ὅστις ὑφώνεται
εἰς τὸ νόημα
τῆς Παιδείας.

Ὁ Ὀκτώβριος ἀπεκαλεῖτο παρὰ τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων «Πυανεψιών». Σήμερον
λαϊκὰ τοῦ ὀνομασαί εἶναι: Ἀδημήτριος, Μπρουμάρης, Παχυστής.

 Ἔθνικὴ Στατιστικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἑλλάδος

Ἡ Μηχανογραφικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἐθνικῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας
ἣ ὁποία ἤρχισε λειτουργοῦσα ἀπὸ τοῦ 1950.

Η ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

της Έθνικης Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος

Η Διεύθυνση Μηχανογραφίας της Ε.Σ.Υ.Ε. έχει ως αντικείμενον την μηχανική επεξεργασία των συγκεντρωμένων στατιστικών στοιχείων, κατά τας διαφόρους απογραφάς και έρευνας.

Η τοιαύτη επεξεργασία εκτελείται υπό του μηχανογραφικού αυτής συγκροτήματος «Διατρήτων Δελτίων», το όποιον άπεκτήθη τό 1949 (βάσει του σχεδίου Marshall) και ήρχισε λειτουργούν από του έτους 1950.

Τούτο περιλαμβάνει τας κάτωθι μηχανάς :

- 1) 54 διατρητικές-έπαληθευτικές
- 2) 12 διαλογικές
- 3) 5 καταστατικές (Book Keeping)
- 4) 4 πινακογραφικές και άνακεφαλαιωτικές
- 5) 3 μεταφραστικές
- 6) 2 έπαληθευτικές και
- 7) 1 άναπαραγωγικήν και πολλαπλών έλέγχων.

Πλήν των άνωτέρω, υπάρχουν : (συμπληρούντα τόν μηχανικών έξοπλισμόν) :

- 1) 100 δελτιοθήκαι, χωρητικότητας 6.500.000 δελταρίων
- 2) 32 κιβώτια συνδέσεων (διά τας πινακογραφικές-άνακεφαλαιωτικές μηχανάς και την άναπαραγωγικήν)
- 3) 23 φορεία δελτίων
- 4) 1 αυτόματον άρμα προωθήσεως έντύπων
- 5) 1 φορείον συνεχομένων έντύπων και
- 6) Μεγάλη ποσότης άνταλλακτικών τών ως άνω μηχανών.

Τας άνωτέρω μηχανάς χειρίζεται ειδικόν τεχνικόν προσωπικόν της Διευθύνσεως έξ 75 μονίμων χειριστών και χειριστριών, τήν δέ έπισκευήν και συντήρησιν αυτών εκτελεί προσωπικόν έξ 8 μονίμων μηχανοτεχνιτών.

Αί διάφοροι στατιστικά έργασια εκτελοούνται παρά τη Διεύθυνση Μηχανογραφίας εις τέσσαρα στάδια. Ταύτα είναι τά έξής :

- α) Κωδικογράφησις και έλεγχος
- β) Διάτρησις και έπαλήθευσις
- γ) Διαλογή και
- δ) Πινακογράφησις

Κατά τόν πρώτον στάδιον γίνεται ή συγκέντρωσις τών απογραφικών δελτίων (έρωτηματολογίων) και λοιπών «παραστατικών» έγγραφων και έπακολουθεί ή κωδικογράφησις αυτών υπό ειδικευμένων συνεργείων ύπαλλήλων.

Η Ε.Σ.Υ.Ε. πλήν του άνωτέρω μηχανικού έξοπλισμού αυτής, διαθέτει και πλήρες συγκρότημα φωτομηχανικών έκτυπώσεων. Τούτο περιλαμβάνει τελειοτάτου τύπου φωτογραφικόν μηχανήμα, διά τήν κατασκευήν άρνητικών φίλμ έν σμικρύνσει ή μεγεθύνσει, έργαστήριον έμφανίσεως και συσκευήν φωτομεταφοράς τών φίλμ επί τσίγγων. Τό συγκρότημα αυτό είναι έφωδιασμένον έπίσης μέ δύο πιστήρια Offset.

Χάρις εις τόν έξοπλισμόν αυτόν και τη βοήθεια δύο γραφομηχανών Vari Typer ως και άλλων συνήθων γραφομηχανών, ή Διεύθυνσις Μηχανογραφίας έχει τήν δυνατότητα νά συνθέτη και νά έκτυπώη πολυχρόμους στατιστικούς πίνακας και κείμενα, μέ ταχύτητα και οίκονομίαν.

1 'Αν. 6.23', Δ. 6.06'
ΣΑΒΒΑΤΟΝ
'Αναγίου—Ρωμανού

2 'Αν. 6.24', Δ. 6.05'
ΚΥΡΙΑΚΗ
Β' Λουκά

ΣΤΑΥΡΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

*Εμπόρος, πολιτικός, οικονομολόγος, τραπεζίτης και πρώτος διοικητής τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος—ἐπὶ 27 συνεχῆ ἔτη. Ἐγεννήθη εἰς Ἰωάννινα τὸ 1788 καὶ ἀπέθανεν εἰς Ἀθήνας τὸ 1869.

Ὁ πατήρ του, Ἰωάννης Σταῦρος ἢ Τσιαπιαλάμος προσέφερε πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἀλύτρωτον τότε ἑλληνικὴν πατρίδα. Ὁ Γεώργιος Σταῦρος ἔκαμε τὰς πρώτας σπουδὰς του εἰς Ἰωάννινα καὶ εἰς ἐφηβικὴν ἡλικίαν ἀνεχώρησεν εἰς Βιέννην ὅπου καὶ ἔλαβε τὰς πρώτας ἐμπορικὰς γνώσεις.

Εἰς Βιέννην ἐξῆσεν ἐπὶ μακρὸν καὶ ἠσχολήθη μὲ τὸ ἐμπόριον. Ὅλιγον δὲ μετὰ τὴν ἐκρηξιν τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγῶνος, ἐμνήθη εἰς τὴν Φιλικὴν Ἑταιρίαν καὶ ὑπῆρξε σημαῖον μέλος αὐτῆς.

Εἰς τὴν αὐστριακὴν πρωτεύουσαν, ὡς καὶ εἰς Ἰταλίαν, ὁ Γεώργιος Σταύρου συνεδέθη μετὰ πολλῶν προσωπικοτήτων, ὡς τὸν Κοραῆ, τὸν Ἄνθιμον Γαζῆ κ.ἄ. Καὶ εἰς τὴν Πετρούπολιν ἐγνώρισεν καὶ συνεδέθη διὰ στενωτάτης φιλίας μὲ τὸν Καποδίστρια.

Ἐνίσχυε παντοιοτρόπως τοὺς Ἕλληνας ἀγωνιστὰς καὶ τὸ 1824 ἐπέστρεψεν εἰς Ἑλλάδα. Ἀμέσως προσελήφθη ὑπὸ τοῦ Γεωργ. Κουντουριώτου ὡς ταμίας τοῦ Ἐκτελεστικοῦ καὶ ἀργότερον κατέλαβε πολλὰς σημανούσας θέσεις.

Ἐπῆρξεν εἰς τῶν στενωτέρων φίλων καὶ συνεργατῶν τοῦ πρώτου Κυβερνήτου Ἰωάν. Καποδίστρια, βοηθήσας αὐτὸν εἰς τὴν οικονομικὴν ὀργανώσιν τοῦ νεοσυστάτου ἑλληνικοῦ κράτους. Αἱ προσπάθειαι του συνεκεντρώθησαν, κυρίως, εἰς τὴν ἐμψύχωσιν τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς καὶ ἐνδιεφέρθη ζωηρῶς διὰ τὴν δημιουργίαν ἐθνικοῦ πιστωτικοῦ ἰδρύματος. Οὕτω ἐτέθησαν αἱ πρώται βάσεις διὰ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος, ἐθεμελιώθη τὸ 1839. Κατὰ τὴν πρώτην δὲ Γενικὴν Συνέλευσιν αὐτῆς, τὴν 13ην Νοεμβρίου 1841, ὁ Γεώργιος Σταύρου ἐξελέγη παμψηφεί διευθυντὴς αὐτῆς καὶ ἀπὸ τοῦ 1849 τοῦ ἀπενεμήθη ὁ τίτλος τοῦ ἰσοβίου διοικητοῦ.

Κατὰ τὸν θάνατον του, τὸ 1869, ἦτοι μετὰ 27 συνεχῆ ἔτη, κατὰ τὰ ὅποια διηθύνε ἀποδοτικὰ καὶ δραστήρια τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν, ἐγράφη χαρακτηριστικῶς εἰς τὸν τύπον: «Ἦτο πεπρωτικὸς μὲ ἀλάθητον τραπεζικὸν ἔνστικτον καὶ νοῦν ἐξόχως πρακτικόν».

ΜΑΚΡΗΣ ΠΑΥΣΑΝΙΑΣ

Ἐπιχειρηματίας καὶ ἐμπορικός ἀντιπρόσωπος, εἰσαγωγῶν διὰ πρώτην φοράν ἐν Ἑλλάδι διάφορα ἀγαθά. Οὗτος ἀνέπτυξε πολυαχιδῆ δρασίμην καὶ συνέβαλε σπουδαίως εἰς τὴν ἐν γένει πρόοδον τοῦ τόπου, ἰδίως διὰ τῆς κατασκευῆς ἐκτεταμένων ἔργων ὁδοποιίας, γεφυρῶν. Ἐγενήθη τὴν 9 Δεκεμβρίου 1874, ἐν Ζακύνθῳ καὶ ἀπέθανε τὴν 7 Φεβρουαρίου 1943 ἐν Ἀθήναις. Τὸ 1909, ἴδρυσεν εἰς Πάτρας, μετὰ τοῦ γερμανοῦ Mayer, μίαν ἐκ τῶν πρώτων ἑλληνικῶν ἀνωνύμων ἐταιριῶν. Τὸ 1914, ἐγκατεστάθη εἰς Ἀθήνας καὶ εἰργάσθη κατ' ἀρχὰς ὡς ἀντιπρόσωπος ξένων οἰκῶν καὶ ἐταιριῶν. Τὸ 1925, εἰσήγαγε, διὰ πρώτην φοράν ἐν Ἑλλάδι, τὴν ἀσφαλτὸν ἐκ πετρελαίου. Ἦδη ἡ προσοχὴ τοῦ εἶχεν ἀρχίσει στρεφόμενη εἰς τὴν ἀνάγκην κατασκευῆς εἰς τὴν χώραν πλήρους ὁδικοῦ δικτύου. Τὴν 3 Δεκεμβρίου 1928, ὁ Μακρῆς ὑπέβαλε πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον πλήρες πρόγραμμα ἐκτελέσεως ἔργων, τὴν δὲ 9 Ἰανουαρίου 1929, ἐγένετο σύσκεψις μετὰ τῶν ἀρμοδίων ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἐξασφαλίσεως ταχείας προόδου τῶν ἔργων ἐθνικῆς ὁδοποιίας.

Ἐξ ἄλλου, τῷ 1938, ἴδρυσεν τὴν Κλωστοῦφαντουργικὴν βιομηχανίαν κατασκευῆς σάκκων καὶ ὑφασμάτων ἐξ ἰούτης.

Ὁ Μακρῆς διετέλεσε κατ' ἐπανάληψιν σύμβουλος τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ Βιοτεχνῶν.

3 Ἄν. 6.25', Δ. 6.03'
ΔΕΥΤΕΡΑ
Διονυσίου

4 Ἄν. 6.25', Δ. 6.02'
ΤΡΙΤΗ
Ἰεσοθέου

5 Ἄν. 6.26', Δ. 6.00'
ΤΕΤΑΡΤΗ
Χαριτίνης

6 Ἄν. 6.27', Δ. 5.58'
ΠΕΜΠΤΗ
Θωμᾶ ἀποστ.

7 Ἄν. 6.28', Δ. 5.57'
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Σεργίου

8 Ἄν. 6.29', Δ. 5.55'
ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Πελαγίας—Ταϊσίας ὁσίον

9 Ἄν. 6.30', Δ. 5.54'
ΚΥΡΙΑΚΗ
Γ' Λουκᾶ

ΒΟΥΓΙΟΥΚΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Στρατιωτικός, όρυκτολόγος και μεταλλειολόγος, τὸ πρῶτον μελέτησας καὶ τὸ πρῶτον ἐφαρμόσας τὴν ἐπιστημονικὴν ἀνορύξιν καὶ ἐκμετάλλευσιν τῆς σμύριδος καὶ ἄλλων μεταλλευμάτων τοῦ ἐλληνικοῦ ὑπεδάφους. Ἐγενήθη, τῆ 2 Φεβρουαρίου 1818, ἐν Σμύρῃ καὶ ἀπέθανε, τῆ 24 Ἰουνίου 1889, ἐν Φαλήρῳ. Ὁ Παναγιώτης Βουγιούκας, κατετάχθη ἐν τῇ πολεμικῇ Σχολῇ τῶν Εὐελπίδων τῷ 1832. Ὁ Παν. Βουγιούκας, οὐ μόνον ἦτο ἐκ τῶν ἐπιμελεστέρων, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐκ τῶν εὐφυστέρων εἰς τὰ μαθηματικά, χρηστοτέρων εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ εὐγενεστέρων τὴν συμπεριφορὰν. Οὐδέποτε ἤκουε τις ἐκ τοῦ στόματός του ὕβριν, ἦτο ἐκτάκτου ἀγωγῆς. Ὁ Παναγιώτης Βουγιούκας ἐφοίτησεν ἐπὶ ἑπταετίαν εἰς τὴν στρατιωτικὴν σχολὴν Εὐελπίδων, καὶ ἀπεφοίτησεν ὡς ἀνθυπασπιστῆς τοῦ Μηχανικοῦ. Τῆ 16 Σεπτεμβρίου 1840, ἀνεχώρησεν ὡς ὑπότροφος τοῦ Κράτους διὰ τὰς εἰς Εὐρώπην ἀνωτέρας ἐπιστημονικὰς σπουδὰς του. Οὗτος, ἀφοῦ ἔλαβε δίπλωμα μεταλλειολόγου καὶ όρυκτολόγου παρὰ τῆς ἐν Φράνκμπουργκ Σαξωνίας Μεταλλειολογικῆς Ἀκαδημίας, ἐνεγράφη εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βερολίνου, λαβῶν, ἐπίσης δίπλωμα, τῆ 23 Ὀκτωβρίου 1844.

Τῆ 4 Σεπτεμβρίου 1871, ὁ Βουγιούκας διωρίσθη, διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, μέλος τῆς ἐπὶ τῆς ἐμψυχώσεως τῆς ἐθνικῆς βιομηχανίας ἐπιτροπῆς.

10

Ἐν. 6.31', Δ. 5.53'

ΔΕΥΤΕΡΑ

Εὐλαμπίου-Εὐλαμπ.

11

Ἐν. 6.32', Δ. 5.51'

ΤΡΙΤΗ

Φιλίππου διακόνου

12

Ἐν. 6.33', Δ. 5.50'

ΤΕΤΑΡΤΗ

Δομνίνης μάρτυρος

13

Ἐν. 6.34', Δ. 5.48'

ΠΕΜΠΤΗ

Κάρπου μάρτ.

14

Ἐν. 6.35', Δ. 5.47'

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Ναζαρίου ὁσίου

15

Ἐν. 6.36', Δ. 5.46'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Βάρσου ὁμολογ.

16

Ἐν. 6.37', Δ. 5.44'

ΚΥΡΙΑΚΗ

(Ἐν. Πατέρων)

ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

Χημικός—μηχανικός, βιομήχανος και πολιτικός, θεωρούμενος ως εις έκ τῶν πατέρων τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας καὶ τῶν δημιουργῶν καὶ πρωτεργατῶν αὐτῆς. Ἐγεννήθη τὴν 25 Σεπτεμβρίου 1876, εἰς τὴν Ἐρμούπολιν τῆς Σύρου καὶ ἀπέθανεν εἰς Ἀθήνας τὸ 1959. Τὸ 1901, ὁ Χατζηκυριάκος, μετέβη εἰς Ἰσπανίαν, προκειμένου νὰ προβῆ εἰς τὴν ὀργάνωσιν ἐργοστασίου Τσιμέντων. Ἀποφασισμένος ὁ Χατζηκυριάκος νὰ προβῆ ὅπωςδήποτε εἰς τὴν ἱδρυσιν ἐργοστασίου τσιμέντων κατῆλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἰς ἐποχὴν, δηλαδὴ, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἔτησία κατανάλωσις τσιμέντων εἰς τὴν χώραν μας, προελεύσεως ἐξωτερικοῦ, ἀνῆρχετο ἐτησίως εἰς χιλίους τριακοσίους τόνους. Ὁ μόλις 26ετής Ἕλλην ἐπιστήμων, εὐρεθεὶς εἰς Ἀθήνας ἀνεκοίνωσεν εἰς τοὺς ἀποφοίτους τῶν πολυτεχνείων τῆς Ζυρίχης καὶ τοῦ Μονάχου τὰ σχέδιά του, τονίζων ὅτι εἰς χώραν, ὡς ἡ Ἑλλάς, ἡ ὁποία εὐρίσκετο εἰς πρωτόγονον κατὰστασιν ἀπὸ ἀπόψεως τεχνικῆς συγκροτήσεως, ἡ ἱδρυσις ἐργοστασίου τσιμέντων προέβαλλεν ὡς ἐθνικὴ ἀνάγκη.

Εἰς τὸν Σύνδεσμον Βιομηχάνων προσεπάθησε νὰ προσδώσῃ δημιουργικὴν ἀποστολὴν καὶ νὰ τὸν καταστήσῃ τὴν σημαντικωτέραν ἐργοδοτικὴν ὀργάνωσιν τῆς χώρας. Ὁ Ἀνδρέας Χατζηκυριάκος ἔχει τιμηθῆ διὰ πολλῶν παρασῆμων.

17 Ἄν. 6.38', Δ. 5.43'
ΔΕΥΤΕΡΑ
Ἰλασίας μάρτυρος

18 Ἄν. 6.39', Δ. 5.41'
ΤΡΙΤΗ
Εὐαγγελιστοῦ Λουκᾶ

19 Ἄν. 6.40', Δ. 5.40'
ΤΕΤΑΡΤΗ
Φήλικος μάρτυρος.

20 Ἄν. 6.41', Δ. 5.39'
ΠΕΜΠΤΗ
Ἀρτεμίου μεγαλομ.

21 Ἄν. 6.42', Δ. 5.37'
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Ἰλαρίωνος Μεγ.

22 Ἄν. 6.43', Δ. 5.36'
ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Ἀβερκίου—Γλυκερ.

23 Ἄν. 6.44', Δ. 5.35'
ΚΥΡΙΑΚΗ
ΣΤ' Λουκᾶ

ΜΑΡΑΣΛΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

Ζάπλουτος Έλληνας, εν Όδησσώ διατελέσας αυτοκρατορικός σύμβουλος του Τσάρου, και επί σειράν έτών (1878-1895) δήμαρχος της μεγάλης ρωσικής πόλεως, έμπνευστής και δημιουργός έργων, και έθνικός ευεργέτης της Ελλάδος. Έγεννήθη εν Όδησσώ της Ρωσίας τώ 1828 και άπέθανεν εν Όδησσώ, τη 1 Μαΐου 1907.

Ο Γρηγόριος Μαρασλής, ταχέως εξελίχθη εις ένα εκ των πρώτων έμπωρων και οικονομικών παραγόντων του τόπου. Επί δημαρχίας του Γρηγ. Μαρασλή ιδρύθησαν εις την Όδησσόν πολυάριθμα δημοτικά εκπαιδευτήρια. Επίσης έκαμε φιλανθρωπικά ιδρύματα: πτωχοκομείον, γηροκομείον, άσυλον ύπνου πτωχών, και έστιατόρια διά άπορα παιδιά. Τόν Ιανουάριον του 1895 ο Γρηγ. Μαρασλής άπεφάσισε να πραγματοποιήση την άποχώρησιν εκ της διοικήσεως του δήμου Όδησσού. Δύο έξόχους άνδρας ειχεν ή Όδησσός την εποχήν εκείνην όποιοι έτίμων τον έλληνισμόν, τον Άπόστολον Κωνσταντάν και τον Γρηγ. Μαρασλήν.

Τώ 1897, ο Μαρασλής συνέστησε την «Βιβλιοθήκην Μαρασλή» όπου υπήρχον ξένα έπιστημονικά και λογοτεχνικά έργα. Τώ 1878 ιδρύθη εις τας Άθήνας τό «Μαράσλειον Διδασκαλείον». Η μεγάλη του περιουσία, δημιούργημα των πόθων και μόχθων του, ήτο εις την διάθεσιν της φιλανθρωπίας και της πατρίδος.

24 ^{Άν. 6.45', Δ. 5.34'}
ΔΕΥΤΕΡΑ
Σεβαστιανής

25 ^{Άν. 6.46', Δ. 5.32'}
ΤΡΙΤΗ
Μαριανού

26 ^{Άν. 6.47', Δ. 5.31'}
ΤΕΤΑΡΤΗ
Αημητριού του μωρ.

27 ^{Άν. 6.48', Δ. 5.30'}
ΠΕΜΠΤΗ
Νέστορος μάττυ.

28 ^{Άν. 6.49', Δ. 5.29'}
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Άγ. Σκέπης

29 ^{Άν. 6.50', Δ. 5.27'}
ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Άναστασίας της Ρωμιαίας

30 ^{Άν. 6.51', Δ. 5.26'}
ΚΥΡΙΑΚΗ
Ε' Λουκά

31 ^{Άν. 6.52', Δ. 5.25'}
ΔΕΥΤΕΡΑ
Άπελλού-Άοιστ.

ΙΑ' μὴν — Ἡμέ-
ραι 30 — Διάρ-
κεια ἡμέρας ὠ-
ραι 10. Πανσέ-
ληνος τὴν 3ην.

«Χινόπωρο... καὶ
τώρα οἱ βοριάδες
οἱ πικροὶ σοῦ
γίνονται τραγου-
διστές...»

Ὁ Νοέμβριος ἀπεκαλεῖτο παρὰ τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων «Μαιμακτηρίων». Σήμερον λαϊκὰί του ὀνομασαι εἶναι: Ἀη Στράτης, Ἀη Ταξιάρχης, Ἀνακατωμένος, Ἀρχαγγελίτης, Μεσοπορίτης.

Τὸ ὑπερδεξαμενόπλοιο «Βασιλόπαις Σοφία»

Τὸ νεότενκτον ὑπερδεξαμενόπλοιο «Βασιλόπαις Σοφία» 70.000 τόνων Dwt, ἰδιοκτησίας Σ. Νιάρχου, εἶναι τὸ μεγαλύτερον φορτηγὸν σκάφος ὅπερ ἐναυπηγήθη μέχρι τοῦδε εἰς Ἡνωμ. Πολιτείας, ὡς ἐπίσης εἶναι ἐκ τῶν μεγίστων τοῦ εἶδους του ἐν τῷ κόσμῳ. Ἀνάδοχος τούτου ὑπῆρξεν ἡ Α.Μ. ἡ Βασιλίτσα Φρειδερίκη.

ΝΑΥΤΙΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Σ. ΝΙΑΡΧΟΥ

Είναι γεγονός ότι ο Σ. Νιάρχος εκέρδισε την μεγάλην μάχην στό ναυτικόν πεδίον, χάρις στην έπιμονήν του και την πίστιν του, ότι ή μοναδική και άσφαλής επένδυσις κεφαλαίων είναι... τó Καράβι.

Ή πίστις του αυτή τόν έβοήθησε κατά τó 1948 νά πείση τούς οικονομικούς παράγοντας τής Νέας Ύόρκης νά του δώσουν τó πρώτο μεγάλο δάνειον—περίπου 1.000.000 λίρες—μέ τó όποιον έναυπήγησε τó «Παγκόσμιος Ειρήνη», τó πρώτον σκάφος τού έμπορικου στόλου πού έφερε την επωνυμίαν «Παγκόσμιος».

Ένα από τά μεγαλύτερα έπιτεύγματα τού κ. Νιάρχου είναι ή ναυπήγησις τού υπό έλληνικήν σημαίαν υπερδεξαμενοπλοίου «Βασιλόπαις Σοφία» τó όποιον καθηλκύσθη την 15ην Νοεμβρίου 1958 και είναι έκτοπίσματος 71.282 τόννων.

Τó νεότευκτον τούτο σκάφος έστοίχισεν περί τά 20 έκατομμύρια δολλάρια και άπαιτήσεν έργασίαν αντιπροσωπεύουσαν 6 έκατομμύρια ώρων, ήτοι έργασίαν ενός έτους διά 3.000 ανθρώπους.

Τελευταίως ό κ. Νιάρχος έστρεψε την προσοχήν του πρòς την γενέτειράν του και κατόπιν συμφωνίας μετά τής Έλληνικής Κυβερνήσεως έδημιούργησε τά Έλληνικά Ναυπηγεία εις Σκαραμαγκά, μέ σκοπόν την ναυπήγησιν και έπισκευήν σκαφών μέχρι 70.000 τόννων.

Τó πρώτον στάδιον τού σχεδίου αύτου έπραγματοποιήθη ήδη διά την ναυπήγησιν πλοίων μέχρι 33.000 τόννων και έπισκευήν μέχρι 50.000 τόννων. Ήδη τó έργατικόν δυναμικόν άνέρχεται εις 1200 άτομα και προβλέπεται μέχρις ολοκληρώσεως τού έργου νά άνέλθη εις 3000 έργάτας.

Τó όλον έργον τών Έλληνικών Ναυπηγείων θά άπαιτήση επένδυσιν κεφαλαίων 20 έκατομμυρίων δολλαρίων.

Πρέπει νά σημειωθῆ ότι τά Έλληνικά Διυλιστήρια Άσπρόπυργου, τά όποια έλέγχονται επίσης υπό τού κ. Σ. Νιάρχου, έν συνδυασμῶ μετά τών Έλληνικών Ναυπηγείων Σκαραμαγκά, θά συμβάλουν εις την παροχήν έργασίας, διά τής έπισκευῆς τών τάνκερς εις Σκαραμαγκά, άτινα θά μεταφέρουν τó άργόν πετρέλαιον εις Άσπρόπυργον.

Ή Έταιρία Έλληνικών Ναυπηγείων άνέλαβε την μετεκπαίδευσιν 200 Έλλήνων τεχνικῶν, εις τó έξωτερικόν, διά την άπόσκοπτον και κανονικήν λειτουργίαν τών Ναυπηγείων.

Ό κ. Σταύρος Νιάρχος θεωρείται διεθνῶς ώς ή μεγαλυτέρα ναυτική φυσιογνωμία τού 20ού αιώνος.

ΡΕΝΙΕΡΗΣ ΜΑΡΚΟΣ

Διαπρεπής νομομαθής, ανώτατος δικαστικός, φιλόλογος και διοικητής της Έθνικης Τραπέζης της Ελλάδος. Θεωρείται ως μία από τας μεγαλύτερας μορφάς της πρώτης μεταπλευθερωτικής περιόδου. Έγεννήθη τόν Νοέμβριον του 1815, εις Τεργέστην και απέθανε τήν 8 Ἀπριλίου 1897, εις Ἀθήνας.

Ὁ Μάρκος Ρενιέρης, μετῆλθεν ἐπί τινα χρόνον, εις Ἀθήνας, τὸ ἐπάγγελμα τοῦ δικηγόρου, τὸ δὲ 1837 εἰσήλθεν εἰς τὴν δικαστικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Κράτους. Μετὰ διαίτην, προήχθη εἰς Ἐφέτην καὶ ὀλίγον ἀργότερον εἰς Ἀρεοπαγίτην. Τὸ 1855, ὁ Ρενιέρης διωρίσθη τακτικὸς καθηγητὴς τοῦ Γαλλικοῦ Δικαίου καὶ τῆς Συγκριτικῆς Νομοθεσίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῶν Ἀθηνῶν. Τὸν Αὐγουστον τοῦ 1862, ὑπέβαλε τὴν ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ πρεσβυτοῦ παραίτησίν του, τὴν δὲ 13 Ὀκτωβρίου 1864 παρῆτήθη καὶ ἀπὸ τῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν καθηγητικῆς ἑδρας. Ἐκτοτε ἐπεδόθη εἰς τὸ ἔργον τοῦ ὑποδιοικητοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης.

Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῶν μετόχων, τὴν 7 Ἰουλίου 1869, ἐξέλεξε, παμφηφεί, διοικητὴν τοῦ Ἰδρύματος τὸν Μάρκον Ρενιέρην.

Ἐκτὸς τῆς εἰς τὸν οικονομικὸν τομέα δράσεώς του, ὑπῆρξε καὶ ἐκλεκτὸς μαχητὴς τῶν ἐθνικῶν ἀγώνων τῆς ἐποχῆς του. Ὑπῆρξεν ἐπίσης, εἰς τῶν ἰδρυτῶν καὶ πρῶτος πρόεδρος 1877 τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ. Ἀποθανὼν κατέλιπε τὴν πλουσιωτάτην βιβλιοθήκην του, εἰς τὸ Πανεπιστήμιον καὶ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Βιβλιοθήκην.

1 Ἄν. 6.53', Δ. 5.24'
ΤΡΙΤΗ
Κοσμά—Δαμιανοῦ

2 Ἄν. 6.54', Δ. 5.23'
ΤΕΤΑΡΤΗ
Ἑλπιδοφόρου

3 Ἄν. 6.55', Δ. 5.22'
ΠΕΜΠΤΗ
Ἀνακ. λειψάνων
Ἀγ. Γεωργίου

4 Ἄν. 6.56', Δ. 5.21'
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Νικάνδρου Ἱερομάτ.

5 Ἄν. 6.57', Δ. 5.20'
ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Θεοτίμου

6 Ἄν. 6.58', Δ. 5.19'
ΚΥΡΙΑΚΗ
Ζ' Λουκᾶ

ΓΙΑΝΝΙΚΕΣΗΣ ΑΓΓΕΛΟΣ

Ἐπιχειρηματίας καὶ ἀσφαλιστής, ἰδρύσας τῷ 1826, ἐν Τεργέστη, τὴν Ἀδριατικὴν Τράπεζαν Ἀσφαλειῶν. Ἐγενήθη ἐν Ζακύνθῳ τῷ 1787 καὶ ἀπέθανεν ἐν Τεργέστη τῇ 27 Ἰουνίου 1863.

Τῷ 1826, ὁ Α. Γιαννικέσης ἱδρύσεν, ἐν Τεργέστη, τὴν «Ἀδριατικὴν Τράπεζαν Ἀσφαλειῶν». Ἐκαμεν ἐντύπωσιν εἰς ὄσους τὸν ἐπλησίαζον διὰ τὴν εὐστροφίαν τοῦ πνεύματός του, τὴν πειστικότητα μὲ τὴν ὁποίαν ὑπεστήριζε τὰς ἀπόψεις του καὶ τὴν ἀποφασιστικότητά του. Οἱ ἐμπορικοὶ κύκλοι τῆς Τεργέστης περιέβαλλον αὐτὸν μὲ συμπάθειαν ἀπεφάσισε νὰ στρέψῃ ἀπασαν τὴν δραστηριότητα καὶ ἀξιοσύνην του εἰς τὸν κλάδον τῶν ναυτικῶν ἀσφαλίσεων. Τῷ 1829, ὁ Α. Γιαννικέσης, ὁ ὁποῖος, εὐθύς ἐξ ἀρχῆς εἶχεν ἀναλάβει τὰ καθήκοντα γενικοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀπεφάσισε νὰ εὐρύνη τὸν κύκλον τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐταιρίας, ὅπου περιορίζετο μόνον εἰς τὴν σύναψιν ναυτικῶν ἀσφαλίσεων.

Τῷ 1838, ἡ ἐταιρία ἀνασυνεστήθη ἐπὶ νέων βάσεων, μὲ συμμετοχὴν τριῶν ἐτι ἐταιριῶν τῆς Ἀμβέρσης, εἰς δὲ τὴν Ἑλλάδα ἦτο γνωστὴ ὡς «Ἀδριατικὴ Ἀσφαλιστικὴ Ἐταιρία».

Ἀπέθανεν, ἀφοῦ εἶδε πραγματοποιούμενα δύο ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα ὄνειρα τῆς ζωῆς του: τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς χώρας του, διὰ τὴν ὁποίαν ἠγωνίσθη εἰς τὴν νεότητά του καὶ τὴν ἐπὶ διεθνoῦς πεδίου ἐδραΐωσιν τῆς ἐταιρίας, ἣν ἱδρύσε.

7

Ἄν. 6.59', Δ. 5.18'

ΔΕΥΤΕΡΑ

Λαζάρου ὁσίου

8

Ἄν. 7.00', Δ. 5.17'

ΤΡΙΤΗ

Τῶν Ταξιαρχῶν

9

Ἄν. 7.02', Δ. 5.16'

ΤΕΤΑΡΤΗ

Συμεὼν τοῦ Μεταφρ.

10

Ἄν. 7.03', Δ. 5.15'

ΠΕΜΠΤΗ

Ἐρῆστου μάγιστρος

11

Ἄν. 7.04', Δ. 5.15'

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Μηνᾶ μεγαλομάρτ.

12

Ἄν. 7.05', Δ. 5.14'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Νείλου ὁσίου

13

Ἄν. 7.06', Δ. 5.13'

ΚΥΡΙΑΚΗ

Ἡ' Λουκᾶ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ

Ύπηρξε καθηγητής τῆς Νομικῆς Σχολῆς εἰς τὴν ἔδραν τῆς Δημοσίας Οἰκονομίας καὶ Στατιστικῆς. Ἐγενήθη εἰς τὴν Κέρκυραν τὸ 1876 καὶ ἐσπούδασεν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ κυρίως εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ Ἀγγλίαν. Τῷ 1902 ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἔγινεν ἀμέσως ὑφηγητὴς τῆς Πολιτικῆς καὶ τῆς Δημοσίας Οἰκονομίας. Τῷ 1906 διορίσθη τακτικὸς καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τὸ 1926 ἔγινε μέλος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Ὁ Ἀνδρέας Ἀνδρεάδης ἀφῆκε πλούσιον συγγραφικὸν ἔργον, ὡς τὴν «Ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Δημοσίας Οἰκονομίας». Ἐκ τῶν ἔργων του τὰ σπουδαιότερα εἶναι: «Ἱστορία τῶν ἔθνικῶν δανείων», «Περὶ τῆς οἰκονομικῆς διοικήσεως τῆς Ἐπτανήσου ἐπὶ Βενετοκρατίας», «Σύστημα δημοσίας οἰκονομικῆς», «Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς δημοσίας οἰκονομίας ἀπὸ τῶν ἠρωϊκῶν χρόνων μέχρι τῆς συστάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου» κ.ἄ.

Ἐπίσης ὁ Ἀνδρεάδης ἔγραψε πολλὰ Γαλλικὰ καὶ Ἀγγλικὰ συγγράμματα ὡς «Ἱστορία τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἀγγλίας» κ.ἄ.

14

Ἄν. 7.07', Δ. 5.12'

ΔΕΥΤΕΡΑ

Φιλίππου ἀποστ.

15

Ἄν. 7.08', Δ. 5.11'

ΤΡΙΤΗ

Γουρίου—Σαμωνᾶ

16

Ἄν. 7.09', Δ. 5.11'

ΤΕΤΑΡΤΗ

Ματθαίου τοῦ Εὐαγ.

17

Ἄν. 7.10', Δ. 5.10'

ΠΕΜΠΤΗ

Γεραδίου

18

Ἄν. 7.11', Δ. 5.09'

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Πλάτων. Ζαχαρίου

19

Ἄν. 7.12', Δ. 5.09'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Βασιλαίου μάγ.

20

Ἄν. 7.13', Δ. 5.08'

ΚΥΡΙΑΚΗ

Θ' Λουκᾶ

ΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ

Δικηγόρος, οικονομολόγος και συγγραφέας, διατελέσας γενικός γραμματέας του Υπουργείου των Οικονομικών, πρόεδρος δημοτικού συμβουλίου και δήμαρχος και βουλευτής Πειραιώς, πρόεδρος του Συνδέσμου Ανωνύμων Εταιριών, γενικός γραμματέας της Επιτροπής Ολυμπιακών Αγώνων Έγερσής εν Πειραιεί, τη 8 Νοεμβρίου 1879 και απέθανεν εν Αθήναις τη 6 Μαΐου 1956

Τῷ 1899, ὁ Μ. Ρινόπουλος ἐνεγράφη εἰς τὴν Νομικὴν σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Τῷ 1901, ὁ Μ. Ρινόπουλος ἐπεράτωσε τὰς πανεπιστημιακὰς αὐτοῦ σπουδὰς, ἀνακηρυχθεὶς ἀριστοῦχος διδάκτωρ τῆς Νομικῆς σχολῆς. Εὐθύς κατόπιν ἐπέδōθη εἰς τὴν δικηγορίαν, ἀσχοληθεὶς ἰδιαιτέρως εἰς τὸ Ἐμπορικὸν Δίκαιον ἐπὶ ἀρκετὸν χρόνον καὶ εἰδικώτερον εἰς τὸ Δίκαιον τῶν Ἀνωνύμων Ἐταιριῶν

Τὴν σταδιοδρομίαν του εἰς τὴν δικηγορίαν ἤρχισεν εἰς Πειραιᾶ καὶ ἀπὸ τὸ 1920 συνέχισεν εἰς Ἀθήνας. Ἀπὸ τοῦ 1916, ὁ Ρινόπουλος ἀνεμίχθη εἰς τὴν πολιτικὴν ἀκολουθήσας τὸν Ἐλ. Βενιζέλον κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τῆς Θεσσαλονίκης, κατὰ τὸ 1917–1920 διετέλεσε γενικός γραμματέας τοῦ Υπουργείου τῶν Οικονομικῶν Ἰδρυτῆς καὶ πρόεδρος τοῦ Ο.Λ.Π. ἐπὶ Ε. Βενιζέλου, παρέμεινε ἐπὶ διατίαν (1930–1932).

Ἡ ἐν γένει δράσις τοῦ Μ. Ρινόπουλου ὑπῆρξεν εὐρυτάτη, τόσον εἰς Πειραιᾶ, ὅσον καὶ εἰς Ἀθήνας. Εἰς τὰς 22 Ἰουλίου 1959, τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ «Πειραικοῦ Συνδέσμου» ἐπέδωκεν εἰς τὴν σύζυγον αὐτοῦ τὸ ἄργυρον μετᾶλλιον, μετὰ διπλώματος, διὰ τὴν κοινωφελῆ δράσιν του. Ὑπῆρξεν ἐκ τῶν κυριωτέρων ἰδρυτῶν τῆς Βιομηχανικῆς Σχολῆς καὶ ἐπὶ σειράν ἑτῶν Ἀ΄ Ἀντιπρόεδρος αὐτῆς.

21 Ἄρ. 7.14', Δ. 5.08'
ΔΕΥΤΕΡΑ
Τὰ Εἰσόδια τῆς
Θιοτόκου

22 Ἄρ. 7.15', Δ. 5.07'
ΤΡΙΤΗ
Καιζιλίας μύστ.

23 Ἄρ. 7.17', Δ. 5.07'
ΤΕΤΑΡΤΗ
Ἀμφιλοζιον Ἰκον.

24 Ἄρ. 7.18', Δ. 5.06'
ΠΕΜΠΤΗ
Κλήμεντος Ρώμης

25 Ἄρ. 7.19', Δ. 5.06'
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Αἰκατερίνης μεγαλ.

26 Ἄρ. 7.20', Δ. 5.05'
ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Στυλιανῶ

27 Ἄρ. 7.21', Δ. 5.05'
ΚΥΡΙΑΚΗ
ΙΓ' Λουκᾶ

28 ^{Ἐν. 7.22', Δ. 5.04'}
ΔΕΥΤΕΡΑ
Στεφάνου δμολογ.

29 ^{Ἐν. 7.23', Δ. 5.04'}
ΤΡΙΤΗ
370 Μαρτύρων

30 ^{Ἐν. 7.24', Δ. 5.04'}
ΤΕΤΑΡΤΗ
Ἀνδρέου τοῦ ἀποστ.

ΒΑΡΒΑΡΕΣΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ

Ἐγενήθη τὸ 1884 εἰς Ἀθήνας καὶ ἀπέθανε τὸ 1957 εἰς Οὐάσιγκτων. Τὸ 1906 ἀνηγορεύθη διδάκτωρ τῆς Νομικῆς, εἰς τὴν ἔδραν τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας. Κατὰ τὸ 1908 μετέβη εἰς Γερμανίαν, ὅπου εἰς τὰ Πανεπιστήμια Μονάχου καὶ Βερολίνου εἰδικεύθη εἰς τὸν κλάδον τῆς Στατιστικῆς, ὁ ὅποιος ἦτο ἐλάχιστα ἀνεπτυγμένος εἰς τὴν Ἑλλάδα. Μόλις ἐπαυλῆθεν, τὸ 1911, ὁ Κυριάκος Βαρβαρέσος, προσελήφθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ ἐκεῖ ὡς τμηματάρχης κατ' ἀρχὴν καὶ διευθυντῆς τῆς Στατιστικῆς Ὑπηρεσίας ἀργότερον, συνέβαλεν οὐσιωδῶς εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς παρακολουθήσεως καὶ ἐποπτείας τῆς παραγωγικῆς λειτουργίας τοῦ Ὑπουργείου.

Τὸ 1924 ἐγένετο καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου καὶ μέχρι τῶν πρώτων ἐτῶν τοῦ παγκοσμίου πολέμου, ἐδίδασκε συνεχῶς, παρ' ὅλην τὴν παράλληλον ἀπασχόλησιν του εἰς διάφορα λειτουργήματα.

Γενικῶς δέ, εἰς τὸν πανεπιστημιακὸν κόσμον, ὁ Βαρβαρέσος ἀπετέλεσεν ἐξέχουσαν φυσιογνωμίαν, ἤνοιξε νέους ὀρίζοντας τῆς οἰκονομικῆς μορφώσεως καὶ παρέδωκε τὰς οἰκονομικὰς θεωρίας εἰς τὴν Ἑλλάδα μὲν νέον πνεῦμα καὶ ἐπὶ συγχρονισμένων βάσεων.

Τὸ 1933 ἔγινεν ὑποδιοικητῆς τῆς Τραπεζῆς Ἑλλάδος καὶ ἐμονιμοποιήθη ὁ ρόλος του εἰς τὴν κατεύθυνσιν τῶν νομισματικῶν καὶ τραπεζικῶν λειτουργιῶν. Τὸ 1936 ἡ ἐκλογή του ὡς Ἀκαδημαϊκοῦ ὑπῆρξε μία ἀναγνώρισις τοῦ κύρους καὶ τῆς ἐν γένει πολυτίμου συμβολῆς του εἰς τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τοῦ τόπου.

Τὸ 1941 ἠκολούθησε τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν καὶ τὸ 1946 ἐκλήθη νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του, ὡς ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὑπουργὸς Ἐφοδιασμοῦ.

Τὸ 1952 διὰ μίαν ἀκόμη φοράν προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν χώραν μας καὶ μέχρι τοῦ θανάτου του ἦτο πάντοτε πρόθυμος νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του καὶ νὰ ἐργασθῆ διὰ τὴν Ἑλλάδα.

18' μὴν – Ἡμέ-
ραι 31 – Διάρ-
κεια ἡμέρας ὦ-
ραι 9. Πανσέ-
ληνος τὴν 3ην.

Πλησιάζουν αἱ
διακοπαί. Εἰς ἔτι
λόγος διὰ τὰ ἐρ-
γασθῶμεν ἐντα-
τικώτερον.

Ὁ Δεκέμβριος ἀπεκαλεῖτο παρὰ τῶν ἀρχαίων Ἀθηναίων «Ποσειδεών». Σήμερον αἱ λαϊκαὶ τοῦ ὀνομασίου εἶναι: Ἀηνικολιάτης, Βραμμαλίτης, Χριστουγεννιάτης.

Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος

Τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Αἰόλου κεντριζὸν μεγαλοπροσπεῖς κτίριον
τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Τράπεζα ἰδρύθη τὴν 30ὴν Μαρτίου 1841 δι' εἰδικοῦ νόμου ὅστις ἐτροποποιήθη δι' ἑτέρου ἀπὸ 19ης Αὐγούστου 1841 ἤρχισε δὲ λειτουργοῦσα τὴν 22αν Ἰανουαρίου 1842.

Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἰδρυτικοῦ νόμου ἡ συσταθεῖσα Τράπεζα ἦτο Ἐκδοτική, συγχρόνως δὲ βάσει ἄλλων διατάξεων τοῦ ἰδίου νόμου, Κτηματικὴ καὶ Προεξοφλητικὴ.

Τὸ 1843 ἐτροποποιήθη τὸ καταστατικὸν αὐτῆς καὶ εἰσήχθη τὸ πρῶτον ἐν Ἑλλάδι ὁ θεσμὸς τοῦ Ταμιευτηρίου.

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της καὶ μέχρι τῆς σήμερον διαδραματίζει σπουδαιότατον ρόλον μετέχουσα ἐνεργῶς καὶ ἐπιτυχῶς εἰς τὰς προσπάθειάς ἐξευρέσεως λύσεως τῶν δυσχερῶν δημοσιονομικῶν προβλημάτων.

Τὴν θέσιν τῆς Τραπεζῆς εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Οἰκονομίαν καὶ εἰς τὸ ὅλον πιστωτικὸν σύστημα τῆς χώρας ὑπογραμμίζουν πληρέστερον οἱ κάτωθι παρατιθέμενοι ἀριθμοὶ :

31.12.1958 (ἑκατομμύρια δραχμῶν)

1) Πιστοδότησις τῆς οἰκονομίας

Ἐθνικὴ Τράπεζα	Ἄλλαι ἐμπο- ρικαὶ τράπεζαι	Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος	Ἄγροτική & Κτηματικὴ	Ο.Χ.Ο.Α. καὶ λοιποὶ πιστ. ὀργανισμοὶ
6.154,9	3.143,1	1.344,1	7.938,7	3.721,6

Ἐναλογία % Ἐθνικῆς Τραπεζῆς : ἐναντι τοῦ συνόλου 27,6
» τῶν ἐμπ. τραπεζῶν 66,2

2) Συγκέντρωσις καθαρῶς ἰδιωτικῆς ἀποταμιεύσεως

Ἐθνικὴ Τράπεζα	Ἄλλαι ἐμπορι- καὶ τράπεζαι	Μὴ ἐμπορικαὶ τράπεζαι & ἀποταμιευτ. ὀργανισμοὶ
4.864,8	3.229,5	2.002,6

Ἐναλογία % Ἐθνικῆς Τραπεζῆς : ἐναντι τοῦ συνόλου 48,2
» τῶν ἐμπ. τραπεζῶν 60,1

ΣΟΥΤΣΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο Ιωάννης Σούτσος γεννήθη τὸ 1804 εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἀνήκει εἰς μιὰν ἀπὸ τὰς ἐπισημοτέρας οἰκογενείας τῶν Φαναριωτῶν, τοῦ Ἀλεξάνδρου Σούτσου, ὁ ὁποῖος ἐχρημάτισε ἡγεμὼν τῆς Μολδαβίας τὸ 1799 καὶ κατόπιν τῆς Βλαχίας τὸ 1818. Ἀπέθανε τὸ 1890.

Εἰς ἡλικίαν 25 ἐτῶν μετέβη εἰς τὴν Γενεὴν ὅπως παρακολουθήσῃ Συναγματολογία καὶ Οἰκονομικὰ ἀπὸ τὸν περίφημον συγγραφέα Ρόσι. Τοῦτου ὁ Ἰω. Σούτσος ὑπῆρξε μαθητὴς καὶ ἀπὸ αὐτὸν ἐμυθήθη εἰς τὰς οἰκονομικὰς ἐπιστήμας. Ἐμεινε καὶ παρηκολούθησε μαθήματα εἰς Γενεὴν ἐπὶ τρία ἔτη.

Ἐπανελθὼν εἰς Ἑλλάδα εἶχεν ὅλους τοὺς ἐνθουσιασμούς, ὄλην τὴν φλόγαν τῆς νεότητος διὰ νὰ συντελέσῃ καὶ αὐτὸς, ὅπως καὶ πολλοὶ ἄλλοι εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ νέου Ἑλληνικοῦ Κράτους.

Ο Ἰωάννης Σούτσος τὴν 9 Νοεμβρίου 1860 ψηφίζεται ἐπιστήμως ὡς τακτικὸς καθηγητὴς ὅποτε καὶ ἐκλήθη εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν.

Τὸ 1867 ὁ Ἰω. Σούτσος ἔθεσε τὰς βάσεις μιᾶς ἐπιστήμης (Ἐκλαϊκευμένης Πολιτικῆς Οἰκονομίας) καὶ ἐστάθη δημιουργὸς εἰς τὰ πρῶτα τῆς βήματα. Εἶναι ζήτημα, ἂν ἄλλος κατῴρθωνε νὰ τὸ ἐπιτύχῃ.

Τὰ συγγράμματά του εἶναι :

- 1) «Πραγματεία περὶ παραγωγῆς καὶ διανομῆς τοῦ πλοῦτου»,
- 2) «Δοκίμιον περὶ οἰκονομικῶν μεταρρυθμίσεων»,
- 3) Ἐγχειρίδιον δημοσιολογίας ἢ τοῦ προϋπολογισμοῦ»,
- 4) «Τὸ οἰκονομικὸν ζήτημα»,
- 5) «Ἐκθεσις αἰτιολογικῆ τῆς περὶ ἐργάτου φορολογίας προτεινομένης μεταρρυθμίσεως καὶ τὸ οἰκείον σχέδιον»,
- 6) «Ἡ βιομηχανία», (Δελτίον τῆς ἐπὶ ἐμψυχώσεως ἐθνικῆς κλίμακος ἐπιτροπῆς),
- 7) «Καταστατικὰ πληροφορίας Τουρκίας» (Δελτίον τῆς ἐπὶ ἐμψυχώσεως τῆς ἐθνικῆς βιομηχανίας ἐπιτροπῆς),
- 8) «Οἱ καθ' Ὁμηρον θεοὶ καὶ θνητοὶ» (Ποικίλη Στοά),
- 9) «Τὰ δάση» (Ποικίλη Στοά).

1 Ἄν. 5.24', Δ. 5.04'

ΠΕΜΠΤΗ

Ναοῦμ-Προφήτου

2 Ἄν. 7.25', Δ. 5.04'

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Ἀββακοῦμ προφήτ.

3 Ἄν. 7.26', Δ. 5.04'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Σωφρονίου προφ.

4 Ἄν. 7.27', Δ. 5.04'

ΚΥΡΙΑΚΗ

Γ' Λουκᾶ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

Μηχανικός, γεννήθη εις Κέρκυραν τὸ 1868 καὶ ἀπέθανεν εις Παρισίους τὸ 1957.

Ὁ Ἄθαν. Πολίτης ἀφοῦ ἐτελείωσε τὸ Γυμνάσιον Κερκύρας, μετέβη εις Γαλλίαν καὶ ἐνεγράφη εις τὸ Πολυτεχνεῖον τῶν Παρισίων, ἀπ' ὅπου καὶ ἀπεφοίτησε τὸ 1890 καὶ μετὰ ἠκολούθησε εἰδικὴν τεχνικὴν κατάρτισιν εις τὴν Σχολὴν Γεφυρῶν καὶ Ὁδῶν ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἔλαβε καὶ τὸ δίπλωμα τοῦ μηχανικοῦ. Κατ' ἀρχάς ἐτοποθετήθη εις Βρετανίην ὅπου ἐγένοντο τότε αἱ νέαι σιδηροδρομικαὶ γραμμαί. Μετὰ διέτιαν, περίπου, μετετέθη εις Παρισίους καὶ ἀνετέθη εις αὐτὸν ἡ μελέτη τῶν μεταλλικῶν γεφυρῶν τῆς σιδηροδρομικῆς προεκτάσεως, ἡ ὁποία ἐπρόκειτο νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὴν παγκόσμιον ἔκθεσιν τῶν Παρισίων τοῦ 1900.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ 19ου αἰῶνος ἐπέστρεψεν εις Ἑλλάδα, ὅπου ἀμέσως τοῦ προσεφέρθη ἡ θέσις τοῦ ὑποδιευθυντοῦ τῶν Θεσσαλικῶν Σιδηροδρόμων καὶ κατὰ τὰς ἀρχάς τοῦ 1900 προήχθη εις διευθυντὴν. Μία ἀπὸ τὰς πρώτας προσπαθείας τοῦ Ἄθαν. Πολίτου ἦτο τότε ἡ βελτίωσις τῆς καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ, τῶν σιδηροδρόμων καὶ εἰς αὐτὸν ὀφείλεται ἡ δημιουργία τραπεζῶν συντάξεων καὶ προνοίας, ὡς καὶ ἡ συνεργατικὴ ὀργάνωσις ὑπὲρ τοῦ προσωπικοῦ. Κατὰ τὰ τέλη τοῦ 1911 ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τῶν Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων καὶ ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος Ἑλληὴν γενικὸς διευθυντὴς τῆς Ἑταιρίας ταύτης τῆς ἐξειληχθείσης κατόπιν εἰς τοὺς σημερινούς Σιδηροδρόμους τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους (Σ.Ε.Κ.) καὶ ὑπῆρξεν ἕκ τῶν ἰδρυτῶν τῆς Διεθνοῦς Ἑνώσεως Σιδηροδρόμων.

5

Ἄν. 7.28', Δ. 5.03'

ΔΕΥΤΕΡΑ

Σάββα τοῦ ἡγίασμ.

6

Ἄν. 7.29', Δ. 5.03'

ΤΡΙΤΗ

Νικολάου

7

Ἄν. 7.30', Δ. 5.03'

ΤΕΤΑΡΤΗ

Νεοφάντου μάστ.

8

Ἄν. 7.31', Δ. 5.03'

ΠΕΜΠΤΗ

Παταπίου ὁσίου

9

Ἄν. 7.32', Δ. 5.03'

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

*Σόλλημης
τῆς ἀγ. Ἀννης*

10

Ἄν. 7.32', Δ. 5.04'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Μηνᾶ

11

Ἄν. 7.33', Δ. 5.04'

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΙΑ' Λουζᾶ

ΣΥΓΓΡΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

Τραπεζίτης και έθνικός ευεργέτης. Έγεννήθη εις Κωνσταντινούπολιν και ήτο Χιακής καταγωγής. Τα πρώτα γράμματα έδιδάχθη εις την Σχολήν τής "Ανδρου και άποπεράτωσε τας γυμνασιακάς του σπουδάς εις την Σύρον. Έν συνεχεία μετέβη εις Κωνσταντινούπολιν διατελέσας υπάλληλος έμπορικού οίκου και συντόμως έγινε συνεταίρος τών προϊσταμένων του.

Άποκτήσας ούτω μεγάλην περιουσίαν έγκατεστάθη εις τας Άθήνας όπου ίδρυσε την Ήπειροθεσσαλικήν Τράπεζαν και έλαβε μέρος εις πολλές οικονομολογικάς επιχειρήσεις, ως και την άποπεράτωσιν του Ίσθμου τής Κορίνθου. Ο Α. Συγγρός ευηργέτησε την πατρίδα του ποικιλοτρόπως και πλουσιοπαρόχος. Έκ τών οικοδομημάτων άτινα ίδια δαπάνη άνήγειρεν αξιολογώτερα είναι τó Θεραπευτήριον «Εύαγγελισμός», αί όμώνυμοι σφρονιστικά φυλακάι, τó όμώνυμον νοσοκομείον μεταδοτικών νοσημάτων, τά Μουσεία τής Όλυμπίας και τών Δελφών, ως και τó παλαιόν Δημοτικόν θέατρον και τά άπαιτηθέντα έξοδα δια την κατασκευήν τής όμώνυμου λεωφόρου άπό Άθηνών εις Παλαιόν Φάληρον.

12

Άν. 7.34', Δ. 5.04'

ΔΕΥΤΕΡΑ

Σπυρίδωνος

13

Άν. 7.35', Δ. 5.04'

ΤΡΙΤΗ

Εδστροατίου μάστου.

14

Άν. 7.35', Δ. 5.04'

ΤΕΤΑΡΤΗ

Θυρσοῦ-Καλλινίκου

15

Άν. 7.36', Δ. 5.05'

ΠΕΜΠΤΗ

Έλευθερίου

16

Άν. 7.37', Δ. 5.05'

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Άγγαίου προφ.

17

Άν. 7.38', Δ. 5.05'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Δανιήλ προφήτου

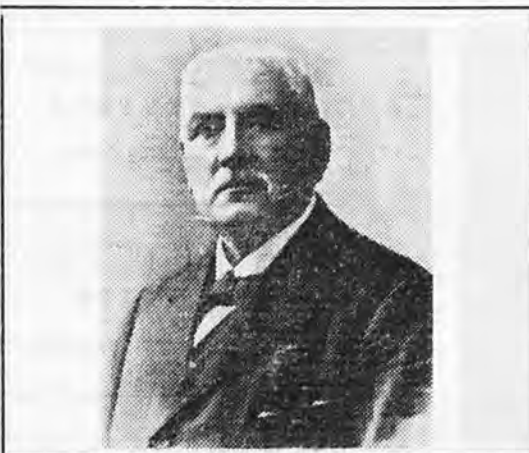
18

Άν. 7.38', Δ. 5.05'

ΚΥΡΙΑΚΗ

Πρό τής Χρισ.

Γεννήσεως

ΔΕΣΥΛΛΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

*Εμπορος και βιομήχανος, ο πρώτος εγκαθιδρύσας βιομηχανία κατεργασίας καννάβωως εν 'Ελλάδι. Έγεννήθη τῷ 1850 ἐν Κερκύρα, ἐθα ἀπὸ τοῦ 1818 εἶχεν ἐγκατασταθῆ ὁ πατήρ του Σταμάτιος, ἐγκαταλείπων τὴν γενέτειράν του Πάργαν, ὅταν αὐτὴ ἐπωλήθη ὑπὸ τῶν Ἄγγλων εἰς τὸν Ἄλῃ-Πασσῶν.

Ὁ Ἀλέξανδρος Δεσύλλας, μετὰ τὰς πρώτας σπουδὰς του, ἐπέδωθε εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ δὴ εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν ἡ Κέρκυρα, ἀποτελοῦσα κέντρον τοῦ διεθνοῦς διαμετακομιστικοῦ ἐμπορίου, τῷ παρεῖχε πεδῖον ἀναπτύξεως τῆς ἰδιοφυίας καὶ δραστηριότητός του. Ἡ ἀκάματος ἐνεργητικότης του τὸν κατέστησεν ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν ἓνα τῶν πρώτων μεγαλεμπόρων τῆς Χώρας.

Τῷ 1891 ἐθεμελίωσε τὸ πρῶτον ἐν Ἑλλάδι ἐργοστάσιον κατεργασίας καννάβωως, ἀνοίγων οὕτω νέαν ὁδὸν διὰ τὴν βιομηχανίαν τῆς Χώρας. Τῷ 1911 ἐπεξετάθη καὶ εἰς τὸν κλάδον κατεργασίας λούτης. Τῷ 1931 τὴν ὅλην ἐπιχείρησιν κατέστησεν ἀνώνυμον ἐταιρίαν.

Ἀπεβίωσε τὴν 17 Δεκεμβρίου 1932 εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς οικονομικῆς του ἰσχύος. Ἡ δὲ ὑπὸ τούτου ἰδρυθεῖσα βιομηχανία ἀποτελεῖ μέχρι σήμερον καὶ τῆς ἐν γένει οικονομίας μας ἀξιόλογον παράγοντα καὶ τῆς Κερκύρας ἰδιαιτέρως τὸν βασικὸν πόρον ζωῆς.

19

*Αν. 7.39', Δ. 5.06'

ΔΕΥΤΕΡΑ

*Αγλαΐδος μάρτ.

20

*Αν. 7.39', Δ. 5.06'

ΤΡΙΤΗ

*Ιγνατίου Θεοφῶρ.

21

*Αν. 7.41', Δ. 5.07'

ΤΕΤΑΡΤΗ

*Ιουλιανῆς μάρτ.

22

*Αν. 7.41', Δ. 5.07'

ΠΕΜΠΤΗ

*Αναστασίας φαρμ.

23

*Αν. 7.41', Δ. 5.08'

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Τῶν ἐν Κορήτη 10
μαοτύρων

24

*Αν. 7.41', Δ. 5.08'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Παρ. Χριστουγέννων

25

*Αν. 7.42', Δ. 5.09'

ΚΥΡΙΑΚΗ

*Ἡ Γέννησις τοῦ
Κυρίου

ΤΣΟΥΔΕΡΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Γεννήθη εις τὸ Ρέθυμνον Κρήτης τὸ 1882 καὶ ἀπέθανεν εις τὸ Νέρβι τῆς Ἰταλίας τὸ 1956. Διδάκτωρ τοῦ Δικαίου τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἐσπούδασε βραδύτερον Οἰκονομικὰς Ἐπιστήμας εἰς Παρίσιους καὶ Λονδίνον 1916—1918, ὑπῆρξε τεχνικός σύμβουλος τῆς Ἑλληνικῆς Ἀντιπροσωπείας παρὰ τῷ Συμβουλίῳ τῆς Εἰρήνης 1918.

Διετέλεσε βουλευτής, ὑπουργός, ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως, ὡς καὶ πρωθυπουργός τῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ 1941—1944. Πλείστας φορὰς δὲ ἐξεπροσώπευσε τὴν χώραν μας εἰς διεθνεῖς συνδιασκέψεις παρὰ τῇ Κοινωνίᾳ τῶν Ἐθνῶν καὶ ἀλαχοῦ.

Ὡσαύτως ὑπῆρξεν ὑποδιοικητῆς τῆς Τραπεζῆς Ἑλλάδος κατὰ τὸ 1928 καὶ ἐν συνεχείᾳ διοικητῆς αὐτῆς ἀπὸ τοῦ 1931—1939.

Ἐτιμήθη μὲ πολλὰ διεθνή παράσημα ὁ Ἐμμανουήλ Τσουδερός, ὡς καὶ μὲ τοὺς Μεγαλοσταύρους Ρουμανίας, Βουλγαρίας καὶ Γεωργίου Α', μὲ τὸν Ταξιάρχην τῆς Γαλλικῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς κ.ἄ.

Ἐξέδωσε καὶ ἔγραψε πάρα πολλὰς μελέτας οἰκονομικοῦ καὶ πολιτικοῦ περιεχομένου μεταξὺ αὐτῶν εἶναι τὸ «Κρητικὸν Πολίτευμα» τὸ 1896. Τὸ «Κρητικὸν Σύνταγμα τοῦ 1898», «Ἀθῆναι 1903», «Les relèvements économiques de la Grèce» Paris 1920, «Ἡ ἀποζημίωσις τῶν προσφύγων» 1927, «Ἑλληνικὲς ἀνωμαλίαι στὴ Μέση Ἀνατολή» 1947, «Ὁ Ἐπισιτισμὸς» 1946 καὶ «Διπλωματικὰ παρασκήνια» 1950.

Ὁ Ἐμμανουήλ Τσουδερός συνέβαλεν εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀνόρθωσιν τῆς χώρας καὶ ἐβοήθησεν οὐσιαστικὰ τὸν τόπον μας εἰς τὰς δυσκόλους αὐτοῦ στιγμάς.

26 Ἄν. 7.42', Δ. 5.09'
ΔΕΥΤΕΡΑ
Σύναξις τῆς Θεοτόκ.

27 Ἄν. 7.43', Δ. 5.10'
ΤΡΙΤΗ
Στεφάνου πρωτομ.

28 Ἄν. 7.43', Δ. 5.11'
ΤΕΤΑΡΤΗ
Τῶν ἐν Νικομηδείᾳ δισμ. μαρτύρων

29 Ἄν. 7.43', Δ. 5.12'
ΠΕΜΠΤΗ
Τῶν ἐπὶ Ἡρώδου ἀναγ. νηπίων

30 Ἄν. 7.43', Δ. 5.12'
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
Ἀνυσίας καὶ Φιλιταίου μαρτ.

31 Ἄν. 7.44', Δ. 5.13'
ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Μελάνης οἰίας

ΜΕΛΕΤΗΜΑΤΑ

Η ΑΝΩΤΑΤΗ ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΑΣ ΤΟ 1858

Υπό κ. ΣΟΦΙΑΣ ΓΕΔΕΩΝ

“Οποιοι γυρίση τις σελίδες τῆς ἱστορίας τῆς Παιδείας μας ἑκατὸ χρόνια πίσω, θὰ μάθῃ πὼς τὴν Ἀνώτατη βαθμίδα τῆς ἐκπροσωπεῖ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη μέσα στὸ χῶρο τοῦ ἐλεύθερου ἑλληνικοῦ Κράτους μονάχα ἓνα ἴδρυμα, τὸ Πανεπιστήμιο τῆς πρωτεύουσάς του. Θὰ βρῆ σὲ λειτουργία καὶ τὸ Πολυτεχνεῖο· εἶναι ἀλήθεια. “Ὁμως μὲ προορισμό, ἐπίπεδο καὶ περιεχόμενο σπουδῶν διάφορα ἀπὸ τὰ σημερινά, σὲ τρόπο πού νὰ μὴ μπορῆ νὰ χαρακτηρισθῆ ἀκόμη τότε ἰσότημο πρὸς τὸ Πανεπιστήμιο.

1. Τὸ Ὅθ ω ν ε ἰ ο Π α ν ε π ι σ τ ῆ μ ι ο, ἰδρυμένο ὅπως εἶναι γνωστό, τὸ 1837 μὲ τὸ Β. Δ. τῆς 14 Ἀπριλίου τοῦ ἴδιου ἔτους, στεγάζεται τὸ 1858 στὸ δικό του κτίριο τῆς ὁμώνυμης λεωφόρου, πού ἔχει ἀποπερατωθῆ ἀπὸ τὸ 1841. Τέσσερις εἶναι οἱ Σχολές του: ἡ Θεολογική, ἡ Φιλοσοφική, ἡ Ἱατρική καὶ ἡ Νομική. Στὴν Ἱατρική Σχολὴ ὑπάγεται καὶ τὸ Φαρμακευτικὸ Σχολεῖο, στὴ Φιλοσοφικὴ διδάσκονται κοντὰ στὰ Φιλολογικο-ἱστορικὰ μαθήματα καὶ οἱ Φυσικὲς καὶ Μαθηματικὲς Ἐπιστῆμες. Μικρὸς εἶναι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐδρῶν στὶς πρώτες δεκαετίες τοῦ Πανεπιστημίου καὶ μόλις τὸ 1881 τὸν βλέπομε αὐξημένο στὸ διπλάσιο. “Ἐτσι ἔχομε τὴν ἀκόλουθη κατανομὴ καὶ αὐξησὴ κατὰ Σχολές: Θεολογικὴ ἀπὸ δύο σὲ ὀκτώ, Φιλοσοφικὴ ἀπὸ δέκα σὲ εἰκοσιμία, Ἱατρικὴ ἀπὸ ἑπτὰ σὲ δέκα ὀκτώ, Νομικὴ ἀπὸ ἑπτὰ σὲ ἑννέα. Ἐνδιαφέρουν τὸν ἀναγνώστη οἱ ἀριθμοὶ αὐτοὶ στὸ σύνολο καὶ στὴν κατανομὴ τους κατὰ σχολές, ἰδίως ἂν παραβληθοῦν πρὸς τοὺς ἀριθμοὺς, πού παρουσιάζουν τὶς σημερινὲς ἀναλογίαι στὰ Πανεπιστήμιά μας.

“Ἄς ξαναγυρίσωμε ὅμως στὸ 1858. Μέσα στὰ πλαίσια τῆς κάθε μίας Σχολῆς ἡ κατανομὴ εἶναι ἀκόμη πιὸ ἄνιση. Ἰδιαιτέρα πρέπει νὰ σημειώσωμε, πὼς στὴν ἀδιαφοροποίητη ἀκόμη τότε Φιλοσοφικὴ Σχολὴ δίνεται ἐλάχιστος χῶρος γιὰ τὶς Μαθηματικὲς Ἐπιστῆμες. Ὁλόκληρο τὸ βάρος τους τὸ φέρει μία καὶ μόνη ἔδρα, παρ' ὅλον πού οἱ ἐπὶ κεφαλῆς τότε τοῦ Πανεπιστημίου ἔχουν ἀπόλυτη ἐπίγνωση τῆς ἐλλείψεως αὐτῆς. Στὸν ἀπολογισμὸ τῆς Πρυτανείας του, τὸ Σεπτέμβριο τοῦ 1858, ὁ Φίλιππος Ἰωάννου ὑπογραμμίζει τὴν ἀνεπαρκῆ αὐτῆ ἐπροσώπηση «τῶν μαθηματικῶν ἐπιστημῶν, »τῶν ὁποίων ἡ θεωρητικὴ καὶ πρακτικὴ σημασία ὑπὸ πάντων τῶν αἰῶνων ὁμο-»λογεῖται... Ἄλλ' εἶναι φανερόν, ὅτι εἰς καὶ μόνος καθηγητῆς ἀδυνατεῖ νὰ δι-»δάξῃ μὲ τὴν προσήκουσαν ἑκτασιν ἢ ἐν τῷ προσήκοντι χρόνῳ πάντα τὰ »μέρη τῆς εὐρυτάτης καὶ χρησιμωτάτης ταύτης ἐπιστήμης, διὰ τοῦτο ἡ Μη-»χανικὴ καὶ καθόλου ἡ Ἐφηρμοσμένη Μαθηματικὴ ἔμεινε μέχρι τοῦδε ἐν τῷ »Πανεπιστημίῳ ἀδίδακτος». Λίγα χρόνια ἀργότερα, ἡ ἀνεπάρκεια κάπως ἀποκαθίσταται καὶ ἡ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ διαθέτει τέσσερις ἔδρες γιὰ τὰ Μαθηματικὰ καὶ πέντε γιὰ τὶς Φυσικὲς Ἐπιστῆμες.

Τὸ διδακτικὸ προσωπικὸ τοῦ Πανεπιστημίου κατατάσσεται σὲ τακτικούς, καθηγητάς, σὲ ἑκτακτους, σὲ ἐπίτιμους καὶ σὲ ὑφηγητάς. Οἱ μηνιαῖες ἀποδοχὲς τους, ποὺ καταβάλλονται ἀπὸ τὸ Δημόσιο, ἀνέρχονται σὲ τριακόσιες δραχμὲς γιὰ τοὺς τακτικούς καὶ διακόσιες γιὰ τοὺς ἑκτακτους. Ἐπίδομα ἑκατὸ δραχμῶν τὸ μῆνα παρέχεται στοὺς ἐπίτιμους, ποὺ κατὰ κανόνα ἐργάζονται καὶ σὲ ἄλλες κρατικὲς ὑπηρεσίες, ὅπως π.χ. στὴ Μέση Παιδεία. Προσαύξηση ἀπὸ δραχμὲς πενήντα προβλέπεται νομοθετικὰ [Ν. 31. Ὀκτωβρίου 1846] γιὰ κάθε πενταετία ποὺ συμπληρώνεται.

Οἱ ὑφηγηταὶ εἶναι, ὅπως καὶ τώρα, ἄμισθοι. Τὸ 1858 συναντοῦμε στὸ Ὑθώνειον Πανεπιστήμιον ἑπτὰ Ὑφηγητάς καὶ εἰδικώτερα τρεῖς στὴν Ἱατρικὴ Σχολή, δύο στὴ Νομικὴ καὶ δύο στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολή. Προσθέτομε ἐδῶ, πὼς στὰ ἐπίσημα κείμενα συγκαταριθμεῖται στὸ διδακτικὸ προσωπικὸ καὶ ἓνα διδάσκαλος τῆς Τουρκικῆς γλώσσης. Ὁ διδάσκαλος αὐτὸς εἶναι ὁ Κ. Ἀφθονίδης.

Ἀνάμεσα στοὺς ἀκαδημαϊκοὺς διδασκάλους τοῦ ἔτους 1857 - 1858 συναντοῦμε τὰ περιφημότερα ὀνόματα στὰ Γράμματα καὶ στὶς Ἐπιστήμες. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ φιλόσοφο Φίλιππο Ἰωάννου, ποὺ ἦδη ἀναφέραμε, τὴν ἀκαδημαϊκὴ νεολαία διδάσκουν καὶ καθοδηγοῦν ὁ Κωνσταντῖνος Παπαρρηγόπουλος, ὁ Ἀλέξανδρος Ρίζος Ραγκαβῆς, ὁ Θεόδωρος Ὀρφανίδης, ὁ Εἰρηναῖος Ἀσώπιος, ὁ Π. Καλλιγιάς, ὁ Κ. Φρεαρίτης, ὁ Γ. Ράλλης, ὁ Π. Ποππλῆς κ. ἄ. Μέσα στὸ χρόνο αὐτὸ τὸ Πανεπιστήμιον θρηνεῖ καὶ ἀπώλειες· τὸ νομομαθῆ Κ. Μαυρογορδάτο καὶ τὸν ἱστορικὸ Θ. Μανούση. Καὶ οἱ δύο ἔχουν διορισθῆ τὸ 1837, εἶναι λοιπὸν ἀπὸ τοὺς πρώτους καθηγητὰς του.

Σύμφωνα μὲ τὸν Ὀργανισμὸ τοῦ 1837 τὸ Πανεπιστήμιον διοικεῖται ἀπὸ τὴν Πανεπιστημιακὴ Σύγκλητον, ποὺ τὴν ἀποτελοῦν οἱ πρυτάνεις, οἱ κοσμητορες τῶν τεσσάρων Σχολῶν καὶ τέσσερις συγκλητικοί. Οἱ δύο ἀπὸ αὐτοὺς ἀνήκουν σὲ ἐκεῖνους ποὺ ἐκλέγονται κάθε χρόνο, οἱ ἄλλοι δύο παίρνουν ἀνανέωση τῆς θητείας τους γιὰ δεύτερο χρόνο. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸν ἐνισχύεται ἡ συνέχεια τῆς διοικήσεως τοῦ ἰδρύματος. Τῆς Πανεπιστημιακῆς ἀρχῆς προτείνει τὸ Πανεπιστήμιον ἀλλὰ τελικὰ ἐκλέγει ὁ Βασιλεὺς· τὸν Πρύτανι ὀρίζει ἀνάμεσα σὲ τρία ὀνόματα προτεινομένων ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον, καὶ τοὺς δύο συγκλητικούς, ἀνάμεσα σὲ τέσσερα [Β. Δ. 10 Ὀκτωβρίου 1841]. Γιὰ τὸ 1858 - 1859 Πρύτανις ἔχει ὀρισθῆ ὁ φυσικὸς Δ. Στροῦμπος, ποὺ τὸ Σεπτέμβριον τοῦ 1858 τοῦ παραδίδει τὴν Πρυτανεῖαν ὁ Φίλιππος Ἰωάννου. Συγκλητικοὶ ἀναλαμβάνουσι οἱ Θ. Μανούσης καὶ Ι. Πρινάρης καί, γιὰ δεύτερο χρόνο, οἱ Κ. Ἀσώπιος καὶ Βασ. Οἰκονομίδης. Κοσμητορες εἶναι οἱ Κ. Κοντογόντης τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, Α. Βενιζέλος τῆς Φιλοσοφικῆς, Α. Ν. Κωστής τῆς Ἱατρικῆς καὶ Κ. Πήλικας τῆς Νομικῆς.

Τὸ Πανεπιστήμιον ἀπὸ τὸ 1854 ἐκλέγει καὶ στέλλει στὴν ἑλληνικὴ Βουλὴ τὸ Βουλευτὴ του. Τὸ προνόμιον αὐτὸ διαρκεῖ δέκα χρόνια καὶ ἀφαιρεῖται τὸ 1864.

Φοιτῆται ἐγγράφονται ὅσοι ἔχουν ἀπολυτήριον ἑνὸς ἀπὸ τὰ ἑπτὰ Γυμνάσια τοῦ Κράτους ἢ τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς. Ὑποψήφιοι ἀπὸ τὸν ἔξω Ἑλληνισμὸ εἰσάγονται ἀφοῦ ἐξετασθοῦν ἀπὸ εἰδικὴ ἐπιτροπὴ καὶ προσκομίσουν τὸ σχετικὸ πιστοποιητικὸ. Μὲ τὴν ἀποφοίτησίν τους,

παίρνουν τὸν τίτλο τοῦ τελειοδιδάκτου ἢ τοῦ διδάκτορος ὕστερα ἀπὸ ἐπιτυχεῖς ἐξετάσεις.

Ἡ προέλευση τῶν πρωτοετῶν φοιτητῶν τὸ 1857 - 58 κατὰ σχολεῖα καὶ περιοχῆς εἶναι ἡ ἀκόλουθη: Α' Γυμνάσιον Ἀθηνῶν 11, Β' Γυμνάσιον Ἀθηνῶν 5, Γυμνάσιον Λαμίας 7, Ναυπλίου 24, Τριπόλεως 2, Πατρῶν 13, Σύρου 13, Ριζάρειος Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ 10, Ἀλλοδαπῆς 29. Ἄς δοῦμε ὁμως τὴν κίνησι τῶν φοιτητῶν τὸ ἔτος 1857 - 1858 στὸ σύνολό της. Ἐχουν ἐγγραφῆ καὶ φοιτοῦν τὸ ὄλον τετρακόσιοι ἐνενηντα. Ἀπὸ αὐτοὺς οἱ τριακόσιοι ἐβδομήντα ἕξι ἔχουν ἀνανεώσει τὴν ἐγγραφὴ τους — «τὰ ἀποφοιτητήρια» — οἱ ἑκατὸν δέκα τέσσερις εἰσάγονται τώρα γιὰ πρώτη φορά. Ἡ κατανομὴ τῶν φοιτητῶν κατὰ Σχολές, ὕστερα ἀπὸ δέκα μετεγγραφές, πού σημειώθηκαν, ἐμφανίζει τὴν ἀκόλουθη εἰκόνα:

Σχολές :	Ἀνανέωσαν τὴν ἐγγραφὴ τους	Πρωτοετεῖς	Ἀποφοίτησαν μετὰ τίτλο σπουδῶν
Θεολογική :	18	11	—
Φιλοσοφική :	47	13	Διδάκτορος 2 Τελειοδιδάκτου 1
Ἱατρική :	115	35	Διδάκτορος 44
Φαρμακευτικὸν Σχολεῖον :	25	—	Πτυχιούχου Φαρμακοποιίας
Νομική :	171	55	Διδάκτορος 17 Τελειοδιδάκτου 1
	376	114	
Σύνολον :	490		70

Ὁ πίναξ δεῖχνει κάποια ἀπροθυμία γιὰ ἀνώτερες θεολογικὰς σπουδὰς, περιορισμένο κάπως ἐνδιαφέρον γιὰ τοὺς κλάδους, πού ὑπάγονται στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ καὶ τὴ σαφὴ προτίμησι τῶν σπουδαστῶν γιὰ τὴν Ἱατρικὴ καὶ τὴ Νομικὴ Σχολή. Ἡ εἰκόνα γίνεται ἀκόμη πιὸ ἔκτυπη τὸ ἐπόμενο ἀκαδημ. ἔτος 1858 - 1859. Ἀραιώνονται οἱ τάξεις τῶν Θεολόγων, γιὰτὶ τώρα ἐγγράφονται ἐπτὰ μόνον πρωτοετεῖς, ἐνῶ οἱ πρωτοετεῖς τῆς Νομικῆς πικνώνονται ἀπὸ 55 σὲ 100. Στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ ἐγγράφονται 28, καὶ στὴν Ἱατρικὴ 39. Ὁ πρῦταυσις Φίλ. Ἰωάννου ἀνάγει τὴν ἀνισὴ κατανομὴ στὴν ἀνώτερη κοινωνικὴ θέσι καὶ τὴν καλύτερη οἰκονομικὴ ἀποκατάστασι τῶν πτυχιούχων τῆς Ἱατρικῆς καὶ Νομικῆς, σὲ ἀντίθεσι πρὸς τοὺς πτυχιούχους τῶν ὑπολοίπων δύο Σχολῶν, πού ἀμείβονται μετὰ γλισχρότητα καὶ συναντοῦν περιορισμένους ὀρίζοντες στὴ σταδιοδρομίαν τους, ἰδίως ἂν παραβληθοῦν πρὸς τοὺς πτυχιούχους τῆς Νομικῆς. Ζητεῖ λοιπὸν νὰ ἐνισχυθοῦν οἱ ὑποτροφίαι, πού προορίζονται γιὰ τὴ Θεολογικὴ καὶ Φιλοσοφικὴ Σχολή — τίς «ἄγονες», ὅπως μερικοὶ τίς ἀποκαλοῦν σήμερα, — ὥστε νὰ προσελκύσουν φοιτητάς. Ἡ ἀντίστοιχη ἔλλειψι ἐπιστημόνων θεολόγων, πού θὰ ἐπανδρώσουν τὴ Θεολογικὴ Σχολή, ἀντιμετωπίζεται μετὰ ἀποστολὴ ὑποτρόφων στὸ ἐξωτερικὸ καὶ μετὰ τὸ προσωρινὸ μέτρον τῆς ἀναθέσεως ἐντολῆς διδασκαλίας μετὰ ἐπιμίσθιο σὲ «ἐπιτιμους».

Ἀπὸ τὴν κατάρτιση τῶν φοιτητῶν, ἐκείνων τῶν καιρῶν, δὲν φαίνεται ἰκανοποιημένο τὸ Ἀνώτατο Πνευματικὸ μᾶς Ἴδρυμα. Παράπονα διατυπώνονται στὸν ἀπολογισμὸ τῆς Πρυτανείας τοῦ Φιλίππου Ἰωάννου, παράπονα ποὺ στρέφονται κατὰ τῆς Μέσης Παιδείας, ὅτι πολὺ εὐκολα χορηγεῖ τὰ ἀπολυτήρια. Γενικά, διαβάζοντας τὸν πρυτανικὸ αὐτὸ λόγο τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1858, νομίζομε στιγμές - στιγμές, πῶς ἔχομε μπροστά μας ἀνάλογο σύγχρονο κείμενο.

Ἡ περιουσία τοῦ Πανεπιστημίου συμβαίνει νὰ αὐξηθῆ σημαντικὰ μὲ τὸ κληροδότημα τοῦ Δημ. Πλατυγέους. Εἶχε ἀποφασισθῆ παλαιότερα οἱ τόκοι τῆς περιουσίας τοῦ ἰδρύματος νὰ προστίθενται στὸ κεφάλαιο του, ποῦ εἶχε κατατεθῆ στὴν «Ἑλληνικὴ Τράπεζα», μὲ τόκο 4%. Ὅμως ὕστερα ἀπὸ τὸ τελευταῖο αὐτὸ κληροδότημα γίνεται δυνατό στὸ Πανεπιστήμιο νὰ διαθέτῃ τοὺς τόκους του γιὰ τὸν πλουτισμὸ τῆς Βιβλιοθήκης καὶ τῶν συλλόγων του. Τὸ Πανεπιστήμιο, τώρα διαθέτει 8.000.000 δραχμὲς καὶ ἄλλες 15.000.000 τὸ 1859, γιὰ νὰ ἰσοπεδώσῃ τὴν πλατεία μπροστά στὴν κεντρικὴ του εἴσοδο, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς μικρομεταρρυθμίσεις ποῦ ἐπέφερε στὸ κτίριό του. Εἰδικώτερα, οἱ καταθέσεις τοῦ Πανεπιστημίου στὴν «Ἑλληνικὴ Τράπεζα», ἀνέρχονται τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 1858, μετὰ τὴν ἀφαίρεση τῶν δαπανῶν τοῦ ἔτους ποῦ ἔκλεισε, σὲ δραχμὲς 362.847,94, ἐνῶ τὸ προηγούμενο ἀκαδημ. ἔτος ἦσαν δραχμὲς 124.810,05.

1. Τὸ Πολυτεχνεῖο λειτουργεῖ τὸ 1858 ὡς Σχολὴ Καλῶν Τεχνῶν, ὡς Τεχνικὸ Σχολεῖο, ποῦ ἡ βαθμίδα του θὰ μπορούσε νὰ κριθῆ ἀντίστοιχη πρὸς τὸν ἀνώτερο κύκλο Μέσης Παιδείας, καὶ ὡς Κέντρο Ἐπιμορφώσεως τεχνιτῶν. Γι' αὐτὸ παραμένει ἀνοικτὸ καὶ τὶς Κυριακὰς. Στὸ Πολυτεχνεῖο ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ ἐγγραφοῦν καὶ οἱ ἀπόφοιτοι τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολεῖου. Ἐνα βλέμμα στὸ «μαθητολόγιό» του μᾶς δίνει τὴν κοινωνικὴ καὶ ἐπαγγελματικὴ προέλευση τῶν «μαθητῶν» του. Παραθέτομεν ἀλφαριθμητικὰ τοὺς κλάδους μαζί μὲ τοὺς σχετικoὺς ἀριθμοὺς, ποῦ δείχνουν, πῶς κατανέμονται οἱ μαθηταὶ σ' αὐτοὺς: Ἀγιογράφοι καὶ ζωγράφοι 13, ἀμαξοποιοὶ 3, ἀρχιτέκτονες 6, βιβλιοδέται 1, βιβλιοπῶλαι 1, Γλύπται καὶ λιθοξοοὶ 9, ἔμποροι 7, λεπτοουργοὶ 99, κτίσται 2, ὄπλοποιοὶ 2, ράπται 1, σιδηρουργοὶ 4, τοπογράφοι 3, τοιχοχρίσται ἢ κονιασταὶ 3, τυπογράφοι 4, торνευταὶ 4, ὑπάλληλοι 9, ὑποδηματοποιοὶ 2, ὑπαξιωματικοὶ 14, χρυσοχοὶ 4, χρωματοπλάσται 4. Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς παραπάνω, ἔχουν ἐγγραφή καὶ παρακολουθοῦν τριακόσιοι πενήντα δύο φοιτηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, τοῦ Γυμνασίου καὶ «λοιπῶν καταστημάτων». Ἔτσι τὸ σύνολο τῶν ἐγγραφέντων τὸ σχολικὸ ἔτος 1857 - 1858 στὸ Πολυτεχνεῖο φθάνει τοὺς τετρακοσίους ἑβδομήντα.

Ἀκόμη διαφωτιστικὴ γιὰ τὸ χαρακτῆρα τοῦ ἰδρύματος εἶναι ἡ ἀπαρίθμηση τῶν κλάδων, ποῦ διδάσκονται σ' αὐτό. Ὀνομάζομεν τὴ Ζωγραφικὴ, Γλυπτικὴ, Ἀγαματογραφία, Στοιχειώδη Γραφικὴ, Ἀρχιτεκτονικὴ, Κοσμογραφία, Πλαστικὴ, Ξυλογραφία, Χαλκογραφία, Ἀρχιτεκτονικὴ προοπτικὴ Σκηνογραφία, Καλλιγραφία.

Διευθυντὴς τοῦ Πολυτεχνείου εἶναι ἀπὸ τὸ 1844 ὁ ὀνομαστὸς ἀρχιτέκτων τῶν Ἀθηνῶν Λύσανδρος Καυταντζόγλους. Ἦδη ἀπὸ τὰ χρόνια ἐκεῖνα ὁ Καυταντζόγλους βλέπει τὸ μέλλον καὶ τὴν ἀποστολὴν τοῦ Πολυτεχνείου σὰν

Ἀνώτατης Τεχνικῆς Σχολῆς, πού θά συνεργάζεται με τὸ Πανεπιστήμιο. Παρπονείται γιὰ τὴν ἔλλειψη τῶν καταλλήλων ἐδρῶν, πού δὲν ἐπιτρέπει στὸ ἴδρυμα νὰ δώση στὸν τόπο τὸ ἐπιτελεῖο τῶν ἐπιστημόνων τεχνικῶν του, πού στὴν ἑλληνικὴ κοινωνία θά σταθοῦν πλάι στοὺς ἰατροὺς καὶ στοὺς νομομαθεῖς. Ζητεῖ ἀπὸ τὸ Πολυτεχνεῖο καὶ κάτι ἄλλο, ἀκόμη πιὸ ἀκριθὸ γι' αὐτόν: «νὰ καλλιεργήσῃ τὴ νεοελληνικὴ κλασσικὴ παράδοση, τὴ συνέχεια τῆς προγονικῆς τέχνης πού κανένας ξένος καλλιτέχνης ἀπὸ ὅσους μετακαλοῦνται δὲ θά μπορέσῃ νὰ τῆς δώσῃ καινούργια πνοή...». Τὰ κύρια μέχρι τοῦδε οἰκοδομήματα—λέει ὁ Καυταντζόγλου, «ἐσχεδιάσθησαν ὑπὸ ἀλλοδαπῶν φέροντα ἀλλοδαπὴν στολήν, ὅθεν οὐδένα ἐγχώριον χαρακτήρα δύναται ἡ ἱστορία τῆς νεοελληνικῆς τέχνης νὰ χαράξῃ ἐπ' αὐτῶν, οὐδὲ ἴδιον τύπον τῆς νεοελληνικῆς ἀρχιτεκτονικῆς νὰ καθιερώσῃ οὐδὲ τὴν πρὸς τὰς τέχνας διανοητικὴν ροπήν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ νὰ ὀρίσῃ...». Εἶναι ὅ,τι ἀκριθῶς ζητεῖ νὰ δώσῃ στὸν τόπο μετὴν προσωπικὴ καλλιτεχνικὴ δημιουργία του ὁ Καυταντζόγλου, πού τὸ 1862 ἐγκαταλείπει τὴ διεύθυνση τοῦ Πολυτεχνείου, ἴσως γιὰ νὰ ἀφιερῶσῃ τὰ ὑπόλοιπα χρόνια του στὴν πραγμάτωση τοῦ ἰδανικοῦ αὐτοῦ. Ἐπωφελεῖται ἀπὸ τὴν παρουσία τῶν ἐπισήμων καὶ τοῦ βασιλέως Ὁθωνος κατὰ τὴν ἐτήσια ἀπονομὴ τῶν βραβείων στὸ ἴδρυμα, τὸ Μάϊο τοῦ 1858, γιὰ νὰ τονίσῃ τὴν ἀνάγκη γιὰ μιὰ νεοελληνικὴ ἀρχιτεκτονικὴ παράδοση καὶ νὰ διαγράψῃ τοὺς πλατεῖς ὀρίζοντες τῆς τεχνικῆς παιδείας ζητώντας γρήγορα νὰ τονωθῇ καὶ στὸν τόπο μας.

Δὲν θάπρεπε νὰ κλείσωμε τὸ σύντομο σημεῖωμα, χωρὶς νὰ σταματήσωμε γιὰ λίγο στὰ ὀνόματα δύο μαθητῶν τοῦ Πολυτεχνείου τὸ σχολικὸ ἔτος 1857 - 58, ἀπὸ τὰ λαμπρότερα τῆς νεώτερης καλλιτεχνικῆς Ἑλλάδος. Ὁ σπουδαστὴς Νικηφόρος Λύτρας βραβεύεται στὸ Κοντοσταύλιο διαγώνισμα γιὰ τὴ ζωγραφικὴ με χιλιόδραχμο βραβεῖο γιὰ τὴ σύνθεσή του «Ἐλεημοσύνη» με θέμα δοσμένο ἀπὸ τὴν οἰκεία ἐπιτροπὴ. Ὁ Νικόλαος Γύζης, μαθητὴς τῆς πρώτης τάξεως, παίρνει στοὺς ἐτήσιους διαγωνισμοὺς τῆς Ἀγαλματογραφίας, καὶ τῆς Χαλκογραφίας, «τὸν τῆς ἐπιμελείας στέφανον» πού τὸν συνοδεύει μικρὴ μηνιαία ἐπιχορήγηση δραχμῶν δεκατεσσάρων καὶ δεκαῆξι.

Πόση ἔκταση ἔχει πάρῃ σήμερα ἡ Ἀνώτατη Παιδεία μας, πού παρέχεται σήμερα στὰ Πανεπιστήμια Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, τὸ Ε.Μ. Πολυτεχνεῖο, τὴν Ἀνωτάτη Σχολὴ Οἰκ. καὶ Ἐμπ. Ἐπιστημῶν, τὴν Πάντειον Ἀνωτάτη Σχολὴ Πολιτ. Ἐπιστημῶν, τὴν Ἀνωτάτη Γεωπονικὴ Σχολὴ καὶ τὶς δύο Ἀνώτατες Βιομηχανικὲς Σχολὲς Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, θά τὸ ἰδοῦμε στὰ στοιχεῖα καὶ τοὺς ἀριθμοὺς, πού δίδονται στὸ ἄρθρο τοῦ κ. Παπαπά-νου «Ἡ Ἀνωτάτη Ἐκπαίδευσις κατὰ τὸ 1958».

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

ΕΦΑΡΜΟΓΑΙ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΝ

Ἡ Α.Β.Σ. βαδίζει μὲ αὐτοπεποίθησιν εἰς νέους δρόμους τοὺς ὁποίους πρώτη ἐχάραξε εἰς τὴν χώραν μας.

Ἀπὸ τῆς ιδρύσεώς της ἡ Σχολή μας ἔθεσε εἰς ἐφαρμογὴν συστήματα πρωτοποριακῆς ἐκπαιδεύσεως, κατὰ τὸ πρότυπον τῶν μεγάλων εὐρωπαϊκῶν καὶ ἀμερικανικῶν οἰκονομικῶν Σχολῶν.

Κατὰ γενικὴν ὁμολογίαν δὲ ἐπέτυχε πλήρως εἰς ὅλους τοὺς τομείς τοῦ δυσκόλου ἔργου της. Οἱ ἀπόφοιτοι τῆς Α.Β.Σ. ἐξερχόμενοι εἰς τὴν κοινωνίαν, ἀποβαίνουν χρήσιμοι μέσῳ τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ καὶ ἐξασφαλίζουν ταχεῖαν καὶ σταθερὰν σταδιοδρομίαν.

Ἡ Στατιστικὴ, ἡ Ὁργάνωσις καὶ ἡ Διοίκησις Ἐπιχειρήσεων, ἡ Ὁργάνωσις τῶν Ἐργοστασίων, ἡ Ψυχοτεχνικὴ καὶ ἡ Φιλοσοφία τῆς Ἐργασίας, ἡ Ὑγιεινὴ τῆς Ἐργασίας, ἡ Κοινωνικὴ Πολιτικὴ καὶ τὸ Οἰκονομικὸν Δίκαιον, εἶναι νέοι κλάδοι, διὰ πρώτην φοράν καὶ κατὰ τρόπον πλήρως συγχρονισμένον καὶ συστηματικὸν διδασκόμενον ἐν Ἑλλάδι.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 1958

Υπό κ. ΕΛ. Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Οί Έλληνες εξαιρετικῶν εἶχον πάντοτε τὴν ἐπίδοσιν εἰς τὰ θαλάσσια ἔργα. Οὐδέποτε ἐν τούτοις ἡ συμβολὴ των εἰς τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἔργου τῶν διὰ θαλάσσης μεταφορῶν ὑπῆρξε τόσον ἔντονος ὅσον σήμερον.

Δύναμις 1700 περίπου πλοίων 13.500.000 κ.ο.χ. ὑπελογίζετο ὅτι ἐτέλει ὑπὸ τὸν ἔλεγχον Ἑλληνικῶν ναυτιλιακῶν ἐπιχειρήσεων κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1958. Ἐκαλύπτετο δι' αὐτῆς ποσοστὸν 10,5% τοῦ παγκοσμίου συνόλου, 40% τοῦ παγκοσμίου στόλου τῶν ἐλευθέρων φορτηγῶν ξηροῦ φορτίου καὶ 15,7% τοῦ παγκοσμίου στόλου δεξαμενοπλοίων. Οὐδεμία ἐκδηλώσις τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς, ἐνεφάνισε ποτὲ τοιοῦτον δυναμισμὸν.

Τοιαύτην κατέχουσαν δύναμιν ἡ Ἑλληνικὴ Ναυτιλιακὴ ἐπιχειρήσις, φέρει τὴν Ἑλλάδα, δευτέραν ἐν τῷ κόσμῳ, μετὰ τὴν Νορβηγίαν, ὡς πρὸς τὴν κατὰ κάτοικον ἀναλογουσαν χωρητικότητα:

Νορβηγία	2,64 κ.ο.χ.
Ἑλλάς	1,67 κ.ο.χ.
Δανία	0,45 κ.ο.χ.
Σουηδία	0,44 κ.ο.χ.
Ὀλλανδία	0,42 κ.ο.χ.
Μ. Βρετανία	0,39 κ.ο.χ.

Δὲν καλύπτεται, ἐν τούτοις, τὸ σύνολον τῆς Ἑλληνικῆς πλοιοκτησίας στόλου ὑπὸ τὰ Ἐθνικὰ χρώματα. Κατὰ τὸ μέγιστον μέρος εἶναι κατεσπαρμένον ὑπὸ διαφόρους ξένας σημαίας, ἰδίᾳ ὑπὸ τὴν Λιβεριανὴν, καλύπτουσα 7.224.562 κ.ο.χ.

Θεμελιώδη σφάλματα τῆς Ἑλληνικῆς ναυτιλιακῆς πολιτικῆς, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἀβεβαιότητα ἣτις ὑφίστατο ὡς πρὸς τὸ πολιτικὸν μέλλον καὶ τὴν θέσιν τῆς χώρας κατὰ τὰ πρὸ τοῦ 1949 ἔτη, ἐξηφάνισαν τὴν ἀνταγωνιστικὴν ἰκανότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ πλοίου καὶ ἀπέκλεισαν τὴν δυνατότητα πιστοδοτήσεως τῶν ναυτιλιακῶν ἐπιχειρήσεων ἐν τῷ ἐξωτερικῷ, ἐφ' ὅσον ἐπρόκειτο περὶ πλοίων ὑπὸ τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν, στρέψασαι οὕτω τὸ Ἑλληνικὸν ναυτιλιακὸν κεφάλαιον πρὸς τὰς ξένας σημαίας, ὑπὸ τὰς ὁποίας διάφοροι εὐνοϊκοὶ συνδυασμοὶ ἦσαν δυνατοί.

Ἡ σταθεροποίησις τῶν παρ' ἡμῖν πραγμάτων καὶ ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Ν.Δ. 2687)53 «περὶ ἐπενδύσεως καὶ προστασίας κεφαλαίων ἐξωτερικοῦ» παρεχομένη πρὸς τὰς ἐπιχειρήσεις ἐγγύησις περὶ τοῦ ἀμεταβλήτου τῆς νῦν ἀκολουθουμένης νέας ναυτιλιακῆς πολιτικῆς, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ἐπὶ διεθνούς ἐπιπέδου ἐκδηλουμένας ποικίλας καὶ σοβαρὰς ἀντιδράσεις κατὰ τῶν λεγομένων «σημαίων εὐκολίας» ὑφ' ἃς καλύπτεται τὸ μέγιστον τῆς

δραστηριότητα των Ἑλληνικῶν ναυτιλιακῶν ἐπιχειρήσεων ἔχουν ἤδη δημιουργήσει ἔντονον τὸ κλίμα τοῦ ἐπαναπατρισμοῦ τῶν πλοίων καὶ τῶν ἐπιχειρήσεων εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τῆς ἀπαγκιστρώσεως ἀπὸ τῶν σημαίων εὐκολίας.

Ἡ σημερινὴ δύναμις τῆς ὑπὸ Ἑλληνικὴν σημαίαν χωρητικότητος περιλαμβάνει : 783 πλοῖα 2.952.155 κ.ο.χ. Ἄπασαι αἱ ὑφιστάμεναι ἐνδείξεις πείθουν ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Σημαία θὰ καλύψῃ σὺν τῷ χρόνῳ τὸ μέγιστον μέρος τῆς Ἑλληνικῆς ναυτιλιακῆς δραστηριότητος, τὰ ὄρια δὲ δυνάμει 400.000 κ.ο.χ. ἢ καὶ 5.000.000 κ.ο.χ. τοποθετοῦνται, ὑπὸ τῆς αὐτῆς προϋποθέσεως, εἰς τὰ ἐπιτεύγματα τοῦ προσεχοῦς μέλλοντος.

Ἡ προοπτικὴ αὕτη διανοίγει δυνατότητας, ἡ ἀξιοποίησις τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ εὐθύνην τοῦ Κρατικοῦ παράγοντος.

Τὸ κατὰ τὸ 1958 εἰσαχθὲν εἰς τὴν χώραν ναυτιλιακὸν συνάλλαγμα 60 ἐκ. δολλαρίων ἐκάλυψε ποσοστὸν 24,2% τοῦ ἐλλείμματος τοῦ Ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου. Ἐὰν ποσοστὸν 20% μόνον, τοῦ μέσου ἀκαθαρίστου ἐτησίου εἰσοδήματος τοῦ ἐμπορικοῦ στόλου, ἐπιτευχθῆ διὰ καταλλήλου πολιτικῆς νὰ προσελκύεται εἰς τὴν χώραν, τὸ ἐκ 250 ἐκ. δολλ. ἔλλειμμα τοῦ Ἐμπορικοῦ ἰσοζυγίου θὰ ἔχῃ κατὰ 60% καλυφθῆ.

Περίπου 300.000 μισθωτοὶ ἀπασχολοῦνται, κατὰ τὴν Ἐθνικὴν Στατιστικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τοῦ συνόλου τῆς Ἑλληνικῆς Βιομηχανίας, ἀλλ' ὁ σχετικὸς δείκτης ἀπασχολήσεως, παραμένει ἀπὸ τοῦ 1952, οὐσιαστικῶς, ἀμετάβλητος.

Ἡ Ἐμπορικὴ Ναυτιλία ἀπσχόλησε κατὰ τὸ 1957 42.000 περίπου ναυτικούς καὶ ὑπολογίζεται ὅτι ἡ μεταφορὰ τῶν πλείστων πλοίων τῆς ὑπὸ τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν, ἐξασφαλίζουσα τὴν πλήρη αὐτῶν ἐπάνδρωσιν, θὰ προσφέρῃ δυνατότητα ἀπασχολήσεως 10.000 εἰσέτι ναυτικῶν.

Τὸ Κράτος ἐπιδιώκον τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἐθνικῆς Ναυτιλίας, ἀποβλέπει κυρίως εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῶν γενικωτέρων οἰκονομικῶν πλεονεκτημάτων τῶν ἐκ τῆς δράσεώς της ἀπορρεόντων καὶ εἰς τὴν Ἐθνικοπολιτικὴν δύναμιν ἣν ἀποκτᾷ διὰ τοῦ ἐλέγχου μεγάλης χωρητικότητος ὑπὸ τὴν σημαίαν του.

Ὑπολογίζομεν, παρὰ ταῦτα, ὅτι ἡ φορολογία ἐθνικῆς ναυτιλίας δυνάμει 5.000.000 κ.ο.χ. θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποδίδῃ περὶ τὰ 300 ἐκ. δρχ. ἐτησίως, ἥτοι ποσὸν ἀντιπροσωπεῦον 10% τοῦ ἔξους τῶν κατὰ τὸ 1958 δημοσίων ἐσόδων ἐξ ἀμέσου φορολογίας.

Ἡ ἐθνικὴ ναυπηγικὴ βιομηχανία εὐρίσκεται ἐπίσης ἐν ἀναγεννήσει, τοῦτο δὲ ἀποτελεῖ παράγοντα σοβαρᾶς σημασίας διὰ τὴν Ἑλληνικὴν ναυτιλίαν, ἀφοῦ ἡ ὑπαρξίς ἐθνικῶν ναυπηγείων θεωρεῖται ὡς ἡ σπονδυλικὴ στήλη ὑγιούς ναυτιλιακῆς ἀναπτύξεως. Παρέχονται ἤδη εὐκολία ἐπισκευῶν οἰασθῆποτε ἐκτάσεως εἰς πλοῖα μέχρι 35.000 κ.ο.χ., συντόμως δὲ θὰ λειτουργήσῃ δεξαμενὴ διὰ πλοῖα 50.000 κ.ο.χ. Ναυπηγικαὶ ἐσχάρα, ἐξ ἄλλου, διατίθενται πρὸς κατασκευὴν πλοίων μέχρι 30.000 τόνων D.W.

Μέγιστον εἶναι τὸ ἔργον τὸ ἐπιτελούμενον ὑπὸ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας εἰς τὸν τομέα τῶν συγκοινωνιῶν τῆς χώρας. Ἐν συνόλῳ 2.000.000 ἐπιβάται διεκινήθησαν ἀπὸ θαλάσσης ἐν τῷ ἐσωτερικῷ καὶ 112.408 ἐκ τοῦ

έξωτερικού ἢ πρὸς τὸ ἐξωτερικόν, δι' Ἑλληνικῶν πλοίων. Πρόδηλος καθίσταται ὅθεν ἡ συμβολὴ τῆς Ἐμπορικῆς ναυτιλίας καὶ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τόσοσιν τοῦ ἐσωτερικοῦ ὅσον καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ τουρισμοῦ τῆς χώρας.

Ἡ ἀκμὴ τῶν Ἑλλήνων ὑπῆρξε πάντοτε συνυφασμένη μὲ τὴν ἐπίδοσιν αὐτῶν εἰς τὴν θάλασσαν. Χωρὶς νὰ ὑποτιμῶμεν τὴν ἀνάγκην ἀναπτύξεως τοῦ βιομηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ τῆς χώρας, ὑποστηρίζομεν ὅτι εἰς τὴν ἀξιοποίησιν τῶν θαυμασίων ἐπιτευγμάτων τῶν Ἑλληνικῶν ναυτιλιακῶν ἐπιχειρήσεων ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας, δύναται ἡ Ἑλλὰς ἀκολουθοῦσα τὸ παράδειγμα τῆς Νορβηγίας, νὰ ἀναζητήσῃ καὶ εἰς τὸ μέλλον τὴν οἰκονομικὴν ἀκμὴν.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Η ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΗ ΥΛΗ ΚΑΙ ΑΙ ΒΑΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΣΤΗΡΙΖΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ Α. Β. Σ.

Τὸ πρόγραμμα τῆς Σχολῆς μας περιλαμβάνει μαθήματα οἰκονομικά, θεωρητικῆς καὶ πρακτικῆς κατευθύνσεως, ἀποβλέποντα εἰς τὴν ἐνημέρωσιν τοῦ σπουδαστοῦ εἰς τὰ προβλήματα τοῦ οἰκονομικοῦ βίου. Ἐπίσης εἰς μαθήματα τεχνικὰ ἀποσκοποῦντα νὰ ἐνημερώσουν τὸν σπουδαστὴν εἰς τὴν τεχνικὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν τῶν βιομηχανιῶν.

Αἱ βάσεις τοῦ προγράμματος τῆς Α.Β.Σ. συνίστανται εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐκάστοτε ἀναγκῶν, τῆς συνεχῶς ἐξελισσομένης οἰκονομίας, καὶ ἐκδηλώνεται ἰδιαιτέρον ἐνδιαφέρον διὰ τὰ λεγόμενα «μαθήματα τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος», τὰ ὅποια ἀποτελοῦν καὶ τὴν κυρίαν ἰδιορρυθμίαν τοῦ προγράμματος τῆς Σχολῆς μας.

Ἡ διδασκομένη ὕλη εἶναι πλήρως συντονισμένη πρὸς τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων τὰ ὅποια κατατοπίζουν ἀπολύτως τὸν σπουδαστὴν εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας.

Ὅ,τι εἶναι χρήσιμον προστίθεται, ὅ,τι εἶναι περιττὸν ἀπορρίπτεται.

ΑΙ ΙΑΜΑΤΙΚΑΙ ΠΗΓΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ὑπό κ. Ι. ΙΑΤΡΙΔΗ

Διευθυντοῦ Διευθύνσεως Τουριστικῆς Ὄργανώσεως Ε.Ο.Τ.

Αὐτὸ τὸ θέμα, ἀσφαλῶς ἄγνωστο στὸ εὐρύτερο κοινό, τὸ βαρύνουν αἰώνων παράδοσις, μῦθοι καὶ θρύλοι.

Ὅσο καὶ νὰ θέλῃ νὰ μείνῃ κανεὶς μέσα στὸ στενὰ πλαίσια μιᾶς περιγραφῆς τῆς σημερινῆς καταστάσεως τῶν Ἑλληνικῶν Λουτροπόλεων, ἀναγκάζεται, ἐξετάζοντας τὴν ἀρχὴ τους καὶ τὴν βιογραφία τους, νὰ ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸ σήμερα καὶ ὅσο προσπαθεῖ νὰ φθάσῃ στὴν ἀρχή, τόσο περισσότερο τυλίγεται στὴν ἀχλὺ τῶν μύθων καὶ τῶν θρύλων ποὺ τὶς περιβάλλουν.

Ἐρευνῶντας τὰ σημερινὰ φαινόμενα, καταφεύγοντας σὲ ἀρχαῖες πηγές ποὺ περιέχουν πλῆθος πληροφορίες, παρασύρεται κανεὶς στὴν πρώτη ἀρχή, στὸ βασικὸ θεμέλιο, αὐτοῦ ποὺ θέλει νὰ περιγράψῃ.

Ἄν εἶναι δύσκολο γιὰ τὸν ἐρευνητὴ τὸ νὰ καταπιισθῇ μὲ ἓνα θέμα ποὺ ἔχει ἱστορία ἑκατό, ἀλλὰ καὶ πεντακοσίων ἢ καὶ χιλίων χρόνων, τόσο περισσότερο δύσκολο εἶναι στὸν ἴδιο νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν γοητεία ποὺ ἔχει ἡ ἱστορία ἐνὸς φαινομένου ὅταν ἡ ρίζα τῆς χάνεται στὰ βάθη τῶν χιλιᾶδων αἰώνων ποὺ ὑπῆρξαν πρὶν ἀπὸ τὸ σήμερα.

Κατ' ἐξαίρεσιν ἀπὸ ὅλες τὶς Λουτροπόλεις τοῦ κόσμου, οἱ ἑλληνικὲς λουτροπόλεις καὶ οἱ ἱαματικὲς πηγές ποὺ ἀναβλύζουν σ' αὐτές, δὲν ἔχουν μόνο ἱστορία. Πρὶν ἀπ' αὐτὴν τὶς ἀγκαλιάζουν οἱ μῦθοι καὶ οἱ θρύλοι καὶ ἡ παράδοσις.

Τὸ ἐνδιαφέρον ποὺ παρουσιάζει μιὰ τέτοια ἀναζήτησις εἶναι δύσκολο νὰ μεταδοθῇ καὶ μάλιστα στὰ πλαίσια ἐνὸς ἄρθρου. Ἡ ἐπιείκεια τοῦ ἀναγνώστου γιὰ τὶς σύντομες πληροφορίες ποὺ παρατίθενται εἶναι ἀπαραίτητη. Καὶ γιὰ τὸ ἂν τὶς βρῖσκῃ λίγες, ἐφ' ὅσον τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ὑπεκινήθῃ καὶ θὰ ἤθελε περισσότερες καὶ γιὰ τὸ ἂν ἤθελε νὰ βρῇ μόνο μιὰ σύντομη περιγραφή τῆς σημερινῆς καταστάσεως τῶν ἀψύχων ἐγκαταστάσεων.

Γιὰ τὴν λεπτομερῆ περιγραφή τῶν σημερινῶν ἐγκαταστάσεων τῶν Ἑλληνικῶν Λουτροπόλεων θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐδημοσιεύοντο περισσότερες λεπτομέρειες σὲ εἰδικὸ ἄρθρο ἂν φαινότανε ὅτι αὐτὸ θὰ εἶχε γενικώτερο ἐνδιαφέρον.

Γιὰ περισσότερες ὅμως λεπτομέρειες τῆς πρώτης ἐμφανίσεως τῶν ἱαματικῶν πηγῶν τῆς Ἑλλάδος θὰ ἐδίδοντο, πέραν τῶν ὄσων παρατίθενται, μόνον τὰ ὀνόματα τῶν συγγραφέων ποὺ ἀσχολήθηκαν μ' αὐτές τὶς πηγές ἐδῶ καὶ τόσες χιλιάδες χρόνια, γιὰτὶ ὀλόκληροι τόμοι δὲν θὰ ἔφθαναν νὰ περιλάβουν ἀποσπάσματα ἀπὸ τὶς πληροφορίες ποὺ ὑπάρχουν στὰ γραπτὰ κείμενα, ἀλλὰ καὶ γιὰτὶ οἱ δυνάμεις τοῦ συντάκτου τοῦ παρόντος ἄρθρου καὶ ὁ χρόνος ποὺ διαθέτει δὲν εἶναι ἀνάλογοι μὲ τὸν ὄγκο ἐνὸς τέτοιου ἔργου.

ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΦΗΜΕΣ

Θερμοπύλαι - Αϊδηψός

Δὲν εἶχε ἀναπτυχθῆ ἀκόμη ὁ νοῦς τοῦ πρωτόγονου ἀνθρώπου. *Ὅλα τὰ φυσικὰ φαινόμενα τὸν ἄφηναν κατάπληκτο.

Στὶς σιδηροῦχες ἰαματικές πηγές βλέπει νεράϊδες σὰν κατακόκκινες φλόγες νὰ χορεύουν. Τὸ ζεστὸ νερὸ βγαίνει ἀπ' τὰ στήθη τους. *Ὅποιοι προφτάση νὰ βραχῆ, αὐτὸς γιατρεύεται.

*Ἀπ' τὴν ἐποχὴ τῶν μύθων ἀρχίζει νὰ ἀκούγεται ἡ πηγὴ τῶν Θερμοπυλῶν. Λέγονται Ἡράκλεια λουτρά. Οἱ παλαιοὶ διηγοῦνται ὅτι ἡ Ἀθηνᾶ παρεκάλεσε τὸν Ἥφαιστο νὰ δημιουργήσῃ αὐτὴν τὴν πηγὴ γιὰ νὰ μπορῆ νὰ λούζεται ὁ Ἡρακλῆς ὅταν εἶναι κουρασμένος καὶ νὰ ἀνακτᾷ ἔτσι τὶς δυνάμεις του.

*Ἐκεῖ κοντὰ τὸ δέος τῶν ἀνθρώπων σηκώνει ἕναν ἀπὸ τοὺς ἀρχαιοτέρους ναοὺς, τὸν ναὸ τοῦ Μελάμποδος Ἡρακλέους.

*Ἀπὸ τότε, ὡς τὰ ἱστορικὰ χρόνια, χρησιμοποιοῦνται οἱ ἴδιες πηγές γιὰ λουτρά καὶ τὸν 5ον π.Χ. αἰῶνα τὰ ἀναφέρει ὁ Ἡρόδοτος ὡς Χύτρους.

*Ἀκόμη μετὰ Χριστόν, τὸν Β' αἰῶνα, ὁ Ὑπατος τῆς Ρώμης Ἡρώδης ὁ Ἀττικὸς τὰ χρησιμοποιεῖ διὰ τοὺς φτωχοτέρους ἀσθενεῖς. Φυσικὰ, δὲν στέλνει τέτοιους ἀσθενεῖς στὴν κοντινὴ Αἰδηψό, πού εἶναι γνωστὴ ἀπὸ πολλὰ χρόνια πίσω, γιατί: «Τῆς Εὐβοίας ὁ Αἰδηψὸς οὐτὰ θερμά, χωρίον ἐστὶ αὐτοφυὲς πολλὰ πρὸς ἡδονὰς ἔχον ἐλευθερίους...»

Εἶναι δύσκολο νὰ ταξιδέψῃ κανεὶς ἐκεῖ γιατί ἡ Αἰδηψὸς εἶναι ἡ διεθνὴς λουτρόπολις τῆς ἐποχῆς καὶ φιλοξενεῖ ὅλες τὶς μεγάλες προσωπικότητες.

*Ὁ περιώνυμος Ρωμαῖος Σύλλας ἔπαθε «ἀλγημα ναρκῶδες μετὰ βάρους, ποδάγρας, ψελλισμόν», ὅπως λέγει ὁ Στράβων, «Διαπλεύσας οὖν εἰς Αἰδηψὸν ἐχρεῖτο τοῖς θερμοῖς ὕδασι...».

Καὶ ἤξεραν οἱ παλαιοὶ νὰ «χρῶνται θερμῶν ὑδάτων». Μέσα σὲ δεξαμενῆ, κοινὴ γιὰ ἀνδρες καὶ γυναῖκες, κολυμποῦσαν, ἔπαιζαν, θαύμαζαν τὶς ἀυλητρίδες καὶ τοὺς μίμους, ἔτρωγαν, ἔπιναν, περνοῦσαν ἔτσι ὅλη τὴν ἡμέρα μέσα στὰ λουτρά. Αὐτὸς ὁ τρόπος ὑδροθεραπείας κράτησε ὡς τὴν Ἀναγέννησι. Ὡς τότε ἀκόμη λούζονται οἱ ἀνθρωποὶ μαζί σὲ δεξαμενὲς κοινές, πού μάλιστα ἦσαν ἐφωδιασμένες μὲ κυκλικὸ ἐξώστη γιὰ νὰ μποροῦν αὐτοὶ πού δὲν λούζονται νὰ θαυμάζουν τοὺς γυμνοὺς λουομένους...».

Τὰ λουτρά τῆς Ὑπάτης

Στὴν ἴδια περιοχὴ, τὴν ἴδια ἐποχὴ, τὰ λουτρά τῆς Ὑπάτης εἶναι ὁ τόπος πού ἐπισκέπτονται ὅλες οἱ ὠραίες γιὰ νὰ γίνουν ὠραιότερες.

*Ὁ Στράβων ἀναφέρει ὅτι τὸ 427 π.Χ. ἐγίνε μέγας σεισμὸς πού εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα νὰ καταστραφοῦν τὰ Φάλλαρα καὶ ὁ Ἐχίνος, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀναβλύζουν στὴν ἴδια θέσι, ὅπου καὶ σήμερα, οἱ ὑδροθειοχλωριονατριοῦχοι καὶ τῶν ἀλκαλικῶν γαιῶν

ὁ ξ υ π η γ α ῖ τ ῆ ς Ὑ π ά τ η ς, νά ἀναγνωρισθῆ, ἀμέσως ἀπὸ τότε, ἡ ἐπίδρασις των στὰ δερματικά ἰδίως νοσήματα καὶ νά εἶναι ἀκόμη σήμερα, οἱ μοναδικές στὸ εἶδος τους σὲ ὄλο τὸν κόσμον.

Μόλις ἀνέβλυσαν, πρώτη δουλειά, νά γίνῃ κοντὰ ναὸς τῆς Ἀφροδίτης. Στὸ χεῖλος τῆς πηγῆς κατασκευάζονται μαρμάρινα σκαλοπάτια γιὰ νά κάθωνται οἱ λουόμενοι.

Ἐπιγραφές πού σώθηκαν στὰ σκαλοπάτια μέχρι πρὸ χρόνων, ἀποδεικνύουν καὶ τὴν μεγάλη χρῆσι τῶν λουτρῶν καὶ τὸ ὅτι ἦσαν ἀφιερωμένα στὴν Ἀφροδίτη.

Στὰ χρόνια πού περνᾶνε καὶ ἀκόμη κατὰ τὸν πρῶτον μ.Χ. αἰῶνα, οἱ ἰδιότητες τῶν πηγῶν τῆς Ὑπάτης παίρνουν φήμη μαγική. Μάγισσες εἶναι οἱ μόνιμοι κάτοικοι τῆς περιοχῆς. Μαθαίνουν τίς καταπραυντικές ἰδιότητες τοῦ φυτοῦ «Ἐ λ λ έ β ο ρ ο ν», πού φύεται στὶς ὑπάρειες τῆς Οἴτης, συνδυάζουν τὴν ψοιθεραπεία μὲ τὴν λουτροθεραπεία καὶ πετυχαίνουν ἀποτελέσματα θαυμαστά.

Ὁ Λούκιος ὅταν πέρασε ἀπὸ κεῖ ἐνεπνεύσθη ἓνα ἀπὸ τὰ ἀρχαιότερα λογοτεχνήματα. Τὸ γνωστὸ διήγημα «Λούκιος ἢ Ὀνος» στὸ ὁποῖο περιγράφει τὰ τεχνάσματα τῶν μαγισσῶν καὶ τὴν μεταμόρφωσι πού ἔπαθε ὁ ἴδιος. Τὸν τιμώρησαν γι' αὐτὸ καὶ τοῦ ἄλλαξαν τὸ ὄνομα. Ὁ Λούκιος ἔγινε Λ ο υ κ ι α ν ὁ ς.

Ἡ Ὑπάτη εἶναι ἀπὸ τίς λίγες λουτροπόλεις πού λειτουργεῖ συνεχῶς ἀπὸ τότε.

Καμμένα Βοῦρλα — Λουτράκι — Κυλλήνη

Ἡ ἴδια περιοχή, ἡ πιὸ προικισμένη ἀπὸ τὴν φύσι στὴν Ἑλλάδα, ἔχει κι' ἄλλες πηγές ἀπὸ παλαιὰ γνωστές. Ὁ Στράβων μάς λέει ὅτι περίπου τρία χιλιόμετρα ἀπὸ τὴν ἀρχαία πόλι Θρόνιον «θερμὰ ρεῖ». Τὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας πόλεως δὲν βρέθηκαν. Θρόνιον ὅμως λέγεται τὸ βουνὸ πού εἶναι ἐπάνω ἀπὸ τὰ Καμμένα Βοῦρλα...

Σὲ ἄλλη περιοχή, τὴν ἴδια ἀρχαία ἐποχή, ὁ Ξενοφῶν ἀναφέρει τὰ «Θερμὰ» στὸ μυχὸ τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου. Εἶναι τὸ Λ ο υ τ ρ ά κ ι.

Ὁ Πausanias μιλάει γιὰ τὴν Κυλλήνη. Ἐκεῖ τὰ ἐρείπια τῶν Ρωμαϊκῶν λουτρῶν, πού σώζονται ὡς σήμερα, δείχνουν ὅτι τὸ εἰσπνευσοθεραπευτήριον δὲν εἶναι τελευταία ἐφευρέσις. Λειτουργεῖ συνεχῶς ἀπὸ τότε...

Ὁ Κυλλήνιος Ἐρμῆς, γιὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Μαίας, ἐλατρεύετο ἀπὸ τοὺς Ἀρχαίους στὸ ὄρος Κυλλήνη, τὴν σημερινὴ Ζήρεια. Ποιὸς ξέρει τί μεσολάβησε καὶ κατέβηκαν οἱ πιστοὶ του στὸν κάμπο τῆς Ἡλιδος. Τότε δὲν ὑπῆρχε τὸ σημερινὸ δάσος τῶν Εὐκαλύπτων. Φαίνεται ὅτι ὁ κάμπος ἦταν σκεπασμένος ἀπὸ πυκνὸ δάσος ἀπὸ δρύς. Καταστράφηκε ὄλο σχεδὸν αὐτὸ τὸ δάσος κατὰ τοὺς αἰῶνες πού πέρασαν, κι' ἔτσι δημιουργήθηκαν τὰ ἔλη πού ὑπῆρχαν ἔως πρὸ ἑκατὸ χρόνων.

Ὁλο τὸ σημερινὸ δάσος ἀπὸ θεόρατους εὐκαλύπτους ὀγδοήκοντα χρόνων, εἶναι τεχνητό. Μέσα στὰ 1500 στρέμματα αὐτοῦ τοῦ δάσους εἶναι ἡ σύγχρονη λουτρόπολις καὶ σ' αὐτὸ βρῆκε τέλειον περιβάλλον ἡ κατασκηνῶσις

όπου κάθε χρόνο εκατοντάδες έκδρομείς βρίσκουν ξεκούραση, γαλήνη, δροσιά, μιὰ θαυμασία πλάζ και γειτονιά με ξακουστά αρχαία μνημεία, όπως τῆς Ὁ λ υ μ π ί α ς, λίγο μακρύτερα τῶν Δ ε λ φ ῶ ν και δίπλα στην Λουτρόπολι, τὸ μεσαιωνικὸ Κάστρο τῆς Γλαρέντζας, τὸ Καστέλ ντέ Κλερμόν, τοῦ Χλουμουσίου, τὸ Κάστρο με τὰ πολλὰ ὀνόματα και τὶς παραμυθένιες ἱστορίες τῆς ἐποχῆς τῆς «Φραγκοκρατίας τοῦ Μωρέως».

Τὰ λουτρά τοῦ Καϊάφα

Ὁ Πausanias ἀλλὰ και πολλοὶ Ρωμαῖοι ἀναφέρουν «Τὰ ἱαματικὰ ὕδατα τοῦ ἀντροῦ τῶν Ἀνυγρίδων νυμφῶν και τοῦ Γερανίου αὐλακος». Ἡ παράδοσις μᾶς λέει ὅτι ἀργότερα τὰ εἶπαν λουτρά τοῦ Καϊάφα, γιατί ὁ Ἀρχιερέας Καϊάφας, φεύγοντας ἀπ' τὰ Ἱεροσόλυμα μετὰ τὴν καταδίκην τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, σταμάτησε σ' αὐτὴ τὴν παραλία και μπήκε στὸ σπήλαιο με τὸ ζεστὸ νερὸ γιὰ νὰ πλυθῆ. Βρώμισαν ὁμως τὰ νερά μετὰ ἀπὸ ἕνα τέτοιον πελάτη και ἔτσι δημιουργήθηκε ἡ ὑδροθειοχλωριονατριούχος πηγὴ Καϊάφας, ποὺ στ' ἀλήθεια ἔχει ὁσμὴν ὡς ἀπὸ ὑδροθείου ἰσχυράν.

Ἡ Ἰκαρία

Στὴν Μινωϊκὴ Κρήτη ἀνθίζει ὁ πολιτισμός. Ὁ Μίνως μαζεῦει τεχνίτες ἀπ' ὅλο τὸν κόσμο. Ἡ Ἀθήνα τοῦ στέλνει μαζί με ἄλλους και τὸν Δαίδαλο. Ὅλα τὰ μεγάλα τεχνικὰ και καλλιτεχνικὰ ἔργα τοῦ Μίνωα, αὐτὸς τὰ σχεδιάζει. Ἀπὸ τὸν Λαβύρινθο ὡς τὸ θαυμαστὸ ἀνάγλυφο τῆς Ἀριάδνης, ποὺ τόσο ζωντανὰ τὸ περιγράφει ὁ Ὅμηρος.

Ὁ Δαίδαλος ὁμως θέλει νὰ φύγει, νοστάλησε τὴν Ἀθήνα. Ὁ Μίνως δὲν τὸν ἀφίνει κι' αὐτὸς καταφεύγει στὰ φτερά και κατασκευάζει τὴν πρώτη πτητικὴ μηχανὴ γι' αὐτὸν και γιὰ τὸ παιδί του, τὸν Ἰκαρο. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο θὰ προσπαθῆση νὰ φύγει ἀπ' τὴν σκλαβιά τοῦ Μίνωα. Ὁ ἥλιος ὁμως λυώνει τὸ κερί, οἱ φτεροῦγες τοῦ Ἰκάρου, ποὺ εἶχε ἀνέβει ψηλότερα, διαλύονται και πέφτει ὁ πρῶτος μικρὸς ἀεροπόρος στὴν θάλασσα. Τὸ σῶμα του τὸ παίρνει ὁ πατέρας γιὰ νὰ τὸ θάψῃ στὴν κοντινότερη γῆ. Κάποιος θεὸς λυπάται τὸν ἄτυχο πατέρα και κάνει ὥστε ἕνα νησάκι νὰ ξεπροβάλλῃ ἐκεῖ κοντά. Γίνεται ὁ τάφος τοῦ Ἰκάρου. Τὸ νησί εἶναι ἡ Ἰκαρία.

Ὁ μῦθος αὐτός, οἱ φυσικὲς δυνάμεις ποὺ νικᾶνε τὸν ἄνθρωπον στὴν προσπάθειά του νὰ τὶς ὑπερβῆ και ἡ θέλησί του νὰ κοιτάξῃ κατὰματα τὴν ἀλήθειαν, ἀπ' τὴν μιὰ μεριά ὁ Προμηθεὺς νὰ κλέβῃ τὴν φωτιὰ τῶν ἀθανάτων και ἀπὸ τὴν ἄλλη ὁ Δαίδαλος νὰ μὴ φοβάται νὰ τὴν ἀντικρύσῃ, δέονται παράξενα με τὴν ἱστορία.

Φωτιὰ βγάζουν τὰ σπλάχνα τῆς Ἰκαρίας. Τὸ σῶμα τοῦ μικροῦ Ἰκάρου ποὺ θάφτηκε σ' αὐτὸ τὸ νησί, εἶναι γεμᾶτο ἀπὸ τὶς ἀχτίδες

του ήλιου που τον σκότωσε. Ζεσταίνει την γή που τον σκεπάζει, κάνει τὰ νερά της νὰ βράζουν, νὰ είναι πάντα γεμάτα νεανικές όρμες και δύναμι.

Οι άνθρωποι τὰ βρίσκουν έτοιμα για τὶς ανάγκες τους. Τὰ χρησιμοποιοῦν και πέρνουν απ' τὰ ζεστά νερά τὴν δύναμι του 'Ι κ ά ρ ο υ. Κανείς δὲν ξέρει πῶς, αλλά ὅλοι είναι θέβαιοι για τὸ αποτέλεσμα.

Κι' έρχεται στὰ τελευταία χρόνια ἡ 'Επιστήμη, που είναι ἡ κόρη τῆς Εὐδαιμονίας και αποδεικνύει ὅτι τὸ μικρὸ λείψανο του 'Ι κ ά ρ ο υ ἐκπέμπει σήμερα τὶς σωτήριες ἀκτίνες που ἦταν τόσο δυνατές ὥστε τὸν σκότωσαν.

Μὲ τὰ σημερινά τους ὀνόματα και τὰ σημερινά μέτρα, αὐτὲς οἱ ἀκτίνες, αὐτὸς ὁ ἀπὸ χιλιάδες χρόνια θαμμένος ἥλιος, τὸ ἀναλυτὸ χρυσάφι που διαλύθηκε στη γή τῆς 'Ικαρίας είναι τὰ **ί α μ α τ ι κ ἄ ν ε ρ ἄ** που περιέχουν ραδόνιον μέχρι 784 μονάδων Mache.

Τὰ Μέθανα

Σ' ἄλλη περιοχή τῆς 'Ελλάδος, ὁ 'Οβίδιος γίνεται μάρτυς τῆς ἐκρήξεως του 'Ηφαιστείου τῶν Μεθάνων. Βρῆκε ἐνδιαφέρον τὸ θέμα και τὸ ἐξιστορεῖ λεπτομερῶς στὶς Μεταμορφώσεις του. Τὸ περιγράφει και ὁ Στράβων. 'Ο Πausanias περιγράφει λεπτομερῶς τὴν περιοχή και τὴν πόλι: **Τ ο ὕ δ ἔ πο- λ ί σ μ α τ ο ς τ ρ ι ἄ κ ο ν τ α π ο ὕ σ τ ἄ δ ι α ἄ π ἔ χ ε ι λ ο υ τ ρ ἄ θ ε ρ μ ἄ.....** διηγείται δὲ τὰ τῆς ἐκρήξεως του ἡφαιστείου: **Φ α ν ἦ ν α ι ο ὐ χ ῖ ὕ δ ω ρ ε ὕ θ ὺ ς ἄ λ λ ἄ π ὦ ρ ἄ ν ἄ ζ ε σ α ι π ο λ ὺ ἔ κ τ ῆ ς γ ῆ ς, ἐ π ἰ δ ἔ τ ο ὗ τ ῶ μ α ρ α θ ἔ ν τ α ρ υ ἦ ν α ι τὸ ὕ δ ω ρ ὀ δ ε ῖ και εἰ ς ἡ μ ἄ ς ἄ ν εἰ σ ι θ ε ρ μ ὄ ν τ ε και δ ε ι ν ὠ ς ἄ λ μ υ ρ ὀ ν.....»**

Και ἄλλες πηγὲς ἀναφέρουν οἱ 'Αρχαῖοι συγγραφεῖς, ἄλλες περισσό-τερο, ἄλλες λιγώτερο σπουδαῖες.

'Η πρώτη Ιατρικὴ ἐπιστήμη

Περνάει ὁ καιρὸς τῶν μύθων. 'Ερχεται ἡ ἐποχὴ τῆς Ιατρικῆς ἐμπειρίας. Οἱ 'Ασκληπιάδαι δημιουργοῦν τὰ 'Ασκληπιεῖα, συνδυασμένα ἢ ὄχι μὲ φυσικὲς ἱαματικὲς πηγὲς, μὲ μάγια, μὲ ψυχολογικὴ ἐπίδρασι, μὲ τὸ «Θεῖον».

'Απ' τὴν ιστορικὴ ἐποχὴ ὁ 'Ιπποκράτης μᾶς ἄφησε σύγγραμμα μὲ ἐπιστημονικὲς βάσεις. 'Εξετάζοντας γενικὰ τὰ ὕδατα ξεχωρίζει και τονίζει ὅτι: **Δ εἰ δ ἔ και τ ὶ ν ὕ δ ἄ τ ω ν ἐ ν θ υ μ ἔ ε σ θ α ι τ ἄ ς δ υ ν α μ ῖ α ς. "Ω σ π ε ρ γ ἄ ρ ἐ ν τ ῶ σ τ α θ μ ῶ ο ὗ τ ω ς και ἡ δ ὕ ν α μ ι ς δ ι α φ ἔ ρ ε ι π ο λ ὺ ἔ κ ἄ σ τ ο υ.**

Εἶναι ὁ πρῶτος που κατάλαβε ὅτι για νὰ ἔχουν διαφορά τὰ νερά σπῆ γέυσι και στὸ βάρος, θὰ ἔχουν διαφορά και σπῆν δύναμι. Εἶναι ὁ πρῶτος που κατάλαβε ὅτι δὲν γιατρεύουν τὰ πνεύματα τῆς πηγῆς, αλλά ἡ ποιότης τῶν ὕδάτων και ἡ χημικὴ τους σύστασις.

'Απὸ τότε τὰ «λουτρά» παίρνουν ἐπιστημονικὴ βάση. Δὲν είναι πιά

οὔτε μαγικὸ οὔτε θεῖα ἔμπνευσι οὔτε ἐστὶν ἐν Ἱεροσολύμοις κολυμβήθρα ἢ ἐπιλεγομένη ἐβραϊστὶ Βηθεσδα, πέντε στοᾶς ἔχουσα, ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν ἐνδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν. Ἄγγελος γὰρ κατὰ καιροῦς κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρα καὶ ἐτάρασσεν τὸ ὕδωρ, ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν παραχὴν τοῦ ὕδατος ὑγιῆς ἐγένετο ἀδήποτε κατείχετο νοσήματι....

Ἡ ἐπιστῆμη καὶ ἐδῶ προοδεύει μὲ ἄλματα. Μετὰ τὶς ἐμπειρικὲς ἐξετάσεις ἀρχίζουν οἱ χημικὲς ἀναλύσεις. Κατατάσσονται αἱ πηγὲς σὲ κατηγορίες. Ἔρει πιά κανεὶς γιὰ ποιά πάθησι εἶναι κατάλληλη κάθε πηγὴ καὶ ἐπιστήμονες ἰατροὶ κατευθύνουν τὴν θεραπεία.

Παράλληλα οἱ ἐγκαταστάσεις τῶν λουτροπόλεων τελειοποιούνται. Δὲν φθάνουν βέβαια τὴν Ἀρχαία ἐποχὴ καὶ δὲν εἶναι πιά ἡ Αἰδηφός ἢ λουτρόπολις ὅπου ὁ Σύλλας ἐχρεῖτο τοῖς θερμοῖς ὕδασι ραθυμῶν ἅμα καὶ συνδιημερεύων τοῖς περὶ τὸν Διόνυσον τεχνίταις, ὅπως λέει ὁ Πλούταρχος.

Σημερινὴ πραγματικότητα

Τέτοιες λουτροπόλεις σήμερα εἶναι μακρὰ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Ἐμεῖς τονίζουμε περισσότερο τὴν ἱαματικότητα τῶν ὑδάτων τῶν ἐλληνικῶν λουτροπόλεων, ὅπως σὲ ἄλλα κράτη τονίζουν συνήθως τὶς ἐγκαταστάσεις ἀναψυχῆς καὶ τὰ τεχνικὰ τους ὑδροθεραπευτήρια.

Ἐπειτα ἀπὸ τόσες καταστροφὲς ποὺ πέρασε ἡ Ἑλλάδα εἶναι εὐχάριστο ὅτι οἱ ἐγκαταστάσεις τῶν λουτροπόλεων μας βρίσκονται σὲ θέσι ὄχι καὶ τόσο ἀπελπιστικὴ ὅσο θὰ ἔπρεπε κανεὶς νὰ περιμένῃ. Δὲν ὑπάρχουν βέβαια ἐγκαταστάσεις ἀναψυχῆς διεθνοῦς φήμης. Δὲν ὑπάρχουν ὑδροθεραπευτήρια μὲ μηχανοθεραπείες καὶ ἠλεκτροθεραπείες. Δὲν ὑπάρχει ὁ τεχνικὸς ἐξοπλισμὸς. Ὑπάρχουν ὅμως εὐπρεπῆ ὑδροθεραπευτήρια, καλὰ ξενοδοχεῖα, ὁ φυσικὸς ἐξοπλισμὸς ποὺ μᾶς δίνει τὸ κλίμα τῆς Ἑλλάδος, ἡ φιλοξενία τῶν κατοίκων ποὺ εἶναι παράδοσι ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ξενοῦ Διὸς καὶ περισσότερο ἀπὸ ὅλα τὰ φυσικὰ ἱαματικὰ ὕδατα στὶς λουτροπόλεις μας ποὺ εἶναι ἀναντικατάστατα, ἀφοῦ ἀπὸ τὴν δύναμι καὶ τὶς ἰκανότητες αὐτῶν βγαίνουν τὰ Μαγικὰ καὶ τὰ Πνεύματα τῶν πηγῶν ποὺ θεραπεύουν ὅλο τὸν κόσμο ἐπὶ τόσες χιλιοετηρίδες σ' αὐτὴ τὴν γωνιὰ τῆς Εὐρώπης.

Τὸ Ἑλληνικὸ Κράτος ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς του, ὅσο τοῦ ἐπέτρεψαν οἱ γενικώτερες περιπέτειες, κατέβαλε προσπάθειες γιὰ τὴν ἀνάπτυξι τῶν λουτροπόλεων. Ἀπὸ τὸ 1842 ἤδη ἀρχίζουν οἱ συστηματικὲς μελέτες γιὰ τὶς ἱαματικὲς πηγές.

Τὸ Κράτος ἀναθέτει σὲ ὁμίλους ἐπιχειρηματιῶν τὴν πολυετῆ ἐκμετάλλευσι διαφόρων πηγῶν καὶ παρουσιάζονται, σὲ λίγα χρόνια, σὰν ἱαματι-

κές, διεθνούς μάλιστα φήμης τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, λουτροπόλεις, πρῶτα ἡ Ὑπάτη, ἡ Κυλλήνη καὶ ὁ Καϊάφας γιὰ νὰ ἀκολουθήσουν σὲ λίγο ἡ Κύθνος, τὰ Μέθωνα, τὸ Λουτράκι, ἡ Αἰδηψὸς καὶ ἄλλες, οἱ ἴδιες δηλαδὴ ποὺ ἀπὸ χιλιάδες χρόνια ἐξυτηρέτησαν τὴν ἀνθρωπότητα.

Τὰ καλὰ εἰδυλλιακὰ χρόνια τῆς Ἑλλάδος, εἰδυλλιακὰ σχετικὰ μὲ τὴν ἐποχὴ ποὺ ζοῦμε τώρα, βάστηξαν ἕως τὸ 1915. Ἀπὸ τότε καὶ οἱ λουτροπόλεις παρακολουθοῦν τὰ ἀνεβοκατεβάσματα τῆς Θεᾶς Τύχης καὶ ἄλλοτε προστίθενται σ' αὐτὲς νέα κτίρια ἄλλοτε καταστρέφονται ὅλα. Μετὰ τὸν τελευταῖο πόλεμο, ποὺ γιὰ τὴν Ἑλλάδα βάσταξε ὡς τὸ 1950, ἄρχισε ἡ ἴδια προσπάθεια.

Σχεδὸν ὅλα πρέπει νὰ γίνουν ἀπὸ τὴν ἀρχή. Δὲν φθάνει νὰ ἐπισκευασθοῦν αὐτὰ ποὺ ὑπάρχουν. Ἡ πρόοδος καὶ οἱ συνεχῶς αὐξανόμενες ἀπαιτήσεις γρήγορα κάνουν τὰ ἔργα στὶς λουτροπόλεις ἀναχρονιστικά.

Ἡ σύγκρισις, ἡ παραβολή, ὁ συναγωνισμὸς πρὸς τὶς λουτροπόλεις τοῦ ἐξωτερικοῦ, ποὺ ἔχουν σήμερα τὴν διεθνή φήμη, εἶναι γιὰ τὴν Ἑλλάδα ὀδυνηρά.

Βῆμα πρὸς βῆμα γίνεται ὁ ἀγώνας. Ὅ,τι ἀξίζει νὰ ἐπισκευασθῇ ἐπισκευάζεται. Νέα ὑδροθεραπευτήρια μὲ ὅλα τὰ σύγχρονα μέσα δημιουργοῦνται, προγραμματίζεται μία σειρά ἔργων γιὰ τὶς σπουδαιότερες λουτροπόλεις. Ὑπάρχουν βάσιμες ἐλπίδες ὅτι σὲ δυὸ - τρία χρόνια θὰ εἴμαστε ὑπερήφανοι γιὰ τὶς νέες ὑδροθεραπευτικὲς ἐγκαταστάσεις μας.

Καὶ σήμερα ἀκόμη, στὶς κυριώτερες λουτροπόλεις μας, βρίσκει κανεὶς ἀνεπιβεβαίωτη ἰκανοποιητικὴ. Τὰ ἐντελῶς νέα ὑδροθεραπευτήρια τῶν Καμμένων Βούρλων, τῶν Μεθάνων, τῶν Θερμοπυλῶν καὶ ἰδίως τῆς Ὑπάτης, δὲν ἔχουν τίποτα νὰ ζηλέψουν ἀπὸ τὰ ἀντίστοιχα τῆς ἀλλοδαπῆς. Οἱ ἐγκαταστάσεις ὑδροθεραπείας στὰ καλὰ ξενοδοχεῖα τῆς Αἰδηψοῦ τὸ ἴδιο.

Μὲ τὰ νέα μεγάλα συγχρονισμένα ὑδροθεραπευτήρια ποὺ μελετῶνται τώρα, στὴν Αἰδηψό, στὸ Λουτράκι, στὰ Μέθωνα καὶ τὴν Κυλλήνη, θὰ μπορούμε, ἔπειτα ἀπὸ μερικὰ χρόνια, νὰ μὴ δειλιάζουμε συγκρινόμενοι μὲ τὶς λουτροπόλεις τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Βέβαια χρειάζεται ἀκόμη, ἐκτὸς ἀπὸ ὅσα ἀναφέραμε, τελειοποιήσις τῆς ὑγειονομικῆς ὑπηρεσίας καὶ τοῦ ἐμφύχου ὑλικοῦ. Χρειάζεται συντονισμένη προσπάθεια γιὰ τὴν ὀλοκλήρωσι τῆς ὀργανώσεως τῶν λουτροπόλεων. Ἄς μὴ μεμψιμοιροῦμε γιατί, μετὰ ἀπὸ τὶς ἀνωμαλίες καὶ τὶς ἀλεπάλληλες καταστροφές ποὺ πέρασε ἡ Ἑλλάς εἶναι πολὺ ὄ,τι κατωρθώθηκε ἀπὸ τὸ 1842 ὡς σήμερα.

Δὲν ἐπιζητοῦμε νὰ ἔχουμε λουτροπόλεις στὰ ἀχνάρια τῶν γνωστῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ μὲ τὴν διεθνή φήμη. Δὲν μᾶς χρειάζεται ἡ μίμησις. Μποροῦμε νὰ δημιουργήσωμε Λουτροπόλεις Ἑλληνικοῦ Τύπου. Μὲ ἄρτιες - σύγχρονες ὑδροθεραπευτικὲς ἐγκαταστάσεις. Ἰκανὴ ὑγειονομικὴ ὑπηρεσία.

Πλούσια καὶ ἄνετα ἀλλὰ καὶ ἀπλὰ ξενοδοχεῖα. Λίγες ἔστω ἀλλὰ εὐ-

πρεπεῖς εὐκαιρίες ψυχαγωγίας. Μιά ἡσυχὴ καὶ ξεκούραστη ζωὴ μέσα στὴν ἀπόλυτη γαλήνη ποὺ προσφέρει τὸ περιβάλλον μὲ τὴν γαλάζια θάλασσα, τὰ σκιερὰ δάση, τὰ τρεχούμενα νερά, τὶς ἑλληνικὲς ἀμμουδιὲς καὶ τὰ ἀπαλὰ καταπράσινα βουναλάκια, ποὺ πλαισιώνουν ὅλες μας τὶς λουτροπόλεις. Ἡ προσπάθειά μας εἶναι νὰ δημιουργήσουμε λουτροπόλεις ἑλληνικοῦ τύπου, μὲ τὴν ἀπαράμιλλη καὶ σ' αὐτὸ δὲν φοβώμαστε καμμιά σύγκρισι, φυσικὴ ποιότητα τῶν ἰαματικῶν ὑδάτων, πρότυπες στὸ εἶδος τους, διαφορετικὲς ἀπὸ τὶς ξένες ἀλλὰ μὲ δικά τους πλεονεκτήματα.

Σ' αὐτὸ ἀποβλέπουμε. Εἴμαστε σὲ καλὸ δρόμο. Σίγουρα θὰ δοῦμε πολὺ γρήγορα νὰ παρουσιάζονται ἄνθρωποι ποὺ θὰ προτιμοῦν τὶς δικές μας λουτροπόλεις ἀπὸ τὶς ξένες γιατί θὰ βρίσκουν σ' αὐτὲς κάτι ποὺ μόνο ἡ Ἑλλάδα, ἡ χώρα τῶν μύθων καὶ τῆς μαγείας, μπορεῖ νὰ δώσει.

Ἔτσι, μαζί μὲ τὴν ὑγεία ποὺ θὰ κερδίζουν, θὰ ἀπολαμβάνουν οἱ ξένοι μας τὴν ἡσυχία, τὴν γαλήνη, τὴν ξεκούρασι καὶ τὰ «κάτι» ποὺ μόνου ἡ Ἑλλάδα μπορεῖ νὰ προσφέρει.

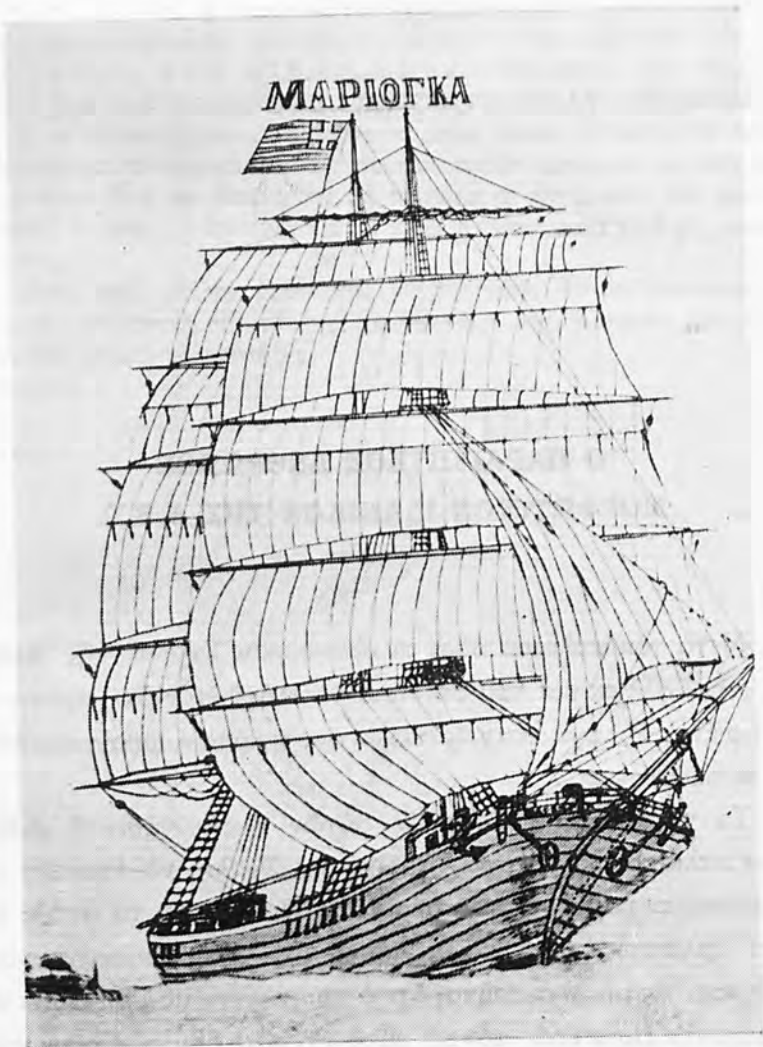
**Ο ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΝ ΙΔΑΝΙΚΟΝ ΤΗΣ Α.Β.Σ.**

Μετά τόν πόλεμον ὅλαι αἱ οἰκονομικαί Σχολαί τῆς Ἀμερικῆς, τῆς Γαλλίας καί τοῦ Βελγίου, ἀντελήφθησαν ὅτι πρέπει νά γίνῃ ριζική ἀλλαγὴ ἐκπαιδευτικῶν συστημάτων, προγραμμάτων καί κατευθύνσεων.

Τὰ πρότυπα τῶν Σχολῶν αὐτῶν ἠκολούθησεν ἡ Α.Β.Σ. Ἴσως μάλιστα ὡς νεωτέρα, ἡ ἰδική μας Σχολή, νά ἀποτελῆ τὴν πληρεστέραν μορφήν τῶν παρομοίων Ἰδρυμάτων, τὰ ὁποῖα καί αὐτὰ ἐξελίσσονται ἀναλόγως πρὸς τὰς νέας δημιουργουμένας συνθήκας. Ἄς μὴ λησμονῆται ὅτι ὁ «manager» ποῦ διευθύνει τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν κάθε τόπου, εἶναι «τύπος» δημιουργηθεὶς κατὰ τὴν περίοδον μεταξὺ τῶν δύο πολέμων.

Σήμερον ὁ παραγωγικὸς ἄνθρωπος εἶναι τὸ σύγχρονον κοινωνικόν, ἐπομένως τὸ σύγχρονον ἐκπαιδευτικὸν ἰδανικόν.

Εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἰδανικοῦ τούτου ἔχει ταχθῆ ἡ Α.Β.Σ. καί πιστεύει ὅτι ἐπέτυχεν εἰς τὸν σκοπὸν τὸν ὁποῖον ἀπέβλεπεν.

Τὸ ἐλληνικὸν ἰστιοφόρον ὀνομαζόμενον «ΜΑΡΙΟΓΚΑ» τοῦ πλοίαρχου Ἀποστόλου Κωστάλα. Ἀναπαράστασις ἐκ παλαιᾶς θαλασσογραφίας τοῦ ἔτους 1850.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑ ΚΑΤΑ ΤΟ 1858

Υπό κ. ΑΝΔΡΕΑ Γ. ΛΑΙΜΟΥ

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐμπορικὴ Ναυτιλία ἡ ἀσχολουμένη κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τῆς μεταφορᾶς φορτίων εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ἑλληνικῆς ἐπικρατείας καὶ εἰς τὰς χώρας τοῦ Εὐξεινοῦ Πόντου, τῆς Μεσογείου καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ, ἀπαρτίζεται ἐν τῷ συνόλῳ τῆς ἀπὸ σκάφη ἰστιοφόρα ἀπὸ τῶν μικροτέρων μέχρι χωρητικότητος τῶν 1000 τόνων, ὅλων δὲ τῶν τύπων ἀπὸ Σακολέβες, Περάματα, Λατίνια, Βομβάρδες, Γολέττες, Σκούνες, Βρίκια καὶ Μπάρκα. Μὲ ἰστιοφόρα σκάφη ἐπίσης διενεργεῖται καὶ ἡ μεταφορὰ ἐπιβατῶν καὶ μόνο κατὰ τὸ ἴδιον ἀκριβῶς ἔτος τοῦ 1858, σημειοῦται ἡ παρουσία τῆς ἀτμοκινήτου ναυτιλίας διὰ τῆς ἰδρύσεως ὑπὸ τοῦ Κράτους τῆς ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑΣ εἰς τὴν Σύρον, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀκτοπλοϊκῶν συγκοινωνιῶν διὰ τῆς ἀγορᾶς 3 ἐπιβατηγῶν ἀτμοπλοίων «ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ», «ΥΔΡΑ», «ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ», ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν, εἰς τὴν ὁποίαν μετέβη διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁ τότε Πρωθυπουργὸς Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος, καταβαλὼν λίρας 24.000 καὶ παραχωρήσας ταῦτα ἐπὶ συμβάσει εἰς τὴν ὡς ἄνω ἰδρυθεῖσαν Ναυτικὴν Ἐταιρίαν.

Διὰ τὰ συλλάβωμεν πλήρως τὴν εἰκόνα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, κατὰ τὸ 1858, καὶ διὰ τὰ κατανοήσωμεν ἐπακριβῶς τὴν σημασίαν τῆς πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν τὰς κοινωνικὰς, οἰκονομικὰς, πολιτικὰς καὶ τεχνικὰς συνθήκας τῆς ἐποχῆς καὶ ἐσωτερικῶς καὶ διεθνῶς.

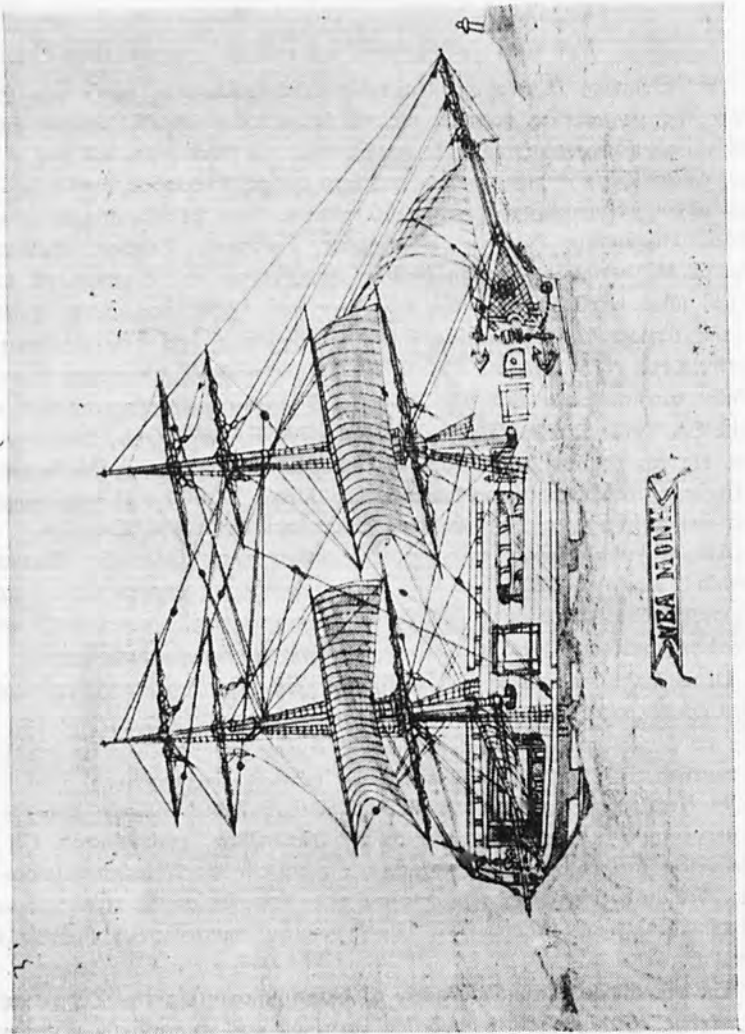
Οὕτω μετὰ τὸ πέρασ τοῦ ὑπὲρ τῆς Ἑθνικῆς Ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος, ὁ Ἑλληνικὸς στόλος εὐρέθῃ κυριολεκτικῶς δεκατισμένος. Ἀπὸ τὰ 600 πλοῖα τὰ ὁποῖα ὑπῆρχαν ὅταν ἤρχισεν ὁ ἀγὼν, ζήτημα εἶναι ἂν ὑπελείφθησαν πενήκοντα (50) εἰς ἰκανοποιητικὴν κάπως κατάστασιν.

Ἡ Κυβέρνησις τοῦ νεοσυστάτου Κράτους ἤλθεν ἀμέσως ἀρωγὸς διὰ τὴν ἀναγέννησιν καὶ τὴν προαγωγὴν τῆς Ναυτιλίας, χορηγήσασα εἰς τοὺς πλοιοκτῆτας ἀπέναντι τῶν ὀφειλομένων εἰς αὐτοὺς ἀποζημιώσεων προκαταβολὰς, διὰ τὰς ἀπωλείας τῶν πλοίων των, νομοθεσίαν δὲ προστατευτικὴν ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν πλοίων καὶ τῶν ἐγχωρίων ναυπηγήσεων ἀμέσως εἰσήγαγεν.

Ἐκτοτε ἀθροαὶ ἐπηκολούθησαν αἱ Ναυπηγήσεις εἰς τὴν Σύρον κυρίως, ἥτις ταχέως ἐξειλίχθη εἰς σπουδαῖον ναυτικὸν καὶ ναυπηγικὸν κέντρον τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος, ὅσον καὶ εἰς τὴν Ἄνδρον, τὸ Γαλαξειδίον, τὰς Σπέτσας, τὴν Ὑδραν, τὴν Σκίαθον, τὴν Σκόπελον καὶ ἄλλαχού.

Δὲν περισώθησαν ἀκριβεῖς στατιστικαὶ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πλοίων καὶ τῆς χωρητικότητος αὐτῶν, εἰς οὓς ἀνήρχετο ἡ ἐμπορικὴ ναυτιλία κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, δύο δεκαετηρίδας μετὰ τὴν σύστασιν τοῦ Κράτους.

Κατὰ κάποιαν στατιστικὴν τοῦ 1858 ἀναφέρονται ὑπάρχοντα 1213

ιστιοφόρα, ἄνω τῶν 60 τόννων ἕκαστον, συνολικῆς χωρητικότητος 234 χιλιάδων τόννων.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ὁ Γεωγραφικὸς Χῶρος τῆς ἐλευθέρως Ἑλληνικῆς Πολιτείας περιορίζεται μόνον εἰς τὴν Πελοπόννησον, τὴν Στερεὰν Ἑλλάδα, τὰς Κυκλάδας καὶ τὰς Σποράδας νήσους. Μεγάλαι τμήματα τοῦ Ἑλληνισμοῦ εὐρίσκονται ἔξω τοῦ Ἑλληνικοῦ ἐλευθέρου κρατικοῦ περιγράμματος, ὅπως ἡ Ἑπτάνησος, ἡ Κρήτη, αἱ νῆσοι τοῦ Αἰγαίου, ἡ Θεσσαλία, ἡ Ἥπειρος, ἡ Μακεδονία καὶ ἡ Θράκη.

Αἱ διώρυγες τῆς Κορίνθου καὶ τοῦ Σουεῦζ δὲν ἔχουν ἀκόμη ἀνοιγῆ διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν μεταφορῶν διὰ τῆς ναυτιλίας. Ἡ Ἑλληνικὴ ἐλευθέρως ἐπικράτεια τελεῖ ἄνευ τεχνικῶν λιμένων καὶ χερσαίων ὁδικῶν συγκοινωνιῶν, ἀστικὰ δὲ παραθαλάσσια κέντρα μόλις ἀρχίζουν νὰ ἀναπτύσσονται. Αὐτὸς οὗτος ὁ λιμὴν τοῦ Πειραιῶς εὐρίσκεται ἀκόμη εἰς πρωτόγονον καὶ ἐρημικὴν τρόπον τινὰ κατάστασιν. Ἐκ τούτου ἡ Σῦρος προσλαμβάνει τὴν προέχουσαν σημασίαν τῆς καθισταμένη ἐπίκεντρον τῆς ναυτιλιακῆς, ἐμπορικῆς καὶ οἰκονομικῆς κινήσεως τῆς ἐπικρατείας, ἀποβαίνει δὲ καὶ ὁ λιμὴν ἐπικοινωνίας μὲ τὰς Χῶρας τῆς Δύσεως καὶ τῆς Ἀνατολῆς.

Παραλλήλως μὲ τὴν ἐμπορικὴν ἰστιοφόρον ναυτιλίαν τῆς ἐλευθέρως ἐπικρατείας, ἄλλα ναυτικὰ κέντρα ἄλλων τμημάτων τοῦ ἀλυτρώτου Ἑλληνισμοῦ, συμμετέχουν εἰς μεταφορὰς θαλασσοῦ ἐμπορίου, ὅπως εἰς τὴν Ἑπτάνησον, ἡ Κεφαλληνία καὶ ἡ Ἰθάκη, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς Ἐθνικῆς τῶν ἐνώσεως κατεῖχαν ἀρτίως συγκεκροτημένην ναυτιλίαν μὲ ἐξαιρετικὸν ἔμψυχον ὕλικόν καὶ μὲ Κεφαλλήνας καὶ Ἰθακησίους ἐμπόρους εἰς τὸν Εὐξείνου Πόντον, Ρουμανίαν καὶ Ρωσίαν ἐμψυχώνοντας ταύτην. Εἰς τὸν λιμένα τοῦ Ἀργοστολίου ἦτο καθιδρυμένη ναυτικὴ ἀσφαλιστικὴ Ἑταιρία μὲ κεφάλαιον 150.000 διστήλων. Ἡ Λιβαθὼ κατεῖχε περὶ τὰ 300 ἀκτοπλοικὰ ἰστιοφόρα καὶ τὸ πλεῖστον τῶν ποταμοπλοίων τοῦ Δουναβέως ἀνήκον εἰς Ἰθακησίους καὶ Κεφαλλήνας πλοιοκτῆτας. Τὸ νηολόγιον τοῦ ἐν Βραΐλα Ἑλληνικοῦ Προξενείου ἦτο κεκαλυμμένον ἀπὸ 400 ἑλληνικὰ στέπια, εἰς δὲ τὴν Ἀζοφικὴν ἐκυριάρχουν οἱ Κεφαλλονίτικες Λότκες. Εἰς τὴν Χίον κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἔχομεν τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἰστιοφόρου ναυτιλίας μὲ τρεῖς ἀξιολόγους ναυτικὰς ἐστίας: τὸν Βροντάδον, Οἶνουσσας καὶ Καρδάμυλα μὲ ἀσφαλιστικὰς ἐταιρίας καὶ μὲ μεγάλα ἰστιοφόρα διενεργοῦντα τὸ ἐμπόριον μεταφορὰς σιτηρῶν ἀπὸ τοὺς λιμένας τοῦ Εὐξείνου πρὸς τοὺς λιμένας τῆς Μεσογείου. Ἀπὸ τὸ Δωδεκανησιακὸν σύμπλεγμα ἔχομεν τὴν νῆσον Κάσον ἢ ὁποῖα συνεχίζουσα τὴν προεπαναστατικὴν ναυτικὴν τῆς παράδοσιν εὐρίσκεται εἰς τὰ πρῶτα βήματα τῆς μετὰ τὸν ἀγῶνα ἀνασυγκροτήσεώς της καὶ εἰς τὴν διενέργειαν μεταφορῶν πρὸς Αἴγυπτον καὶ τοὺς λιμένας τῆς Ἀνατολικῆς λεκάνης τῆς Μεσογείου. Ἐπίσης τὴν Λέρον μὲ ἐπιτόπια ναυπηγεῖα καὶ τὸ Καστελλόριζον. Αἱ ναυτιλῖαι τῶν δύο τελευταίων τούτων νήσων ἀσχολοῦνται ἐπίσης μὲ μεταφορὰς ἐντὸς τοῦ Μεσογειακοῦ χώρου. Ἐπίσης ἡ Λήμνος, ἡ Σάμος, αἱ Κυθωνίαι, τὸ Λιτόχωρον, ἡ Κύμη, ἡ Ἰκαρία καὶ ἐντὸς τῆς Προποντιδος ὁ Μαρμαρᾶς, ἡ Κούταλη καὶ τὰ Κουχλιὰ ἀναπτύσσουσι, κατὰ τὴν χρονολογίαν αὐτὴν, ὑποτυπῶδες ναυτικὸν ἀσχολούμενον εἰς τὰς μεταφορὰς τοῦ θαλασσοῦ τῶν περιγύρου.

Εἰς ὑπερποντίους πλόας ἀναδεικνύεται τὸ Γαλαξειδί, ἡ Χίος, ἡ Ἄνδρος, ἡ Κεφαλληνία καὶ ἡ Ἰθάκη.

Ἡ Ἰστιοφόρος ναυτιλία τοῦ 1858 ὡς πλωτὸν μέσον καὶ ὡς ἐνεργειακὴ δύναμις καὶ ὡς ναυτικὸς βίος καὶ ὡς μορφωτικὸν καὶ βιοτικὸν ἐπίπεδον τῶν ναυτῶν καὶ ὡς ὄροι ἐργασίας καὶ ὡς οἰκονομικὴ μονὰς ἀπέχει ἀπὸ τὴν σύγχρονον ἀτμοκίνητον καὶ Διζελκίνητον Ἑλληνικὴν ἐμπορικὴν ναυτιλίαν κατὰ 180 μοῖρας. Εἶναι τελείως διάφοροι αἱ συνθήκαι τῆς ναυτιλιακῆς ἐπιχειρήσεως τότε καὶ ἡ ζωὴ τοῦ ἐργάτου θαλάσσης ἀπὸ τὰς τωρινὰς συνθήκας.

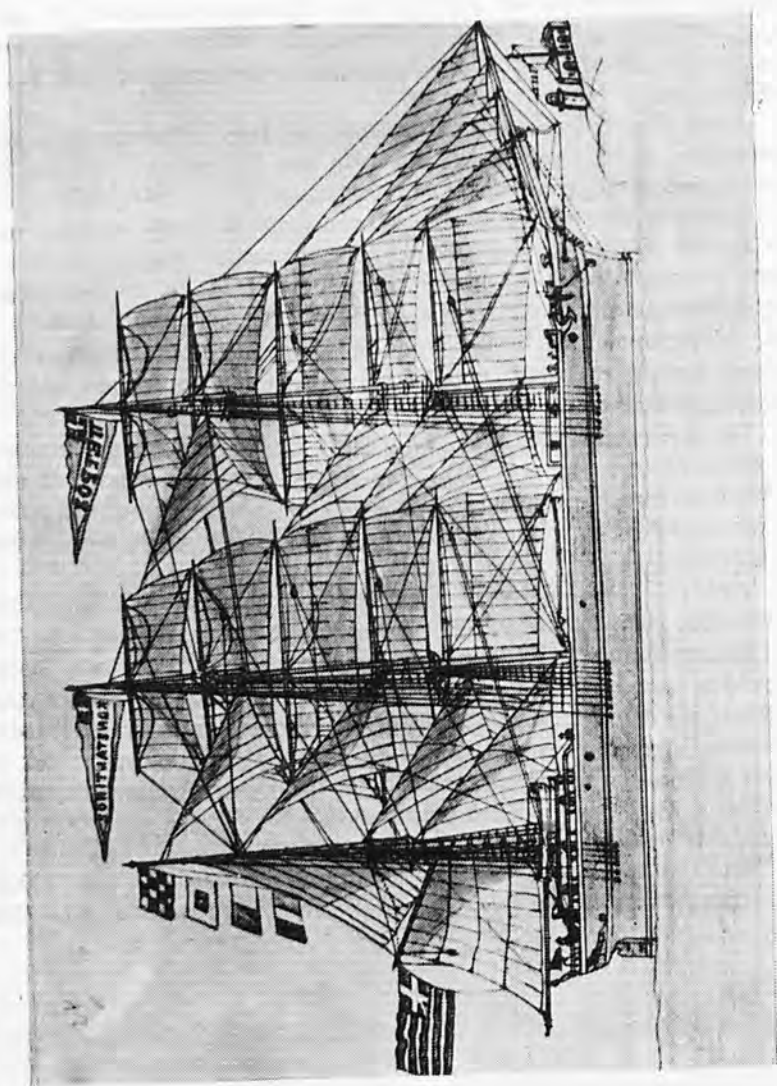
Κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἰστιοφόρου ναυτιλίας ἡ θαλασσινὴ ἐπίδοσις περιωρίζετο εἰς τὰς νησιωτικὰς περιοχὰς τοῦ Ἑλληνισμοῦ ὑπὸ τὰς διαφόρους μορφὰς τοῦ θαλασσινοῦ ἐπαγγέλματος.

Δυνάμεθα ἀδιστάκτως νὰ ἀποκαλέσωμεν τὴν κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν ἡλικίαν τῆς Ἑλληνικῆς ναυτιλίας ὡς τὴν νηπιακὴν. Ὑπῆρξαν ἀληθῶς τὰ πρῶτα νηπιακὰ θήματα τὰ ὁποῖα ἔκαμεν ἡ ναυτιλία μας, ἀπὸ τὰ διάφορα παραθαλάσσια κέντρα τοῦ τε ἐλευθέρου καὶ ἀλυτρώτου Ἑλληνισμοῦ καὶ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς διακινήσεως τῶν ἀγαθῶν εἰς τὴν ἐλευθέραν ἐπικράτειαν καὶ εἰς τὸν χώρον τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας καὶ πρὸς τὰς Χώρας τοῦ Εὐξείνου, τῆς Μεσογείου καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ.

Τὸ 1858 εὐρίσκεται ἐγγὺς τοῦ τέρματος τοῦ Κριμαϊκοῦ πολέμου κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ ἰστιοφόρος ναυτιλία τῆς ἐποχῆς ἀπεκόμιζε σημαντικὰ κέρδη τὰ ὁποῖα διέθεσε, ὅπως συμβαίνει πάντοτε, διὰ τὴν βελτίωσιν καὶ ἐπέκτασιν τῆς καὶ διὰ τὴν κυριαρχίαν μειζόνων περιοχῶν εἰς τὸν ἀπέραντον θαλασσινὸν στίβον.

Ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου οἱ Ταρσανάδες τῆς Σύρου, τοῦ Γαλαξειδίου, τῆς Σκιάθου, τῆς Σκοπέλου, τῆς Χίου, τῆς Λέρου, τῆς Λήμνου, τῆς Ἰθάκης, θὰ ἀσχοληθοῦν εἰς ἔντονον ρυθμὸν διὰ τὴν καθέλκυσιν τῶν ὠραίων ἰστιοπλῶν σκαφῶν τὰ ὁποῖα μὲ τὰ λευκά των πανιά ἔδωσαν τὸν κυρίαρχον τόνον εἰς τὴν Μεσόγειον καὶ τὸν Εὐξείνου Πόντον μίαν περαιτέρω εἰκοσιπενταετίαν μέχρι τῆς εἰσβολῆς πλέον τοῦ ἀτμοῦ εἰς τὴν ναυτιλίαν, ὅτε καὶ ἔπεσαν ἐνδόξως παραδώσαντα τὴν δάδα τῆς συνεχείας τῆς διαρκείας καὶ τῆς αἰωνιότητος πρὸς τὴν ὅλοεν ἀνδρουμένην μέχρι τῶν ἡμερῶν μας ἀτμοκίνητον καὶ Διζελκίνητον ναυτιλίαν μας.

Ἀπὸ τὴν ἰστιοφόρον ναυτιλίαν καὶ ἀπὸ ναυτικὰ κέντρα τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐξεπήγασαν οἱ κατόπιν δημιουργοὶ καὶ θαλασσοκράτες τῶν Ὠκεανῶν.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

Η Α.Β.Σ. ΠΑΡΑΓΩΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΩΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ

Σκοπός τῆς Α.Β.Σ. εἶναι ἡ σύγχρονος ἐπαγγελματικὴ κατάρ-
τισις τῶν νέων, ἡ ὁποία θεμελιώνεται ἐπὶ θετικῶν ἐπιστημονικῶν
βάσεων.

Εἰδικώτερα ὅμως ἡ Α.Β.Σ. ἀποβλέπει εἰς τὴν μόρφωσιν διοι-
κητικῶν στελεχῶν.

Ἄλλωστε οἱ ἰδρυταὶ τῆς Σχολῆς μας ἐπίστευσαν ὅτι ἡ
ἐκβιομηχάνισις τῆς χώρας μας εἶναι ἀνάγκη ἐθνικὴ. Καὶ ἐφιλο-
δόησαν νὰ προσφέρουν εἰς τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν
κρατικὴν διοίκησιν ἓνα ἐκπαιδευτικὸν ἴδρυμα ἀπολύτως συγ-
χρονισμένον καὶ καλύπτον πλήρως τὰς ἀνάγκας μιᾶς ἀνωτάτης
βιομηχανικῆς ἐκπαιδεύσεως οἰκονομικοδιοικητικῆς μορφῆς, μὲ
ἐπιστημονικὴν βάσιν ἀλλὰ χαρακτῆρος καὶ προσανατολισμοῦ
ἐπαγγελματικοῦ.

Εἶναι πανθομολογούμενον ὅτι ἡ Α.Β.Σ. παρέχει ὠλοκλη-
ρωμένην μόρφωσιν διὰ διοικητικὰ στελέχη καὶ ὄχι μονομερῶς
τεχνικὴν ἢ οἰκονομικὴν ἢ νομικὴν κατάρτισιν.

Η ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΤΑ ΤΟ 1958

Υπό κ. ΚΩΣΤΑ ΠΑΠΑΠΑΝΟΥ

Ιρία είναι τὰ σοβαρά γεγονότα που σημαδεύουν τὴν πορεία τῆς Ἀνωτάτης Παιδείας τῆς Χώρας μας κατὰ τὸ 1958, (χρόνου, πού ἐξ αἰτίας τῆς πολιτικῆς κρίσεως, τῆς προεκλογικῆς περιόδου, τῶν ἐκλογῶν καὶ τῆς ἐλλείψεως ὑπεύθυνης πολιτικῆς Κυβερνήσεως, μπορεῖ νὰ πεῖ κανεὶς, ὅτι, ἀπὸ ἀπόψεως δραστηριότητος, λιγότεψε κατὰ πέντε τούλάχιστον μῆνες).

Τὸ πρῶτο εἶναι ἡ πρόθεση τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας γιὰ μερική κατάργηση τῶν εισιτηρίων διαγωνισμῶν στὰ Πανεπιστήμια καὶ στὶς ἄλλες Σχολές, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς Σχολές τοῦ Πολυτεχνείου καὶ τῆς Πολυτεχνικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Τὸ δεύτερο ἡ προπαρασκευή γιὰ τὴν ὑπαγωγή στὸ Ὑπουργεῖο Παιδείας καὶ ἐκείνων τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων, πού δὲν ὑπάγονταν σ' αὐτό, καθὼς καὶ ἡ προετοιμασία σειρᾶς νομοσχεδίων γιὰ τὴν βελτίωση τῶν ἀποδοχῶν τοῦ κατωτέρου διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων, τὴν ἴδρυση νέων Σχολῶν καὶ Κέντρων ἢ Ἰνστιτούτων μεταπτυχιακῶν Σπουδῶν, τὴν αὔξηση τῶν θέσεων ἀνωτέρου καὶ κατωτέρου διδακτικοῦ προσωπικοῦ, ἐργαστηρίων, κλινικῶν κ.τ.λ.

Καὶ τὸ τρίτο, ἡ ἴδρυση τοῦ Βασιλικοῦ Ἰδρύματος Ἐρευνῶν μὲ σκοπὸ τὴν προώθηση καὶ τὴν ἀνάπτυξη τῆς ἐπιστημονικῆς ἔρευνας.

Τὸ πρῶτο ξέμεινε στὸ στάδιο τῶν μεγάλων κ' ἐντόνων συζητήσεων, τῆς κριτικῆς καὶ τῶν ἀντιθέτων ἀπόψεων. Ὡστόσο πρόσφερε μία σημαντικὴ ὑπηρεσία. Ἐκανε μία λεπτομερῆ, μπορεῖ νὰ πῆ κανεὶς, ἀναγνώριση τοῦ ἐδάφους, γιὰ μελλοντικὲς προσπάθειες, ὅταν οἱ ἀντικειμενικὲς συνθήκες θὰ εἶναι πιὸ πρόσφορες ἀπὸ τὶς σημερινές. Θὰ ἦταν ἴσως χῆσιμο ἀπὸ ἱστορικὴ τούλάχιστον ἀποψη νὰ γίνονταν γνωστὲς οἱ συζητήσεις καὶ οἱ διάφορες ἀπόψεις πού διατυπώθηκαν πᾶνω στὸ σοβαρὸ αὐτὸ ζήτημα. Ὡμως δὲν νομίζουμε πὼς ἔχουν τὴ θέση τους σὲ τούτο τὸ ἀπολογιστικὸ, ἄς τὸ ὀνομάσουμε σημείωμα. Εἶναι ἀνάγκη ὥστόσο νὰ εἰπωθῆ πὼς ξέχωρ' ἀπ' ὅλα, οἱ συζητήσεις αὐτές, οἱ κρίσεις κ' οἱ ἀπόψεις, δικαιολογοῦνε κατὰ κάποιον τρόπο ἐκείνους πού ὑποστηρίζουν ὅτι, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὴν κατάργηση ἢ ὄχι τῶν εισιτηρίων διαγωνισμῶν, ὁ τόπος ἔχει ἀνάγκη ὄχι μόνο ἀπὸ ἓνα Πανεπιστήμιο ἀκόμα ἀλλὰ κ' ἀπὸ ἄλλες Ἀνώτατες Σχολές.

Τὸ δεύτερο ζήτημα στάθηκε πιὸ τυχερὸ κ' εἶναι πολὺ σημαντικό. Μὲ τὴ συγκέντρωση σὲ μίαν ὑπηρεσία ὄλων τῶν ἰδρυμάτων δημιουργοῦνται ὅλες οἱ προϋποθέσεις γιὰ τὴν ἀσκηση ἐνιαίας ἐκπαιδευτικῆς πολιτικῆς στὸν τομέα τῆς Ἀνωτάτης Παιδείας τῆς Χώρας καὶ τὸν περιορισμὸ μερικῶν δαπανῶν διοικήσεως, καθὼς, καὶ τὸ κυριώτερο, ὅλες οἱ δυνατότητες γιὰ τὴν καθο-

λική αντιμετώπιση όλων των ζητημάτων της εκπαιδευτικής αυτής βαθμίδας, όχι σάν ζητημάτων ενός ή και περισσοτέρων Έκπαιδευτικών Ίδρυμάτων, αλλά σάν ζητημάτων ενός ενιαίου κύκλου μορφώσεως και αναπτύξεως της επιστημονικής έρεύνης.

Τό ίδιο και τό τρίτο. Τό «Βασιλικό Ίδρυμα Έρευνών» είναι γεγονός σιά. Ίδρύθηκε μέ τό από 9)10-10-1958 Β. Δ)μα (πού δημοσιεύθηκε στό ύπ' αριθμ. 155 φύλλο τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως), και μπορεί ν' αποτελέση σπουδαίο συντελεστή για τήν πρόοδο τής επιστημονικής έρευνας στήν Ελλάδα. Σύμφωνα μέ τό παραπάνω Β. Διάταγμα, τό Ίδρυμα αυτό, πού διοικείται από 14μελές Συμβούλιο υπό τήν Προεδρία τής Α.Μ. του Βασιλέως, ένισχυμένο μέ χρήματα Αμερικανικών Ίδρυμάτων και του Βασιλικού Έθνικού Ίδρύματος, αποβλέπει στήν χρηματοδότηση προγραμμάτων πάσης φύσεως επιστημονικής έρεύνης πού μπορεί νά πραγματοποιηθή είτε από Καθηγητές, Υψηγητές και άλλους λειτουργούς των Ανωτάτων Έκπαιδευτικών Ίδρυμάτων είτε από άλλους Έπιστήμονες.

Σ' όλ' αυτά όμως θα πρέπει νά προστεθούν ακόμα και οι έέργειες πού έγιναν για τά συγγράμματα ή έγχειρίδια των φοιτητών και τή δημιουργία περισσοτέρων εύκολιών πού θα τους βοηθήσουν στήν αποδοτικότερη αφοσίωση στίς σπουδές του. Ειδικότερα έκτός από τις έέργειες πρòς τήν Έθνική Βιβλιοθήκη και τις άλλες έξωπανεπιστημιακές Βιβλιοθήκες, για νά δέχονται στα άναγνωστήριά τους και φοιτητές, συγκροτήθηκε ειδική έπιτροπή, στήν όποία πήραν μέρος κι' εκπρόσωποι των φοιτητών, μέ σκοπό τήν έξεύρεση λύσεων για τήν έκδοση και σέ χαμηλή τιμή διάθεση στους φοιτητές των παραδόσεων των Καθηγητών. Τό πόρισμα τής έπιτροπής αυτής, θα πρέπει νά όμολογηθή ότι δέν έπέτυχε όλοκληρωτικά τό στόχο του.

Ξέχωρα από τά γενικά αυτά πρέπει νά άναφερθούν ακόμα και τά επί μέρους αποτελέσματα πού σχετίζονται μέ τά δύο Πανεπιστήμια (Άθηνών και Θεσσαλονίκης) τό Ε.Μ. Πολυτεχνείο, τήν Άνωτάτη Σχολή Οίκον. και Έμπορικών Έπιστημών, τήν Πάντειο Άνωτάτη Σχολή Πολιτικών Έπιστημών, τήν Άνωτάτη Γεωπονική Σχολή και τήν Άνωτάτη Βιομηχανική Σχολή.

Στό Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, και ειδικότερα στήν Πολυτεχνική Σχολή, άρχισε ή λειτουργία (Όκτώβριος 1957) και τμήματος Άρχιτεκτόνων, μέ τό όποιο δέν προωθείται μόνο ή όλοκλήρωση τής Σχολής αυτής, αλλά προστίθεται μιá ακόμα μονάδα καταρτίσεως και έπαυξήσεως των Τεχνικών τής Χώρας.

Στό Φυσιογνωστικό Τμήμα τής Φυσικομαθηματικής Σχολής του Πανεπιστημίου Άθηνών, μέ τό από 11)12)1957—11)1)1958 Β. Δ)γμα (Φ.Ε.Κ. 6)1958) ιδρύθηκε μεταπτυχιακός κύκλος σπουδών, διάρκειάς ενός χρόνου, για τήν κατάρτιση Γεωλόγων. Μέ τό Ν. Δ. 3837)1958 ιδρύθησαν στήν Άιτρική Σχολή του Πανεπιστημίου Άθηνών οι σημαντικές για τήν κατάρτιση των Άιτρών τής Χώρας, έδρες τής Α' Παθολογικής Κλινικής και τής Μαιευτικής και Γυναικολογίας (πού είχαν καταργηθή πριν τέσσερα χρόνια).

Ἀκόμα ἰδρύθηκαν καὶ νέες ἔδρες, ποὺ μεταξύ τους εἶναι καὶ οἱ ἔδρες τῆς Πυρηνικῆς Φυσικῆς καὶ τῆς Ἡλεκτρονικῆς Φυσικῆς (Φυσικομαθηματικὴ Σχολὴ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν), Ἀνωτέρων Μαθηματικῶν. (Πολυτεχνικὴ Σχολὴ Θεσσαλονίκης), στὴν ὁποία ἰδρύθηκαν μὲ τὰ ἀπὸ 2) 14-8-1958 Β. Δ) μα (Φ.Ε.Κ. 121)1958) καὶ τὰ ἐργαστήρια α) Ὑδραυλικῆς καὶ Ὑδραυλικῶν ἔργων, β) Οἰκοδομικῆς καὶ δομησίμων ὑλῶν καθὼς καὶ τὸ σπουδαστήριον Ἀρχιτεκτονικῆς μορφολογίας καὶ ρυθμολογίας, Πυρηνικῆς Τεχνολογίας (Ε. Μ. Πολυτεχνεῖο) κ. ἄ. Μὲ τὸ Νομοθετικὸ αὐτὸ Διάταγμα, αὐξήθηκε ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐδρῶν ποὺ μποροῦν νὰ προκηρῦσσονται ταυτόχρονα στὶς Σχολές Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν, ἀπὸ 2 σὲ 3, ὥστε νὰ ἐπιταχυνθῆ ἡ πλήρωση τῶν πολλῶν κενῶν ἐδρῶν, καὶ καθορίστηκε ὁ χρόνος ἀποχωρήσεως τῶν καθηγητῶν ποὺ καταλαμβάνονται ἀπὸ τὸ ὄριο ἡλικίας. Ὅρίζεται δηλ. ὅτι, ὅσοι Καθηγητὲς καταλαμβάνονται ἀπὸ τὸ ὄριον ἡλικίας, ὁποιοδήποτε μῆνα ἢ ἡμέρα τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους, ἀποχωροῦν τὸν μῆνα Αὐγούστου τοῦ ἐπομένου ἔτους.

Στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἰδρύθηκε ἔδρα Ἰταλικῆς γλώσσας καὶ Φιλοσοφίας (Β.Δ. 2-20)2)1958 (Φ. Ε. Κ. 24) καὶ στὴ Θεολογικὴ Σχολὴ Ἐργαστήριον Συστηματικῆς Θεολογίας (Β.Δ. 12)31 - 7)1958 (καὶ δημοσιεύθηκε Φ.Ε.Κ. 113)1958) ὁ ἐσωτερικὸς κανονισμὸς λειτουργίας τοῦ Ὀδοντιατρικοῦ Τμήματος τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Στὸ Ε.Μ. Πολυτεχνεῖο καθιερώθηκε ἡ διδασκαλία τοῦ μαθήματος τῆς Γερμανικῆς γλώσσας καὶ γιὰ τὴν Ἐθνικὴ Ἀστρονομικὴ Ἐπιτροπὴ, ποὺ ἰδρύθηκε μὲ τὸ Ν.Δ. 3725)1957 καὶ μὲ σκοπὸ τὴν προαγωγὴν καὶ συντονισμὸ τοῦ ἔργου τῆς Ἀστρονομίας, δημοσιεύθηκε ὁ ὀργανισμὸς λειτουργίας τῆς.

Σημαντικὸ ἐπίσης ἔργο εἶναι ἡ ψήφισις τοῦ Νόμου 3197)1958 (Φ.Ε.Κ. 223) σύμφωνα μὲ τὸ ὁποῖο ἡ Πάντειος Σχολὴ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν, μπορεῖ ν' ἀπαλλοτριώσῃ γειτονικοὺς τῆς χώρους μὲ σκοπὸ τὴν ἀνέγερσιν «Οἴκου φοιτητοῦ». Στὸν Οἶκο αὐτό, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν στέγασιν τῆς Λέσχης τῶν Φοιτητῶν τῆς Σχολῆς, προβλέπεται ἡ ἐγκατάστασις καὶ λειτουργία ἐστιατορίου, ἀναγνωστηρίου καὶ χώρου ψυχαγωγίας, κ' ὅλα αὐτὰ μὲ ἐξοδα μόνο τῆς Σχολῆς. Ὅπως ἀξιόλογο γεγονός εἶναι ἡ προαγωγὴ μὲ τὸ Ν. Δ. 3876)1958 (Φ.Ε.Κ. 180) τῆς Ἀνωτέρας Σχολῆς Βιομηχανικῶν Σπουδῶν σὲ «Ἀνωτάτη Σχολή» τετραετοῦς φοιτήσεως.

Στὰ παραπάνω ἐπιτεύγματα, γιὰ τὴν καλλίτερη λειτουργία τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἰδρυμάτων μας, πρέπει νὰ προστεθῆ καὶ ἡ ἴδρυσις νέων ἐδρῶν. Ἔτσι τὸ 1958 ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς ἐδρῶν ἦταν: Στὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν 94 τακτικὲς καὶ 28 ἑκτακτες, στὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης 119 τακτικὲς καὶ 33 ἑκτακτες, στὸ Ἐθνικὸ Μετσόβιον Πολυτεχνεῖο 38 τακτικὲς καὶ 37 ἑκτακτες, στὴν Ἀνωτάτη Σχολὴ Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν 18 τακτικὲς καὶ 3 ἑκτακτες, στὴν Πάντειον Σχολὴ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν 22 τακτικὲς καὶ στὴν Ἀνωτάτη Βιομηχανικὴ Σχολὴ 22 τακτικὲς.

Παράλληλα πραγματοποιήθηκε ἡ πλήρωσις 15 κενῶν ἐδρῶν καὶ ἡ προκήρυξις γιὰ τὴν πλήρωσις 36 ἄλλων, ἡ πλήρωσις 80 θέσεων κατωτέρου διδακτικοῦ προσωπικοῦ ἐπιμελητῶν, βοηθῶν καὶ παρασκευαστῶν καὶ ὁ

διορισμός 57 διοικητικῶν υπαλλήλων σὲ ὅλα τὰ παραπάνω Ἀνώτατα Ἐκπαιδευτικά Ἰδρύματα.

Τὰ παραπάνω ἐπιτεύγματα εἶχαν ἀποτέλεσμα καὶ τὴ σημαντικὴ κίνηση τῶν φοιτητῶν στὰ Ἀνώτατα ἐκπαιδευτικά Ἰδρύματα κατὰ τὸ 1958. Ὁ ἀριθμὸς τῶν προσελθόντων γιὰ εἰσιτήριες ἐξετάσεις τὸ Σεπτέμβριο τοῦ 1958 καθὼς καὶ τῶν εἰσαχθέντων στὶς Ἀνώτατες Σχολές μας ἐμφαίνεται στὸν ἀκόλουθο πίνακα :

	Προσελθόντες	Εἰσαχθέντες
Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν	8.124	1.951
Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης	6.673	1.695
Ἐθνικὸν Μετσόβιον Πολυτεχνεῖον	2.398	304
Ἀνωτάτη Σχολὴ Οἴκου. & Ἐμπ. Ἐπιστημῶν	1.066	450
Πάντειος Σχολὴ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν	1.739	750
Ἀνωτάτη Γεωπονικὴ Σχολὴ	275	60
Ἀνωτάτη Βιομηχανικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν	1.045	550
Ἀνωτάτη Σχολὴ Βιομηχανικῶν Σπουδῶν Θρονίκης *	;	;

Τέλος, πολὺ σοβαρὴ εἶναι ἡ πρόοδος ποὺ σημειώθηκε στὸν κτιριακὸ τομέα, ὅπως καὶ στὸν ἐξοπλισμὸ τῶν ἐργαστηρίων. Σὲ πολλὲς δεκαδες ἑκατομμυρίων ἀνέρχονται οἱ πιστώσεις ποὺ διέθεσε τὸ Κράτος γιὰ τὴν ἀνάγεση τῶν κτιρίων τῆς Πολυτεχνικῆς καὶ τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, καθὼς καὶ γιὰ τὴ συνέχιση τοῦ μεγάλου κτιρίου τῆς Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς τοῦ ἴδιου Πανεπιστημίου, τῶν κολοσσίων κτιρίων τοῦ Ε. Μ. Πολυτεχνεῖου καὶ τοῦ ἐργαστηρίου Ὑγιεινῆς καὶ τοῦ Χημείου τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Σ' αὐτὰ τὰ ποσὰ πρέπει νὰ προστεθοῦν καὶ 50.000.000 Δρχ., ὅσα δηλ. διέθεσε τὸ Κράτος (τὸ 1958) γιὰ ἐξοδα λειτουργίας καὶ κάλυψη τῶν ἐλλειμμάτων τῶν παραπάνω ἰδρυμάτων, καὶ Δρχ. 15.000.000 ποὺ διέθεσε στὸ Ι.Κ.Υ. γιὰ ὑποτροφίες τεχνικῶν, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ κανονικὸ πρόγραμμα τῶν ὑποτροφιῶν ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ, γιὰ τὰ ὁποῖα δόθηκαν 13.000.000 δραχμές, περισσότερα δηλαδὴ κατὰ 1.000.000 ἀπὸ τὸν προηγούμενο χρόνο.

Ὅμως κι' ἡ κίνηση τῶν φοιτητῶν, τὸ 1958, ἦταν μεγαλύτερη. Οἱ ἐγγραφέντες στὸ πρῶτο ἔτος ὅλων τῶν Σχολῶν ἔφτασαν τοὺς 5.765 καὶ οἱ φοιτήσαντες σ' ὅλα τὰ ἔτη τῶν Σχολῶν ἔφτασαν τοὺς 17.872. Ἀπ' αὐτοὺς πῆραν πτυχίον 3.407 καὶ Διδ. Δίπλωμα 161.

Δυστυχῶς, ὅμως, τὴν ἴδια ἀναλογία αὐξήσεως, θάλεγε κανένας, ἀκολούθησε καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν φοιτητῶν ποὺ ἔφυγαν στὸ ἐξωτερικόν, γιὰ νὰ παρακολουθήσουν ἀνώτατες σπουδές. Ἐφτασαν τὶς 2.000 σχεδὸν ἐκεῖνοι ποὺ ἔφυγαν κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ 1958 ἀνεβάζοντας ἔτσι τὸν ἀριθμὸ τῶν φοιτητῶν τοῦ Ἐξωτερικοῦ στὶς 9.000 (τὴν 21-12-1958) καὶ στὸ ποσὸ τῶν 5.700.000 δολλαρίων, τὸ συνάλλαγμα ποὺ δαπανήθηκε γι' αὐτοὺς.

* Ἡ Σχολὴ Θεσσαλονίκης δὲν ἀνεκοίνωσε τοὺς ἀριθμοὺς τῆς.

ΤΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΝ ΕΠΙΤΕΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΟΜΟΤΙΜΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΑΙ

1. Σ. Ἀγαπητίδης	10. Χ. Καραβᾶς
2. Φ. Βεγλερῆς	11. Γ. Παπαχατζῆς
3. Ν. Δελούκας	12. Α. Παππᾶς
4. Π. Δερτιλῆς	13. Π. Πέρδικας
5. Χ. Εὐελπίδης	14. Κ. Σημαντήρας
6. Γ. Ζαροκίλης	15. Ι. Σπανδανόπουλος
7. Α. Καλλιαβᾶς	16. Μ. Τσιμάρας
8. Σ. Κολογερόπουλος-Στράτης	17. Β. Φραγκούλης
9. Γ. Κασιμάτης	

ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΑΙ

1. Σ. Γεδεών	10. Ε. Μαργαρίτης
2. Δ. Δημητρακάκης	11. Κ. Μπανταλούκας
3. Ν. Θεοδώρου	12. Δ. Παπαδημητρίου
4. Χ. Κανελλόπουλος	13. Σ. Παπαϊωάννου
5. Δ. Κόλιας	14. Σ. Σταυρόπουλος
6. Π. Κουβέλης	15. Ε. Συνοδιός
7. Ι. Κουτσογιάννης	16. Ι. Φράγκος
8. Α. Κυρκιλίτσης	17. Ι. Χρυσοχοῦ
9. Φ. Λέτσας	

ΕΙΔΙΚΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΑΙ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

1. Γ. Ἀνδρεᾶκος	7. Α. Λάζαρης
2. Χ. Γαβριηλίδης	8. Γ. Ζυνόπουλος
3. Ε. Γεωργαντόπουλος	9. Φ. Ποταμιάνος
4. Μ. Γεωργιάδης	10. Γ. Παυλίδης
5. Ι. Γιαννόπουλος	11. Ε. Τσουκάτος
6. Α. Κανελλόπουλος	12. Δ. Ψαρὸς

Η ΕΛΛΗΝΙΔΑ ΣΤΑ 1858 ΚΑΙ ΣΤΑ 1958

Υπό κ. ΑΓΝΗΣ ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ

Την πιό θεαματική εξέλιξι μέσα στην εκατονταετία 1858 — 1958 είχε η Έλληνίδα, όσον άφορα την νομική, κοινωνική, οικονομική και πολιτική της θέσι.

Προ εκατό χρόνων η Έλληνίδα ήταν ένα όν, άν και με την προσωπική του εργασία και τον μόχθο συνέβαλε στην εθνική οικονομία, ν ο μ ι κ ώ ς δεν είχε κανένα δικαίωμα. Ήταν έξομοιωμένη, σε πολλές συναλλαγές και δικαιοπραξίες, με τους ανηλίκους και φρενοβλαθείς. Π ο λ ι τ ι κ ώ ς, δεν είχε δικαίωμα ούτε να ψηφίζει και να εκλέγεται, ούτε κανένα από τα άλλα πολιτικά δικαιώματα. Κ ο ι ν ω ν ι κ ώ ς, ήταν μειωμένη. Ή θέσις της μέσα στην κοινωνία δεν ήταν αυτότελής, αλλά πάντοτε εξάρτημα της θέσεως που είχε ο πατέρας της, ο σύζυγός της ή ο άδελφός της.

I. 1858

Στην οικονομία

Στά 1858 η Ελλάδα βρισκόταν ακόμη στο στάδιο της κλειστής αγροτικής οικονομίας. Ή βιομηχανία, που είχε άρχισει να αναπτύσσεται γοργά στις χώρες της Δυτικής Ευρώπης και στην Βόρειο Άμερική ήταν ακόμη έντελώς άγνωστη στον τόπο μας. Το εμπόριο είχε έντελώς περιορισμένον χαρακτήρα και άσκειτο μέσα στα έπαρχιακά πλαίσια, χωρίς να έχουν ακόμη αναπτυχθή, σε βαθμό που να έπηρεάζη γενικώτερα την οικονομία, οι εισαγωγές και έξαγωγές προϊόντων.

Ή θέση της γυναίκας μέσα στην οικιακή αυτή οικονομία ήταν — και είναι και σήμερα εκεί όπου έπικρατεί ακόμη αυτή η μορφή της οικονομικής αναπτύξεως — καθαρά π α ρ α γ ω γ ι κ ή, γιατί η αγρότισσα με την άμεση και ενεργό συμμετοχή της φέρει το κύριο βάρος της αγροτικής και κτηνοτροφικής παραγωγής, και άφ' έτέρου οι δουλειές του σπιτιού έχουν καθυρά παραγωγικό χαρακτήρα.

Έτσι, έκτός από την παρασκευή του καθημερινού ψωμιού και φαγητού, οι γυναίκες έτοιμάζαν και τα τρόφιμα εκείνα που διατηρούνται για όλον τον χρόνον, όπως οι χυλοπίττες, το πληγουρι, ο τραχανάς, τα παστά κρέατα και ψάρια, οι έληές, το τυρι και όλα τα είδη της ζαχαροπλαστικής.

Οι εργασίες αυτές δεν άπασχολούσαν μόνο τις Έλληνίδες στην ύπαιθρο με και όλες σχεδόν τις γυναίκες στις κωμοπόλεις και σ' αυτές τις μεγάλες πόλεις. Μόνο σε μερικά πλούσια σπίτια τις δουλειές αυτές δεν τις έκτε-

λούσεν ή ίδια ή νοικοκυρά, αλλά οί πολυπληθείς «ψυχοκόρες», πού άπασχο-
λούσαν εκείνη τήν έποχή οί εύπορες οίκογένειες.

Έκτός όμως από τήν παραγωγική εργασία στα είδη διατροφής, ή γυ-
ναίκα τής ύπαιθρου είχε άμεση και άποκλειστική συμμετοχή στη βιοτεχνία.
Τά ύφάσματα, τά σκεπάσματα, τά οίκιακά σκεύη και άλλα είδη καθημερινής
χρήσεως τά κατεσκευάζαν οί γυναίκες είτε μόνες τους στο σπίτι είτε βοη-
θώντας σε βιοτεχνικά εργαστήρια.

Έργάτριες δέν υπήρχαν τήν έποχή εκείνη παρά μόνο στα άγροκτήμα-
τα, ίδίως στον καιρό τής συγκομιδής. Το εργατικό ήμερομίσθιο όμως τό εισ-
έπραττε ό πατέρας ή ό άδελφός ή και ό σύζυγος.

Τά μόνα έπαγγέλματα πού ήταν προσιτά στη γυναίκα ήταν τής υπη-
ρετρίας και τής γυναικας έλευθερίων ήθών. Συχνά τό ένα έφερε τό άλλο.
Τά πλεονάζοντα κορίτσια, στις νησιώτικες κυρίως περιοχές, έφευγαν για τίς
πόλεις, τήν Σύρο, τόν Πειραιά, τήν Άθήνα, τήν Κωνσταντινούπολι, τήν Άλε-
ξάνδρεια για να μπουν σ' ένα καλό σπίτι, να δουλέψουν 10—15 χρόνια και
να κάνουν τήν προίκα τους. Πολύ συχνά έπεφταν σε χέρια έκμεταλλευτών
και αντί να βρουν ένα καλό σπίτι ζύπνυγαν μία μέρα φυλακισμένες μέσα
στους οίκους άνοχής.

Μά επίσης συχνά οί άστικές οίκογένειες πού έπαιρναν τά κορίτσια
στα σπίτια τους, δέν τους πλήρωναν τόν μισθό τους, δέν τά άφηναν να βγούν
από τό σπίτι, ματαίωναν κάθε συνοικέσιο για να μη χάσουν τή βολή τους
και δέν ήταν σπάνιο τό φαινόμενο τής γερασμένης «ψυχοκόρης», πού άφού
υπηρέτησε 40—45 χρόνια σ' ένα σπίτι και άνέστησε δύο γενεές παιδιών
πέβαινε σε κάποιο γηροκομείο.

Τελικά, ή μοίρα τών εργαζομένων γυναικών έξηρτάτο από τήν τύχη
πού θα είχαν να πέσουν σε χέρια καλού εργοδότη, γιατί για τόν κακόν έρ-
γοδότη δέν υπήρχαν ούτε νομικές ούτε κοινωνικές κυρώσεις και για τήν έρ-
γαζομένη δέν υπήρχε ούτε κρατική ούτε συνδικαλιστική προστασία.

Στην εκπαίδευσι

Άλλά και στον τομέα τής μορφώσεως ή θέση τής Έλλη-
νίδας τού 1958 ήταν αξιολάκρυτη. Έπειδή ή φύσι τής παραγωγικής εργα-
σίας, πού έκτελούν οί γυναίκες μέσα στα πλαίσια τής κλειστής οικονομίας,
δέν χρειάζεται ιδιαίτερες γραμματικές γνώσεις, τά κορίτσια έμεναν άγράμ-
ματα. Παρ' όλο πού από τό 1834 έχει θεσπισθή και στον τόπο μας ή ύ-
ποχρεωτική στοιχειώδης εκπαίδευσι για άγόρια και κορίτσια, οί σχε-
τικοί νόμοι παρέμειναν επί πολλές δεκαετηρίδες γράμμα κενό. Η πρώτη
στατιστική τής εκπαιδύσεως πού έχουμε είναι τού 1855. Από αύτην μα-
θαίνουμε πως σε σύνολο 998.266 κατοίκων τής χώρας μόνο 36.275 παιδιά
φοιτούσαν στο σχολείο, δηλ. 3,6% τού πληθυσμού. Πόσα από αυτά ήταν κο-
ρίτσια; Δέν μάς τό λέει ή στατιστική, αλλά είναι εύκολο να τό μαντέψουμε,
όταν δούμε στην πρώτη στατιστική αναλαφάητων, πού έγινε μόλις τό 1907,
ότι τά 79,5% τών γυναικών στην Έλλάδα ήταν τελείως αναλαφάητες. «Τί τά
θέλουν τά γράμματα τά κορίτσια; Για να γράφουν ραβασάκια;» έλεγαν τήν

έποχή εκείνη οι Ιθύνοντες και κρατούσαν έτσι τον λαό στο σκοτάδι της αγραμματοσύνης.

Για τα κορίτσια της αστικής τάξεως υπήρχαν αφ' ενός τα «παρθεναγωγεία» και το συνηθέστερο ή «διδασκαλία κατ' οίκον».

Η Φιλεκπαιδευτική Έταιρία που ιδρύθηκε το 1836 είχε σκοπό να δώσει μόρφωση στις Έλληνίδες. Έθνικοί ευεργέτες, όπως ο Άρσάκης, έδωσαν τα κεφάλαια για να γίνουν τα σχολικά κτίρια στην Αθήνα, στην Πάτρα, στη Λάρισα κλπ. Στα σχολεία αυτά φοιτούσαν κορίτσια απ' όλα τα μέρη της Ελλάδος και από τον έξω Έλληνισμό, για να μάθουν μερικά γράμματα πάρα πάνω από εκείνα που θα μπορούσε να τους μάθει ο οικοδιδάσκαλος.

Από το 1852 έλειτούργησε το πρώτο διδασκαλείο. Εκεί φοιτούσαν οι ηρωϊκές εκείνες υπάρξεις που αποφάσιζαν να γίνουν δασκάλες στο χωριό. Η Ιστορία τους θα πρέπει κάποτε να γραφή και τα ονόματά τους να χαραχθούν με χρυσά γράμματα σε μιάν άναμνηστική πλάκα.

Η νομική θέσι

Από νομικής άπόψεως η Έλληνίδα ήταν σε ίση σχεδόν μοίρα με τους ανήλικους και τους παράφρονες. Είχε μόν το δικαίωμα να έχη δική της περιουσία, με το προικώο όμως σύστημα, που ίσχυε γενικά, ή γυναίκα δέν είχε, πρακτικά, καμμία διαχείρισι. Ελάχιστες μόνο εξαιρέσεις γυναικών υπήρχαν που είχαν δική τους περιουσία από κληρονομία μὰ και αυτές δύσκολα έκαναν διαχειριστικές πράξεις και άνέθεται σε κάποιον συγγενή τους να τις εκπροσωπήση.

Οι γυναίκες που παντρεύονταν άλλοδαπό έχαναν την Έλληνική Ιθαγένεια, αυτόματα δια του γάμου, χωρίς να εξετάζεται αν συγχρόνως αποκτούσαν την Ιθαγένεια του συζύγου τους. Οι Έλληνίδες δέν μπορούσαν να είναι επίτροποι ανηλίκων, ούτε μάρτυρες στα συμβόλαια. Δέν είχαν βαρύνουσα γνώμη στα ζητήματα άνατροφής των παιδιών τους, δέν είχαν το δικαίωμα να ζητήσουν διαζύγιο όταν άτυχοΰσαν στον γάμο τους, παρὰ μόνο για περιωρισμένους λόγους, ενώ αντίθετως ο άνδρας πάντοτε είχε όλα τα δίκαια με το μέρος του.

Οι Έλληνίδες επίσης δέν μπορούσαν να γίνουν γιατροί, δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, μηχανικοί, ούτε θεαταίως δημόσιοι υπάλληλοι, έκτος από δασκάλες και φύλακες στις γυναικειές φυλακές.

Με δυο λόγια, η Έλληνίδα του 1858 ήταν ένα όν, που ενώ εργαζόταν έντατικά για την παραγωγή μέσα στα τότε πλαίσια της κλειστής οικονομίας, ήταν ύποταγμένη νομικά και κοινωνικά στη θέλησι του άρχηγού της οικογενείας, που ήταν ο πατέρας της, ο άδελφός της, ή σύζυγός της.

Με τον γάμο άλλαξε άπλως άφεντικό, δέν αποκτούσε καμμία έλευθερία βουλήσεως. Έξ άλλου και η έκλογή του γαμπρού δέν γινόταν από την ίδια τη ύψη, αλλά από τις οικογένειες των συμπεθερών που έξύγιζαν κατά πόσο το συνοικέσιο συμφέρει κοινωνικά και Ιδίως οικονομικά στην οικογένεια για να το αποφασίσουν. Και αυτά ίσχυαν όχι μόνο στις περιοχές όπου έπικρατούσε σαν έθιμο και έκ του νόμου ή προίκα, το σύστημα δηλ. της έξαγο-

ράς του γαμπρού, αλλά και εκεί όπου ίσχυε, σαν έθιμο μόνο, ή «φ ε ρ ν ή» τὸ σύστημα δηλ. τῆς εξαγορᾶς τῆς νύφης, γιὰ τὴν ὁποίαν ὁ πεθερὸς πληρώνει ἀντάλλαγμα εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος μὲ ἀντικειμενικὸ σκοπὸ νὰ ἐνισχυθῆ ἡ οἰκογένεια τοῦ πεθεροῦ μᾶλλον παρὰ τοῦ γαμπροῦ μὲ νέα ἐργατικά χέρια. Ἡ γυναῖκα μαθημένη ἀπὸ παιδί στὴν ὑποταγή, στὸν ἐκάστοτε ἀρχηγὸ δὲν ἔδινε παρὰ σπανιώτατα ἀφορμὲς διαφωνίας καὶ τὸ ὅλο σύστημα ἐφρόντιζε νὰ παταχθῆ αὐστηρότατα κάθε ἀπόπειρα ἀνεξαρτησίας πρὶν ἀκόμη ἐκδηλωθῆ.

Στὴν πολιτικὴ ζωὴ

Στὴν πολιτικὴ οἱ γυναῖκες δὲν εἶχαν καμμία ἀνάμιξι οὔτε σαν ἐκλογεῖς οὔτε σαν ὑποψήφιοι στὶς βουλευτικὲς ἢ δημοτικὲς ἐκλογές. Ἐπομένως δὲν εἶχαν γνώμη. Σὲ ὠρισμένα «ἐκλογικὰ σαλόνια» τῶν ἐπαρχιῶν ἐπαιζαν πρωτεύοντα ρόλο ἡ γυναῖκα, ἡ μητέρα ἢ ἡ ἀδελφὴ τῶν πολιτευομένων. Αὐτὲς ὁμως ἦταν ἐξαιρέσεις πού ἐπιβεβαιώνουν τὸν κανόνα τῆς γενικῆς καὶ καθοδηγημένης ἀδιαφορίας τῶν γυναικῶν γιὰ τὰ κοινὰ συμφέροντα.

II. 1958

Στὴν οἰκονομία

Ἡ ἑκατονταετία 1858 ἕως 1958 ἄλλαξε ριζικὰ τὴν πολιτικὴ, οἰκονομικὴ καὶ κοινωνικὴ ζωὴ τοῦ τόπου.

Στὴν οἰκονομία ἡ Ἑλλάδα μεγάλωσε μὲ τὴν προσάρτησι ὑποδούλων, ἕως τότε, ἐπαρχιῶν, δημιουργήθηκαν συγκοινωνίες καὶ ἄλλες προϋποθέσεις γιὰ μιὰ ζωηρότερη ἀνάπτυξι τοῦ ἐμπορίου καί, περὶ τὰ τέλη τοῦ 19ου αἰῶνα, ἄρχισαν, δειλὰ - δειλὰ, οἱ πρῶτες ἐκδηλώσεις τῆς ἐκβιομηχανίσεως. Ὅπως σὲ ὅλες τὶς ὑπανάπτυκτες χώρες, ἔτσι καὶ στὴν Ἑλλάδα οἱ πρῶτες βιομηχανίες ἦταν ἐλαφρὲς καὶ ἀφοροῦσαν τὴν παραγωγή ἀγαθῶν λαϊκῆς καταναλώσεως, δηλ. τρόφιμα, εἶδη ἐνδυμασίας, οἰκιακὰ σκεύη. Καὶ ἐνῶ ἡ παραγωγή τῶν εἰδῶν αὐτῶν μέσα στὸ σπίτι θεωρεῖται ὅτι εἶναι τῆς ἀποκλειστικῆς ἀρμοδιότητος τῆς γυναίκας, μόλις βιομηχανοποιηθοῦν παράγονται ἀπὸ ἄνδρες. Ἔτσι ἡ βιομηχανία ψωμιοῦ, ζαχαροπλαστικῆς, μακαρονοποιίας κλπ. ἀπασχολεῖ σχεδὸν ἀ π ο κ λ ε ι σ τ ι κ ᾶ ἄ ν δ ρ ι κ ὸ προσωπικὸ καὶ ἡ γυναῖκα πού μένει ἀκόμη στὸ σπίτι ἀπογυμνώνεται σιγὰ - σιγὰ ἀπὸ τὶς παραγωγικὲς δουλειές πού ἔκανε ὡς τώρα.

Ἄργότερα, στὶς ἀρχές τοῦ δικοῦ μας αἰῶνα, ὅταν ἄρχισε νὰ ἀναπτύσσεται ἡ κλωστοῦφαντουργία, στὴ Σύρα πρῶτα καὶ ὕστερα στὸν Πειραιᾶ, οἱ γυναῖκες βρῆκαν δουλειὰ ὡς ἐργάτριες βιομηχανίας. Ὁ πρῶτος ὁμως νόμος πού προστατεύει τὴν ἐργάτρια, ὁ νόμος ΔΚΘ', εἶναι μόλις τοῦ 1912 καὶ προβλέπει τὸ δ ε κ ᾶ ὡ ρ ο ἡμερησίως, σαν μία μεγάλη παραχώρησι πρὸς τὶς ἐργαζόμενες γυναῖκες, καὶ τὴν ἄδεια ἄνευ ἀποδοχῶν γιὰ τὴν ἐπίτοκη ἐργάτρια.

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ Α' Παγκοσμίου Πολέμου ἐψηφίσθησαν καὶ ἄλλοι ἐρ-

γατικοί Νόμοι που έπεκύρωσαν τις Διεθνείς Συμβάσεις 'Εργασίας της Ού-άσιγκτων του 1919 και προσαρμόσαν την ελληνική εργατική νομοθεσία προς τα διεθνώς κρατούντα πριν ακόμη συντελεσθή ή έκδομηχανίσι της χώρας. Γιατί στ' αλήθεια μόλις μετά την Μικρασιατική Καταστροφή και την είσοδο των προσφύγων από την Μικρά 'Ασία, που ήταν στο μεγαλύτερό τους ποσοστό γυναίκες και παιδιά, μπαίνει ή 'Ελλάδα σε μιὰ νέα φάσι οικονομικής ανάπτυξεως με την 'ίδρυσι νέων βιομηχανιών κυρίως στην περιοχή Πρωτεύουσης και με εργατικό δυναμικό κυρίως τις γυναίκες πρόσφυγες.

'Ετσι αλλάζει ἄρδην ή ὅλη σύνθεσις της 'Ελληνικής κοινωνίας. 'Ο πληθυσμός συγκεντρώνεται στις πόλεις, οι γυναίκες δὲν ἐργάζονται πιά μέσα στο σπίτι ἀλλὰ ἔξω, στὰ ἐργοστάσια ἢ ἐργαστήρια, διαχειρίζονται μόνες τους τὸν μισθό τους και ἀποκοτῶν ἴδιαν ὄντοτητα.

Τὴν ἐργάτρια ἀκολουθεῖ και ή γυναίκα της ἀστικής τάξεως που ζητεῖ και αὐτή τὴν οικονομική της χειραφέτησι με τὴν ἔνταξι της στὰ ἐλεύθερα ἐπαγγέλματα ἢ στὴν ὑπαλληλία τοῦ δημοσίου ἢ τῶν μεγάλων ὀργανισμῶν.

'Ενώ ὁμως στὴ βιομηχανία και στὴ γεωργία ή γυναικεία ἀπασχόλησι γενικεύθηκε με γοργό ρυθμό, — γιατί ἐφ' ὅσον ἰσχύει τὸ σύστημα τῶν χαμηλοτέρων ἡμερομισθίων για τὶς γυναίκες, οι ἐργοδοτές τις προτιμοῦν για λόγους οικονομίας, — στὰ ἐλευθέρια ἐπαγγέλματα και στὴν ὑπαλληλία οι κατακτήσεις τῶν γυναικῶν ἔγιναν ὕστερα ἀπὸ σκληροῦς ἀγῶνες μερικῶν πρωτοπόρων γυναικῶν που ἄνοιξαν τὸν δρόμο στις νεώτερες γενεές.

'Η θέσι της 'Ελληνίδας σήμερα στὴν οικονομία εἶναι ἐξασφαλισμένη μόνο ἐκεῖ που χάρις στὰ κατώτερα ἡμερομισθία θὰ προτιμηθῇ. 'Οπου ἔχει βεσπισθῇ ἰσότητα πληρωμῆς θὰ χρειασθοῦν σκληροῦ ἀγῶνες και μεγάλη ἀνταρτήσις τῶν ἐργαζομένων γυναικῶν για νὰ κρατήσουν τις ἐπάλλξεις που με θυσίες ἐκέρδισαν οι παλαιότερές τους.

Στὴν ἐκπαίδευσι

Στὴν ἐκπαίδευσι ή 'Ελληνίδα κέρδισε ἀρκετὸ ἔδαφος. 'Ἦδη ἀπὸ τότε που ἄρχισε ή οικονομία μας νὰ μπαίνει στὸ στάδιο της βιομηχανοποιήσεως ἐπλήθυναν τὰ δημοτικά σχολεῖα και τὰ κορίτσια φοιτοῦν πλέον τακτικά ὄχι μόνο στὴν στοιχειώδη μὰ και στὴν μέση ἐκπαίδευσι.

Παρὰ ταῦτα τὸ ποσοστὸ τῶν ἀναφάδῃτων γυναικῶν, ἰδίως στὴν ὑπαιθρο, εἶναι ἀκόμη τρομακτικά μεγάλο. Σύμφωνα με τὰ στοιχεῖα της τελευταίας ἀπογραφῆς, τὰ 41,3% τῶν γυναικῶν της 'Ελλάδος τοῦ 1951 ἦσαν ἀναφάδῃτες. Τὸ ποσοστὸ αὐτὸ μειώθηκε ἀπὸ τὸ 1951 ὡς σήμερα γιατί και Σχολές 'Αγραμμάτων ἐλειτούργησαν πολλές και περισσότερα κορίτσια φοιτοῦν στὰ δημοτικά σχολεῖα. 'Οχι ὁμως τόσο ὥστε νὰ ἐκλείψη ή ἀγραμματοσύνη. Οι ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοὶ της Δημοτικῆς μὰ και της Μέσης Παιδείας εἶναι, κατὰ τὸ ἡμισυ σχεδόν, γυναίκες και τὰ Πανεπιστήμια ἔχουν ἤδη φοιτήτριες σὲ ὄλες τους τις Σχολές.

'Η νομική θέσι

'Η νομική θέσι της γυναίκας ἄλλαξε και αὐτὴ ἰδίως μετὰ τὸν

Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Αναγνωρίστηκε στην Έλληνίδα πλήρης ισοπολιτεία, ισονομία και οι γυναίκες εκλέγονται τώρα στη Βουλή και στα Δημοτικά Συμβούλια γίνονται ξυνορκοί, δικασταί, δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, άνωτατοι δημόσιοι υπάλληλοι και μόνο κληρικοί ή στρατιωτικοί δέν μπορούν νά γίνουν.

Οί νέες γυναίκες πού θεωρούν σήμερα αυτόνομητο νά έχουν τὰ δικαιώματα και τίς έλευθερίες πού τόσο άψήφιστα τίς άσκουόν, άς σκεφθούν ότι δέν είναι ούτε έκατό χρόνια πού τὰ άπέκτησαν όλα αυτά. "Άς σκεφθούν τίς άγωνίστριες έκείνες πού τούς άνοιξαν τόν δρόμο για νά τὰ βρίσκουν σήμερα όλα εύκολα και άς άγωνισθούν οί ίδιες νά κρατήσουν αυτά πού με τόσον κόπο άποκτήθηκαν.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

ΔΙΔΑΣΚΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟΥΣ

ΚΕΝΤΡΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

- 1) Ίστορία Έλληνικοῦ Πολιτισμοῦ
- 2) Ἡ Ἑλληνικὴ Οἰκονομία
- 3) Τὰ Δημόσια Οἰκονομικὰ τῆς Ἑλλάδος
- 4) Τουριστικὴ Οἰκονομία καὶ Νομοθεσία
- 5) Τουριστικὴ Πολιτικὴ
- 6) Ξενοδοχειακὴ Οἰκονομία καὶ Νομοθεσία
- 7) Τουριστικὴ Γεωγραφία
- 8) Αἱ Ἑλληνικαὶ Ἱαματικά Πηγαι
- 9) Ἀρχαιολογικοὶ Τουριστικοὶ Χῶροι
- 10) Τουριστικὴ Διαφήμισις
- 11) Τουριστικὴ Δεοντολογία
- 12) Διοικητικὴ Ὁργάνωσις τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους
- 13) Ὁργάνωσις, Διοίκησις καὶ Λογιστικὴ Τουριστικῶν Μονάδων
- 14) Ἑλληνικὴ Λαογραφία
- 15) Ἑλληνικὴ Λαϊκὴ Τέχνη
- 16) Αἱ συγκοινωνίαι τῆς Ἑλλάδος
- 17) Συναλλαγματικὴ καὶ Τελωνειακὴ Νομοθεσία
- 18) Πολεοδομικὰ Προβλήματα

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ 1858

Υπό κ. ΓΙΑΝΝΗ ΣΙΔΕΡΗ

Ὁ Κριμαϊκὸς πόλεμος εἶχε διαταράξει τὴν ἑλληνικὴ ζωὴ καί, μετὰ τὸ τέλος του, ἡ κατοχὴ συνεχιζόταν καὶ χειρότερευε τὴν κατάστασιν· στὶς ἀρχὲς τοῦ 1857 τελείωσε κι ἐκεῖνος καὶ οἱ τρίχρονες δυσχέρειες ἀφήνανε τοὺς ἀνθρώπους μας νὰ χαροῦν μιὰ εἰρηνικότερη περίοδο. Καὶ βλέπει κανεὶς νὰ προσπαθοῦν μὲ πολλοὺς τρόπους νὰ συγκροτήσουν τὸν ἔθνικὸ βίον· εἶναι νὰ τιμᾷ κανεὶς πραγματικὰ τὴν ἐποχὴ, ὅταν μελετᾶει μὲ πόση μεγαλοπρέπεια κήδεψαν τὸν ἐξ Οἰκονόμων, ὅσον κι' ἂν ἓνας ἐραστής τοῦ Θεάτρου μένει μὲ τὴ λύπη ποὺ δὲν τοῦ χρωστᾶνε τὸ κατόρθωμα τοῦ «Ἐξηνταβελώνη» ὅπωςδὴποτε ζοῦσε ἡ μεγάλη ἀρετὴ τοῦ σεβασμοῦ.

Γενικότερα, τὸ Ὁδεῖο τοῦ Ἡρώδη σιγὰ - σιγὰ ξανάβλεπε τὸ φῶς μὲ τὶς ἀνασκαφές — θὰ ἐπηρεάσει, σὲ λίγο, τὶς παραστάσεις τῆς ἀρχαίας Τραγωδίας — καὶ ἡ ἀποκάλυψη τοῦ Διονυσιακοῦ Θεάτρου ποὺ ἐγκαινιαιζότανε σύγχρονα, ἐπρόσφερε ἰδιαίτερη συγκίνησιν, ὁ θεὸς θὰ ἔφερνε καὶ τὴν κόρη τῆς θεατρικῆς Τέχνης νὰ ξανακατοικήσῃ στὸ ἐνδιαίτημά της· στὶς 10 Νοεμβρίου τῆς ἴδιας χρονίᾳς δόθηκε μεγάλος χορὸς στ' Ἀνάκτορα ἢ ἐμφάνισιν τῆς Βασιλίσσης περιγράφεται μὲ θαυμασμό, «... Ἡ Α. Μ. ἡ Σεπτῆ ἡμῶν Ἀνασσα ἔλαμπε ἐν τῷ μέσῳ τῆς λαμπρᾶς ὀμηγύρεως ὡς ἀδάμας... ἐφόρει... κυανὴν ἐσθῆτα μὲ ἀμίμητον χάριν... (καὶ) διάδημα εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ τρεῖς σειρὰς ἀδαμάντων εἰς τὸν λαιμόν· εἰς δὲ τὸ στήθος καὶ τοὺς βοστρύχους ἀναριθμήτους ἀδάμαντας καθὼς καὶ εἰς τὰς χεῖρας βραχιόλια». Ὁ δῆμος Ἀθηναίων φροντίζει γιὰ τὴ σύμβασιν τοῦ φωταερίου. Ἡ Ἀμαλία εἶχε ξεκινήσει γιὰ ταξίδι κι ἔλειψε τέσσερις μῆνες· ὅταν γύρισε, τὴν ὑποδέχτηκαν μεγαλοπρεπέστατα· 1500 λυχνίες ἐφωταγώγησαν τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἄλλες τόσες ἓνα δημόσιο κήπο. Τὸν πρῶτον μῆνα τοῦ 1858 ἐορτάσθησαν τὰ 25 χρόνια τῆς βασιλείας τοῦ Ὁθωνος, μέσα στὸν ἴδιον χρόνον ἔγινε ἡ θεμελίωσις τοῦ βουλευτηρίου μὲ τελετὴς, ὀργανώθηκαν, μὲ νόμον, τὰ «Ὀλύμπια», ἡ Ἐκθεσις γεωργικῶν καὶ βιομηχανικῶν προϊόντων, ἡ Ἑλλάδα ἐνώθηκε τηλεγραφικῶς μὲ τὴν Εὐρώπην, μῆκανε τὰ θεμέλια καὶ τοῦ «Πολυτεχνικοῦ Σχολείου». Χορὸς τὶς ἀποκριὰς στ' Ἀνάκτορα οἱ ἀγωνιστὲς ἔσυραν ἑλληνικοὺς χοροὺς καὶ ὅποιοι θέλανε μόνον τοὺς ξένους δὲν εἶχαν τὴν ἔγκρισιν τοῦ Τύπου.

Ὁλ' αὐτὰ — καὶ ἄλλα ἴσως ποὺ ἐμεῖς δὲν μπορέσαμε νὰ συλλάβουμε τὴ σημασίαν τους — μᾶς τὰ μαθαίνει ἡ ἀναδίφηση τῶν ἐφημερίδων «Αἰών», «Αὐγὴ» καὶ «Φιλοπάτρις Ἑλλην» π. χ. τῶν ἐτῶν 1857, 1858, ὅπως καὶ τοῦ περιοδικοῦ «Πανδώρα»· οἱ ἀρμόδιοι σ' αὐτὰ βεβαίως τὰ ξέρουν καλύτερα, ὁμῶς μᾶς δίνουν ἓνα θάμπωμα, βλέπουμε μιὰ κοινωνία νὰ συγκροτεῖται γοργά·

τὸ ἀπαραίτητο συμπλήρωμά της θὰ εἶναι καὶ τὸ Θέατρο, σὲ μιὰ καλύτερη ἔκφρασή του σχετικὰ μὲ τὶς προηγούμενες, μέσα στὸ ἐλεύθερο κράτος, τὶς μισοερασιτεχνικῆς.

Οἱ χοροί, οἱ ὑποδοχές, οἱ συχνοὶ ἑορτασμοὶ δὲν εἶναι παρὰ στὸ φαινόμενο, κοσμικὰ γεγονότα, εἶναι — καὶ γιὰ ὅσους δὲ λαβαίνανε ἄμεσα μέρος —, μιὰ ἀναπλήρωση τῆς ψυχικῆς λειτουργίας ποὺ ἐπιθυμεῖ τὸ θέαμα, ὅταν δὲν τὸ ἔχει σὲ βαθμὸ ἱκανοποιητικὸ στὴ φυσικὴ του μορφή, στὸ Θέατρο.

Ἀνάμεσα στὴν κοινωνικὴ δραστηριότητα ποὺ ὑπαινιχθήκαμε, παρουσιάζεται ὁ δημοσιογράφος καὶ λόγιος Γρ. Καμπούρογλους μὲ τὴν παλαιότερὴ του θεατρικὴ μανία, γιὰ νὰ πετύχει μιὰ πρώτη «ἐπαγγελματικὴ» ταχτοποίηση τῶν θεατρικῶν μας προσπαθειῶν, μὲ μιὰ μεγάλη καὶ ἀκαθόριστη βοήθεια τοῦ κράτους· ἀγγελικὴ εὐδαιμονία, φυσικὰ, δὲν ξεπροβόδησε τοὺς πόθους του, ἀλλὰ οἱ ἀντιδράσεις δὲ χαρακτηρίζουν μιὰ ἐξόρμηση, τὴν ἐξαιρουν οἱ ἐπιτυχίες· οἱ πρῶτες ξεχνιοῦνται κι ἄς πικραίνουν τοὺς ἰδαλγούς καὶ στὸν καιρό τους καὶ πιὸ ὕστερα.

Ἀξιόλογο θεατρικὸ χτῆριο δὲν εἶχαν· τοῦ «Μπούκουρα» ἦταν ἄθλιο καὶ γιὰ τοὺς συγχρόνους του, σεσαθρωμένο καὶ ρυπαρό· πολλὰ ἔξοδα χρειασθήκανε γιὰ ν' ἀνθρωπευτεῖ μ' ἐπένδυση ἀπὸ λευκὸ καὶ γαλάζιο χασέ γιὰ νὰ δοθεῖ ἕνας χορός.

Στὶς 11 Σεπτεμβρίου τοῦ 1857, μετὰ πολλὰ, μπόρεσε νὰ κάνει ἐναρξη ὁ θίασος καὶ κράτησε ὡς τὸ τέλος Ἰουνίου τοῦ 1858. Τὸ ἐναρκτήριο ἔργο του δείχνει τὴ σημασία καὶ τὴ σοβαρότητα: Σίλλερ «Λουίζα Μίλλερ» δὲν πρόκειται μόνον γιὰ μιὰ πρωτοπορία τοῦ καιροῦ παρὰ καὶ γιὰ δρᾶμα ποὺ σ' αὐτὸ τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου προβάλλονται μ' ἔνταση — νὰ δοῦμε τὸ ἀνέβασμά της, ὡς πρὸς τὸν Ὀθωνα, προμήνυμα σὰν τοὺς «Γάμους τοῦ Φιγκαρό» στὴ Γαλλία; — ἡ θεατρικὴ ποίηση μπαίνει στὸν τόπο μας μ' ἐκλεκτότατο ἀντιπρόσωπό της· ὅτι κάνει ἐντύπωση, γιὰτὶ δὲ θὰ συμβαίνει ἀργότερα μὲ τὴν ἐπικράτηση τῆς καθαρεύουσας — τώρα ἡ μετάφραση τοῦ Μ. Ω. ἐπιθυμεῖ νὰ μένει ἀπλή — εἶναι πῶς τὸ θέατρο τὸ γέμιζαν ἐπὶ τρεῖς βραδιῆς γραμμὴ — τοῦτο θὰ εἶν' ἐπιτυχία, στὰ 1910! — μετὸν Ὀθωνα πρῶτο οἱ Ἀθηναῖοι ἀπ' ὅλες τὶς ἁξίες, ὑπουργοί, γεροϋσιασταί, βουλευταί, βιομήχανοι, μαθηταί, διδάσκαλοι καὶ περικαλλεῖς κυρίαί, δεσποινίδες» λείπουν, προφανῶς, οἱ φτωχότεροι, ἀλλὰ δικοὶ τους θὰ εἶναι οἱ «μαθηταί καὶ οἱ διδάσκαλοι». Τοὺς θεατῆς αὐτοὺς τοὺς κινούσε μιὰ εὐγενικὴ ἀγνότητα πρὸς τὴν ἐπιμελημένη θεατρικὴ προσφορά. Ὁ «Αἰὼν» δημοσιεύει μιὰ μικρὴ μελέτη ἀντιφῆγγισμα τῆς ἀγνότητος: «...Ἐάν.. ἀληθεύῃ ὅτι τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος ἀνεγεννήθη ἠθικῶς, ἐπραγματοποίησε πολιτικὴν ἐπανάστασιν ἀληθῶς ἠρωϊκὴν, ἀνεπτύχθη ἐντὸς ὀλιγίστων ἐτῶν παραδόξως κατὰ πάντα, πῶς ὑπάρχει δυνατόν νὰ φαντασθῶμεν ὅτι τὸ ἑλληνικὸν θέατρον οὐδὲν ἔχει μέλλον παρὰ τῷ ἔθνῳ ἐξ οὗ τῶν σπλάγγων προῆλθε ἡ μορφή αὐτῆ;...». Καὶ ὁ πιὸ σκεπτικιστῆς, συνεχίζει, «θέλει πεισθῆ περὶ τῆς ἀκμαίας ζωῆς τοῦ ἔθνους...», ἀκούων ἐπὶ ἑλληνικῆς σκηνῆς ἀπαγελομένην καὶ χειροκροτουμένην παρὰ τοῦ λαοῦ αὐτὴν ἐκείνην τὴν γλώσσαν εἰς ἣν ἀπηγγέλοντο, εἰ καὶ ὑπὸ διαφορετικῶν ἔνδυμα, τὰ ἀριστουργήματα τῶν προγόνων ἡμῶν...». «... Τὸ ἑλληνικὸν θέατρον ὑπὲρ τι καὶ ἄλλο (θὰ) συντελέσῃ εἰς τε τὴν τοσοῦτον ἐπι-

θυμητήν ἐκείνην συγχώνευσιν καὶ ἐξάλειψιν τῶν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἔθνους διαφορῶν ἡμῶν, ἕνεκα παρελθουσῶν περιστάσεων, προκυψασῶν διαφορῶν καὶ ἐπὶ μᾶλλον συντείνει ὅπως ἀποδείξει ὅτι ἐν μόνον ὑπάρχει τὸ ἐθνικὸν πνεῦμα. Καὶ εὐτυχῶς παρετηρήσαμεν ἐκ τῶν πρώτων παραστάσεων, ὅτι τὸ τελευταῖον τοῦτο ταχέως καὶ εὐκόλως ἀναφαίνεται· διότι τὸ ἔθνος παρεσκευάσθη ἤδη διὰ πολλαπλῶν δοκιμασιῶν εἰς τὴν ἀπόρριψιν πάσης ἀποκλειστικῶς προλήψεως ἐντὸς τοῦ μεγάλου ἐθνικοῦ χωνευτηρίου... Ἐσκιρτήσαμεν ὑπὸ ἐθνικῆς ὑπερηφανείας καὶ ἀνεκκλήτου συγκινήσεως ἰδόντες τοὺς συμπολίτας ἡμῶν ἐν τῷ θεάτρῳ ἐν ἀκαρεῖ ἀντιλαμβανομένους καὶ ὡς ἐκ συνθήματος καὶ ἐνθουσιασμοῦ χειροκροτοῦντας ἰδέας τινὰς περὶ ἀρετῆς καὶ ἐλευθερίας αἰτινες ἀνέκαθεν ἐθεωρήθησαν ἱεραὶ παρὰ τοῖς "Ἑλλησιν...". Ἐπὶ πλέον, περιμένει ἀπὸ τὸ θεᾶτρο νὰ πλάσει μία γλώσσα «ζώσαν», ὁμαλή, «παρὰ πάντων ἐννοουμένην καὶ τοῖς πᾶσιν ἀρέσκουσαν»· πιὸ κάτω γίνεται σαφέστερος «Ἡ καθ' ἑκάστην... διορθουμένη... ἐθνικὴ γλώσσα εὐρίσκει ἐν τῷ θεάτρῳ ἀσφαλῆς κριτήριον ἐπίσης ἀδυσώπητον πρὸς πάντα λογιοτατισμὸν καὶ αὐστηρὸν πρὸς πάντα χυδαῖσμόν...»· ἐδῶ μυρίζει Π. Σούτσος, τὰ δικά του ὄνειρεύεται, τοὺς ρεμβασμούς του χάνει, ὑποστηρίζεται ὁμως ὁ θίασος, ἐγκαρδιώνονται οἱ θεατῆς νὰ πηγαίνουν. Τὸ θεᾶτρό μας ἄλλως τε μόνον τοῦ δρῆκε τὸ δρόμο του καὶ χωρὶς νὰ τὸ θέλουν οἱ παράγοντές του, συγγραφεῖς, καὶ ἠθοποιοί, ἀγάπησε πρῶτο, μέσα στὴν ἀθηναϊκὴ διανόηση, τὴ δημοτικὴ, ἀνδρὶ τὸ δημοτικισμό.

Οἱ ἑλπίδες εἶναι περισσότερες, «... ταχέως θέλομεν ἴδει ἑλληνικὰ θεᾶτρα ἐν Σμύρνῃ, ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐν τῇ Ἑπτανήσῳ καὶ ἀλλαχοῦ παρασκευάζοντα σὺν τοῖς ἄλλοις τὸν ἑλληνικὸν κόσμον εἰς τὸν μέγαν καὶ ἀφευκτον ἐν τῇ Ἀνατολῇ προορισμὸν αὐτοῦ». "Ὅπως τὸ θεᾶτρο στάθηκε κοντὰ στὸ 21 καὶ τώρα τὸ βλέπουν συμπαραστάτῃ τῆς Μ. Ἰδέας, ἔτσι θὰ τὸ δεῖ καὶ ὁ Δ. Βερναρδάκης.

Καὶ προφητεύει σωστά: «... Οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι, προϊόντος τοῦ χρόνου, ἀναπτυσσομένης τῆς ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ (= ἑλληνικοῦ, τοῦ μὴ ξένου, σὲ ἀντίθεση μὲ τὸ Ἰταλικὸ μελόδραμα ποὺ κυριαρχοῦσε μὲ τὶς περιοδεῖες του στὴν Ἑλλάδα) θεάτρου κλίσεως τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἠθοποιοῦ θέλει ἀμείβει ἐπαξίως τοὺς κόπους τῶν εἰς τὸ πολύμοχθον τοῦτο ἔργον ἐπιιδόντων...» (19 Σεπτεμβρ.).

Ὁ πόθος γιὰ τὴ θεατρικὴ Τέχνη, γύρω ἀπὸ αὐτὰ τὰ χρόνια, ἦταν ἐπίσης θερμὸς καὶ στοχαστικὸς πλατύτερα μέσα στὸν ἑλληνισμό· ἡ ἀπόδειξίς μας θὰ γίνῃ μ' ἐρασιτέχνες — οἱ καιροὶ δὲν ἐπιτρέπουν πολλὰς ἐπαγγελματικὰς ἐκδηλώσεις — στὴν Ἐμπορικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης ἀνέβασαν, τὶς ἀποκρίες τοῦ 1856, μὲ πολὺν κόσμον, καὶ μ' ἐπισήμους, «Ἐκάθη» στὴν ἀρχαία γλώσσα· ἡ μουσικὴ, ἡ σκηνογραφία, ὁ ἱματισμὸς καί, πρὸ παντός, ἡ κατασκευὴ τῆς Σκηπῆς, ὅπως μᾶς προκαλεῖ νὰ τ' ἀναπλάσουμε ἢ «Πανδώρα» (Ἀπρίλης, 6.4.51), ἦταν σοβαρὰ μελετημένα· τὴν τελευταία θὰ τὴν ὀνομάζαμε «ραῖνχαρτιανή» καὶ χαιρόμαστε ποὺ ἐδῶ κι ἕναν αἰῶνα τὸ ζήτημα τὸ εἶδαν τόσο βαθιά.

Ἡ «Πανδώρα» κλείνει τὸ διαφωτιστικότερο σημείωμά της μὲ αὐτὰ τὰ λόγια: «... (εὐχόμεθα ἵνα ἡ μεταξὺ τῶν μαθητῶν διενεργηθεῖσα (ἄρα, τότε

πρωτάρχιζε) ἄμιλλα ἢ διαρκῆς καὶ ἀποτελεσματικὴ καὶ χρησιμεύη ὡς... ἀ-
φορμὴ εἰς λαμπροτέρας ἑλληνικὰς παραστάσεις καὶ εἰς βίαν δραματικότερον»,
(= θεατρικότερο, μὲ περισσότερες θεατρικὲς χαρὲς).

Τὸ θέατρο, φυσικὰ, εἶναι στὰ χέρια τῶν ἠθοποιῶν, ἀφοῦ τοῦτο εἶναι τὸ
ἐπάγγελμά τους· ὡς τόσο, γιὰ ὠφέλειά του, τὸ ἐπηρεάζουν στὶς καλύτερές
του στιγμὲς οἱ λόγιοι· ὁ πρῶτος λόγιος ποῦ ἐπηρέασε πολὺ τὸ Θέατρό μας
ὡς συγγραφέας καὶ ὡς σκηνοθέτης εἶναι ὁ Βερναρδάκης - τὸν τρέμανε μὲ
τὴν αὐστηρότητά του.

Ἄν οἱ ποιητικοὶ διαγωνισμοὶ δὲν ἔχουν, στὶς μέρες μας, τόσο μεγάλην
ὑπόληψη, τότε εἶχαν πολλῶν εἰδῶν ἀξία ὡς βῆμα κριτικῆς καὶ αἰσθητικῆς
καὶ ὡς διέξοδος γιὰ τοὺς λογοτέχνες τοῦ στίχου καὶ τῆς Σκηνῆς· οἱ πλού-
σιοι ἀγωνοθέτες τοῦ ἐξωτερικοῦ ἦταν γενναιοδωροὶ, φροντίζανε γιὰ τὸ καλὸ
τοῦ ἔθνους· σ' ἐπισημότες τελετὲς διαβαζόταν ἡ «Κρίσις», κάθε χρόνο.

Ὁ Βερναρδάκης ἔστειλε στὰ 1857, ἀπὸ τὸ Μόναχο, ποῦ ἐσπούδαζε
φιλολογία, τὴν τραγωδίαν του «Μαρία Δοξαπατρή»· δὲν τοῦ τῆ βραβέψανε·
κατὰ τὴ συνήθειαν, τοὺς ἀπάντησε μαχητικὰ ὅπως ἦταν τὸ ἰδίωμά του· τὸν
ἄλλο χρόνο τὸ τύπωσε μὲ θαυμάσια, γιὰ τότε, πιὸ πολὺ, «Προλεγόμενα περὶ
ἐθνικοῦ ἑλληνικοῦ δράματος...».

Σύγχρονα λοιπὸν μὲ τὴν πρακτικὴ ἐπιδίωξη τοῦ Γρ. Καμπούρογλου, φα-
νερώνεται, σὲ ἀξιόλογη παραλληλία, καὶ ὁ συγγραφέας ὁ θεατρικὸς· κι ἂν
δὲν ἀξιώθηκε νὰ τοῦ τὸ ἀνεβάσει ἐκεῖνος, μόλις τὸ Θέατρό μας, ἀργότερα,
μπόρεσε νὰ βρεῖ μιὰ εὐκαιρία καὶ νὰ σταθεῖ 1865 - 66, ἡ «Μαρία Δοξαπα-
τρή», κινήμενη στὰ χρόνια ποῦ ἐξετάσαμε, εὐτύχησε νὰ γίνῃ ἡ πρώτη με-
γάλη ἑλληνικὴ ἐπιτυχία καὶ νὰ δεῖξῃ πῶς τὸ ἑλληνικὸ Θέατρο καὶ οἱ ἐργά-
τες του ἀξίζανε.

Στὸ τέλος τοῦ 1857, ὁ «Αἰὼν» δημοσιεύει μιὰν ἀγγελίαν, πῶς θὰ ἔ-
βγαინε ὁ «Δὸν Κάρολος» τοῦ Σίλλερ, μετάφραση Στεφάνου Στρέιτ· δὲν μπο-
ρεῖ, ἐννοεῖται, νὰ θεωρηθεῖ ἄσχετο μὲ τὴν κίνηση τοῦ Καμπούρογλου· ὁ Σίλ-
λερ γινόταν, γιὰ μᾶς, ὁ συγγραφέας «τῶν ἐπιτυχιῶν»· τὸ ἔργο δὲ φαίνεται
ὅτι θὰ ἐκυκλοφόρησε· σπουδαῖο εἶναι πῶς τὸ συλλογίστηκε κάποιος νὰ τὸ
ἐκδώσει.

Στὰ 1858, ἐκυκλοφόρησαν καὶ δύο ἔργα τοῦ Σαίξπηρ, ὁ «Ἀμλέτος»,
μετάφρ. Ἰωάν. Η. Περβάνογλου καὶ ὁ «Ἰούλιος Καίσαρ», μετάφρ. Νικολάου
Κ. Ἰωαννίδου.

Γίνεται λοιπὸν φανερό, μὲ τὶς ἐνδείξεις ποῦ ἀναφέραμε, πῶς, γύρω ἀπὸ
τὰ 1858, πλέκεται μιὰ συγκεντρωμένη θεατρικὴ προσπάθεια καὶ μάλιστα
μέσα στὴν Ἀθήναν ποῦ θ' ἀναθρέψει τὸ Θέατρό μας στὴ σημερινή του συνέ-
χεια· μικρὴ προσπάθεια, ἀλλὰ προσπάθεια· ξεκίνημα, κάτι τι πολῦτιμο καὶ
πολυσέβαστο.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΗΣ Α.Β.Σ.

Ἡ κυρία μέθοδος διδασκαλίας, ἐν τῇ Σχολῇ μας, παραμένει πάντοτε ἡ ἀπὸ ἔδρας διδασκαλία καὶ αἱ φροντιστηριακαὶ ἀσκήσεις, παραλλήλως ὅμως χρησιμοποιεῖται, εἰς εὐρείαν κλίμακα καὶ κατὰ τρόπον συστηματικόν, τὸ σύστημα ἐπιτοπίων μαθημάτων εἰς ἐργοστάσια, γραφεῖα κ.λ.π.

Ἐπίσης προσπαθοῦμεν νὰ δοκιμάσωμεν τὴν ἐφαρμοζομένην εἰς τὰ ξένα πανεπιστήμια «περιπτωσιακὴν μέθοδον διδασκαλίας», ἡ ὁποία εἶναι πρωτότυπος καὶ παρουσιάζει διὰ τὰς οἰκονομικὰς Σχολάς, ἐν γένει, τεράστιον ἐνδιαφέρον.

Παραλλήλως πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῶν καθηγητῶν τῆς, ἡ Α.Β.Σ. χρησιμοποιεῖ μεγάλους παράγοντας τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς τοῦ τόπου, οἱ ὅποιοι δίδουν σειρὰν πρακτικῶν μαθημάτων ἐπὶ θεμάτων τῆς εἰδικότητός των.

Οὕτω συνδυάζεται κατὰ τὸ δυνατὸν ἡ θεωρία μὲ τὴν πρᾶξιν, διότι ἄνευ τοῦ συνδυασμοῦ αὐτοῦ ἡ θεωρία εἶναι ἄγονος καὶ ἡ πρᾶξις ἄνευ ἐξάρσεως.

Η ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΛΛΑΣ (1858-1958)

Υπό κ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ Γ. ΣΙΔΕΡΗ
Διευθυντοῦ Βιομηχανίας τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας

Ἡ ἐξέλιξις τῆς Βιομηχανίας τῆς Χώρας κατὰ τὴν τελευταίαν ἑκατονταετίαν δύναται νὰ διαιρεθῆ εἰς τρεῖς περιόδους μὲ χαρακτηριστικούς σταθμούς τὴν ἔναρξιν τῆς πολεμικῆς περιόδου 1912 καὶ 1922.

Πρώτη περίοδος 1858 - 1958

Ἡ πρώτη ἐκδήλωσις τῆς ἑλληνικῆς βιομηχανίας μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν, τοῦ 1821, ἐμφανίζεται μόλις κατὰ τὰ ἔτη 1836 - 1869, κατὰ στατιστικὰ στοιχεῖα τοῦ 1876, τοῦ τότε ἀσχοληθέντος περὶ τῆς βιομηχανίας, ἀειμνήστου Α. Μανσόλα ὅστις ἀνεβίβαζε τὸν ἀριθμὸν τῶν καθ' ὄλην τὴν Χώραν ἐργοστασίων εἰς 89, συνολικῆς κινητηρίου δυνάμεως 1887 ἵππων (ἐξ αὐτῶν 40 ἐργοστάσια ἦσαν ἐγκατεστημένα εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Ἀττικῆς καὶ κυρίως εἰς Πειραιᾶ ἀντιπροσωπεύοντα δύναμιν 1.083 ἵππων, ἤτοι τὸ 57% περὶπου τῆς ὅλης ἵπποδυνάμεως τῆς Χώρας).

Οὕτω εἰς Πειραιᾶ ἦσαν 27 ἐργοστ. μὲ σύνολον κινητ. δυνάμ. 759 ἵππων									
» Ἀθήνας » 11	»	»	»	»	»	»	»	119	»
» Λαύριον » 2	»	»	»	»	»	»	»	205	»
Ἦτοι ἐν συνόλῳ 40								1083	»

Αἱ πλέον σπουδαιότεραι βιομηχαναίαι κατὰ τὴν ὡς ἄνω χρονικὴν περίοδον ἦσαν :

1) Κλωστοῦφαντουργικαὶ βιομηχαναίαι 6 ἀμβλακος : 18 ἐργοστάσια μὲ κινητήριον δύναν 480 ἵππων, ἀριθμῶν ἀτράκτων 35 900 καὶ ἀριθμὸν ἐργατῶν 1 084, ἔναντι 400 000 ἀτράκτων καὶ ἀριθμὸν ἐργατῶν 37 000 κατὰ τὸ ἔτος 1958.

2) Μεταξοῦφαντουργία : 12 ἐργοστάσια (ἀναπηνιστήρια 10 καὶ ὑφαντήρια 2) μὲ ἀριθμὸν ἐργατῶν 869.

3) Ἡ ἀλευροβιομηχανία : ἤτις περιελάμβανε 10 κυλινδρομύλους ἐγκατεστημένους 8 μὲν εἰς Πειραιᾶ καὶ 2 εἰς Ἀθήνας μὲ κινητήριον δύναμιν 260 ἵππων ὡς καὶ τινὰς ἄλλους μικροτέρους εἰς ἐπαρχιακὰς πόλεις καὶ κωμοπόλεις, συνολικῆς δυνάμεως 658 ἵππων.

4) Ἡ μηχανουργικὴ βιομηχανία : ἤτις περιελάμβανεν ἐν συνόλῳ 9 ἐργοστάσια εἰς ὀλόκληρον τὴν Χώραν ἐξ ὧν 7 εἰς Πειραιᾶ καὶ Ἀθήνας μὲ συνολικὴν κινητήριον δύναμιν 88 ἵππων καὶ ἀριθμὸν ἐργατῶν 342.

Μετὰ 25 ἔτη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1863, ἤτοι τῷ 1887, ἡ βιομηχανία τοῦ Πειραιῶς πλουτίζεται μὲ 26 νέα ἐργοστάσια, ἤτοι κυλινδρομύλους, κλωστήρια καὶ ὑφαντήρια, μηχανουργεῖα, ἐν χαρτοποιεῖον καὶ ἐν ἐργοστάσιον ἐπιπλοποιίας.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπασχοληθέντων ἐργατῶν εἶχεν ἀνέλθει εἰς 2500, ἐργάτας καὶ τεχνίτας, ἐξ ὧν 1 300 εἰργάζοντο εἰς τὰς κλωστοῦφαντουργικὰς βιομηχανίας, 700 εἰς τὰ μηχανουργεῖα (κυρίως τοῦ Πειραιῶς) καὶ οἱ ὑπόλοιποι 250 εἰς τὰς λοιπὰς βιομηχανίας.

Τὴν πρωτοπορίαν εἰς ἀριθμὸν ἐργοστασίων καὶ ἀπασχοληθέντων ἐργατῶν κατὰ τὴν περίοδον τοῦ ἔτους 1887 εἶχεν, ὅπως καὶ σήμερον, ἡ κλωστοῦφαντουργία.

Ἡ ἐξέλιξις τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα 1876 - 1887 ὀφείλεται ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς προστατευτικὰ νομοθετικὰ μέτρα τοῦ Κράτους καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ πληθυσμοῦ λόγῳ ἐξαπλώσεως τοῦ Βασιλείου μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Θεσσαλίας καὶ Ἡπείρου (1881). Ἀξιολόγως συντέεινεν πρὸς τοῦτο καὶ ἡ ἀνάπτυξις τοῦ σιδηροδρομικοῦ καὶ ὁδικοῦ δικτύου τῆς Χώρας.

Τέλος, περὶ τὰ τέλη τῆς περιόδου 1863 - 1912, ἡ βιομηχανία τῆς Χώρας παρουσιάζει τὴν πλέον αἰσθητὴν πρόοδον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1887, ὀφειλομένην εἰς τὴν ἴδρυσιν νέων κλωστοῦφαντουργικῶν βιομηχανιῶν, καὶ μηχανουργειῶν, εἰς τὴν ἔναρξιν λειτουργίας 2 ἐργοστασίων τσιμέντων (TITAN ἐν Ἐλευσίνῃ, 1910 καὶ Τσιμέντα ΗΡΑΚΛΗΣ ἐν Πειραιεῖ, 1911), τὴν λειτουργίαν τῆς Α.Ε. Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων, 1909 (θεικὸν ὄξύ, χημικὰ λιπάσματα καὶ ὑαλουργικὰ προϊόντα) καὶ τῶν ἐργοστασίων «Χρωματοurgerεία Πειραιῶς», 1883, παραγωγῆς ὀργανικῶν χρωμάτων.

Ἐν ἑλλείψει ἐιδικῆς ἀπογραφῆς διὰ τὴν βιομηχανίαν κατὰ τὴν περίοδον 1863 - 1912, δυνάμεθα νὰ ὑπολογίσωμεν τὸ μέγεθος τῆς βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως ὁλοκλήρου τῆς χώρας πρὸς τὸ τέλος τῆς περιόδου ταύτης, διὰ τῆς συγκρίσεως τῶν εἰσαγωγῶν καυσίμων καὶ ἀκατεργάστων μετάλλων (σιδήρου κλπ.) μέσῳ τοῦ κυριωτέρου λιμένος τῆς Χώρας, τοῦ Πειραιῶς, δεδομένου ὅτι τὰ εἶδη ταῦτα, τρόπον τινά, ἀποτελοῦν θεμελιώδεις ἐνδείξεις τῆς βιομηχανικῆς ἐξελίξεως, τὰ δὲ καύσιμα κυρίως ἦσαν ἡ μόνη πηγὴ ἐνεργείας αὐτῆς τῆς Χώρας μέχρι καὶ πρό τινων ἐτῶν.

Εἰσαγωγὴ μετὰλλων καὶ καυσίμων

*Ἔτη	Ποσότης εἰς Μ. Τ.
1887	85 150
1895	140 258
1912	287 578

Αὐτὴ καὶ μόνη ἡ σύγκρισις τῶν ἀριθμῶν δείχνει τὴν πραγματικὴν πρόοδον εἰς τὴν βιομηχανίαν κατὰ τὴν τελευταίαν περίοδον τοῦ 19ου καὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ 20ου αἰῶνος.

Δευτέρα περίοδος : 1913 - 1922

Ἡ περίοδος αὕτη εἶναι ἡ πλέον νεκρὰ ὡς πρὸς τὴν περαιτέρω βιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν. Δὲν ἔχομεν σοβαρὰς ἰδρύσεις ἐργοστασίων, ὡς κατὰ τὴν πρώτῃν περίοδον, εἰμὴ μόνον βελτιώσεις τινὰς εἰς τὰς ὑφισταμένας ἐγκαταστάσεις καὶ τὴν προσθήκην τῶν ἐργοστασίων τῶν νέων περιοχῶν καὶ κυρίως τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας (περιοχὴ Θεσσαλονίκης, Ναούσης, Ἐδέσσης, Βεροίας).

Τὰ ἐργοστάσια ταῦτα ἦσαν εἰς μὲν τὴν Θεσσαλονικὴν 4 μεγάλα τοιαῦτα τοῦ κλάδου τῆς κλωστουφαντουργίας, 3 κυλινδρόμυλοι, 1 ζυθοποιεῖον καὶ τινὰ ἄλλα δευτερεύοντα. Εἰς τὴν πόλιν τῆς Ναούσης 3 ἐριοῦφαντουργεῖα, 3 κλωστήρια δάμβακος, 1 κανναβουργεῖον, 2 ἀναπηνιστήρια μετάξης καὶ 1 κυλινδρόμυλος. Τέλος, εἰς Βέροιαν, δύο θαμβοκλωστήρια, ἕξ ὧν τὸ ἓν σοβαρὸν ἀπὸ ἀπόψεως ἐγκαταστάσεων.

Ἡ βιομηχανία μας εἰς τὸ τέλος τῆς περιόδου ταύτης (1919 - 1922), ἤριθμει ἐν συνόλῳ περὶ τὰ 490 σοβαρὰ ἐργοστάσια, ἕξ ὧν περίπου 195 εἰς τὴν περιοχὴν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, τὰ δὲ ὑπόλοιπα ἐγκατεστημένα εἰς τὴν λοιπὴν Χώραν.

Ἐκτὸς τῶν ὡς ἄνω ἀναφερθεῖσῶν σοβαρῶν βιομηχανιῶν ἐλιτοῦργησαν, ὑπὸ τύπον μικρᾶς βιομηχανίας ἢ καὶ βιοτεχνίας εἰς ὀλόκληρον τὴν Χώραν, περὶ τὰς 980 ἐπιχειρήσεις, ἕξ ὧν εἰς τὴν περιοχὴν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς περίπου 500.

Εἰς τὸ τέλος τῆς ἀνωτέρω περιόδου, ἦτοι τὸ 1922, μετὰ τὴν μικρασιατικὴν καταστροφὴν τοῦ 1921, κατέφυγον εἰς τὴν Χώραν περὶ τοὺς 1 222 000 πρόσφυγες, ἐκ τῶν ὁποίων πλεῖστοι ὅσοι, ὄντες ἔμποροι, βιομήχανοι, ἀλιεῖς, γεωργοὶ κ.λ.π. καὶ μεταφέροντες περιουσίας, ἐπεδόθησαν εἰς ὄλους τοὺς κλάδους τῆς οἰκονομίας καὶ οὕτω μεταξὺ τῶν ἄλλων συνετέλεσαν εἰς τὴν προαγωγὴν καὶ τῆς βιομηχανίας.

Τρίτη περίοδος : 1923 - 1958

Ὡς ἀνωτέρω ἀνεφέρθη, ἡ ἀφίξις τῶν προσφύγων ἐδημιούργησε νέαν ὄθησιν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν διαφόρων κλάδων τῆς οἰκονομίας, ἡ δὲ ἐκδήλωσις ἐνδιαφέροντος ἐκ μέρους τοῦ Κράτους διὰ ψηφίσεως σειρᾶς νόμων προστατευτικῶν ὑπὲρ ἐνισχύσεως τῆς βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας ὑπεβοήθησε σπουδαίως τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν νὰ στραφῇ πρὸς τὴν δημιουργίαν νέων βιομηχανιῶν ἢ τὴν ἐπέκτασιν ὑφισταμένων τοιοῦτων.

Συνετεῖα τῶν προστατευτικῶν τούτων Νόμων ἡ Χώρα μας κατὰ τὴν περίοδον αὕτην καὶ ἰδίᾳ ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1923 μέχρι καὶ τοῦ 1958 ἐπέδειξε τὴν μεγαλυτέραν δραστηριότητα, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀναπτύξει ποτὲ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ 1821, εἰς τὸν βιομηχανικὸν τομέα.

Οὕτω κατὰ τὸ τέλος τῆς περιόδου ταύτης ἡ βιομηχανία μας ἤριθμει ἐν συνόλῳ περὶ τὰ 918 ἐργοστάσια μὲ σοβαρὰς κτιριακὰς καὶ μηχανικὰς ἐγκαταστάσεις εἰς ὀλόκληρον τὴν Χώραν.

Εἰς τὸν ἀνωτέρω ἀριθμὸν περιλαμβάνεται ἓνας σοβαρὸς ἀριθμὸς παλαιῶν ἐργοστασίων, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν ἐν λόγω περίοδον συνέχισαν τὰς ἐργασίας

των, ἐξελιχθέντα εἰς συγχρονισμένους παραγωγικὰς μονάδας διὰ τῆς ἐπεκτά-
σεως αὐτῶν καὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ παλαιοῦ μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ.

Ἐκ τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ ἐργοστασίων τοῦ ἔτους 1958, εἰς τὴν πε-
ριοχὴν τῶν Ἀθηνῶν εἶναι ἐγκατεστημένα 210 καὶ εἰς τὴν τοῦ Πειραιῶς 205.

Ἐκτὸς τῶν ἄνω βιομηχανιῶν λειτουργοῦν ἐπίσης μικραὶ βιομηχανίαι
καὶ βιοτεχνίαι, περίπου 2 094, ἐξ ὧν 1 060 εἰς τὴν περιοχὴν Ἀθηνῶν - Πει-
ραιῶς.

Ἡ ἐν γένει πρόοδος τῆς βιομηχανίας κατὰ τὸ διάστημα τῆς περιόδου
ταύτης (1923 - 1958) καταδεικνύεται ἐκ τῆς συγκρίσεως τοῦ ὕψους βιομηχα-
νικῆς παραγωγῆς, ἀνερχομένης διὰ τὸ 1957 εἰς τὸ ποσὸν τῶν 18 805 ἑκατ.
δραχμῶν τρεχούσης ἀξίας ἔναντι 2 000 ἑκατ. κατὰ μέσον ὄρον τῶν ἐτῶν
1919 - 1922. Σημειωτέον ὅτι ἡ ἑκατοστιαία ἀναλογία τῆς ἀξίας τῆς βιομη-
χανικῆς παραγωγῆς εἰς τὴν περιοχὴν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς πρὸς τὸ σύνολον,
ἀνέρχεται συμφώνως πρὸς τὰ πορίσματα εἰδικῆς ἐρεῦνης κατὰ τὰ ἔτη 1955 -
1957 (ὑπὸ Ν. Σίδερη, Διευθυντοῦ Βιομηχανίας Ὑπουργείου Βιομηχανίας
καὶ Π. Φλώρου, Τμηματάρχου Ὑπουργείου Βιομηχανίας) εἰς 66,4% (μέσος
ἐτήσιος ὄρος).

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

ΕΚΔΗΛΩΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΓΚΗ ΕΠΕΒΑΛΕ ΤΗΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΝ ΤΗΣ Α.Β.Σ.

Οί σκοποί, αί κατευθύνσεις, αί μέθοδοι καί τὰ ιδανικά τῆς Σχολῆς μας, ἡ ὁποία κατ' οὐσίαν ἄγει τὴν νεαρὰν ἡλικίαν, ὑπεγορεύθησαν ἀπὸ μίαν ἔκδηλον κοινωνικὴν ἀνάγκην. Οἱ ἴδρυταί τῆς Α.Β.Σ., λίγοι φωτισμένοι οἰκονομικοὶ παράγοντες τοῦ τόπου, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἀείμνηστον πρωτεργάτην τῆς Ἑλληνικῆς Βιομηχανίας Ἐπαμεινώνδαν Χαρίλαον, ἐφιλοδόξησαν νὰ προσφέρουν εἰς τὸ Ἔθνος ἕνα ἀπόλυτα συγχρονισμένον Ἐκπαιδευτικὸν Ἴδρυμα, τὸ ὁποῖον νὰ καλύπτῃ πλήρως ὅλας τὰς ἀνάγκας μιᾶς ἀνωτάτης βιομηχανικῆς ἐκπαιδεύσεως οἰκονομικοδιοικητικῆς μορφῆς καὶ προσανατολισμοῦ ἐπαγγελματικοῦ.

Καὶ νομίζομεν ὅτι ἐπετύχαμεν ἀπόλυτα τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ. Δι' αὐτὸ καὶ προώδευσε ἡ Σχολή μας καὶ ἐντὸς τόσον μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπέκτησε μεγάλο κῦρος καὶ ἐνέπνευσε βαθυτάτην ἐκτίμησιν εἰς ὅσους μὲ ἐνδιαφέρον καὶ στοργὴν παρακολουθοῦν τὰ ἐκπαιδευτικὰ ζητήματα τοῦ τόπου.

Τ Ο Θ Ε Α Τ Ρ Ι Κ Ο 1 9 5 8

Υπό κ. ΑΓΓΕΛΟΥ ΤΕΡΖΑΚΗ

Είναι μάταιο νὰ ζητᾶμε σὲ μιὰ θεατρικὴ περίοδο - ὅπως καὶ σ' ἕνα θεατρικὸ ἀπολογισμό, ποὺ τὴ συνοψίζει — μιὰ συγκεκριμένη φυσιογνωμία. Μιὰ θεατρικὴ περίοδος ἀποτελεῖται ἀπὸ κάθε λογῆς ἔργα, στὴν τύχη συναθροισμένα μέσα σὲ μιὰν ἐνότητα χρόνου: Ἐπιτυχίες κι' ἀποτυχίες, κλασικὰ καὶ νεώτερα, ἀξιόλογα καὶ τιποτένια. Μάταιος πάλι δὲν εἶναι ὁ ἀπολογισμός. Φανερώνει ἔμμεσα, ὅταν γίνεται μὲ τὸ σωστὸ κριτήριον, τὴ θερμοκρασίαν μιᾶς καλλιτεχνικῆς στιγμῆς, τὴν ποιότητά της, τὴς γενικῆς της τάσεις — ἂν ὑπάρχουν — τὴν ἀνοδο ἢ τὴν κάθοδο τοῦ γούστου, τῶν φιλοδοξιῶν. Μιὰ καλλιτεχνικὴ περίοδος εἶναι ἕνας καθρέφτης συγκεντρωτικός. Ἀναπαριστᾶνει καὶ συνοψίζει τὴ φυσιογνωμία μιᾶς δεδομένης κοινωνίας σὲ κάποια φάση τῆς ἱστορίας της.

Τὸ 1958, θεωρημένο δίχως προκατάληψη, παρουσιάζει σὲ πρώτη ματιὰ τὸν ἐτερόκλητο χαρακτήρα ποὺ εἶναι φυσικὸ νὰ περιμένει κανένας ἀπὸ κάθε συμφυρμὸ ἔργων καὶ παραστάσεων. Ἄν ἔχει νὰ μᾶς φανερώσει καὶ κάποιο ἰδιαίτερο νόημα, θὰ τὸ ἰδοῦμε στὸ τέλος.

Τὴν παρέλαση τῶν παραστάσεων τὴν ἀνοίγει, στὶς 9 τοῦ Γενάρη, τὸ Ἐθνικὸ Θέατρο μὲ τὸν «Βασιλέα Λήρ». Ὁ τραγωδὸς Ἀλέξης Μινωτῆς, πρωταγωνιστῆς καὶ σκηνοθέτης τοῦ ἔργου, πετυχαίνει νὰ δώσει μιὰ παράσταση ἀδρῆ, σοβαρῆ, ποὺ ἂν δὲν ἀποκαλύπτει πτυχῆς ἄγνωστες τοῦ σαιξπηρικοῦ δαιμόνιου, ἐπιβάλλεται ὡστόσο γιὰ τὸ ἦθος της τὸ καλλιτεχνικὸ καὶ γιὰ τὴν ἀρμοδιότητά της. Ἀκολουθεῖ, πάλι στὸ Ἐθνικὸ Θέατρο, ἡ «Κυρὰ τῆς αὐγῆς», ἔργο ποιητικὸ, ἐλάσσονος τόνου, τοῦ σύγχρονου Ἰσπανοῦ δραματικοῦ συγγραφέα Ἀλεξ. Κασόνα. Ἡ παράσταση, ἐπιδέξια ὀργανωμένη ἀπὸ τὸν σκηνοθέτη Κωστῆ Μιχαηλίδη, ἀξιοποιεῖ τὴν κάπως εὐκολη, ἀλλὰ καὶ θερμὴ μαγείαν τοῦ κειμένου καὶ ὑπηρετεῖται ἀποτελεσματικὰ ἀπὸ τὴν Μαίρη Ἀρώνη, ποὺ πρωταγωνιστεῖ. Παλαιότερη ἐπιτυχία τῶν θιάσων μας, τόσο στὴν Ἀθήνα ὅσο καὶ στὶς ἐπαρχίες, ὁ «Ἑβδομος οὐρανὸς» τοῦ Στρόγκ, ἀνεβάσσεται στὸ θέατρο Κοτοπούλη ἀπὸ τὸ θίασο τοῦ Μ. Κατράκη μὲ ἀπόδοση ἰκανοποιητικῆ. Μὲ τὴν «Ἡλικία τῆς νύχτας» τοῦ νέου θεατρικοῦ συγγραφέα Ἰάκωβου Καμπανέλλη, τὸ «Θέατρο Τέχνης» τοῦ Κάρουλου Κουν φιλοδοξεῖ νὰ συμβάλει στὴν παραγωγή ἐκείνης τῆς ἐγχώριας δραματικῆς παραγωγῆς ποὺ ἔχει φιλοδοξίες ἄλλες ἀπὸ τὴς γνωστῆς ἐμπορικῆς, ἢ ἐπιτυχία ὅμως δὲν ἔρχεται αὐτῇ τῇ φορᾷ, — ὅπως ἕνα χρόνο πρὶν μὲ τὴν «Αὐλὴ τῶν θαυμάτων» τοῦ ἴδιου συγγραφέα — νὰ δικαιώσει τὴς προσδοκίας.

Τέσσερες πρεμιέρες βλέπει καὶ ὁ Φεβρουάριος τοῦ 1958. Εἶναι, κατὰ σειρά, ἡ «Τρισεύγενη» τοῦ Κωστῆ Παλαμᾶ στὸ Ἐθνικὸ Θέατρο, τὸ «Ρομάντζο μιᾶς καμαριέρας» στὸ «Ἀκροπόλ», καὶ δύο κλασικὰ ἔργα: τὸ ἕνα τοῦ

Σίλλερ, «Έρως και ραδιουργία», στο Δημοτικό Πειραιώς, από το θίασο του Δημήτρη Ροντήρη, και τ' άλλο στο Έθνικό, οι «Βρυκόλακες» του Ίψεν, επανάλυση όμως αυτό παλαιότερης έπιτυχίας του ίδιου θεάτρου, και με τὰ ίδια κύρια πρόσωπα στη διανομή: Τόν Άλ. Μινωτή και την Κατίνα Παξινού. Ή «Τρισεύγενη» είναι ένα έργο που βλέπεται πάντα με συγκίνηση από τόν Έλληνα θεατή. Ή Άννα Συνοδινού ενσάρκωσε την ήρωίδα, με πλαστικότητα. Δυστυχώς τὸ έργο του «Άκροπόλ» δέν προσέφερε την άναψυχή που θά περιμενε κανένας από συγγραφείς τόσο έμπειρους στο είδος τής ελαφρής κωμωδίας, όπως οι κ. κ. Σακελλάριος και Γιαννακόπουλος. Δίπρακτο, αλλά και έσωτερικά άναμικό, πρέπει να θεωρηθεί σά μιὰ στιγμιαία κάμψη.

Ό Μάρτης τής χρονιάς αυτής είναι πενιχρότερος. Άριθμητικά, παρουσιάζει τρία έργα. Ποιοτικά τίποτα τὸ ιδιαίτερα αξιόσημείωτο. Τὰ έργα είναι: τὸ Σόμερσετ Μάμ «Ή Λαίδη έξοφλεϊ» στο «Ίντεάλ» από τὸ θίασο Κατερίνας, τὸ νέου Γάλλου συγγραφέα Κλώντ Μονιέ τὸ «Ένα ζευγάρι παπούτσια» στο «Κεντρικό» από τὸ θίασο Λαμπέτη - Χόρν, και ἡ «Τέσσα». Στο Έθνικό Θέατρο, έργο που μόνο κατά τὸ ἡμισυ ανήκει στὸν Ζιρωντού γιατί είναι διασκευασμένο — και με αρκετή πιστότητα — από τὸ άγγλικὸ μυθιστόρημα τής Μάργκαρετ Κένεντυ «Ή πιστή νεράιδα». Τὸ πρώτο από τὰ τρία αὐτὰ έργα έχει τὴν τύχη να έρμηνεύεται με δεξιοτεχνία από τὴν Κατερίνα. Είναι τὸ μεγαλύτερό του πλεονέκτημα. Τὸ δεύτερο, δεξιοτεχνικὸ επίσης στις απαιτήσεις του από τὸυς ἠθοποιούς, δέν έχει σάν περιεχόμενο τίποτα που να τὸ ξεχωρίζει από τὴν τρέχουσα έμπορικὴ παραγωγή τής Δυτικῆς Εύρώπης. Δίνει ὅμως τὴν εὐκαιρία στὸν Χόρν κατά κύριο λόγο, και άμέσως ὕστερα στήν Έλλη Λαμπέτη, στὸν Ντίνο Ήλιόπουλο, να στήσουν ένα τρίο ανάλαφρο, άπολαυστικό. Ή «Τέσσα» τέλος, καλείται περισσότερο να καλύψει ένα κενό — τὸ διάστημα που ὁ θίασος τὸ κρατικὸ δραματικὸ θεάτρου ταξιδεύει στο Παρίσι, γιά να εγκαινιάσει ἐκεῖ τὸ Διεθνές Φεστιβάλ τής Ίδιας χρονιάς, — παρά που προσθέτει κάτι οὐσιαστικό στο ενεργητικὸ τοῦ Έθνικου.

Τρία έργα αξιόλογα, σε διαφορετικὸ τόνο και γιά διαφορετικούς λόγους τὸ καθένα τους, βλέπει ὁ Άπρίλης. Ό άγέραςτος «Τοπάζ» τοῦ Μαρσέλ Πανιὸλ παίζεται από τὸ Δημ. Φωτόπουλο, ἠθοποιὸ δημοφιλέστατο αλλά και ὀλοκληρωτικὰ άκατάλληλο γιά τὸν φημισμένο ρόλο. Είναι αξιοπερίεργο ὅτι τὸ έργο αὐτὸ δέν μπόρεσε ποτὲ να δρεῖ στήν Ελλάδα τὴ σωστή του έρμηνεία. Ό λόγος; Καθαρὰ συμπτωματικός. Όχι ἡ άνυπαρξία καλῶν ἠθοποιῶν, αλλά ἠθοποιῶν κατάλληλων γιά τὸν κεντρικὸ ρόλο. Στὴν περίπτωση τοῦ Δημ. Φωτόπουλου ὅμως ἡ άδυναμία εἶταν ὀργανική: Ρόλος συνθετικὸς ὁ Τοπάζ, απαιτεῖ άλλες ικανότητες από τὴς καθιερωμένες τοῦ έπιθεωρησιακοῦ τύπου. Τὸ «Καλοκαίρι και καταχνιά» ὅμως, στο Θέατρο Τέχνης, είναι μιὰ έπιτυχία σημαντική: Έργο από τὰ άπολύτως καλλίτερα τοῦ άμερικανικοῦ θεάτρου, τὸ δρᾶμα αὐτὸ τοῦ Τεννεσή Ουίλλιαμς, ευγενικό, γραμμμένο με μουσικότητα συναισθημάτων, άπαλότητα τόνων, ποίηση αληθινή, έχει τὴν τύχη να έρμηνευτεῖ λαμπρὰ από τὸ σκηνοθέτη Κάρολο Κουν και τὴν πρωταγωνίστριά του Βέρα Ζαβιτσιάνου. Ή «Ήδονή τής τιμιότητας» τοῦ Πιραντέλλο ξε άλλου, στο Έθνικὸ Θέατρο, δίνει τὴν εὐκαιρία σε μιὰν επίσης άρι-

στη έρμηνεία : 'Ο σκηνοθέτης Κωστής Μιχαηλίδης, με κυρίους έρμηνευτές τόν Βασίλη Διαμαντόπουλο, έξοχον "Αντζελο Μπαλντοβίνο, τή Μαρία 'Αλκαίου και τόν Νίκο Τζόγια, πετυχαίνει νά προβάλει έντονα δραματικά στοιχεία και τήν ιδιοτυπία του λαμπρού έργου.

'Ο Μάιος είναι ό μήνας όπου ή θεατρική έξαψη του χειμώνα καταπέφτει. "Έτσι, μόνο τό 'Εθνικό Θέατρο δίνει καινούργιο έργο: τή «Θαυμαστή μπαλωματού» του Λόρκα. Είναι μία σύνθεση ποιητική μαζί και ειρωνική, γεμάτη γραφικότητα, και πού έρμηνεύεται σωστά από τή Μαίρη 'Αρώνη και τό σκηνοθέτη 'Αλέξη Σολομό. Τό μονόπρακτο του Κοκτώ «'Η ανθρώπινη φωνή», πού συμπληρώνει τήν παράσταση, δέν πετυχαίνει με κανένα τρόπο νά δικαιολογήσει τήν ύπαρξή του. Είναι ένας μονόλογος αίσθηματολογικός, χωρίς έξαρση και χωρίς φυσιογνωμία, παρά τήν κάποια, γερασμένη άλλωστε, φήμη του.

Με τόν 'Ιούνιο αρχίζει ό ζωηρός ρυθμός του καλοκαιριού. Είναι μία περίοδος πού βλέπει πολύ σπάνια έργα ποιότητας. 'Η τάση τώρα είναι πρὸς τήν ανώδυνη απόλαυση του υπαίθρου, τήν έλαφρή αναψυχή. Σέ τελευταία ανάληψη ωστόσο, ό 'Ιούνιος του 1958 ειδικά, μπορεί νά κριθεί σαν ένας μήνας πού δέν ύστερεί από τους χειμωνιάτικους. "Ας αναφέρουμε, όχι πιά κατά χρονολογική σειρά, τή «Μάμα» — έργο τολμηρό αλλά και γευστικότατο, του 'Αντρέ Ρουσσέν, παιγμένο από τήν Κατερίνα και τό θίασό της —, τή «Βασίλισσα 'Αμαλία» του Γ. Ρούσσου, ιστορικό δράμα με στέρες αρετές, τό ασύγκριτα καλλίτερο του συγγραφέα του ίσαμε σήμερα, και πού έρμηνεύεται άριστα από τή Μαίρη 'Αρώνη στον επώνυμο ρόλο, τίς δύο «'Ιφιγένειες», τήν έν Αύλιδι και τήν έν Ταύροις, στο Φεστιβάλ τής 'Επιδαύρου, όπου διαπρέπει ή "Αννα Συνοδιού, τόν «Οιδίποδα επί Κολωνῶ», λαμπρή επίδοση του Μινωτή σαν ήθοποιού και σκηνοθέτη. 'Επιδόσεις ανόμοιες, φυσικά, πού τίς παραθέτουμε ωστόσο έδῶ για νά γίνει αίσθητός ό πολυποίκιλος χαρακτήρας τής θερινής δραστηριότητας. 'Επαινετικά επίσης πρέπει ν' αναφερθούν ένα λαϊκού τύπου, αλλά ευχάριστα γραμμένο έργο του Δημ. Γιαννουκάκη, πού παίχτηκε στον 'Εθνικό Κήπο, ή «'Ανθισμένη Μυδαλιά», και ένα πρωτόλειο, άξιόλογο όμως, τής ήθοποιού Κρινιώς Παπα, πού παίχτηκε στο συμπαθέστατο θεατράκι τής Καλλιθέας, τὰ «Διονύσια». Οί τρείς μεγάλες έμπορικές έπιτυχίες τής περιόδου είναι ή «Μάμα», ή «Βασίλισσα 'Αμαλία» και ή «'Ανθισμένη Μυδαλιά». Για νά συμπληρωθεί όμως ό πίνακας τής θεατρικής ζωής αυτό τό καλοκαίρι, πρέπει νά προσθέσουμε: τό «Ουδεις αναμάρτητος» του Φρέντερικ Λοσντέιλ, πού άδικείται από τήν έρμηνεία του, παρά τήν προσωπική συμβολή του Λάμπρου Κωνσταντάρα, στο θέατρο 'Αργυροπούλου, και τό «Πούλμαν για τό Τέξας» πού έχει τήν ύπογραφή του Σπύρου Μελά, όχι όμως και τή σφραγίδα του, στο θέατρο «Πάρκ», από τό θίασο Λογοθετίδη. Τό Φεστιβάλ 'Επιδαύρου παρουσιάζει, στον τομέα τής άττικής κωμωδίας, τίς «Θεσμοφοριάζουσες» του 'Αριστοφάνη, με σκηνοθεσία του 'Αλέξη Σολομού, πού άκολουθεί κι' έδῶ τή γνωστή του αντίληψη πώς ή 'Αττική Κωμωδία εΐταν έπιθεώρηση.

Στή σειρά των έργων του Φεστιβάλ 'Επιδαύρου διακεκριμένη θέση κατέχουν επίσης ή «Μήδεια» με τήν Κατίνα Παξινού και ό «Οιδίπους τύραννος», παλαιότερη έπιτυχία του 'Αλέξη Μινωτή.

Ἡ καλοκαιρινή περίοδος δλέπει τέσσερα ἀκόμα ἔργα στὰ ἀθηναϊκὰ θέατρα: Ἐναν Πρίσλεϋ, τὸ «Ὁ Ἀνακριτὴς ἔρχεται», ἀπὸ τὸ θίασο Κωσταντάρρα, προσωπικὴ ἐπιτυχία τοῦ πρωταγωνιστῆ, ἀλλὰ καὶ κάλλιστη ἀπόδοση τοῦ θιάσου του, τὸν «Ἡλία τοῦ Ἰδου», ἐμπορικὴ ἐπιτυχία τῶν κ. κ. Σακελλάριου καὶ Γιαννακόπουλου στὸ «Πάρκ» μὲ τὸν Λογοθετίδη, τὰ «Σκαμπανβάσματα» τοῦ κ. Στ. Φωτιάδη μὲ τὸν Δημ. Φωτόπουλο στὸν πρῶτο ρόλο, στὸ θέατρο Σαμαρτζῆ, καὶ μιὰν ἐπανάληψη τῆς «Ζακυθινῆς σερενάτας» τοῦ κ. Διον. Ρώμα, ἀπὸ τὸ θίασο Χατζίσκου, στὸ καινούργιο ὑπαίθριο θέατρο ποῦ ἀνοίγει στὸ χώρο τοῦ πάρκου. Ἡ τελευταία τούτη παράσταση, καθυστερημένη ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς ἐποχῆς—ἔγινε στὶς 2 Σεπτεμβρίου—δὲν ἐξυπηρετεῖ τὴν ἀνάμνηση τῆς παλιᾶς ἐπιτυχίας τοῦ ἴδιου ἔργου.

Τὴν ἰσχυρότερη ἐντύπωση, μέσα στὰ πλαίσια τῆς χειμερινῆς περιόδου ποῦ ἐγκαινιάζεται τὸν Ὀκτώβρη, τὴν ἐξασφαλίζει τὸ «Κράτος τοῦ Θεοῦ» τοῦ Χόχβελντερ, ποῦ ἀνεβάζει μὲ λάμψη κι' ἀκρίβεια ὁ Δημ. Μυράτ στὴ «Διάνα». Ἐργὸ γερὰ χτισμένο, μὲ ἔντονη θεατρικότητα, μηνύματα ἀνθρωπιστικὰ, τὸ «Κράτος τοῦ Θεοῦ» σημειώνει μιὰ σπάνια ἐπιτυχία καὶ ἀπὸ ἐμπορικὴ πλευρά: παίζεται ὡς τὸ τέλος τῆς χειμερινῆς τούτης περιόδου. Ἐπιτυχία ἐμπορικὴ σημειώνει κι' ὁ «Πυγμαλίων», κωμῳδία τοῦ Μπέρναρ Σῶ, διασκευασμένη ὁμως πρὸς τὸ ἐλαφρότερο καὶ ἀνεβασμένη μὲ φροντίδα ἀπὸ τὸ θίασο Μουσουρή, μὲ πρωταγωνίστρια τὴν Ἀλίκη Βουγιουκλάκη. Ὁ «Ὁθέλλος» στὸ Ἐθνικὸ Θέατρο εἶναι μιὰ παράσταση ποῦ δίνει ὥραϊες εὐκαιρίες σὲ δυὸ λαμπροὺς ἠθοποιούς: τὸν Θάνο Κωτσόπουλο καὶ τὸν Βασ. Διαμαντόπουλο στοὺς ἀντίστοιχους ρόλους τοῦ Ὁθέλλου καὶ τοῦ Ἰάγου. Ὁ σκηνοθέτης Ἀλ. Σολομὸς φανερώνει ἐδῶ ἀρετὲς ἐσωτερικότερες ἀπὸ ὅ,τι στὶς ἄλλες του ἐρμηνεῖες. Οἱ «Πέρσες» τοῦ Αἰσχύλου παίζονται στὸ Δημοτικὸ τοῦ Πειραιῶς ἀπὸ ἕνα θίασο νέων ἠθοποιῶν, ποῦ καθοδηγεῖται ὁμως ἀπὸ τὸ στέρεο χέρι τοῦ Δημήτρη Ροντήρη.

Στὸ ἐνεργητικὸ τοῦ Ὀκτώβρη 1958 πρέπει νὰ προστεθοῦν τὸ «Φωνάζει ὁ κλέφτης», κωμῳδία τοῦ Δημ. Ψαθὰ στὸ θέατρο Κοτοπούλη, καὶ τὸ «Παιχνίδι τῆς μοναξιάς» τοῦ Οὐίλλιαμ Γκίμπσον, στὸ «Κεντρικὸ». Στὸ πρῶτο ὁ Ἡλιόπουλος διαπλάθει ἕναν ἀπὸ τοὺς χαριτωμένους τύπους τῆς ειδικότητάς του, ἐνῶ στὸ δεύτερο, τὸ καλλιτεχνικὸ ζευγάρι Λαμπέτη - Χόρν, παρὰ τὴ λεπτότητα, τὸ σπίθισμα τῆς τέχνης του, δὲν κατορθώνει νὰ ἐπαναλάβει τὴν ἐπιτυχία τοῦ «Νυφικοῦ κρεββατιοῦ». Ὁ θίασος Ἀλίκης, ποῦ ἐμφανίζεται στὸ θέατρο Κυδέλης, μ' ἐπικεφαλῆς τὴν ἄλλοτε δημοφιλέστατη πρωταγωνίστρια, ἔχει τὸ ἀτύχημα μιᾶς κακῆς ἐκλογῆς: Ἡ «Γαλήνη», δραματικὸ ἔργο κατὰ διασκευὴ ἀπὸ τὸ ὁμώνυμο μυθιστόρημα τοῦ Ἡλίου Βενέζη, δὲν κατορθώνει νὰ προβάλλει θεατρικὰ καμμιὰν ἀπὸ τίς ἀρετὲς τοῦ ἀρχικοῦ κειμένου.

Οἱ δυὸ τελευταῖοι μῆνες τοῦ 1958 παρουσιάζουν τὴ θεατρικὴ δραστηριότητα ἀδιάπτωτη. Ὁ θίασος τοῦ Θεάτρου Τέχνης ἐπισύρει τὴν προσοχὴ καὶ πάλι μ' ἕνα «πρωτοπορικὸ» ἔργο, τὸν «Καλὸ ἄνθρωπο τοῦ Σὲ - Τσουάν» τοῦ Μπέρτολτ Μπρέχτ. Ὁ Γερμανὸς αὐτὸς συγγραφέας μὲ τὸ ἔντονα πολιτικὸ χρῶμα, ἔχει, καθὼς εἶναι γνωστὸ, προκαλέσει ἕνα σχεδὸν παγκόσμιο ἐνδιαφέρον τὰ τελευταῖα χρόνια, μ' ὄλο ποῦ ἡ συγγραφικὴ του δραστηριότητα ἀνάγεται οὐσιαστικὰ στὴν ἐποχὴ καὶ στὶς τάσεις τῆς ἐπομένης τοῦ πρώτου

μεγάλου πολέμου. Είτε όμως συμφωνεί κανένας με τη σημασία που φαίνεται να έχει για πολλούς ο Μπρέχτ, είτε θεωρεί το θόρυβο υπερβολικό, υπαγορευμένον από μιάν επιπόλαιη δίψα για κάθε λογής «καινούργιο», το βέβαιο είναι πώς το Θέατρο Τέχνης εξασφαλίζει μιάν επιτυχία με την παρουσίαση αυτού του έργου. Το δεύτερο πείραμα της χρονιάς που τελειώνει, με έργο πάλι του Μπρέχτ, θα γίνει στο θέατρο Κυβέλης, όπου η σεβαστή πρωταγωνίστρια θα εξαντλήσει μάταια την τέχνη της για να επιβάλει την «ἐπική» ύψης «Μάννα - Κουράγιο», ένα από τα καλλίτερα ωστόσο έργα του Γερμανού συγγραφέα. Στο θέατρο «Ίντεάλ» η Κατερίνα δίνει μιὰ παράσταση που είναι ουσιαστικά μιὰ επανάληψη, με την άλλοτε θρυλική «Κυρία - δε - με - μέλλει» του μακαρίτη τῆ λήξει Σαρντού. Το Ἐθνικὸ Θέατρο ἀνεβάζει μιὰ κωμωδία με ἱστορικὸ ἐνδόσιμο τοῦ ὑπογραφόμενου, τῆ «Νύχτα στὴ Μεσόγειο», ἐνῶ ὁ θίασος τοῦ Δημοτικῆς θεάτρου στὸν Πειραιᾶ, δίνει μιὰν ἐξαίρετη παράσταση τῶν «Γάμων τοῦ Φιγκάρο», ὅπου ξεχωρίζουν ἡ Ἄννα Κυριακοῦ καὶ ἡ Βούλα Χαριλάου.

Τὸ 1953 τελειώνει με τῆ «Λεοκάντια» τοῦ Ἀνούϊγ στὸ Ἐθνικὸ, τὸν «Ἑκτο ἀμερικανικὸ στόλο», τῶν κ. κ. Σακελλάριου καὶ Γιαννακόπουλου στὸ καινούργιο χειμερινὸ θέατρο Φωτοπούλου καὶ τὸν «Τοπικὸ παράγοντα», μιὰ παλαιότερη ἐπιτυχία τοῦ κ. Παν. Καγιᾶ, ἀνεβασμένη με πολὺ καλὴ τύχη, καὶ τώρα ἀπὸ τὸ θίασο Ροντήρη στὸ πειραϊκὸ Δημοτικὸ.

Ὅποιος θὰ ἤθελε τώρα ν' ἀνασκοπήσει τὸ πανόραμα αὐτὸ τῶν ἔργων καὶ τῶν παραστάσεων δίχως προκατάληψη, δηλαδὴ δίχως νὰ θέλει νὰ κολακέψει πρόχειρες φιλαυτίες, θὰ μπορεῖ, νομίζω, νὰ καταλήξει στ' ἀκόλουθα συμπεράσματα: Μιὰ δραστηριότητα τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου ζωερὴ καὶ πολυποικίλη. Ἔργα κατὰ μεγάλο μέρος καλὰ, ἀπὸ τὰ ὁποῖα δώδεκα κλασικά. Τὸ ποσοστὸ δὲν εἶναι καθόλου εὐκαταφρόνητο μέσα σὲ σαρανταοχτὼ πρεμιέρες. Ὄταν τὸ θέατρο ἐνὸς τόπου ἀνεβάζει ἕνα κλασικὸ στὰ τέσσερα καινούργια ἔργα, σημαίνει πὼς κάποιες προϋποθέσεις ὑγείας ὑπάρχουν, διάχυτες. Τὸ μεγάλο ὅμως μειονέκτημα τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου — ἢ τουλάχιστον ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ μεγάλα του — εἶναι πὼς περιορίζεται, καὶ με τρόπο ἐξοργιστικὸ, στὴν Ἀθήνα, ἢ τουλάχιστον στὶς δυὸ πρωτεύουσες, τῆ μεσημβρινῆ καὶ τῆ βόρεια. Ἀκόμα ὅμως καὶ ἡ Θεσσαλονικὴ ἀπέχει πού ἀπὸ τὸ νὰ διαθέτει τὸ θέατρο πού τῆς ἀξίζει. Στὸ κεφάλαιο, εἰδικὰ αὐτό, νομίζω πὼς δὲν ἔχει δείξει τὴν ἀπαιτούμενη πρωτοβουλία καὶ δραστηριότητα ὁ ἴδιος ὁ πληθυσμὸς τῆς. Πληθυσμὸς κατὰ τ' ἄλλα, ὀλοζώντανος, φιλότιμος, προηγμένος, πού διψαίει γιὰ ἐκδηλώσεις πνευματικοῦ πολιτισμοῦ. Τὸ Φεστιβάλ πού ἐγκαινιάστηκε ἐκεῖ τὸ Σεπτέμβρη τοῦ 1958 με τῆ «Θεοφανῶ» τοῦ ὑπογραφόμενου καὶ πρωταγωνιστὲς τὴν Ἐλσα Βεργῆ, τὸν Νίκο Τζόγια καὶ τὸν Ἰορδ. Μαρίνο, στὴ διασκευασμένη ὡστόσο πρόχειρα, πολὺ πρόχειρα, «ροτόντα», ἀπέδειξε πὼς ἡ Θεσσαλονικὴ μπορεῖ νὰ γίνει κέντρο ἀξιοζήλευτο, τουλάχιστον ἰσάζιο με τὴν Ἀθήνα.

Ἐνα τελευταῖο συμπέρασμα, καὶ μαζί ἐπισημάνση μιᾶς ἀδυναμίας τοῦ θεάτρου μας - τὸ λέμε καὶ θὰ τὸ λέμε με τὸν κίνδυνο ἔστω τῆς μονοτονίας, εἶναι ἡ διασπορὰ τῶν καλλιτεχνικῶν δυνάμεων. Ἄν μιὰ κάποια, σχετικὴ ἀνιδιοτέλεια ἐπικρατοῦσε στὶς τάξεις τῶν καλλιτεχνῶν μας, ἂν ὁ ἑλληνοπρεπὴς

ατομικισμός τους εΐταν λιγότερο απόλυτος, θά μπορούσαμε νά ἔχουμε ἕνα θέατρο, ἀξιοζήλευτο ἀπό κάθε ἄποψη. Ἔνα θέατρο ἄτρωτο, ἀσφαλισμένο ἀπέναντι στίς ἀστάθειες τῶν καιρῶν.

Ἔτσι, ὅπως εἶναι, κραδαίνεται ἀπό ζωντάνια, ἀλλά καί θρίσκεται ἐκτεθειμένο σέ περιπέτειες πού, ἂν παρουσιαστοῦν, δέν θά τὸ κάνουν βέβαια νά ναυαγήσει, θά τὸ συνετίσουν ὁμως μὲ μιὰ πικρὴ καί ἴσως ἀναγκαΐα πείρα. Μὲ τὸ κλασικὸ δίδαγμα πῶς ἡ ἰσχὺς θρίσκεται μόνον ἐν τῇ ἐνώσει.

NEA ΕΡΕΥΝΑ
NEA ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΑΝΙΚΑ

"ΣΠΟΥΔΑΙ,"

ΜΗΝΙΑΙΟΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ

ΤΗΣ Α. Β. Σ.

ΤΟΜΟΣ 10ος

"ΝΕΑ τῆς Α.Β.Σ."

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ

ΔΙΑΦΩΤΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΙΣ

ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΤΟΜΟΣ 7ος

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ
ΝΕΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΑΝΙΚΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΙΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΙΣ

ΣΤΡΑΤΟΥ Κ. ΠΑΠΑ·Ι·ΩΑΝΝΟΥ

Κοσμήτορος τῆς Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς

Σελ. 112 — Δρχ. 40

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Ἐπιμελεία

Ι. Λ. ΧΡΥΣΟΧΟΥ

Τακτικοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ὄργανώσεως
τῆς Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς

Τόμος Α' — Σελ. 418 — Δρχ. 70

